

Vuosikertomus 2014
Nordea Pankki Suomi

Nordea Pankki Suomi Oyj on osa Nordea-konsernia. Nordean visiona on olla vahva eurooppalainen pankki, joka luo merkittävää arvoa asiakkailleen ja omistajilleen ja joka on tunnettu osaavasta henkilöstöstään. ”Teemme sen mahdolliseksi” - autamme asiakkaitamme pääsemään tavoitteisiinsa tarjoamalla heille laajan valikoiman pankkitoimintaan, varallisuudenhoitoon ja vakuutuksiin liittyviä palveluja. Nordealla on noin 11 miljoonaa asiakasta ja konttoreita noin 750 toimipaikassa. Markkina-arvolla mitattuna Nordea on kymmenen suurimman kattavia finanssipalveluja tarjoavan pankin joukossa Euroopassa. Nordea noteerataan NASDAQ:n pörssiessä Helsingissä, Kööpenhaminassa ja Tukholmassa.

Sisältö

Toimintakertomuksen viisivuotiskatsaus

Tuloslaskelma	3
Tase	3
Tunnusluvut	4
Käsitteet ja valuuttakurssit	5

Hallituksen toimintakertomus

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2014	7
Tuloslaskelman kommentit	7
Taseen kommentit	8
Tilikauden tuloksen käsittely	8
Taseen ulkopuoliset erät	8
Vakavaraisuus	8
Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta	9
Henkilöstöhallinto	29
Yrityksen yhteiskuntavastuu	29
Oikeudenkäynnit	30
Nordean osakkeet	30
Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	30
Näkymät vuonna 2015	30

Tilinpäätös

Tuloslaskelma	31
Laaja tuloslaskelma	32
Tase	33
Oma pääoman muutokset	34
Rahavirtalaskelma-Toiminnot yhteensä	38
Tilinpäätöksen liitteet	40
Hallituksen esitys varsinaiselle yhtiökokoukselle	131
Tilintarkastuskertomus	132
Johto ja tilintarkastajat	134
Selvitys hyvästä hallintotavasta 2014	135

Nordea Pankki Suomi-konserni

Toimintakertomuksen viisivuotiskatsaus

Tuloslaskelma¹

Miljoonaa euroa	2014	2013	2012	2011	2010
Rahoituskate	1 189	1 183	1 258	1 355	1 182
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	75	-113	295	309	289
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	970	1 114	1 217	937	979
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	3	8	18	9	6
Muut liiketoiminnan tuotot	41	32	36	34	43
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	2 278	2 224	2 824	2 644	2 499
Hallintokulut:					
Henkilöstökulut	-559	-553	-574	-592	-553
Muut kulut	-433	-466	-447	-457	-479
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-92	-40	-50	-43	-41
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-1 084	-1 059	-1 071	-1 092	-1 073
Tulos ennen arvonalentumistappioita	1 194	1 165	1 753	1 552	1 426
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-60	-53	-144	-70	-272
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset	-	1	-	-	2
Liikevoitto	1 134	1 113	1 609	1 482	1 156
Tuloverot	-232	-285	-428	-381	-302
Tilikauden tulos	902	828	1 181	1 101	854

Tase²

Miljoonaa euroa	2014	2013	2012	2011	2010
Saamiset keskuspankeilta ja luottolaitoksilta	35 351	35 767	36 827	79 350	67 751
Luotot yleisölle	113 748	113 779	100 765	99 331	73 607
Korolliset arvopaperit ja vakuudeksi annetut instrumentit	45 701	34 246	37 896	33 764	29 241
Johdannaissopimukset	105 254	70 234	117 213	170 228	97 251
Muut varat	46 144	50 735	42 760	11 151	18 236
Varat yhteensä	346 198	304 761	335 461	393 824	286 086
Velat luottolaitoksille	87 368	79 426	74 666	76 007	60 549
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	76 879	80 909	70 212	68 260	55 459
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	48 472	47 130	48 999	49 153	39 846
Johdannaissopimukset	102 876	67 109	115 836	168 436	95 676
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	620	429	514	503	477
Muut velat	20 365	20 244	16 017	19 864	22 855
Oma pääoma	9 618	9 514	9 217	11 601	11 224
Velat ja oma pääoma yhteensä	346 198	304 761	335 461	393 824	286 086

¹ Vuoden 2012 luvut (mutta ei vuosien 2010-2011) on oikaistu muutetun IAS 19 "Työsuhde-etuudet" –standardin vuoksi.

² Vuoden 2012 ja 2011 luvut (mutta ei vuoden 2010) oikaistu muutetun IAS 19 "Työsuhde-etuudet" –standardin ja poikkeavalla tulevilla arvopäivällä ostettujen joukkovelkakirjalainojen esitystavan muutoksen vuoksi.

Tunnusluvut

Konserni

	2014	2013	2012 ²	2011 ²	2010
Oman pääoman tuotto, %	9,4	8,8	11,3	9,7	7,7
Kulu/tuotto-suhde, %	48	48	38	41	43
Luottotappiotaso, pistettä	5	5	14	9	41
Ydinvakavaraisuussuhde, Basel I –lattiasäännöksiin mukaisesti ^{1,2,4} , %	14,2	15,0	18,0	12,8	13,6
Vakavaraisuussuhde, ensisijaiset omat varat, Basel I –lattiasäännöksiin mukaisesti ^{1,2} , %	15,1	15,0	18,0	12,8	13,6
Vakavaraisuussuhde, omat varat, Basel I –lattiasäännöksiin mukaisesti ^{1,2} , %	15,2	15,8	18,8	13,4	14,3
Ydinpääoma, Basel I –lattiasäännöksiin mukaisesti ¹ , EURm	8 454	8 430	8 246	10 310	10 242
Ensisijainen pääoma ^{1,4,5} , miljoonaa euroa	9 004	8 430	8 246	10 310	10 242
Riskipainotetut erät, Basel I –lattiasäännöksiin mukaisesti ¹ , miljoonaa euroa	61 275	56 077	45 733	80 567	75 203
Henkilöstömäärä (henkilötyövuotta) ¹	6 653	7 981	8 252	8 828	9 097
Henkilöstö keskimäärin	7 802	8 937	9 269	10 014	10 038
Palkat ja palkkiot, miljoonaa euroa	-420	-426	-434	-463	-433
Koko pääoman tuotto, %	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Omavaraisuusaste, %	2,8	3,1	2,7	2,9	3,9

¹ Kauden lopussa

² Lisätietoja toimintakertomuksen Pääoman hallinta -osassa

³ Vuoden 2012 ja 2011 luvut (mutta ei vuoden 2010) oikaistu muutetun IAS 19 "Työsuhde-etuudet –standardin ja poikkeavalla tulevalla arvopäivällä ostettujen joukkovelkakirjalainojen esitystavan muutoksen vuoksi.

⁴ Sisältää vuoden tuloksen

⁵ Vuoden 2013 suhdeluvut on raportoitu Basel II –säännöksiin mukaisesti ja vuoden 2014 suhdeluvut Basel III –säännöksiin mukaisesti (vakavaraisuusasetus / vakavaraisuusdirektiivi).

Käsitteet ja valuuttakurssit

Vuosikertomuksessa esitetyt tiedot ovat alla olevien määritelmien mukaiset.

Kulu/tuotto-suhde

Liiketoiminnan kulut suhteessa liiketoiminnan tuottoihin prosentteina.

Omavaraisuusaste

Oma pääoma sisältäen vähemmistöosuuden suhteessa tilinpäätöspäivän taseen loppusummaan prosentteina.

Odotetut tappiot (Expected losses)

Odotetuilla tappioilla tarkoitetaan yksittäisen luoton tai saatavaryhmän tilastollista tappiotasoa suhdannekierron aikana.

Omat varat

Omien varojen yhteismäärä koostuu ensisijaisesta ja toissijaisesta pääomasta. Ensisijainen pääoma on ydinpääoman ja ensisijaisen lisäpääoman yhteenlaskettu määrä.

RAROCAR, %

Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto.

Oman pääoman tuotto (ROE)

Tilikauden tulos ennen määräysvallattomien omistajien osuutta prosentteina keskimääräisestä omasta pääomasta vuoden aikana. Keskimääräiseen omaan pääomaan lasketaan tilikauden tulos ja maksamattomat osingot, mutta siihen ei lasketa määräysvallattomien omistajien osuutta.

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liikevoitto, josta on vähennetty verot, suhteessa keskimääräiseen taseen loppusummaan prosentteina. Keskimääräinen taseen loppusumma on laskettu keskiarvona vuoden alun ja lopun taseiden loppusummista.

Riskisopeutettu tuotto

Tuotot yhteensä, joista vähennetään liiketoiminnan

kulut, odotetut tappiot ja vakioveroprosentin mukaan lasketut verot (20 prosenttia vuonna 2014). Riskisopeutettuun tuottoon ei myöskään lueta suuria kertaluonteisia eriä.

Riskipainotetut erät

Taseen saamisten ja taseen ulkopuolisten erien vakavaraisuussäännösten mukaan laskettu summa, jossa on otettu huomioon luotto- ja markkinariskit ja konserniyhtiöiden operatiiviset riskit. Summaan ei sisällytetä omista varoista vähennettyjen osakkeiden kirjanpitoarvoa eikä aineettomia hyödykkeitä.

Ensisijainen pääoma

Se osuus omista varoista, johon sisältyy oma pääoma mutta johon eivät sisälly ehdotettu osinko, laskennalliset verosaamiset ja pankkitoimintaan liittyvät aineettomat hyödykkeet. Alijäämä - arvonalentumisten ja odotettujen tappioiden erotus - vähennetään vuonna 2014 kokonaan ydinpääomasta (CET1), mutta vuonna 2013 vain puoliksi. Ensisijaiseen pääomaan voidaan lukea valvontaviranomaisten luvalla myös tietyt lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla (ensisijaiseen pääomaan luettavat lainat ja hybridilainat).

Ydinpääoma (CET1) koostuu ensisijaisesta pääomasta, josta on vähennetty hybridilainat.

Ensisijaisen pääoman suhde riskipainotettuihin eriin

Ensisijaisen pääoman suhde riskipainotettuihin eriin prosentteina. Ydinvakavaraisuussuhde tarkoittaa ydinpääoman (CET1) suhdetta riskipainotettuihin eriin prosentteina.

Vakavaraisuussuhde

Omien varojen yhteismäärä suhteessa riskipainotettuihin eriin prosentteina.

Käytetyt valuuttakurssit (vuoden lopun kurssit 31.12.2014)

EUR	1,000	USD	1,2141	DKK	7,4453	SGD	1,6058
GBP	0,7789	CHF	1,2024	LTL	3,4528		
NOK	9,042	PLN	4,2732	SEK	9,393		

Luottoluokitus, Nordea Pankki Suomi

31.12.2014	Lyhyt	Pitkä
Moody's	P-1	Aa3 ¹
Standard & Poor's	A-1+	AA ⁻¹
Fitch	F1+	AA-
DBRS	R-1 (high)	AA

¹ Näkymät negatiiviset

Hallituksen toimintakertomus

Tässä toimintakertomuksessa ”Nordea Pankki Suomi”, ”NPS” ja ”pankkikonserni” tarkoittavat Nordea Pankki Suomi Oyj:tä ja sen tytäryhtiöitä. Nordea Pankki Suomi Oyj on Nordea-konsernin emoyhtiön Nordea Bank AB:n (publ) kokonaan omistama tytäryhtiö. Tässä toimintakertomuksessa ”Nordea” tarkoittaa Nordea-konsernia.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja Y-tunnus on 1680235-8.

NPS harjoittaa pankkitoimintaa osana Nordea-konsernia ja sen toiminta on täysin integroitu Nordea-konsernin toimintaan. Nordean vuosikertomuksessa selostetaan toimintaa ja tuloksia liiketoimintaluonteittain, ja se kattaa myös NPS-konsernin toiminnan.

Konsernin juridinen rakenne

Nordea pyrkii jatkamaan konsernin juridisen rakenteen yksinkertaistamista, ja pohjoismaisten pankkien osalta tavoitteena on, että Nordea Bank AB:stä (publ) muodostetaan eurooppayhtiöitä koskevan asetuksen mukainen eurooppayhtiö (Societas Europaea, SE). Muutoksen toteutuminen edellyttää muun muassa, että tarvittavat hyväksynnät saadaan viranomaisilta.

Finanssikriisin lopulliset vaikutukset lainsäädäntöön eivät ole vielä täysin selvillä. Nordea seuraa ja analysoi tulevia muutoksia jatkuvasti. Muutosten ei odoteta toteutuvan vuoden 2015 aikana.

Tytäryhtiöt ja ulkomaiset sivukonttorit

NPS:lla on tytäryhtiöitä Suomessa ja ulkomailla. Tytäryhtiöistä suurin on Nordea Rahoitus Suomi Oy, joka vastaa Nordea-konsernin rahoitusyhtiötoiminnasta Suomessa. Nordea Rahoitus Suomi -konserniin kuuluu yksi suomalainen rahoitusyhtiö ja useita kiinteistöyhtiöitä sekä neljä osakkuusyritystä. Lisäksi

Baltian maissa toimii kolme tytäryhtiötä: Nordea Finance Estonia Ltd, Nordea Finance Latvia Ltd ja Nordea Finance Lithuania Ltd.

NPS:lla on ulkomainen sivukonttori New Yorkissa ja Singaporessa. Lontoon ja Frankfurtin sivukonttorit myytiin Nordea Bank AB:lle (publ) 1. tammikuuta 2015 ja Baltian sivukonttorit 1. huhtikuuta 2014. NPS:lla ei ole ulkomaisia edustustoja.

Konsernirakenteen muutokset

Nordea Pankki Suomi Oyj myi 1. huhtikuuta 2014 emoyhtiölleen Nordea Bank AB:lle (publ) Baltian sivukonttorit sekä tytäryhtiöt Promano Est Oü, Promano Lit UAB, SIA Promano Lat, SIA Realm ja neljä muuta baltialaista kiinteistöyhtiötä. Kauppaan sisältyivät myös konsernitilinpäätökseen yhdistellyt SPE:t, jotka hankkivat liikekiinteistöjä.

Mydyt toiminnot jatkavat toimintaansa Nordeassa normaalisti. Kaupan vaikutus NPS:een ei ole merkittävä. Vaikutus tuloslaskelmaan esitetään kuitenkin erillisessä liitteessä 49 vertailun helpottamiseksi. Vaikutus taseeseen oli noin -3,1 miljardia euroa.

Ulkomaisten sivukonttorien siirtoa Nordea Bank AB:lle (publ) jatkettiin 1. tammikuuta 2015, jolloin myytiin Lontoon ja Frankfurtin toiminnot. Näiden toimintojen vaikutus vuoden 2014 tuloslaskelmaan esitetään liitteessä 49. Kaupasta syntynyt 35 miljoonan euron myyntivoitto kirjattiin tammikuussa 2015. Vaikutus taseeseen oli -0,7 miljardia euroa.

Puolan valvontaviranomainen hyväksyi Nordea Bank AB:n (publ) omistaman Nordea Bank Polkan myynnin 2. maaliskuuta 2014, ja kauppa saatiin päätökseen 1. huhtikuuta 2014. Kauppaan sisältyi Nordea Rahoitus Suomi Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö Nordea Finance Polska S.A.

Hyvän hallintotavan kehittäminen vuonna 2014

NPS:n hallitus kehitti hyvään hallintotapaan liittyviä järjestelyjä juridisen yksikön tasolla vuonna 2014 perustamalla neljä uutta valiokuntaa: riskivaliokunta, tarkastusvaliokunta, palkitsemisvaliokunta ja nimitysvaliokunta. Kunkin valiokunnan tehtävät määriteltiin luottolaitostoiminnasta annetussa laissa.

NPS:n toimitusjohtaja on perustanut johtoryhmän, joka avustaa ja tukee häntä pankin päivittäisen toiminnan johtamisessa. Johtoryhmään kuuluvat NPS:n toimitusjohtaja, talousjohtaja, riskienhallintajohtaja, hallituksen sihteeri, Suomen pankkitoiminnan johtaja ja Suomen suuryrityspalvelujen johtaja.

NPS:llä on riippumattoman riskienvalvontatoiminnon johtaja. Riskienvalvontatoiminnon johtaja raportoi NPS:n toimitusjohtajalle.

Lisätietoja hyvästä hallintotavasta on Hyvän hallintotavan selvityksessä, joka on liitetty tähän vuosikertomukseen.

Hyvän hallintotavan selvitys sisältää raportin tilinpäätökseen liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tärkeimmistä ominaisuuksista. Tilintarkastajat eivät ole tarkastaneet hyvää hallintotapaa koskevaa raporttia.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2014

Vuonna 2014 kasvu jatkui vaisuna ja korot laskivat edelleen jopa nollaan. Maailmantaloutta leimasivat talouslukujen vaihteleva kehitys, geopoliittinen levottomuus ja rahoitusmarkkinoiden volatilititeetin kasvu. Pohjoismaisten talouksien viimeaikainen kehitys on ollut heikkoa, joskin kokonaiskuva on edelleen suhteellisen vahva.

Vaikka makrotalouden kehitys oli heikkoa ja Baltian toiminnot myytiin Nordea Bank AB:lle (publ), liiketoiminnan tuotot kasvoivat 2 prosenttia. Tulos ennen arvonalentumistappioita oli 2 prosenttia ja liikevoitto 2 prosenttia korkeampi kuin edellisvuonna. Arvonalentumistappioiden määrä kasvoi hieman, ja niiden osuus luotonannosta oli 0,05 prosenttia. Tulos ennen veroja oli 1 134 miljoonaa euroa (2013: 1 113) ja oman pääoman tuotto 9,4 prosenttia (8,8).

Tuloslaskelman kommentit

Liiketoiminnan tuotot

Liiketoiminnan tuotot nousivat 2 278 miljoonaan euroon (2 224) lähinnä siksi, että nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat. Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä laski.

Rahoituskate parani prosentin 1 189 miljoonaan euroon (1 183). Luottovolyymit pysyivät pitkälti ennallaan, kun taas talletusvolyymit laskivat 5 prosenttia. Keskimääräiset luottomarginaalit olivat edellisvuotta korkeammat. Talletusmarginaalit puolestaan laskivat edellisvuodesta. Luotot yleisölle kasvoivat 3 prosenttia, kun käänteisiä takaisinostosopimuksia ja Baltian

toimintojen myyntiä ei oteta huomioon. Talletusvolyymit puolestaan kasvoivat 5 prosenttia, kun takaisinostosopimuksia ja Baltian toimintojen myyntiä ei oteta huomioon.

Palkkiotuotot ja -kulut nousivat nettomääräisesti 75 miljoonaan euroon (-113). Palkkiotuottoja kertyi 794 miljoonaa euroa (759) eli 5 prosenttia edellisvuotta enemmän. Kasvua oli lähinnä säästämisen tuotteisiin ja luotonantoon liittyvissä palkkiotuotoissa. Palkkiokulut vähenivät noin 150 miljoonaa euroa 719 miljoonaan euroon (872). Lasku johtui pääasiassa Nordea Bank AB:lle (publ) maksetun takausmaksun pienenemisestä.

Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä supistui 970 miljoonaan euroon (1 114), kun korkotuotteiden kysyntä hiipui ja markkinatilanne oli haasteellinen.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta laski 3 miljoonaan euroon (8).

Muut liiketoiminnan tuotot nousivat 41 miljoonaan euroon (32). Tästä 8 miljoonaa euroa liittyi Baltian toimintojen myyntiin Nordea Bank AB:lle (publ).

Liiketoiminnan kulut

Liiketoiminnan kuluja kertyi 1 084 miljoonaa euroa (1 059). Kasvua edellisvuodesta oli 2 prosenttia.

Henkilöstökulut kasvoivat prosentin 559 miljoonaan euroon (553). Baltian toimintojen myynti laski henkilöstökuluja, kun taas nopeutettuun tehostamisohjelmaan liittyvät uudelleenjärjestelyt kasvattivat kuluja. Henkilöstön määrä henkilötyövuosina mitattuna laski noin 1 300 henkilöllä vuonna 2014 ja oli vuoden lopussa 6 653.

Muut kulut laskivat 7 prosenttia ja olivat 433 miljoonaa euroa (466). Tietotekniikkakulut kasvoivat, kun taas liiketoiminnan muut kulut laskivat Baltian toimintojen myynnin ja tehostamisohjelman seurauksena.

Tietotekniikan kehittämisestä taseeseen tehty arvonalentumiskirjaus nosti poistot ja arvonalentumiset 92 miljoonaan euroon (40). Tärkein syy arvonalentumiskirjauksen tekemiseen oli päätös uusien peruspankki- ja maksuliikejärjestelmien rakentamisesta. Jossain määrin kirjaukseen vaikuttivat myös muiden järjestelmien käyttöä uudelleenarvioinnit.

Arvonalentumistappiot luotoista

Arvonalentumistappioita kertyi 60 miljoonaa euroa (53) eli niitä oli 0,05 prosenttia luotonannosta kuten edellisvuonna. Saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumiskirjauksia oli 19 miljoonaa euroa ja saatavakohtaisia arvonalentumiskirjauksia 41 miljoonaa euroa.

Vuonna 2014 saatavakohtaisia arvonalentumisia kirjattiin 0,04 prosenttia luotoista yleisölle, kun niitä edellisvuonna oli 0,06 prosenttia. Saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumisia kirjattiin nettomääräisesti

0,02 prosenttia luotoista yleisölle, kun vastaava luku edellisvuonna oli -0,01 prosenttia.

Nordea Bank AB (publ) on taannut osan NPS:n yrittäjävastuista. Sopimuksen perusteella NPS:n arvonalentumistappiot luotoista pienenevät 66 miljoonalla eurolla vuonna 2014 ja 83 miljoonalla eurolla vuonna 2013.

Verot

Tuloerot olivat 232 miljoonaa euroa (285). Efektii-
vinen veroaste oli 20 prosenttia (26) eli sama kuin
lakisääteinen veroaste.

Tulos

Tilikauden tulos oli 902 miljoonaa euroa (828). Oman
pääoman tuotto oli 9,4 prosenttia (8,8).

Taseen kommentit

Varat

Varat yhteensä olivat vuoden 2014 lopussa 346 mil-
jardia euroa. Kasvua edellisvuoden lopusta oli
41 miljardia euroa.

Saamiset keskuspankeilta ja luottolaitoksilta väheni-
vät 35 miljardiin euroon (36).

Luottoja yleisölle oli 114 miljardia euroa (114).
Käänteisten takaisinostosopimusten volyymit supis-
tuivat 5 miljardia euroa. Baltian toimintojen myynnin
vaikutus oli -7 miljardia euroa. Kotimaiset asunto-
luotot henkilöasiakkaille kasvoivat 2 prosenttia.

Yrittäjäluotot lisääntyivät 2 prosenttia edellisvuodesta,
ja niitä oli 76 miljardia euroa (75). Kun takaisinosto-
sopimuksia ei oteta huomioon, yrittäjäluotot vähenivät
3 miljardia euroa. Kulutusluotot kasvoivat hieman 8
miljardiin euroon.

*Korolliset arvopaperit ja vakuudeksi annetut rahoit-
tusräsit* lisääntyivät 46 miljardiin euroon (44).

Johdannaissopimusten positiiviset markkina-arvot
nousivat 35 miljardia euroa 105 miljardiin euroon
(70), kun pitkät korot laskivat jyrkästi vuonna 2014.

Muut varat kasvoivat noin 5 miljardia euroa, mikä
johtui lähinnä ISDA:n yleissopimukseen liitettävän
Credit Support Annex -sopimuksen mukaisten va-
kuuksien tasearvojen noususta.

Velat

Velat yhteensä kasvoivat 42 miljardia euroa 337 mil-
jardiin euroon (295).

Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille kasvoivat
8 miljardia euroa 87 miljardiin euroon (79).

Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle vähenivät 4
miljardia euroa 77 miljardiin euroon (81). Kun ta-
kaisinostosopimusten vaikutusta ei oteta huomioon,
talletukset laskivat 3 prosenttia.

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat lisääntyivät
48 miljardiin euroon (47). NPS laski liikkeeseen va-
kuudellisia joukkolainoja 16,2 miljardilla eurolla.
Muut yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat koos-
tuivat etupäässä lyhyistä velkainstrumenteista, joiden
juoksu-aika on alle vuosi.

Johdannaissopimusten negatiiviset markkina-arvot
nousivat 36 miljardia euroa 103 miljardiin euroon
(67).

Huonommalla etuoikeudella olevien velkojen muutos
johtui heinäkuussa 2014 takaisin ostetusta huonom-
malla etuoikeudella olevasta lainasta, jonka nimel-
lisarvo oli 300 miljoonaa Englannin puntaa. Finanssi-
valvonta oli hyväksynyt takaisinoston. Lisäksi NPS
laski 30. syyskuuta 2014 liikkeeseen ensisijaiseen
lisäpääomaan luettavan 550 miljoonan euron lainan,
jonka merkittiin NPS:n emoyhtiö Nordea Bank AB
(publ). Lainan täydelliset ehdot ovat osoitteessa nor-
dea.com/investor relations.

Muut velat pysyivät edellisvuoden lopun tasolla.

Oma pääoma

Vuoden 2014 alussa oma pääoma oli yhteensä 9 514
miljoonaa euroa. Nordea Bank AB:lle (publ) makset-
tiin osinkona 750 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos
oli 902 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 lopussa oma
pääoma oli 9 618 miljoonaa euroa.

Tilikauden tuloksen käsittely

Emoyhtiön jakokelpoiset varat olivat 6 114 miljoonaa
euroa 31. joulukuuta 2014. Tilikauden voiton osuus
on 821 miljoonaa euroa. Esitetään, että

- osinkoa jaetaan 450 miljoonaa euroa
- minkä jälkeen jakokelpoisia varoja on 5 664 mil-
joonaa euroa.

Taseen ulkopuoliset erät

Taseen ulkopuoliset erät muodostavat merkittävän
osan pankkikonsernin liiketoimintaa. Niihin kuuluu
esimerkiksi takauksia, rempursseja ja luottolupauksia.
Luottolupauksia ja käyttämättömiä luottolimiittejä oli
vuoden 2014 lopussa 16,0 miljardia euroa (15,9).
Takauksia, käyttämättömiä rempursseja ja muita ta-
seen ulkopuolisia sitoumuksia oli 15,7 miljardia eu-
roa (16,6). Summa ei sisällä johdannaissopimusten
nimellisarvoja.

Johdannaissopimusten nimellisarvo kasvoi 6 973 mil-
jardiin euroon (6 757).

Vakavaraisuus

Konsernin vakavaraisuussuhde oli vuoden lopussa
15,2 prosenttia (15,8). Ensisijaisen pääoman osuus
riskipainotetuista eristä oli 15,1 prosenttia (15,0).
Riskipainotettuja eräitä oli 61 miljardia euroa (56).

Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta

Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta on rahoituspalvelualalla toimiville yhtiöille keskeisimpiä menestykseen vaikuttavia tekijöitä. Koko organisaation riskitietoisuuden ylläpito on juurrutettu Nordean liiketoimintastrategioihin. Nordeassa on vahvistettu tarkat riskien sekä likviditeetin ja pääoman hallintaa koskevat periaatteet. Näihin sisältyvät myös eri riskityyppejä, vakavaraisuutta ja pääomarakennetta koskevat periaatteet ja ohjeet.

Hallintaperiaatteet ja valvonta

Konsernin hallitus ja hallituksen luottovaliokunta

Konsernin hallitus vastaa konsernin riskilimiiteistä ja niiden seurannasta sekä vakavaraisuussuhteita koskevien tavoitteiden asettamisesta. Riskiä mitataan ja siitä raportoidaan hallituksen vahvistamien konsernin yhteisten periaatteiden mukaisesti. Hallitus vastaa myös luotto-, vastapuoli-, markkina-, likviditeetti-, liiketoiminta- ja henkivakuutusriskien ja operatiivisten riskien hallinnasta sekä vakavaraisuuden hallintaprosessista (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP). Näitä koskevat periaatteet tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.

Konsernin hallitus hyväksyy luotto-ohjeet, joihin sisältyvät kaikkien organisaation sisäisten luottoryhmien päätösvaltuudet. Päätösvaltuudet vaihtelevat lähinnä limiittien koon ja asiakkaan sisäisen luotto- luokituksen perusteella. Konsernin hallitus asettaa myös konsernin markkina- ja likviditeettiriskilimiitit.

Hallituksen riskivaliokunta avustaa konsernin hallitusta sen valvoessa riskien hallintaa ja seuranta, riskienhallinnan periaatteita sekä konsernin toimintaan liittyviä hallintamenetelmiä ja -prosesseja.

Konsernijohtajan ja konsernin johtoryhmän vastuualueet

Konsernijohtajalla on kokonaisvastuu riskien, likviditeetin ja pääoman hallinnan periaatteiden ja tehokkaan valvonnan kehittämisestä ja ylläpitämisestä pankissa ja konsernissa.

Konsernijohtaja päättää konsernin johtoryhmässä konsernin tuottojen heilahtelun mittausperiaatteista ja niitä koskevista tavoitteista, mm. rakenteellisesta korkoriskistä (SIIR).

Konsernijohtaja ja konsernin johtoryhmä seuraavat säännöllisesti riskiraportteja ja ovat perustaneet seuraavat työryhmät riskien, likviditeetin ja pääoman hallintaa varten:

- Asset ja Liability Committee (ALCO) jonka puheenjohtajana toimii konsernin talousjohtaja,

valmistelee konsernin taloudellista toimintaa, taseriskejä ja pääoman hallintaa koskevat esitykset konsernijohtajan päätettäväksi konsernin johtoryhmässä tai konsernijohtajan suositeltavaksi konsernin johtoryhmässä ja konsernin hallituksen päätettäväksi.

- Riskienhallintakomitea, jonka puheenjohtajana toimii konsernin riskienhallintajohtaja, valvoo riskien hallintaa ja seuranta Nordeassa koko konsernin tasolla ja arvioi näihin riskeihin liittyvien periaatteiden, valvontamenetelmien ja prosessien riittävyden. Riskienhallintakomitea päättää myös hallituksen päätösten rajoissa markkina- ja likviditeettiriskilimiittien kohdentamisesta riskiä ottaville yksiköille. Limiitit vahvistetaan liiketoimintastrategioiden mukaisesti, ja ne arvioidaan uudelleen vähintään kerran vuodessa. Yksiköiden johtajat kohdentavat vahvistetut limiitit omassa yksikössään. He voivat myös vahvistaa tarvittaessa alalimiittejä ja käyttää muita riskin vähentämismenetelmiä kuten tappiorajoja. Riskienhallintakomitea on perustanut alakomiteoita avustamaan riskienhallinnassa ja päätöksenteossa tietyillä osa-alueilla. Alakomiteoiden kokousten pöytäkirjat jaetaan riskienhallintakomitean jäsenille.
- Konsernin johtoryhmän luottovaliokunnan (GEM CC) ja konsernijohtajan luottovaliokunnan (ECC) puheenjohtajana toimii konsernin riskienhallintajohtaja. Vähittäispankin luottoryhmän (GCCR) ja suurasiaakkaat ja pääomamarkkinat -liiketoiminta-alueen luottoryhmän (GCCW) puheenjohtajana toimii konsernin luottojohtaja. Nämä luottovaliokunnat ja -ryhmät päättävät asiakkaiden merkittävistä luottoriskilimiiteistä. Luottoriskilimiitit määritetään yksittäisille asiakkaille tai asiakaskonserneille. Lisäksi määritetään limiitit tietyille toimialoille.

Konsernin riskienhallinnan sekä konsernin tuki- ja palvelutoimintojen vastuualueet

Kaksi yksikköä, konsernin riskienhallinta sekä konsernin tuki- ja palvelutoiminnot, vastaa konsernin riskien, pääoman, likviditeetin ja taseen hallinnasta. Konsernin riskienhallintajohtajan johtama konsernin riskienhallinta vastaa riskienhallintaa koskevista periaatteista ja prosesseista. Konsernin talousjohtajan johtama konsernin tuki- ja palvelutoiminnot taas vastaa pääoman hallintaa koskevista periaatteista, omien varojen rakenteesta, vakavaraisuutta koskevista periaatteista sekä likviditeettiriskien hallinnasta.

Liiketoiminta-alueet ja konsernitoiminnot ovat ensisijaisesti vastuussa omaan toimintaansa liittyvien riskien hallinnasta (mukaan lukien niiden tunnistus, valvonta ja niistä raportointi) sovittujen rajojen ja periaatteiden mukaisesti.

Riskinottohalukkuus

Riskinottohalukkuus tarkoittaa Nordeassa sitä riskitasoa ja -tyyppejä, jotka pankki on valmis hyväksymään voidakseen toteuttaa ilmoittamaansa strategiaa osakkeenomistajien puolesta. Riskinottohalukkuutta rajoittavat osakkeenomistajien, velkojien, sääntelijöiden ja muiden sidosryhmien näkemykset.

Nordean hallituksella on päävastuu konsernin yleisestä riskinottohalukkuudesta ja sen hallintaan sovellettavien periaatteiden määrittelystä. Hallituksen riskivaliokunta avustaa hallitusta näillä vastuualueilla arvioimalla riskiprofiilin kehitystä suhteessa riskinottohalukkuuteen ja antamalla suosituksia konsernin riskinottohalukkuuden muutoksista.

Nordean riskinottohalukkuutta koskevat periaatteet perustuvat yksityiskohtaisiin ylhäältä alaspäin annettuihin päätöksiin riskinottohalukkuudesta, joilla varmistetaan, että konsernin tärkeimmät riskit otetaan kattavasti huomioon. Nämä päätökset määrittävät yhdessä Nordean riskinottoa sisältävän toiminnan rajat ja auttavat tunnistamaan osa-alueet, jotka voivat lisätä riskinottoa. Hallitus hyväksyy päätökset, ja ne määrittelevät riskiraportoinnin uuden rakenteen perustan. Lisäksi riskinottohalukkuutta koskevat periaatteet tukevat johdon päätöksiä, kuten suunnittelua ja tavoitteen asettelua.

Periaatteissa otetaan huomioon Nordean liiketoiminnan tärkeimmät riskit, joita ovat luottoriski, markkinariski, operatiivinen riski, vakavaraisuus, säännösten noudattamatta jättämiseen liittyvä riski (compliance-riski) ja likviditeettiriski.

Lisätietoja riskinottohalukkuutta koskevista periaatteista annetaan Capital and Risk Management Report -raportissa (Pilari III -raportti).

Seuranta ja raportointi

Valvonta perustuu tehtävien eriyttämiseen sekä siihen, että seuranta on riippumaton. Markkina- ja likviditeettiriskiä seurataan ja niistä raportoidaan päivittäin. Luottoriskiä ja operatiivista riskiä seurataan ja niistä raportoidaan kuukausittain ja neljännesvuosittain.

Riskeistä ja riskipainotettujen erien kehityksestä raportoidaan konsernin johtoryhmälle ja hallitukselle säännöllisesti. Konsernin sisäinen tarkastus arvioi riskien ja pääoman hallintaa koskevat prosessit vuotuisen tarkastussuunnitelman mukaisesti.

Vakavaraisuusasetuksen vaatimat tiedot – Capital and Risk Management Report 2014

Yksityiskohtaisempaa lisätietoa riskien ja pääoman hallinnasta annetaan Capital and Risk Management Report 2014 -raportissa vakavaraisuusasetuksen mukaisesti. Vakavaraisuusasetus perustuu Baselin pankkivalvontakomitean julkaisemiin Basel III -säännöksiin. Raportti on luettavissa osoitteessa www.nordea.com.

Riskienhallinta

Luottoriskin hallinta

Konsernin riskienhallinta vastaa luottoprosessia ja luottoriskin hallintaa koskevista periaatteista ja ohjeistuksista. Konsernin riskienhallinta vastaa luottosalkun laadun ja luottoprosessin valvonnasta ja seurannasta. Jokainen yksikkö on ensisijaisesti vastuussa omaan toimintaansa liittyvien luottoriskien hallinnasta (mukaan lukien niiden tunnistus, valvonta ja niistä raportointi) sovittujen rajojen ja periaatteiden mukaisesti.

Asianomaiset päätöksentekotahot organisaation eri tasoilla hyväksyvät vastuualueensa luottoriskilimitit hallituksen vahvistamien toimintavaltuuksien rajoissa. Asiakkaan luokitus ja vastuun määrä määräävät sen, millä tasolla päätös tehdään. Luottoriskistä vastaa asiakasvastuullinen yksikkö. Asiakkaille vahvistetaan konsernin ohjeiden mukainen asiakasluokitus luottoriskin mittaamiseksi.

Luottoriskin määritelmä ja tunnistus

Luottoriski toteutuu, jos sopimuskumppani jättää täyttämättä velvoitteensa eikä vakuus kata Nordean saatavia. Suurin osa luottoriskeistä syntyy luotonannosta, mutta luottoriski voi syntyä myös takauksista tai perittävistä ja remburseista. Luottoriskeihin luetaan lisäksi johdannaisten vastapuoliriski, maiden välisistä rahasiirroista syntyvä maariski sekä selvitysriski. Luottosalkun jakaumaa seurataan, riskienhallintaa parannetaan ja tiettyjä toimialoja koskevat yhteiset strategiat määritellään toimialaohjeistuksilla ja -periaatteilla, joissa määritellään vaatimukset ja ylärajat.

Yksittäiset ja ryhmäkohtaiset arvonalentumistestit

Nordea arvioi jatkuvasti luottosalkkunsaa laatua etsimällä merkkejä saamisten mahdollisista arvonalentumisista ja pyrkii niiden vähentämiseen. Luottokelpoisuudeltaan heikkoja luottoja ja saamisia, joiden arvo on alentunut, seurataan jatkuvasti ja vähintään neljännesvuosittain arvioidaan tarve kirjata arvonalennus niiden senhetkisen tilanteen, asiakkaan liike-toimintänäkymien ja velanhoitokyvyn perusteella.

Luottopäätösprosessi

Vastuun arvoa alennetaan, jos objektiiviset havainnot, kuten tappiotapahtumat ja muut todennettavissa olevat tiedot, viittaavat siihen, ettei asiakkaan tuleva kassavirta riitä vastuun täysimääräiseen takaisinmaksuun, vaikka vakuudet otettaisiin huomioon. Arvoltaan alentunut vastuu määritellään ongelmavastuuksi. Arvonlennuksen määrä on arvioitu tappio, joka muodostuu maksamatta olevan vastuun kirjanpitoarvon ja tulevien rahavirtojen nykyarvon, johon sisältyy pantatun vakuuden arvo, erotuksesta. Saamiset, joiden arvo on alentunut, voivat olla järjestämättömiä saamia tai muita saamia. Luokittelu järjestämättömäksi saamiseksi tapahtuu, kun asiakkaan jokin vastuu on ollut erääntyneenä yli 90 päivää. Nämä raportoidaan joko ongelmavastuina tai terveinä vastuina tappioriskin mukaan.

Luottojousto tarkoittaa luotonsaajan taloudellisten vaikeuksien vuoksi toteutettua uudelleenjärjestelyä tai uudelleen neuvoteltuja ehtoja. Määräaikaisen luottojouston tarkoituksena on varmistaa, että maksamatta oleva velka maksetaan takaisin täysimääräisesti. Esimerkkejä uudelleen neuvotelluista ehdoista ovat lyhennysprofiilin, maksuohjelman ja asiakasmarginaalin muutokset sekä rahoituskovenanttien helpottaminen. Luottojoustoja myönnetään valikoidusti ja yksilöllisesti, ja myöntämisen jälkeen tehdään luokittelulle yritysasiakkaille arvonalentumistesti. Arvonalentumiskirjaus tehdään tarvittaessa. Luottojoustoasiakkailla, joista ei tehdä arvonalentumiskirjausta, vakuudet ja/tai tulevien rahavirtojen nettomääräinen nykyarvo kattavat vastuut täysimääräisesti.

Kaikille merkittävälle asiakkaille tehtävien yksittäisten arvonalentumistestien lisäksi tehdään ryhmäkohtaisia arvonalentumistestejä. Tällaiset saatavaryhmäkohtaiset testit kattavat ne asiakkaat, joiden luottojen arvon ei ole todettu alentuneen yksittäisissä arvonalentumistesteissä. Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset perustuvat luottosalkkuun sisältyvien asiakkaiden luokitusten muutoksiin ja johdon arvioihin. Ryhmäkohtaisissa arvonalentumistesteissä otetaan huomioon asiakkaiden luokituksen nousut ja laskut sekä uudet asiakkaat ja salkusta poistuneet asiakkaat. Myös asiakkaiden maksukyvyyn muutokset vaikuttavat laskelmaan. Ryhmäkohtaisia arvonalentumistestejä tehdään jokaisessa juridisessa yksikössä neljännesvuosittain. Tämä kaksipuolinen testausmenettely perustuu siihen, että tekemällä sekä yksittäisiä että ryhmäkohtaisia arvonalentumistestejä voidaan varmistaa, että kaikki kuhunkin tilinpäätöspäivään mennessä syntyneet tappiot on otettu huomioon.

Lisätietoja luottoriskistä on tilinpäätöksen liitteessä 45.

Luottosalkku

Luottoriskiä mitataan, seurataan ja jaotellaan eri tavoin. Taseen luotonanto muodostaa suurimman osan luottosalkusta sekä perustan saamisille, joiden arvo on alentunut, ja luottotappioille. Luotonantoon liittyvän luottoriskin määrä on asiakkailta ja muilta vastapuolilta olevien taseeseen kirjattavien saamisten eli keskuspankeille, luottolaitoksille ja yleisölle annettujen luottojen ja mahdollisten taseen ulkopuolisten saamisten taseeseen kirjatuilla arvonalentumisilla vähennetty nettomäärä. Luottoriskin määrään lasketaan mukaan myös johdannaisten ja arvopaperivaikudelliseen rahoitustoimintaan liittyvien transaktioiden vastapuoliriskin määrä.

Luottoriskit ja luotot

(lukuun ottamatta käteisiä varoja, keskuspankkitalletuksia ja selvitysriskejä)

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Luottolaitokset	35 351	35 767	41 091	41 220
Yleisö	113 748	113 779	106 639	107 268
- josta yritykset	76 238	74 895	72 031	71 064
- josta henkilöasiakkaat	36 296	38 156	33 394	35 476
- josta julkinen sektori	1 214	728	1 214	728
Luotot yhteensä	149 099	149 546	147 731	148 489
Taseen ulkopuolisten erien luottoriski	30 907	31 698	28 379	29 469
Vastapuoliriski	35 627	20 439	35 627	20 439
Korolliset arvopaperit ¹	45 701	43 985	45 701	43 985
Pankkitoiminnan luottoriskit yhteensä	261 334	245 668	257 438	242 382

¹ Sisältää myös korolliset arvopaperit, jotka on annettu takaisinostosopimusten vakuudeksi.

NPS:n luotonanto pysyi aiemmalla tasolla 114 miljardissa eurossa vuonna 2014. Yrityksille annetut luotot kasvoivat 2 prosenttia ja henkilöasiakkaille annetut luotot laskivat 5 prosenttia. NPS:n emoyhtiö Nordea Bank AB (publ) on taannut osan yritys vastuista. Taseen ulkopuoliset vastuut mukaan lukien NPS:n luottoriskin määrä oli vuoden 2014 lopussa 261 miljardia euroa (246). Yrityksille annettujen luottojen osuus luotoista yleisölle oli 67 prosenttia (66) ja henkilöasiakkaille annettujen luottojen osuus 32 prosenttia (34). Saamiset luottolaitoksilta laskivat 35 miljardiin euroon (36). Saamiset luottolaitoksilta ovat lähinnä pankkienvälisiä talletuksia.

Yrityksille annetut luotot

Yrityksille annettuja luottoja oli vuoden 2014 lopussa 76 miljardia euroa (75). Kasvua oli 2 prosenttia. Kiinteistötoiminta on edelleen NPS:n luottosal- kun suurin toimiala, ja sille myönnettyjen luottojen määrä oli 8,1 miljardia euroa (9,6). Suhteellisen suurten ja taloudellisesti vakavaraisten yhtiöiden osuus kiinteistösalkusta on suuri.

Yritysvastuiden luottoriski on hyvin hajautettu, mikä käy ilmi, kun asiaa tarkastellaan lainojen koon mukaan. Noin 81 prosenttia (80) yrityksille annetuista lainoista on suuruudeltaan enintään 50 miljoonaa euroa asiakasta kohden.

Luottoriskin vähentäminen on olennainen osa luottopäätösprosessia. Jokaisen luottopäätöksen ja luottotilanteen uudelleen arvioinnin yhteydessä tarkistetaan vakuuksien arvostus sekä kovenanttien riittävyys ja muut riskin vähentämiskeinot.

Vakuuden panttaus on pääasiallinen luottoriskin vähentämiskeino. Yritysvastuissa keskeisiä vakuus- tyyppejä ovat kiinteistökiinnitykset, yritys- kiinnitykset ja leasing-kohteet. Taloudelliselta asemaltaan heikkojen asiakkaiden vakuuskattavuus on suurempi kuin taloudelliselta asemaltaan vahvojen asiak- kaiden. Suuriin asiakasriskeihin liittyvää keskitty- misriskiä hallitaan pääasiassa syndikoitujen lainojen

avulla. Luottoriskinvaihtosopimuksia on käytetty luottoriskin vähentämiseen vähäisessä määrin.

Luottosopimusten kovenantit eivät korvaa vakuuk- sia, mutta niillä täydennetään sekä vakuudellisia että vakuudettomia vastuita. Useimpiin huomattavan kokoi- siin ja monimutkaisiin vastuisiin sisältyy tar- koitukseen sopivia kovenantteja. Rahoitus- sopimusten kovenanttien tarkoitus on reagoida heikkoihin hälytys- signaaleihin, ja niitä seurataan huolellisesti.

Henkilöasiakkaille annetut luotot

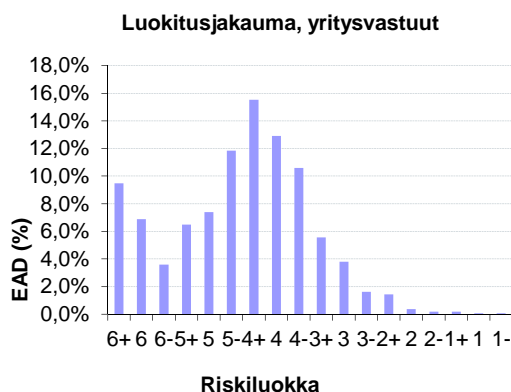
Luotonanto henkilöasiakkaille laski 5 prosenttia 36 miljardiin euroon vuonna 2014 (38). Asuntoluotot laskivat 8 prosenttia 28 miljardiin euroon, kun taas kulutusluottojen määrä kasvoi 8 miljardiin euroon. Asuntoluottojen osuus kaikista henkilöasiakkaille annetuista luotoista laski 78 prosenttiin (81).

Maantieteellinen jakauma

Kun luotot yleisölle jaotellaan luotonsaajan kotipai- kan mukaan, Pohjoismaiden osuudeksi tulee 72 pro- senttia (67). Suurin osa muualla kuin Pohjoismaihin ja Baltian maihin annetuista luotoista on annettu muihin EU-maihin. Baltian maissa asiakkaille an- nettujen luottojen määrä laski vuoden 2014 lopussa 0,4 miljardiin euroon (8,4), kun Baltian toiminnot myytiin Nordea Bank AB:lle (publ) 1. huhtikuuta 2014.

Luokitus- ja pisteytys (scoring) -jakaumat

Yksi tapa arvioida luottosalkun laatua on esittää vastuiden jakautuminen riskiluokkiin eri vastuu- ryhmissä, joita ovat yritys-, yhteisö- ja vähittäisvas- tuut. Vähittäisvastuisiin sisältyvät henkilöasiakas- ja pienyritysvastuut. Noin 84 prosenttia (84) yritysvas- tuista luokiteltiin luokkaan 4- tai sitä korkeampaan luokkaan. Yhteisö- vastuista 92 prosenttia (92) luoki- teltiin luokkaan 5- tai sitä korkeampaan luokkaan. Noin 89 prosenttia (89) vähittäisvastuista on pistey- tetty luokkaan C- tai sitä korkeampaan luokkaan.

Luotot yleisölle maittain ja toimialoittain sekä saamiset luottolaitoksilta

Konserni

31.12.2014, miljoonaa euroa	Suomi	Baltia	Yhteensä 2014	Yhteensä 2013
Energia (öljy, kaasu yms.)	677	0	677	698
Metalliteollisuus ja kaivostoiminta	215	12	227	313
Paperi- ja metsäteollisuustuotteet	737	22	759	840
Muu perusteollisuus (rakennusaineteollisuus yms.)	1 673	50	1 723	1 991
Teollisuustuotantohyödykkeet	820	4	824	805
Teollisuuden kaupalliset palvelut jne.	1 452	154	1 606	1 627
Rakennustoiminta ja -suunnittelu	781	59	839	947
Shipping ja offshore	4 139	0	4 139	4 073
Kuljetus	872	281	1 153	1 454
Kestokulutustavarat (autot, kodinkoneet yms.)	470	16	486	855
Viestintä ja vapaa-aika	517	16	533	631
Vähittäiskauppa	2 176	117	2 293	2 710
Päivittäistavarat (elintarvikkeet, maataloustuotteet yms.)	1 236	169	1 405	1 872
Terveystuotteet ja lääketeollisuus	300	14	315	355
Rahoituslaitokset	1 729	8	1 737	1 103
Kiinteistötoiminta	8 086	18	8 103	9 560
IT-ohjelmistot, -laitteistot ja -palvelut	323	10	333	357
Tietoliikennelaitteistot	25	1	27	29
Tietoliikenneoperaattorit	435	2	438	411
Yhdyskuntapalvelut (jakelu ja tuotanto)	1 748	8	1 756	1 806
Muut	46 625	240	46 865	42 459
Yritysluotot yhteensä	75 038	1 200	76 238	74 895
Henkilöasiakkaat, asuntoluotot	28 386	0	28 386	30 723
Henkilöasiakkaat, kulutusluotot	7 726	184	7 910	7 433
Julkinen sektori	1 214	0	1 214	728
Luotot yleisölle yhteensä	112 364	1 384	113 748	113 779
Saamiset luottolaitoksilta	35 351	0	35 351	35 767
Luotot yhteensä	147 715	1 384	149 099	149 546

Luotot yleisölle maittain ja toimialoittain sekä saamiset luottolaitoksilta

Emoyhtiö

31.12.2014, miljoonaa euroa	Suomi	Baltia	Yhteensä 2014	Yhteensä 2013
Energia (öljy, kaasu yms.)	676		676	693
Metalliteollisuus ja kaivostoiminta	176		176	256
Paperi- ja metsäteollisuustuotteet	598		598	709
Muu perusteollisuus (rakennusaineteollisuus yms.)	1 320		1 320	1 501
Teollisuustuotantohyödykkeet	661		661	673
Teollisuuden kaupalliset palvelut jne.	1 089		1 089	1 157
Rakennustoiminta ja -suunnittelu	495		495	666
Shipping ja offshore	4 133		4 133	4 064
Kuljetus	376		376	720
Kestokulutustavarat (autot, kodinkoneet yms.)	421		421	775
Viestintä ja vapaa-aika	431		431	527
Vähittäiskauppa	1 840		1 840	2 274
Päivittäistavarat (elintarvikkeet, maataloustuotteet yms.)	993		993	1 487
Terveystuotteet ja lääketeollisuus	221		221	268
Rahoituslaitokset	1 715		1 715	1 078
Kiinteistötoiminta	8 064		8 064	9 520
IT-ohjelmistot, -laitteistot ja -palvelut	229		229	244
Tietoliikennelaitteistot	23		23	26
Tietoliikenneoperaattorit	434		434	406
Yhdyskuntapalvelut (jakelu ja tuotanto)	1 701		1 701	1 758
Muut	46 436		46 436	42 263
Yritysluotot yhteensä	72 031	-	72 031	71 064
Henkilöasiakkaat, asuntoluotot	28 386		28 386	30 723
Henkilöasiakkaat, kulutusluotot	5 008		5 008	4 753
Julkinen sektori	1 214		1 214	728
Luotot yleisölle yhteensä	106 639	-	106 639	107 268
Saamiset luottolaitoksilta	41 091		41 091	41 220
Luotot yhteensä	147 731	-	147 731	148 489

Saamiset, joiden arvo on alentunut

Arvoltaan alentuneiden saamisten bruttomäärä laski 26 prosenttia 2 008 miljoonasta eurosta 1 480 miljoonaan euroon, eli niitä oli yhteensä 0,99 prosenttia luotoista (1,33). Bruttomääräisistä saamisista, joiden arvo on alentunut, 44 prosenttia on järjestämättömiä luottoja (48) ja 56 prosenttia muita luottoja (52). Nettomääräisiä saamisista, joiden arvo on alentunut, oli saatavakohtaisten arvonalentumiskirjausten jälkeen 964 miljoonaa euroa (1 294) eli 0,64 prosenttia luotoista yhteensä (0,86). Saatavakohtaisesti arvostetuista saamisista taseeseen kirjatut arvonalentumiset laskivat 516 miljoonaan euroon (714). Saatavaryhmäkohtaisesti arvostetuista saamisista taseeseen kirjatut arvonalentumiset laskivat 119 miljoonaan euroon (125). Taseeseen kirjattujen arvonalentumisten osuus bruttomääräisistä saamisista, joiden arvo on alentunut, oli 43 prosenttia (42). Arvoltaan alentuneet saamiset kasvoivat eniten teollisuuden palveluissa ja muussa perusteellisuudessa (rakennusteollisuus).

Yritysassiakkaiden erääntyneet luotot (6 päivää tai enemmän), joita ei luokitella arvoltaan alentuneiksi, supistuivat 223 miljoonaan euroon (251). Henkilöasiakkaiden erääntyneiden luottojen volyyymi laski 280 miljoonaan euroon (438).

Saamiset, joiden arvo on alentunut ja suhdeluvut

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Saamiset, joiden arvo on alentunut, brutto	1 480	2 008	1 188	1 716
- josta muut kuin järjestämättömät	823	1 034	653	839
- josta järjestämättömät	657	974	535	877
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, pistettä	99	133	80	115
Taseeseen kirjatut arvonalentumiset / luotot yhteensä, pistettä	42	56	38	50
Luottotappiovaraukset / ongelmaluotot, brutto, %	43	42	48	44

Arvonalentumistappiot luotoista, netto

Arvonalentumistappioiden määrä nousi 60 miljoonaan euroon (53) vuonna 2014 eli arvonalentumistappioiden nettomäärä oli 0,05 prosenttia luotonannosta (0,05). Arvonalentumistappioista 34 miljoonaa euroa (33) liittyy yritysasiakkaisiin ja 26 miljoonaa euroa (19) henkilöasiakkaisiin. Eniten arvonalentumiskirjauksia tehtiin kiinteistötoimintaan liittyvistä luotoista.

Nettomääräiset arvonalentumistappiot ja luottotappiotasot

Osuus luotonannosta, pistettä	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Arvonalentumistappiot, miljoonaa euroa	60	53	54	43
Luottotappiotaso ¹	5	5	5	5
- josta saatavakohtaiset	4	6	3	6
- josta saatavaryhmäkohtaiset	2	-1	2	-1
Luottotappiotaso, Vähittäispankki	7	6	7	6
Luottotappiotaso, Suuryrityspalvelut	2	1	3	1
Luottotappiotaso, Shipping, Offshore & Oil Services	-2	4	-2	4
Luottotappiotaso, Baltian maat	3	1	3	1

¹ Arvonalentumistappioiden osuus vuoden alun luotonannosta

**Luotot, joiden arvo on alentunut ja arvonalentumiset, maittain ja toimialoittain
(luotot yleisölle sekä saamiset luottolaitoksilta)**

Konserni

31.12.2014, miljoonaa euroa	Suomi	Baltia	Arvonalentumiset	Arvon-alentumiset/ luotot, joiden arvo on alentunut
Energia (öljy, kaasu yms.)	2		2	95%
Metalliteollisuus ja kaivostoiminta	33		23	69%
Paperi- ja metsäteollisuustuotteet	100		21	21%
Muu perusteollisuus (rakennusaineteollisuus yms.)	193		96	50%
Teollisuustuotantohyödykkeet	90		46	52%
Teollisuuden kaupalliset palvelut jne.	143		70	49%
Rakennustoiminta ja –suunnittelu	51		26	51%
Shipping ja offshore	20		26	130%
Kuljetus	24		5	21%
Kestokulutustavarat (autot, kodinkoneet yms.)	37		15	41%
Viestintä ja vapaa-aika	45		21	47%
Vähittäiskauppa	140		52	37%
Päivittäistavarat (elintarvikkeet, maataloustuotteet yms.)	45		32	71%
Terveystuotteet ja lääketieteellisyys	10		3	32%
Rahoituslaitokset	49		30	60%
Kiinteistötoiminta	37		14	38%
IT-ohjelmistot, -laitteistot ja –palvelut	56		25	44%
Tietoliikennelaitteistot	3		1	50%
Tietoliikenneoperaattorit	2		1	46%
Yhdyskuntapalvelut (jakelu ja tuotanto)	1		0	22%
Muut	6	13	34	
Yritysluotot yhteensä	1 084	13	542	49%
Henkilöasiakkaat, asuntoluotot	168		7	4%
Henkilöasiakkaat, kulutusluotot	214		86	40%
Julkinen sektori	0		0	
Luottolaitokset	0		0	
Yhteensä luotot, joiden arvo on alentunut	1 467	13	1 480	
Arvonalentumiset	629	6	635	
Arvonalentumiset/Ongelmaluotot	43%	48%	43%	

**Luotot, joiden arvo on alentunut ja arvonalentumiset, maittain ja toimialoittain
(luotot yleisölle sekä saamiset luottolaitoksilta)**

Emoyhtiö

31.12.2014, miljoonaa euroa	Suomi	Baltia	Arvonalentumiset	Arvon-alentumiset/ luotot, joiden arvo on alentunut
Energia (öljy, kaasu yms.)	2		2	90%
Metalliteollisuus ja kaivostoiminta	21		17	83%
Paperi- ja metsäteollisuustuotteet	93		21	23%
Muu perusteollisuus (rakennusaineteollisuus yms.)	147		92	63%
Teollisuustuotantohyödykkeet	70		46	66%
Teollisuuden kaupalliset palvelut jne.	128		70	54%
Rakennustoiminta ja -suunnittelu	43		25	57%
Shipping ja offshore	20		26	130%
Kuljetus	10		3	30%
Kestokulutustavarat (autot, kodinkoneet yms.)	33		15	45%
Viestintä ja vapaa-aika	37		21	57%
Vähittäiskauppa	122		51	42%
Päivittäistavarat (elintarvikkeet, maataloustuotteet yms.)	42		31	75%
Terveystuotteet ja lääketieteellisyys	6		2	38%
Rahoituslaitokset	49		29	60%
Kiinteistötoiminta	36		14	39%
IT-ohjelmistot, -laitteistot ja -palvelut	53		25	47%
Tietoliikennelaitteistot	3		1	51%
Tietoliikenneoperaattorit	1		1	58%
Yhdyskuntapalvelut (jakelu ja tuotanto)	0		0	24%
Muut	6		21	
Yritysluotot yhteensä	923	-	514	56%
Henkilöasiakkaat, asuntoluotot	168		7	4%
Henkilöasiakkaat, kulutusluotot	96		44	46%
Julkinen sektori	-		-	
Luottolaitokset	-		-	
Yhteensä luotot, joiden arvo on alentunut	1 188	-	1 188	
Arvonalentumiset	565		565	
Arvonalentumiset/Ongelmaluotot	48%		48%	

Vastapuoliriski

Vastapuoliriski realisoituu, kun valuutta-, korko-, hyödyke-, osake- tai luottojohdannaisopimuksessa Nordean vastapuolesta tulee maksukyvytön ennen eräpäivää ja Nordealla on saaminen vastapuolelta. Myös takaisinosopimuksiin ja muuhun arvopaperivakuudelliseen rahoitustoimintaan voi sisältyä vastapuoliriski. Riski oli vuoden 2014 lopussa 35,6 (20,4) miljardia euroa. Tästä nykyisten vastuiden nettomäärä (nettoutuksen ja vakuuksien jälkeen) oli 16,2 miljardia euroa. Riskistä 53 prosenttia ja vastuiden nykyisestä nettomäärästä 34 prosenttia kohdistui rahoituslaitoksiin.

Tietoja päänettoutussopimuksiin sisältyvistä rahoitusinstrumenteista annetaan liitteessä 41.

Markkinariski

Markkinariski tarkoittaa Nordean omistuksiin ja järjestelyihin liittyvää tappioriskiä, joka johtuu markkinahintojen ja markkina-arvoon vaikuttavien parametrien muutoksista. Tällaisia muutoksia ovat esimerkiksi korkojen, korkoerojen, valuuttakurssien, osakekurssien, hyödykehintojen ja optioiden volatiliteetin muutokset.

Suurin osa Nordea-konsernin markkinariskistä liittyy Marketsiin, konsernin varainhallintaan sekä konsernin taseriskien hallintaan. Markets vastaa asiakaslähtöisestä trading-toiminnasta, ja konsernin varainhallinta vastaa varainhankinnasta ja Nordean omista sijoituksista. Konsernin taseriskien hallinta vastaa taseriskien hallinnasta, likviditeettisalkuista sekä pantti- ja vakuussalkuista. Konsernin muun pankkitoiminnan markkinariskit siirretään konsernin varainhallinnalle ja konsernin taseriskien hallinnalle.

Markkinariskin mittaaminen

VaR-luku lasketaan Nordeassa käyttäen historiallista simulointia. Nykyinen salkku arvostetaan uudelleen markkinahintojen ja parametrien 500 edellisen kaupankäyntipäivän aikana havaittujen päivittäisten muutosten perusteella. Tulokseksi saadaan empiirisiin tietoihin perustuva 499 tuoton jakauma. VaR-luku lasketaan tästä jakaumasta käyttäen odotettuun alijäämään perustuvaa menetelmää. Tämä tarkoittaa sitä, että VaR-luku perustuu jakauman huonoimpien tulosten keskiarvoon. Yhden päivän VaR-luku muunnetaan tämän jälkeen kymmenen päivän luvuksi. Kymmenen päivän VaR-lukua käytetään markkinariskin rajaamiseen ja mittaamiseen sekä kaupankäyntisalkussa että rahoitustaseessa.

VaR-luku lasketaan erikseen korko-, luottomarginaali-, valuuttakurssi- ja osakeriskeille. VaR-menetelmällä laskettu kokonaisriski kattaa kaikki nämä riskiluokat, ja laskennassa otetaan huomioon eri riskiluokkien välinen hajautus. VaR-luvut sisältävät sekä lineaariset positiot että optiot. Malli on kalibroitu siten, että tuloksena on 99 prosentin VaR-luku. Tämä tarkoittaa sitä, että kymmenen päivän VaR-luku voidaan tulkita tappioksi, joka ylittyy yhtenä sadasta kymmenen päivän kaupankäyntijaksosta.

On tärkeää huomata, että vaikka VaR-mallista pyritään kaikin tavoin tekemään mahdollisimman realistinen, kaikki VaR-mallit perustuvat oletuksiin ja arvioihin, joilla on huomattava vaikutus tuloksiksi saataviin riskilukuihin.

Vaikka historiallisen simulaation etuna on riippumattomuus tietystä tuottojakaumaa koskevasta oletuksesta, on huomattava, että laskennassa käytettävät markkinoiden muuttujien historialliset arvot eivät välttämättä anna luotettavaa kuvaa muuttujien tulevasta kehityksestä. Myös käytettävän ajanjakson valinta on tärkeää. Vaikka pitkän ajanjakson käyttö

Konsolidoitu markkinariski, VaR¹

Konserni

Miljoonaa euroa	Mittausmenetelmä	31.12.2014	Vuoden ylin	Vuoden alin	Vuoden keskiarvo	31.12.2013
Kokonaisriski	VaR	27,9	84,9	16,9	37,8	90,5
- Korkoriski	VaR	26,1	87,4	17,6	40,1	95,0
- Osakeriski	VaR	5,9	10,4	1,3	5,3	3,2
- Luottomarginaaliriski	VaR	7,0	28,2	3,7	10,6	14,5
- Valuuttariski	VaR	3,5	20,8	2,8	11,3	4,2
Hajautusvaikutus	VaR	35 %	59 %	17 %	45 %	23 %

¹ Nordean käyttämä VaR-malli kuvattu kappaleessa "Markkinariskin mittaaminen"

saattaisi parantaa mallin ennustuskykyä ja vähentää suhdannekierron vaikutusta, lyhyt ajanjakso lisää mallin kykyä reagoida äkillisiin muutoksiin rahoitusmarkkinoiden volatiliteetissa. Historiatietojen ajanjaksoksi on Nordeassa valittu 500 päivää, koska tavoitteena on löytää VaR-laskennassa tasapaino pitkän ja lyhyen ajanjakson käyttöön liittyvien hyvien ja huonojen puolien välille.

Markkinariskianalyysi

NPS-konsernin markkinariski esitetään edellisellä sivulla olevassa taulukossa, ja se sisältää sekä kaupankäyntisalkun että rahoitustaseen. VaR-menetelmällä laskettu kokonaisriski oli vuoden 2014 lopussa 28 miljoonaa euroa (91). Kehitys liittyy pääosin VaR-menetelmällä lasketun korkoriskin laskuun. Korkoriski laski, koska positioihin tehtiin muutoksia ja korot laskivat. VaR-menetelmällä laskettu korkoriski oli 26 miljoonaa euroa (95). Suurin osa korkoherkkyydestä aiheutui kaupankäyntipositioista, joiden valuuttana on euro, Ruotsin kruunu tai Tanskan kruunu. Hyödykeriski oli vähäinen.

Käyvän arvon option mukaisesti pääomarahastusjoitusten käypä arvo oli vuoden 2014 lopussa 2 miljoonaa euroa (4).

VaR-menetelmällä lasketut valuuttapositiot¹

Konserni

Miljoonaa euroa	2014	2013
DKK	625	377
SEK	88	-72
USD	58	-1
NOK	-47	12
CHF	-33	-61
BRL	-22	-2
LTL	21	26
Muut ²	9	97

¹ Taulukossa esitetyt valuuttapositiot liittyvät rahoitustaseessa ja kaupankäyntisalkussa oleviin rahoitusinstrumentteihin. Rahoitusjohdannaiset sisältyvät lukuihin deltavasta-arvoltaan. Esimerkiksi tytäryhtiöihin ja osakkuusyrityksiin tehtyihin sijoituksiin tai ulkomaan valuutan määräisiin tuottoihin ja kuluihin liittyvä rakenteellinen valuutariski ei sisälly lukuihin.

² Nettopositio yksittäisistä alle 21 miljoonan euron valuuttapositioista

Rakenteellinen korkoriski

Rakenteellisella korkoriskillä (SIIR) mitataan Nordealle kertyvän rahoituskatteen muutosta seuraavien 12 kuukauden aikana kaikkien korkojen muuttuessa yhden prosenttiyksikön verran.

Rakenteellinen korkoriski kuvastaa riskiä, joka syntyy tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien uudelleenhinnoittelujaksojen, volyymien ja viitekorkojen välisistä epätasapainoista.

Rakenteellisen korkoriskin hallinta perustuu Nordeassa periaatepäätöksiin, joiden pohjalta syntyvät erilaiset rakenteellisen korkoriskin hallintamenetelmät ja organisaation toimintatavat.

Periaatepäätöksissä painotetaan taloudellisen rakenteen optimointia, riskinoton tasapainottamista ja luotettavaa tulospainotusta sekä rakenteellisen korkoriskin kaikkien olennaisten lähteiden tunnistamista, äärimmäisten markkinaolosuhteiden vaikutusten testausta ja riittävää tiedottamista.

Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot vastaa rakenteellisen korkoriskin operatiivisesta hallinnasta.

Rakenteellisen korkoriskin mittaamenetelmät

Rakenteellista korkoriskiä mitataan Nordeassa dynaamisilla simulaatioilla, joissa lasketaan useita rahoituskatetta koskevia skenaarioita ja verrataan niitä toisiinsa. Käytössä on useita korkoskenaarioita, mutta perustapauksessa rakenteellista korkoriskiä mitataan markkinakorkotason yhden prosenttiyksikön muutoksen vaikutuksena rahoituskatteeseen 12 kuukauden ajanjaksolla. Taseen oletetaan pysyvän vakaana. Laskennassa otetaan kuitenkin huomioon asiakaskäyttämisen pääpiirteet ja Nordean omia korkoja koskeva päätöksentekoprosessi.

Rakenteellisen korkoriskin analysointi

Nousevien korkojen rakenteellinen korkoriski oli vuoden 2014 lopussa +9 miljoonaa euroa (+104). Laskevien markkinakorkojen rakenteellinen korkoriski oli +56 miljoonaa euroa (-59).

Operatiivinen riski

Operatiivinen riski tarkoittaa riskiä, joka aiheutuu sisäisten prosessien tai järjestelmien puutteellisuuksista tai virheellisestä toiminnasta tai ulkoisista tekijöistä ja joka toteutuessaan aiheuttaa suoraan tai epäsuorasti tappioita tai vahingoittaa mainetta. Operatiivisia riskejä ovat muun muassa juridiset riskit ja compliance-riskit eli riskit siitä, ettei luvanvaraisessa liiketoiminnassa noudateta siihen sovellettavien lakien, asetusten ja muiden säännösten asettamia velvoitteita tai sisäisiä sääntöjä ja vaarannetaan näin asiakkaiden etu ja muiden sidosryhmien luottamus sekä kasvatetaan lakisääteisten sanktioiden, taloudellisten tappioiden sekä mainetta ja luottamusta vahingoittavien tapahtumien riskiä. Konsernin kaikkien toimintaan, ulkoistettuihin toimintoihin ja kanssakäymiseen muiden osapuolien kanssa voi liittyä operatiivisia riskejä.

Johto vastaa operatiivisten riskien hallinnasta. Operatiivisia riskejä seurataan säännöllisen arvioinnin sekä laatuun ja riskiin keskittyvän järjestelmällisen muutosten hallinnan avulla. Uusille tuotteille, palveluille, toimille, prosesseille ja järjestelmille suoritetaan riskiarviointi. Tunnistettuja riskielementtejä ja riskitapahtumien seurauksia vähennetään muun muassa ajantasaisilla jatkuvuus suunnitelmilla sekä konsernin kriisinhallinta- ja viestintäsuunnitelmilla, joilla varmistetaan, että kaikissa liiketoimintasuunnitelmissa ja kriisinhallintarakenteissa varaudutaan poikkeustilanteisiin. Ulkoiseen riskinsiirtoon käytetään vakuutuksia, myös jälleenvakuutuksia. Niillä katetaan tiettyjä rikoksiin ja ammatilliseen vastuuseen (mukaan lukien johtajien ja toimihenkilöiden vastuuseen) liittyviä riskejä. Lisäksi Nordealla on matka-, kiinteistö- ja vahinkovakuutuksia.

Operatiivisten riskien hallinta perustuu pääasiassa kolmeen puolustuslinjaan. Ensimmäinen puolustuslinja muodostuu liiketoiminta-alueista ja konserni-toiminnoista, jotka vastaavat omasta päivittäisestä riskienhallinnastaan ja liiketoiminnastaan riskirajojen sekä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien menettelytapojen mukaisesti. Konsernin operatiiviset riskit –yksikkö osana konsernin riskien hallintaa sekä konsernin compliance -yksikkö ovat toinen puolustuslinja. Ne vastaavat muun muassa tärkeimpiin riskeihin liittyvien asioiden, kuten sisäisten ja ulkoisten säännösten noudattamisen, itenäisestä seurannasta, valvonnasta ja raportoinnista. Kolmannessa puolustuslinjassa konsernin sisäinen tarkastus tekee tarkastuksia ja toimii sidosryhmien varmistajana sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosesseissa.

Operatiivisten riskien hallinnan tärkein prosessi on vuotuinen operatiivisten riskien arviointi. Prosessiin sisältyy riskien ja valvonnan itsearviointi sekä skenaarioanalyysi, ja siinä keskitytään päivittäistä toimintaa uhkaaviin riskeihin sekä toimintojen että yksiköiden tasolla ja riskeihin, jotka voivat aiheuttaa poikkeuksellisen suuria taloudellisia tappioita tai joilla voi olla muita merkittäviä vaikutuksia Nordeaan. Lisäksi prosessilla varmistetaan konserniohjeissa määriteltyjen vaatimusten noudattaminen. Tärkeimmät riskit tunnistetaan sekä ylhäältä alaspäin että alhaalta ylöspäin analysoimalla valvontakysymysten tuloksia ja olemassa olevaa tietoa prosesseista, kuten häiriöiden raportoinnista, skenaario-analyyseista, laatu- ja riskianalyyseista sekä tuotehyväksynnöistä. Tämä prosessi toteutetaan samanaikaisesti kuin vuotuinen suunnitteluprosessi, jotta varmistetaan siitä, että prosessi tuottaa riittävästi tietoa konsernin toiminnan priorisointia varten.

Likviditeettiriskin hallinta

Hallintaperiaatteet ja valvonta

Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot vastaa Nordean likviditeettistrategian toteuttamisesta, Nordean likviditeetin hallinnasta sekä konsernin hallituksen ja riskienhallintakomitean päättämien konsernitason limiittien noudattamisesta. Lisäksi konsernin tase-riskien hallinta laatii konsernin likviditeettiriskin hallintaa koskevat periaatteet ja ohjeistukset sekä likviditeettiriskin hinnoittelun periaatteet.

Hallitus määrittelee likviditeettiriskiä koskevan riskinottohalukkuuden asettamalla rajat käytössä oleville likviditeettiriskimittareille. Tärkein mittari on selviytymisjakso (survival horizon), joka määrittelee riskinottohalukkuuden asettamalla yhteisökohtaisten ja markkinoiden laajuisten stressiskenaarioiden vähimmäisselviytymisjaksoksi kuukauden, kun käytetään vain rajallisia riskinvähentämismenetelmiä.

Likviditeettiriskin hallinta

Nordeassa likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä, että Nordea pystyy suoriutumaan maksuvalmiutta koskevista velvoitteistaan vain maksamalla tavanomaisia suuremmat kulut tai ei lainkaan pysty suoriutumaan velvoitteistaan niiden erääntyessä. Likviditeetin hallinta ja likviditeettistrategia perustuvat Nordeassa periaatepäätöksiin, joiden pohjalta syntyvät erilaiset likviditeettiriskin hallintamenetelmät, limiitit ja organisaation toimintatavat.

Nordean likviditeetin hallinta kuvastaa konsernin konservatiivista asennetta likviditeettiriskiin. Nordea pyrkii hankkimaan rahoitusta eri lähteistä sekä luomaan ja ylläpitämään suhteita sijoittajiin päästäkseen markkinoille. Laaja ja hajautettu rahoituspohja näkyy vahvana läsnäolona konsernin neljällä kotimarkkina-alueella, joilla konsernilla on vahva ja vakaa vähittäisasiakaskunta ja monia erilaisia rahoitusohjelmia. Rahoitusohjelmista osa on lyhytaikaisia (US Commercial Papers, European Commercial Papers, Commercial Papers, Certificates of Deposits) ja osa pitkäaikaisia (Covered Bonds, European Medium-Term Notes, Medium Term Notes), ja rahoitusta hankitaan eri valuuttoina.

Nordean likviditeettiriskin hallinta sisältää jatkuvuussuunnitelman ja stressitestauksen. Stressitesteillä arvioidaan poikkeuksellisten mutta mahdollisten tapahtumien vaikutukset pankin likviditeettitilanteeseen. Stressitestaukseen sisältyy myös selviytymisjakso (survival horizon) -niminen riskimittari. Selviytymisjakso-riskimittari olettaa sekä pankkia koskevan että markkinoiden laajuisen stressin toteutumista (yhdistetty skenario).

Likviditeettiriskin mittausten menetelmät

Likviditeettiriskin hallinta kattaa sekä lyhyen aikavälin likviditeettiriskin että pitkän aikavälin rakenteellisen likviditeettiriskin. Lyhyen aikavälin rahoituspositioiden hallitsemiseksi Nordeassa mitataan avoimeen rahoituspositioon liittyvää riskiä. Se kuvastaa odotettua maksuvalmiuden enimmäistarvetta seuraavien 30 päivän aikana. Mittauksessa otetaan huomioon rahavirrat sekä taseeseen kuuluvista että taseen ulkopuolisista eristä. Avoimeen rahoituspositioon liittyvää riskiä mitataan ja rajataan kussakin valuutassa erikseen. Lisäksi hallitus mittaa ja rajaa riskiä kaikille valuutoille yhteensä.

Nordean ylläpitämän likviditeettipuskurin avulla voidaan varmistaa kiireellinen rahoitus silloin kun tavanomaisista lähteistä ei saada riittävästi varoja. Hallitus määrittää likviditeettipuskurin vähimmäismäärän. Puskuri koostuu konsernin tuki- ja palvelutoimintojen omistamista keskuspankkirahoitukseen kelpaavista likvideistä arvopapereista, joilla on korkea luokitus ja joita voidaan helposti myydä tai käyttää rahoituksen vakuutena.

Vuonna 2011 esiteltiin Basel- ja EU -säännösten mukaista maksuvalmiusvaatimusta (liquidity coverage ratio) muistuttava selviytymisjaksoriskimittari. Selviytymisjaksoa laskettaessa otetaan huomioon likviditeettipuskurista ja avoimeen rahoituspositioon liittyvästä riskistä syntyvät rahavirrat, mutta myös muita likviditeettiriskiin liittyviä mallinnettuja rahavirtoja. Selviytymisjakso määrittää konsernin likviditeettiriskiä koskevan lyhyen aikavälin riskinottohalukkuuden ja ilmaisee 30 päivän kuluttua jäljellä olevan ylimääräisen likviditeetin, jos markkinoilta saatava rahoitus ei ole käytettävissä. Hallitus on määritellyt rajan 30 päivän vähimmäisselviytymisjaksolle, kun markkinoilta saatava rahoitus ei ole käytettävissä.

Rakenteellista likviditeettiriskiä mitataan pysyvien velkojen ja pysyvien varojen välisenä erona. Eroa käytetään myös rakenteellisen likviditeettiriskin rajaamiseen. Mittauksesta ja rajauksesta vastaa hallitus. Pysyvät velat koostuvat pääasiassa yleisön talletuksista, pankkitalletuksista ja joukkolainoista, joiden jäljellä oleva laina-aika on yli 12 kuukautta, sekä omasta pääomasta. Pysyvät varat puolestaan koostuvat etupäässä yleisön lainoista, muista lainoista, joiden jäljellä oleva laina-aika on yli 12 kuukautta, sekä sitovasti myönnettyistä luottolimiiteistä. Konsernijohtaja on konsernin johtoryhmässä asettanut tavoitteeksi, että pysyvän rahoituksen nettomäärän on oltava positiivinen. Tämä tarkoittaa sitä, että pysyvät varat on rahoitettava pysyvillä veloilla.

Likviditeettiriskin analysointi

Lyhyen aikavälin likviditeettiriski pysyi kohtuullisella tasolla koko vuoden 2014 ajan. Keskimääräinen avoin rahoituspositio eli 30 seuraavan päivän aikana odotettu likviditeettitarve oli +2,0 miljardia euroa (+3,8).

NPS:ssa likviditeettipuskurin koko vaihteli vuoden 2014 aikana 14,6 miljardista eurosta 18,9 miljardiin euroon (14,5–17,3). Keskimäärin puskurin koko oli 17,2 miljardia euroa (16,6). Puskuri on erittäin likvidi, sillä se koostuu ainoastaan konsernin varainhallinnan omistamista keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista arvopapereista.

Selviytymisjaksoa varten vaadittu puskuri vaihteli vuoden 2014 aikana 2,1 miljardista eurosta 17,6 miljardiin euroon (4,0–17,3) ja oli keskimäärin 10,5 miljardia euroa (10,4). Tavoitteena on säilyttää pysyvien velkojen ja pysyvien varojen välinen ero aina positiivisena. Tämä tavoite saavutettiin selkeästi vuonna 2014. Pysyvien velkojen ja pysyvien varojen välinen vuotuinen ero oli keskimäärin 27,5 miljardia euroa (20,1).

||

Pääoman hallinta

Nordeassa pyritään käyttämään pääomaa tehokkaasti, joten taseen eri omaisuus- ja velkaeriä sekä riskiluokkia hallitaan aktiivisesti. Tavoitteena on parantaa osakkeenomistajien tuottoa, mutta säilyttää samalla konservatiivinen pääomarakenne.

Pääoman hallinta konsernissa

Hallitus päättää Nordean vakavaraisuussuhteita ja pääoman määrää koskevista tavoitteista. Konsernin johtoryhmässä konsernijohtaja päättää pääoman hallinnan periaatteista. Asset ja Liability Committee (ALCO) sekä riskienhallintakomitea arvioivat säännöllisesti Nordean kykyä saavuttaa tavoitteet ja täyttää vähimmäispääomavaateet.

Tässä kohdassa kuvatut pääomavaateet ja omat varat noudattavat vakavaraisuusdirektiivien säännöksiä, eivät kirjanpitostandardeja. Lisätietoja annetaan liitteessä 38.

Pääomavaateiden vähimmäismäärä

Riskipainotetut erät (aiemmin riskipainotetut saamiset) lasketaan vakavaraisuusdirektiivin vaatimusten mukaisesti. Vuoden 2014 loppuun mennessä Nordeassa sovellettiin sisäisten luottoluokitusten menetelmiä 77 prosenttiin luottoriskiä sisältävistä vastuista. Nordeassa alettiin vuoden 2014 ensimmäisellä neljänneksellä soveltaa pohjoismaisiin yritysvaluuttoihin edistynyttä sisäisten luottoluokitusten menetelmää. Viimeisellä neljänneksellä Nordea sai luvan soveltaa sisäisten luottoluokitusten menetelmää suurimpaan osaan Suomen vähittäisvaluuttoista, joita ei aiemmin raportoitu kyseisellä menetelmällä.

NPS:lla on lupa käyttää omia sisäisiä Value-at-Risk-malleja (VaR) suurimpaan osaan kaupankäyntisalkkua laskettaessa markkinariskin pääomavaadetta. Operatiivisen riskin laskemisessa käytetään standardimenetelmää.

Sisäinen pääomavaade

Nordean vakavaraisuuden hallintaprosessin (Internal Capital Adequacy Assessment Process, ICAAP) mukaiset sisäiset pääomavaateet perustuvat vakavaraisuusdirektiivissä määriteltyihin riskeihin ja sisäisesti määriteltyihin pilari II:n mukaisiin riskeihin. Sisäiseen pääomavaateeseen sisältyvät seuraavat pääriskityypit: luottoriski, markkinariski, operatiivinen riski ja liiketoimintariski. Lisäksi erikseen otetaan huomioon rahoitustaseen korkoriski, Nordean sisäisiin etuuspohjaisiin eläkejärjestelmiin liittyvä riski, kiinteistöihin liittyvä riski ja keskittymäriski.

Eri riskityyppien riskipääoman laskennan lisäksi Nordeassa tehdään laaja stressitesti, jonka tarkoituksena on analysoida maailmanlaajuisten ja paikallisten sokkiskenaarioiden vaikutuksia. Stressitestien tulokset ja mahdolliset johdon toimenpiteet otetaan huomioon Nordean sisäisissä pääomavaateissa taloudellisen stressitilanteen puskureina. Sisäinen

pääomavaade on tärkeä osa Nordean vakavaraisuussuhdetavoitteiden määrittelyä.

Lisäksi Nordean ICAAP:ssa kuvataan Nordean olennaisten riskien hallintaa, riskien vähentämistä ja mittaamista sekä arvioidaan sisäisen pääoman riittävyyttä määrittelemällä pankin riskiä kuvaavat sisäiset pääomavaateet. Sääntelyn vaatimat puskurit otetaan käyttöön CRD IV -direktiivin voimaantulon myötä. Tämä saattaa johtaa sisäistä pääomavaadetta suurempiin pääomavaateisiin.

Taloudellinen pääoma

Nordean taloudellisen pääoman (Economic Capital, EC) laskentamalli perustuu samoihin riskielementteihin kuin ICAAP, mutta se sisältää myös vakuustustoiminnan riskit. Taloudellinen pääoma lasketaan monialayritykselle, kun taas vakavaraisuusdirektiivien alainen ICAAP kattaa vain finanssikonsernin. Taloudellisen pääoman laskentaa on muokattu vastaamaan CRD IV -direktiivin mukaisia ydinpääomaa koskevia vaateita. Taloudellisen pääoman laskentamalliin lisättiin vuonna 2014 pääomaeriä, jotta lakisääteisen oman pääoman ja kohdistetun pääoman välinen ero kapeni.

Nordea Pankki Suomen taloudellinen pääoma oli vuoden 2014 lopussa 6,7 miljardia euroa (7,0).

Riskipainotettu tulos

Riskipainotettu tulos (Economic Profit, EP) on yksi Nordean taloudellisista tunnusluvusta. Riskipainotettu tulos saadaan vähentämällä riskisopeutetusta tuloksesta oman pääoman kustannukset. Riskisopeutettua tulosta ja riskipainotettua tulosta käytetään suoritusarvioinnissa ja osakkeenomistajan saaman kokonaistuoton määrittämisessä. Riskipainotettu tulos ohjaa ja tukee Nordean operatiivista päätöksentekoprosessia sijoituspäätöksissä ja asiakassuhteisiin liittyvässä päätöksenteossa. Riskipainotetun tuloksen mallissa painotetaan sekä kasvua että tuottoa. Riskipainotetun tuloksen laskennassa otetaan huomioon taloudellinen pääoma ja odotetut tappiot.

Odotetut tappiot (EL)

Odotetuilla tappioilla (expected losses) tarkoitetaan yksittäisen luoton tai saatavaryhmän tilastollista tappiotasoa suhdannekierron aikana. Odotettujen tappioiden laskentaan ei tehty muutoksia vuonna 2014 lukuun ottamatta parametrien säännöllistä päivitystä viimeisimpien tarkistusten perusteella.

Vaikka odotettujen tappioiden määrä on vakaampi mittari kuin todellisten tappioiden määrä, se vaihtelee taloudellisen suhdanteen mukaan. Tähän vaikuttavat muutokset maksukyvyttömyystodennäköisyydessä (PD-dimensio) ja vakuuskattavuudessa (LGD-dimensio).

Omat varat

Omilla varoilla tarkoitetaan ensisijaisen ja toissijaisen pääoman summaa. Ensisijainen pääoma koostuu ydinpääomasta (CET1) ja ensisijaisesta lisäpääomasta. Ydinpääoma on laadukkainta pääomaa, jonka tappionsietokyky on paras mahdollinen. Se koostuu pääasiassa maksetusta osakepääomasta ja kertyneistä voittovaroista. Tilikauden tulos voidaan sisällyttää ydinpääomaan vasta valvontaviranomaisen luvan ja ehdotetun osingon vähentämisen jälkeen. Vakavaraisuusasetuksen tultua voimaan ne vähennykset, jotka aiempien säännösten mukaan tehtiin puoliksi ensisijaisesta pääomasta ja puoliksi toissijaisesta pääomasta, tehdään nyt kokonaan ydinpääomasta. Vakavaraisuusasetus muutti myös rahoitusalan yhteisöihin tehtyihin sijoitusten sekä tulevaan kannattavuuteen nojaavien ja väliaikaisista eroista johtuvien laskennallisten verosaamisten käsittelyä. Nämä erät ovat nyt riskipainotettuja, kun ne aiemmin vähennettiin ensisijaisesta ja toissijaisesta pääomasta.

Ensisijainen lisäpääoma koostuu pääasiassa eräpäivättömistä lainoista, jotka ovat etuoikeudeltaan muita lainoja heikompia. Toissijainen pääoma koostuu pääasiassa eräpäivällisistä lainoista, jotka ovat etuoikeudeltaan muita lainoja heikompia. Osuudet muiden rahoitusalan yhteisöjen lainoissa, jotka ovat etuoikeudeltaan muita lainoja heikompia, vähennetään siitä pääomaerästä, johon ne luetaan.

Lisätietoja

Liite 38 Vakavaraisuus ja Pilari III -raportti

Lisätietoja vakavaraisuudesta annetaan liitteessä 38 Vakavaraisuus. Yksityiskohtaisempaa lisätietoa riskien ja pääoman hallinnasta annetaan Pilari III raportissa, joka on laadittu vakavaraisuusdirektiivin Basel III -säännösten mukaisesti. Pilari III -raportti on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Vakavaraisuussuhdeluvut

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Ennen Basel I -lattiasäännöksiä				
Ydinvakavaraisuussuhde, %	16,7	16,0	17,2	16,6
Vakavaraisuussuhde, ensisijainen pääoma, %	17,8	16,0	18,4	16,6
Vakavaraisuussuhde, oma varat, %	18,0	16,8	18,6	17,6
Omat varat yhteensä/ pääomavaade yhteensä	2,2	2,1	2,3	2,2
Basel I -lattiasäännösten mukaisesti				
Ensisijaiset omat varat siirtymäsäännösten mukaan, %	14,2	15,0	14,8	15,7
Vakavaraisuussuhde ennen siirtymäsäännöksiä, %	15,1	15,0	15,8	15,7
Vakavaraisuussuhde siirtymäsäännösten mukaan, %	15,2	15,8	15,9	16,6
Omat varat yhteensä/ pääomavaade yhteensä	1,9	2,0	1,9	2,1

Yhteenveto omiin varoihin sisältyvistä eristä⁶

Konserni

	31.12. ⁵ 2014	31.12. ⁵ 2013
Miljoonaa euroa	2014	2013
Omien varojen laskenta		
Oma pääoma	9 618	9 514
Ehdotetut/maksetut osingot	-450	-750
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	9 168	8 764
Laskennalliset verosaamiset		-5
Aineettomat hyödykkeet	-47	-100
Alijäämä(-) arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB) ¹	-237	-118
Omistukset ja sijoitukset toisiin rahoitusalan yrityksiin (50 %) ²		-2
Eläkevarat, jotka ylittävät vastaavat velat ³	-16	-56
Muut erät, netto	-414	-53
Ydinpääomaan (CET1) tehdyt vähennykset yhteensä	-714	-334
Ydinpääoma (CET1) (vähennysten jälkeen)	8 454	8 430
Ensisijainen lisäpääoma ennen vähennyksiä	550	0
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehdyt vähennykset yhteensä		0
Ensisijainen lisäpääoma	550	0
Ensisijainen pääoma	9 004	8 430
Toissijainen pääoma ennen vähennyksiä	69	537
Ylijäämä(+)/alijäämä(-) arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksesta (IRB)		-118
Omistukset ja sijoitukset toisiin rahoitusalan yrityksiin (50 %)		-2
Sijoitukset vakuutusyhtiöihin		
Eläkevarat, jotka ylittävät vastaavat velat		
Muut erät, netto		17
Toissijaiseen pääomaan tehdyt vähennykset yhteensä		-102
Toissijainen pääoma	69	436
Omat varat yhteensä (vähennysten jälkeen)⁴	9 073	8 866

¹ Alijäämä vähennetään nyt kokonaan ydinpääomasta, kun se aiemmin vähennettiin puoliksi ensisijaisesta pääomasta ja puoliksi toissijaisesta pääomasta.

² CRD III –direktiivin mukaan vähennettiin puolet ensisijaisesta pääomasta ja puolet toissijaisesta pääomasta, mutta CRD IV –direktiivin mukaan lasketaan 250 prosentin riskipaino.

³ Perustuu valvontaviranomaisen antamaan hyväksyntään

⁴ Omat varat oikaistuna arvonalennusten ja odotettujen tappioiden erotuksella (IRB) eli oikaistut omat varat olivat 9 309 miljoonaa euroa 31.12.2014.

⁵ Sisältää tilikauden tuloksen

⁶ Termit voivat erota Siirtymävaiheen omat varat -taulukossa käytetyistä termeistä.

Uudet säännökset

Vakavaraisuusdirektiivi IV (CRD IV) ja vakavaraisuusasetus tulivat voimaan 1. tammikuuta 2014. Vakavaraisuusasetusta alettiin soveltaa kaikissa EU-maissa 1. tammikuuta 2014. CRD IV -direktiivi puolestaan saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä kaikissa EU:n jäsenmaissa vuoden 2014 aikana. Suomessa laki, jolla CRD IV -direktiivi saatettiin osaksi kansallista lainsäädäntöä, tuli voimaan 15. elokuuta 2014.

Euroopan keskuspankki alkoi vastata Nordea Pankki Suomi Oyj:n valvonnasta marraskuussa 2014 yhteistä valvontamekanismia koskevien periaatteiden mukaisesti. Yhteisen valvontamekanismin avulla pankkien kriisintarkkailu voidaan hoitaa tehokkaasti kriisintarkkailuneuvoston ja pankkialan rahoittaman kriisintarkkailuhaston kautta.

Osia CRD IV -direktiivistä ja vakavaraisuusasetuksesta ei ole vielä otettu käyttöön täysin. Suomessa yleinen pääomapuskuri on 2,5 prosenttia ydinpääomasta 1. tammikuuta 2015 alkaen. Myös vastasyklisiä pääomapuskuria sovelletaan 1. tammikuuta 2015 alkaen, mutta suomalaiset viranomaiset eivät ole vielä antaneet lausuntoa sen tasosta. Tämän lisäksi järjestelmän kannalta tärkeille rahoituslaitoksille (O-SII) on asetettu puskurivaatimus, joka on 2 prosenttia ydinpääomasta. Tätä puskuria sovelletaan 1. tammikuuta 2016 alkaen. Finanssivalvonta ei ole vielä ilmoittanut, mitkä rahoituslaitokset ovat järjestelmän kannalta tärkeitä rahoituslaitoksia, mutta oletettavasti Nordea Pankki Suomi on sellainen. Järjestelmäriskipuskurin käyttöönottoa tutkitaan Suomessa parhaillaan.

Basel III -säännösten, CRD IV -direktiivin ja vakavaraisuusasetuksen päivitykset

Baselin pankkivalvontakomitea julkaisi 22. joulukuuta 2014 ehdotuksen pysyvistä alarajasta, joka korvaa nykyisen Basel I -säännöksiin perustuvan (siirtymävaiheen) alarajan. Ehdotuksen mukaan alaraja perustuu luottoriskeihin, markkinariskeihin ja operatiivisiin riskeihin sovellettaviin muokattuihin standardimenetelmiin, jotka ovat äskettäin olleet tai ovat parhaillaan lausuntokierroksella. Baselin pankkivalvontakomitean tavoitteena on saada työ päätökseen vuoden 2015 loppuun mennessä.

Vakavaraisuusasetukseen sisältyy uusi muuhun kuin riskiin perustuva mittari: vähimmäisomavaraisuusaste. Sillä pyritään rajoittamaan liiallista velkaantuneisuutta luottolaitosten taseissa. Valvontaviranomaiset tarkkailevat vähimmäisomavaraisuusasteen vaikutusta, ja tavoitteena on siirtyä sitovaan versioon vuonna 2018. Vähimmäisomavaraisuusaste saadaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden kokonaismäärällä (taseeseen sisältyvät ja taseen ulkopuoliset vastuut, oikaistuna tietyillä erillä, kuten johdannaissojimuksilla ja arvopaperivakuudellisella rahoitustoiminnalla). Virallisessa lehdessä julkaistiin 17. tammikuuta 2015 muokattu versio vähimmäisomavaraisuusasteen laskentatavasta. Se tuli voimaan päivää myöhemmin. Muokattu versio on vakavaraisuusasetuksen päivitys, ja se on aiempaa

paremmin linjassa Baselin pankkivalvontakomitean tammikuussa 2014 julkaisemien vähimmäisomavaraisuusastetta koskevien periaatteiden kanssa.

Vakavaraisuusasetukseen sisältyy myös kaksi uutta maksuvalmiuden määrään liittyvää vaatimusta: maksuvalmiusvaatimus ja pysyvän varainhankinnan vaatimus. Maksuvalmiusvaatimus edellyttää, että pankilla on likviditeettipuskurit, jotka kattavat kaikki mahdolliset epätasapainot likviditeetin sisään- ja ulosvirtausten välillä erittäin vakavassa 30 päivää kestävässä stressitilanteessa. Euroopan komissio on julkaissut maksuvalmiusvaatimusta koskevan delegoidun asetuksen, jossa tarkennetaan likviditeetin sisään- ja ulosvirtausten laskentaa. Yksityiskohtaiset maksuvalmiusvaatimusta koskevat säännöt tulevat voimaan 1. lokakuuta 2015. Maksuvalmiusvaatimus otetaan käyttöön vaiheittain seuraavasti: 60 prosenttia vuonna 2015, 70 prosenttia vuonna 2016, 80 prosenttia vuonna 2017 ja 100 prosenttia vuonna 2018. Pysyvän varainhankinnan vaatimus edellyttää, että pankin on varmistettava, että sen pitkäaikaisia velvoitteita vastaa riittävän monipuolinen valikoima pysyvän varainhankinnan instrumentteja sekä normaalissa tilanteessa että stressitilanteessa. Baselin pankkivalvontakomitea julkaisi lopullisen suosituksen pysyvän varainhankinnan vaatimuksesta lokakuussa 2014. Tarkoituksena on ottaa pysyvän varainhankinnan vaatimus käyttöön vähimmäisvaatimuksena vuonna 2018. EU:ssa odotetaan, että Euroopan komissio tekee ehdotuksen vuoden 2016 lopulla, jos se katsotaan asianmukaiseksi.

Pankkien elvytystä ja kriisintarkkailua koskeva direktiivi

Pankkien elvytystä ja kriisintarkkailua koskeva direktiivi (elvytys- ja kriisintarkkailudirektiivi) julkaistiin virallisessa lehdessä kesäkuussa 2014. Samaan aikaan julkaistiin myös direktiivi talletusten vakuusjärjestelmistä (talletussuojadirektiivi). Elvytys- ja kriisintarkkailudirektiivissä määritellään EU:n viranomaisten työkalut ja valtuudet, joilla pyritään estämään pankkien maksuhäiriöt ja hoidetaan kriisissä olevat pankit ilman, että taloudellinen vakaus kärsii. Talletussuojadirektiivi parantaa EU-kansalaisten talletusten suojaa pankin konkurssitilanteessa. Elvytys- ja kriisintarkkailudirektiivissä edellytetään, että pankkien on laadittava elvytysuunnitelma, jossa kuvataan toimenpiteet, joihin pankki ryhtyisi pysyäkseen elinkelpoisena, jos sen taloudellinen tilanne heikkenisi huomattavasti. Elvytys- ja kriisintarkkailudirektiivissä asetetaan lisäksi kaikkia EU-alueen pankkeja koskevat vähimmäisvaatimukset omille varoille ja hyväksyttävälle veloille. Euroopan pankkiviranomainen julkaisi marraskuussa 2014 teknisen standardin, jossa kuvataan hyväksyttävistä velkoista koskevan vaatimuksen laskenta. Euroopan pankkiviranomaisen teknisen standardin lopullista versiota sovelletaan kaikkiin EU-alueen pankkeihin viimeistään vuonna 2016. Rahoitusmarkkinoiden vakausneuvosto julkaisi marraskuussa 2014 muistion tappionsietokyvystä (total loss absorbing capacity, TLAC). Tappionsietokykyä koskevalla vaatimuksella varmistetaan, että maailmanlaajuisen järjestelmän kannalta tärkeiden pankkien tappion-

sietokyky on riittävä kriisinratkaisutilanteessa. Vaatimus muistuttaa hyväksyttävien velkojen vaatimusta. Tappionsietokykyä koskevaa vaatimusta ei oteta käyttöön ennen vuotta 2019.

Pankkien rakenteellinen uudistus

Euroopan komissio perusti helmikuussa 2012 korkean tason asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä on arvioida, pitäisikö yksittäisten pankkien rakenteisiin tehtäviä lisä uudistuksia harkita. Asiantuntijaryhmän selvitys esiteltiin lokakuussa 2012 julkaistussa raportissa, jossa ehdotettiin omaan lukuun tapahtuvan kaupankäynnin ja muun suuririskisen kaupankäynnin pakollista erottamista tavanomaisesta pankkitoiminnasta. Pääasiallinen tarkoitus olisi erottaa pankkikonsernin tietyt erityisen riskipitoiset rahoitustoiminnan osat talletustoiminnasta. Tavoitteena olisi tehdä talletuspankeista entistä turvallisempia ja rajoittaa niiden yhteyttä kaupankäyntitoimintaan. Riskipitoisella rahoitustoiminnalla tarkoitetaan pankin omaan lukuun käytävää kauppaa, kaikkia markkinatakaustoimintaan liittyviä arvopapereita ja johdannaissovimuksia sekä osuuksia hedge-rahastoissa, pääomasijoitusrahastoissa ja strukturoiduissa yhteisöissä. Euroopan komission ehdotus julkaistiin tammikuussa 2014. Komission ehdotuksesta keskustellaan parhailaan sekä Euroopan parlamentissa että Eurooppa-neuvostossa. Ehdotuksen viimeistelyn ja käyttöönoton aikataulu ei ole vielä tiedossa.

Laskenta

IFRS-standardien mukaisiin Nordean tilinpäätösperiaatteisiin on tulossa muutoksia. Nordea arvioi, että tärkein muutos liittyy IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardiin, mutta myös muut muutokset voivat vaikuttaa Nordeaan. IFRS 9 -standardin soveltamisesta tulee pakollista vuonna 2018, jos EU suosittelee sen käyttöönottoa.

Saamisten laadun arvioinnin vaikutus tilinpäätökseen ja omiin varoihin 31.12.2013 tilanteessa

Euroopan keskuspankki toteutti euroalueen pankkien saamisten laadun arvioinnin ja stressitestin. Nordea Pankki Suomi -konserni kuului arvioinnin ja stressitestin piiriin. Tulokset kertovat, että Nordea Pankki Suomen asema on vahva. Konsernin ydinvakavaraisuussuhde oli 10,4 prosenttia tarkastelujakson lopussa. Saamisten laadun arvioinnin tärkeimmät tulokset olivat:

- saatavakohtaiset arvonalentumiset – 164 miljoonan euron negatiivinen vaikutus (231 miljoonaa euroa, kun tulokset yleistetään koskemaan otokseen kuumattomia vastuita)
- saatavaryhmäkohtaiset arvonalentumiset – 122 miljoonan euron negatiivinen vaikutus
- luottoriskin arvonokaisut (CVA) – 75 miljoonan euron negatiivinen vaikutus.

Verojen ja Nordea-konsernin sisäisen riskisuojausten jälkeen saamisten laadun arvioinnin vaikutus Nordea Pankki Suomi -konsernin käytettävissä olevaan pääomaan oli 213 miljoonaa euroa negatiivinen. Tämä pienensi ydinvakavaraisuussuhdetta 0,40 prosenttiyksikköä.

Vaikka saamisten laadun arviointi oli varovaisuuden periaatteella tehty analyysi, Nordeassa on tehty sisäinen arvio siitä, vaikuttavatko arvioinnin tulokset vuoden 2014 tilinpäätökseen. Tämän sisäisen arvion perusteella Nordea on tietyssä määrin oikaisut saatavakohtaisia ja saatavaryhmäkohtaisia arvonalentumisia tilinpäätöksessä tavanomaisen luotto prosessin mukaisesti. Tämä ei kuitenkaan ollut suora seuraus saamisten laadun arvioinnin tuloksista. Tilinpäätökseen ei ole tehty oikaisuja saamisten laadun arviointiin sisältyvien, luottoriskin arvonokaisuja koskevien tulosten perusteella, joskin vakavaraisuuslaskennassa varovaisten arvostusten oikaisuja on tehty aiempaa enemmän.

Henkilöstöhallinto

Erinomaiset ihmiset luovat erinomaisia asiakaskokemuksia

Nordean tavoitteena on varmistaa erinomaiset asiakaskokemukset. Tavoite voidaan saavuttaa vain palkkaamalla oikeat ihmiset ja kehittämällä heitä oikealla tavalla. Yksi tärkeimmistä asioista on siksi palkata, kehittää, motivoida ja pitää palveluksessa parhaat ihmiset.

Arvot ohjaavat toimintaa

Nordean arvot ovat: erinomaiset asiakaskokemukset, ihmiset ratkaisevat ja yksi Nordean joukkue. Ne tukevat edelleen konsernin henkilöstöstrategiaa ja ohjaavat kaikkea, mitä Nordeassa tehdään. Arvot on kytketty kaikkiin prosesseihin, koulutuksiin ja johtamiseen, ja ne ovat johtamistaitojen perusta.

Johtamista kehitetään

Nordeassa suhteet asiakkaisiin ja osakkeenomistajiin asetetaan etusijalle. Heistä jokaiselle halutaan luoda merkittävää arvoa. Se edellyttää vahvaa johtamista, sillä erinomainen henkilöstö edellyttää erinomaisia johtajia. Johtaminen on yksi tärkeimmistä yrityskulttuurin, suoriutumiseen, motivaatioon ja työtyytyväisyyteen vaikuttavista tekijöistä. Se, miten johtajat suoriutuvat, ratkaisee myös sen, miten henkilöstö suoriutuu. Se puolestaan vaikuttaa asiakaskokemusten laatuun. Johtajien on lisäksi tärkeää auttaa henkilöstöä toteuttamaan konsernin arvoja.

Kun maailma muuttuu, johtajien on muututtava sen mukana. Kun johtajat ovat kaukana alaisistaan – ehkä jopa toisessa maassa – on entistä tärkeämpää, että he ovat "läsnä" johtamistavallaan. Heidän on tehtävä erittäin selväksi, mitkä ovat kenenkin vastualueet, mitkä tehtävät on hoidettava ja miten ihmisten odotetaan suoriutuvan. Johtajat ovat enenevässä määrin vastuussa alaisinaan työskentelevien osaajien kehittämisestä ja tulevaisuuden pankin johtamisessa tarvittavan oikean tiimin kokoamisesta.

Osaamisen johtaminen

Nordean kaikessa toiminnassa on keskeistä varmistaa, että asiakkaiden kokemus on myönteinen aina kun he asioivat Nordeassa. Siksi on ratkaisevan tärkeää, että konserni palkkaa, kehittää ja pitää palveluksessaan ihmisiä, jotka pystyvät parhaiten auttamaan saavuttamaan tämän tavoitteen.

Nordeassa on tunnustettu tiettyjä ratkaisevan tärkeitä ominaisuuksia, joita henkilöstö tarvitsee nyt ja tulevaisuudessa. Näitä ovat johtamistaidot, vahva toteuttamiskyky ja joustavuus sekä kyky ymmärtää asiakkaita ja samaistua heihin. Näiden ominaisuuksien perusteella avoimiin tehtäviin palkataan sopivimmat henkilöt. Nordea on johtava pohjoismainen pankki, mutta palkkaamme henkilöstöä myös Pohjoismaiden ulkopuolelta, jotta varmistetaan, että löydämme parhaat mahdolliset henkilöt.

Voittopalkkiojärjestelmä

Voittopalkkiojärjestelmällä pyritään tehostamaan arvon luomista asiakkaille ja osakkeenomistajille. Nordean koko henkilöstö kuuluu voittopalkkiojärjestelmään. Palkkio maksetaan Nordean pitkän aikavälin tavoitteen toteutumisen perusteella. Vuodelta 2014 henkilöstö saa enintään 3 200 euron voittopalkkion, josta 2 600 euroa perustuu ennalta määriteltyyn taloudellisen pääoman riskisopeutettuun tuottoon (RAROCAR) ja 600 euroa asiakastytyytyväisyyteen.

Yhteiskuntavastuu – tulokset ratkaisevat

Nordean osaamista ja taitoja halutaan käyttää taloudellisten vaikutusten lisäksi myös yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Nämä kaksi kulkevat käsi kädessä. Tiedostamalla vastuualueensa ja toimimalla sen mukaisesti Nordea voi parantaa yksittäisten ihmisten elämää ja koko yhteiskuntaa.

Tuloksia halutaan saada aikaan

Vastuullisuutta lähestytään aiempaa järjestelmällisemmin ja kokonaisvaltaisemmin. Vuoden aikana kehitettiin konserninlaajuisia yhteiskuntavastuun painopistealueita, jotka ovat Nordean liiketoiminnan ytimessä. Painopistealueet ovat ensimmäinen askel kohti uutta yhteiskuntavastuuta koskevaa tavoitetta ja yhteiskuntavastuutyön tulosten mittaamista. Niitä otetaan parhailaan käyttöön liiketoiminta-alueilla.

Yhteiskuntavastuu osana identiteettiä

Vuoden 2014 aikana yhteiskuntavastuuseen liittyvistä asioista vastaava CSR-yksikkö, konserniviestintä ja -identiteetti sekä konsernin markkinointi yhdistettiin. Uuden yksikön nimi on konsernin markkinointi ja viestintä. Tämän rakenteen ansiosta vastuullisuudesta tulee olennainen osa Nordean brändiä ja liiketoimintalähtöistä yhteiskuntavastuutyötä voidaan hyödyntää täysimääräisesti konsernin viestinnässä. Lisäksi uudella yhteiskuntavastuun hallintomallilla varmistetaan, että nämä asiat ovat keskeisiä kaikessa Nordean toiminnassa, koska päätökset tehdään liiketoiminta-alueilla.

Rehelliisyys

Hallitsemalla riskejä ja toimimalla rehellisesti rakennetaan luottamusta ja parannetaan tuloksia. Operatiivisia riskejä ja compliance-asioita käsittelevällä ohjelmalla varmistetaan, että henkilöstö tuntee kaikki tarvittavat periaatteet ja sitoumukset. Nordean väärinkäytöksiin kohdistuvia epäilyjä koskeva ilmoitusjärjestelmä täydentää tätä ohjelmaa. Järjestelmällä kannustetaan henkilöstöä tekemään ilmoitus väärinkäytöksiä tai epäselvyyksiä koskevista epäilyistä. Tähän sisältyvät muun muassa toimet, jotka rikkovat lakeja tai säännöksiä tai Nordean sisäisiä periaatteita tai ohjeita.

Nordean paikka yhteiskunnassa

Pankkina Nordea on rahoittaja ja luotettu kumppani talousasioissa. Nordea luo suoraa taloudellista arvoa asiakkailleen, toimittajilleen, yhteistyökumppaneilleen, henkilöstölleen, omistajilleen, sijoituskohteenaan oleville yrityksille ja muille sijoittajille. Yhteiskunnallista arvoa Nordea luo konsernin tuotteiden tarjoamisen kautta sekä osallistumalla yhteiskunnallisiin hankkeisiin ja maksamalla veroja. Lisäksi Nordea on merkittävä omistaja monessa sen sijoituskohteena olevassa yrityksessä. Näitä yrityksiä voidaan kannustaa toimimaan aiempaa vastuullisemmin sekä Nordean kotimarkkinoilla että maailmanlaajuisesti.

Nordean yhteiskuntavastuuohjelmaa kehitetään tulevina vuosina edelleen, ja Nordeassa luotetaan siihen, että konserni voi vaikuttaa positiivisesti kaikkien yhteiskunnallisten rooliensa kautta ja luoda entistä enemmän arvoa kaikille sidosryhmilleen.

Lisätietoja annetaan Nordean vuoden 2014 yhteiskuntavastuuraportissa, joka on saatavilla osoitteessa www.nordea.com/csr.

Oikeudenkäynnit

NPS on osallisena joissakin normaalia liiketoimintansa koskevissa oikeudenkäynneissä ja riita-asioissa. Useimmat näistä koskevat suhteellisen pieniä rah summia. Millään niistä ei tällä hetkellä arvioida olevan olennaista kielteistä vaikutusta konserniin tai sen taloudelliseen asemaan.

Nordean osakkeet

Nordea Pankki Suomi Oyj ei omista omia osakkeitaan. Nordea Pankki Suomi on ostanut ja myynyt vuoden aikana emoyhtiönsä Nordea Bank AB:n (publ) osakkeita. Tehdyt kaupat on esitetty liitteessä 48.

Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Kuten kappaleessa ”Konsernirakenteen muutokset” on mainittu, NPS jatkoi ulkomaisten sivukonttorien siirtoa 1. tammikuuta 2015, kun Lontoon ja Frankfurtin toiminnot myytiin Nordea Bank AB:lle (publ). Lisätietoja on liitteessä 49. Tilinpäätöspäivän jälkeen ei ole ollut muita sellaisia tapahtumia, jotka vaikuttaisivat tilinpäätöksen arvioimiseen.

Näkymät vuonna 2015

Vuonna 2015 kasvu jatkuu hitaana ja korot pysyvät matalina. Myös asiakkaiden asiointitapojen muutos jatkuu. Pääoman tehokkaaseen käyttöön ja kustannustehokkuuteen tähtäävien suunnitelmien toteuttamista jatketaan. Näin varmistetaan NPS:n vahva taloudellinen perusta. Myös palvelujen kehittämistä jatketaan, jotta asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin pystytään vastaamaan. Lisäksi tietoteknisiin järjestelmiin investoidaan, jotta asiakkaille voidaan tarjota entistä yksilöllisempiä ja helppokäyttöisempiä ratkaisuja myös pitkällä aikavälillä.

Nordea Pankki Suomi -konserni ja Nordea Pankki Suomi Oyj

Tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		2014	2013	2014	2013
Liiketoiminnan tuotot					
Korkotuotot	3	1 806	1 849	1 551	1 613
Korkokulut	3	-617	-666	-615	-665
Rahoituskate	3	1 189	1 183	936	948
Palkkiotuotot	4	794	759	757	715
Palkkiokulut	4	-719	-872	-712	-866
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	4	75	-113	45	-151
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	5	970	1 114	975	1 110
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	20	3	8	-	-
Osingot	6	-	-	117	128
Muut liiketoiminnan tuotot	7	41	32	29	26
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		2 278	2 224	2 102	2 061
Liiketoiminnan kulut					
Hallintokulut:					
Henkilöstökulut	8	-559	-553	-525	-516
Muut kulut	9	-433	-466	-410	-447
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	10, 21	-92	-40	-88	-33
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-1 084	-1 059	-1 023	-996
Tulos ennen arvonalentumistappioita		1 194	1 165	1 079	1 065
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	11	-60	-53	-54	-43
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset		-	1	-16	1
Liikevoitto		1 134	1 113	1 009	1 023
Tuloverot	12	-232	-285	-188	-243
Tilikauden tulos		902	828	821	780
Josta:					
Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeenomistajien osuus		902	828	821	780
Määräysvallattomien omistajien osuus		-	-	-	-
Yhteensä		902	828	821	780
Tilikauden tulos siirretyistä Baltian toiminnoista	49	-29	26	-36	28
Tilikauden tulos siirrettävistä kansainvälisistä toiminnoista	49	86	80	86	80

Laaja tuloslaskelma

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Tilikauden tulos	902	828	821	780
Erät, jotka voidaan luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan				
Muuntoerot kauden aikana	0	-3	-	-
Myytävissä olevat sijoitukset ¹ :				
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	33	3	33	3
- Verot arvostusvoitoista/-tappioista tilikauden aikana	-7	1	-6	1
Rahavirran suojauserät:				
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	29	36	29	36
- Arvostusvoitoista/-tappioista maksetut verot tilikauden aikana	-6	-9	-6	-9
- Tulosvaikutteisiksi siirretyt erät tilikauden aikana	-21	-	-21	-
- Verot tulosvaikutteisiksi siirretyistä eristä tilikauden aikana	4	-	4	-
Erät, joita ei voida luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan				
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt:				
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittäminen tilikauden aikana	-104	73	-101	68
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämistä kirjatut verot tilikauden aikana	21	-17	20	-16
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-51	84	-48	83
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	851	912	773	863
Josta:				
Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeenomistajien osuus	851	912	773	863
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	-	-
Yhteensä	851	912	773	863

¹ Arvostusvoitot/-tappiot, jotka liittyvät suoraan tuloslaskelmaan kirjattuihin suojaaviin eriin, joihin sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Tase

Miljoonaa euroa	Liite	Konserni		Emoyhtiö	
		31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Varat					
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		28 846	30 904	28 846	30 904
Saamiset keskuspankeilta	13	300	657	300	657
Saamiset luottolaitoksilta	13	35 051	35 110	40 791	40 563
Luotot yleisölle	13	113 748	113 779	106 639	107 268
Korolliset arvopaperit	14	34 643	34 246	34 643	34 246
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	15	11 058	9 739	11 058	9 739
Osakkeet ja osuudet	16	1 918	680	1 917	679
Johdannaissopimukset	17	105 254	70 234	105 254	70 234
Korkorisikin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	18	76	58	76	58
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	19	-	-	308	376
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	20	39	59	28	34
Aineettomat hyödykkeet	21	47	100	35	98
Aineelliset hyödykkeet		84	94	71	74
Sijoituskiinteistöt	23	2	113	2	8
Laskennalliset verosaamiset	12	43	5	41	2
Verosaamiset	12	0	1	-	-
Eläkesaamiset	32	25	133	25	132
Muut varat	24	14 624	8 277	14 586	8 233
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	25	440	572	259	386
Varat yhteensä		346 198	304 761	344 879	303 691
Velat					
Velat luottolaitoksille	26	87 368	79 426	87 128	79 315
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	27	76 879	80 909	76 873	80 908
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	28	48 472	47 130	48 472	47 130
Johdannaissopimukset	17	102 876	67 109	102 876	67 109
Korkorisikin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	18	773	369	773	369
Verovelat	12	41	8	39	4
Muut velat	29	18 577	18 855	18 370	18 687
Siirtovelat ja saadut ennakot	30	804	866	611	668
Laskennalliset verovelat	12	57	53	-	-
Varaukset	31	85	72	82	67
Eläkevelat	32	28	21	25	20
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	33	620	429	620	429
Velat yhteensä		336 580	295 247	335 869	294 706
Oma pääoma					
Määräysvallattomien omistajien osuudet		-	1	-	-
Osakepääoma		2 319	2 319	2 319	2 319
Ylikurssirahasto		599	599	599	599
Muut rahastot		2 824	2 875	2 826	2 874
Kertyneet voittovarot		3 876	3 720	3 266	3 193
Oma pääoma yhteensä		9 618	9 514	9 010	8 985
Velat ja oma pääoma yhteensä		346 198	304 761	344 879	303 691
Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus	34	43 426	35 061	43 426	35 056
Muu vakuudeksi annettu omaisuus	35	5 017	4 393	5 017	4 393
Vastuusitoumukset	36	14 906	15 836	15 102	16 067
Luottolupaukset	37	16 021	15 882	13 297	13 422
Muut sitoumukset	37	769	721	452	326
Muut liitteet					
Liite 1 Tilinpäätösperiaatteet			Liite 43 Varojen ja velkojen maturiteettijakauma		
Liite 2 Segmenttiraportointi			Liite 44 Lähipiiriliiketoimet		
Liite 38 Vakavaraisuus			Liite 45 Luottoriskiä koskevat tiedot		
Liite 39 Rahoitusinstrumenttien luokittelu			Liite 46 Sijoitukset strukturoituihin yhteisöihin		
Liite 40 Varojen ja velkojen käypä arvo			Liite 47 Fuusiot, hankinnat, myynnit ja purut		
Liite 41 Rahoitusinstrumentit, jotka nettoutetaan taseessa tai jotka sisältyvät nettoutussopimuksiin			Liite 48 Nordean osakkeet		
Liite 42 Siirretyt varat ja hankitut vakuudet			Liite 49 Siirretyt toiminnot		

Oma pääoman muutokset

Konserni

Miljoonaa euroa	Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeenomistajille kuuluva osuus								Määräys- vallat- tomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Muut rahastot							Kerty- neet voitto- varat		
	Osake- pääoma ¹	Yli- kurssi- rahasto	Raha- virran suojaus- erät	Myytä- vissä olevat sijoitukset	Muut rahastot	Etuus- pohjaiset eläke- järjestelyt	Yhteensä			
Oma pääoma 1.1.2014	2 319	599	-8	17	2 848	18	3 720	9 513	1	9 514
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	902	902	-	902
<i>Erät, jotka voidaan luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>										
Muuntoerot kauden aikana	-	-	-	-	-	-	0	0	-	0
Myytävissä olevat sijoitukset:										
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-	-	-	33	-	-	-	33	-	33
- Verot arvostusvoitoista/-tappioista tilikauden aikana	-	-	-	-7	-	-	-	-7	-	-7
Rahavirran suojauserät:										
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-	-	29	-	-	-	-	29	-	29
- Verot arvostusvoitoista/-tappioista tilikauden aikana	-	-	-6	-	-	-	-	-6	-	-6
- Tulosvaikutteisiksi siirretyt erät tilikauden aikana	-	-	-21	-	-	-	-	-21	-	-21
- Verot tulosvaikutteisiksi siirretyistä eristä tilikauden aikana	-	-	4	-	-	-	-	4	-	4
<i>Erät, joita ei voida luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>										
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt:										
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittäminen kauden aikana	-	-	-	-	-	-104	-	-104	-	-104
- Etuuspohjaisisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä kirjatut verot kauden aikana	-	-	-	-	-	21	-	21	-	21
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	-	6	26	0	-83	0	-51	-	-51
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-	6	26	0	-83	902	851	-	851
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2
Vuodelta 2013 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-750	-750	-	-750
Muut muutokset	-	-	-	-	0	-	2	2	-1	1
Oma pääoma 31.12.2014	2 319	599	-2	43	2 848	-65	3 876	9 618	0	9 618

¹ Rekisteröityjä osakkeita oli 1 030,8 miljoonaa kappaletta (31.12.2013: 1 030,8 miljoonaa). Nordea Bank AB (publ) omistaa kaikki Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeet. Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 2,25 euroa kappaale. Yhtiöjärjestyksen mukaan pankin vähimmäispääoma on 850 miljoonaa euroa ja enimmäispääoma 3 400 miljoonaa euroa.

Oma pääoman muutokset *jatk.*

Konserni

Miljoonaa euroa	Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeenomistajille kuuluva osuus								Määräys- vallat- tomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Muut rahastot							Yhteensä		
	Osake- pääoma ¹	Yli- kurssi- rahasto	Raha- virran suojau- serät	Myytä- vissä olevat sijoitukset	Muut rahastot	Etuus- pohjaiset eläke- järjestelyt	Kerty- neet voitto- varat			
Oma pääoma 1.1.2013	2 319	599	-35	13	2 848	-38	3 507	9 213	4	9 217
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	828	828	-	828
<i>Erät, jotka voidaan luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>										
Muuntoerot kauden aikana	-	-	-	-	0	-	-3	-3	-	-3
Myytävissä olevat sijoitukset:										
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-	-	-	3	-	-	-	3	-	3
- Verot arvostusvoitoista/-tappioista tilikauden aikana	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1
Rahavirran suojauserät:										
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-	-	36	-	-	-	-	36	-	36
- Verot arvostusvoitoista/-tappioista tilikauden aikana	-	-	-9	-	-	-	-	-9	-	-9
<i>Erät, joita ei voida luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>										
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt:										
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittäminen kauden aikana	-	-	-	-	-	73	-	73	-	73
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä kirjatut verot kauden aikana	-	-	-	-	-	-17	-	-17	-	-17
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	-	27	4	0	56	-3	84	-	84
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-	27	4	0	56	825	912	-	912
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2
Vuodelta 2012 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-625	-625	-	-625
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	11	11	-3	8
Oma pääoma 31.12.2013	2 319	599	-8	17	2 848	18	3 720	9 513	1	9 514

¹ Rekisteröityjä osakkeita oli 1 030,8 miljoonaa kappaletta (31.12.2012: 1 030,8 miljoonaa). Nordea Bank AB (publ) omistaa kaikki Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeet. Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 2,25 euroa kappaale. Yhtiöjärjestyksen mukaan pankin vähimmäispääoma on 850 miljoonaa euroa ja enimmäispääoma 3 400 miljoonaa euroa.

Oma pääoman muutokset *jatk.*

Emoyhtiö

Miljoonaa euroa	Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeenomistajille kuuluva osuus							
	Osake- pääoma ¹	Yli- kurssi- rahasto	Muut rahastot				Kertyneet voitto- varat	Oma pääoma yhteensä
			Raha- virran suojaus- erät	Myytävissä olevat sijoitukset	Muut rahastot	Etuus- pohjaiset eläke- järjestelyt		
Oma pääoma 1.1.2014	2 319	599	-8	17	2 848	17	3 193	8 985
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	821	821
<i>Erät, jotka voidaan luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>								
Muuntoerot kauden aikana	-	-	-	-	-	-	-	-
Myytävissä olevat sijoitukset:								
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-	-	-	33	-	-	-	33
- Verot arvostusvoitoista/-tappioista tilikauden aikana	-	-	-	-6	-	-	-	-6
Rahavirran suojauserät:								
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-	-	29	-	-	-	-	29
- Verot arvostusvoitoista/-tappioista tilikauden aikana	-	-	-6	-	-	-	-	-6
- Tulosvaikutteisiksi siirretyt erät tilikauden aikana	-	-	-21	-	-	-	-	-21
- Verot tulosvaikutteisiksi siirretyistä eristä tilikauden aikana	-	-	4	-	-	-	-	4
<i>Erät, joita ei voida luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>								
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt:								
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittäminen kauden aikana	-	-	-	-	-	-101	-	-101
- Etuuspohjaisisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä kirjatut verot kauden aikana	-	-	-	-	-	20	-	20
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	-	6	27	0	-81	-	-48
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-	6	27	0	-81	821	773
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	2	2
Vuodelta 2013 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-750	-750
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	0	0
Oma pääoma 31.12.2014	2 319	599	-2	44	2 848	-64	3 266	9 010

¹ Rekisteröityjä osakkeita oli 1 030,8 miljoonaa kappaletta (31.12.2013: 1 030,8 miljoonaa). Nordea Bank AB (publ) omistaa kaikki Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeet. Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 2,25 euroa kappaale. Yhtiöjärjestyksen mukaan pankin vähimmäispääoma on 850 miljoonaa euroa ja enimmäispääoma 3 400 miljoonaa euroa.

Oma pääoman muutokset *jatk.*

Emoyhtiö

Miljoonaa euroa	Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeenomistajille kuuluva osuus								
	Muut rahastot							Kertyneet voitto- varat	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma ¹	Yli- kurssi- rahasto	Raha- virran suojaus- erät	Myytävis- sä olevat sijoitukset	Muut rahastot	Etuus- pohjaiset eläke- järjestelyt			
Oma pääoma 1.1.2013	2 319	599	-35	13	2 848	-35	3 037	8 746	
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	780	780	
<i>Erät, jotka voidaan luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>									
Muuntoerot kauden aikana	-	-	-	-	-	-	-	-	
Myytävisissä olevat sijoitukset:									
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-	-	-	3	-	-	-	3	
- Verot arvostusvoitoista/-tappioista tilikauden aikana	-	-	-	1	-	-	-	1	
Rahavirran suojauserät:									
- Arvostusvoitot/-tappiot tilikauden aikana	-	-	36	-	-	-	-	36	
- Verot arvostusvoitoista/-tappioista tilikauden aikana	-	-	-9	-	-	-	-	-9	
<i>Erät, joita ei voida luokitella myöhemmin uudelleen tuloslaskelmaan</i>									
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt:									
- Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittäminen	-	-	-	-	-	68	-	68	
- Etuuspohjaisisten eläkejärjestelyjen uudelleen määrittämisestä kirjatut verot	-	-	-	-	-	-16	-	-16	
Muut laajan tuloslaskelman erät, verojen jälkeen	-	-	27	4	-	52	-	83	
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	-	-	27	4	-	52	780	863	
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	2	2	
Vuodelta 2012 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-625	-625	
Muut muutokset	-	-	-	-	-	-	-1	-1	
Oma pääoma 31.12.2013	2 319	599	-8	17	2 848	17	3 193	8 985	

¹ Rekisteröityjä osakkeita oli 1 030,8 miljoonaa kappaletta (31.12.2012: 1 030,8 miljoonaa). Nordea Bank AB (publ) omistaa kaikki Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeet. Osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 2,25 euroa kappaale. Yhtiöjärjestyksen mukaan pankin vähimmäispääoma on 850 miljoonaa euroa ja enimmäispääoma 3 400 miljoonaa euroa.

Tilikauden aikana ei ole tehty päätöksiä Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeiden merkitsemiseen oikeuttavien optio-oikeuksien tai vaihtovelkakirjalainojen liikkeellelaskusta. Vuoden 2014 lopussa pankilla ei ollut voimassa olevia valtuutuksia omien osakkeiden ostoon eikä osakeantoihin, optio-oikeuksien tai vaihtovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskuun.

Rahavirtalaskelma – Toiminnot yhteensä

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Liiketoiminta				
Liikevoitto	1 164	1 079	1 046	987
Liikevoitto siirretyistä Baltian toiminnoista	-30	34	-37	36
Oikaisut kassavirtaan sisällyttämättömistä eristä	891	658	837	628
Maksetut tuloverot	-218	-282	-179	-239
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutosta	1 807	1 489	1 666	1 412
Liiketoimintaan kuuluvien saamisten muutos				
Muutos saamisissa keskuspankeilta	3 378	-40	3 378	-40
Muutos saamisissa luottolaitoksilta	-3 662	2 784	-3 945	3 662
Muutos luotonannossa	714	-13 375	1 083	-13 006
Muutos korollisissa arvopapereissa	-5 827	1 634	-5 827	1 634
Muutos vakuudeksi annetuissa rahoitusinstrumenteissa	-1 319	-1 661	-1 319	-1 661
Muutos osakkeissa	-1 243	184	-1 243	182
Muutos johdannaisissa, netto	1 136	-2 067	1 136	-2 068
Muutos sijoituskiinteistöomaisuudessa	8	-9	7	2
Muutos muissa varoissa	-8 009	2 046	-8 008	2 046
Liiketoimintaan kuuluvien velkojen muutos				
Muutos veloissa luottolaitoksille	6 876	6 635	6 973	4 762
Muutos yleisön talletuksissa ja muissa veloissa yleisölle	-5 042	11 051	-5 037	10 685
Muutos liikkeeseen lasketuissa arvopapereissa	-565	-1 152	-565	-1 868
Muutos muissa veloissa	228	-1 833	188	-1 789
Liiketoiminnan rahavirta	-11 520	5 686	-11 513	3 953
Investoinnit				
Liiketoimintojen hankinnat	-	0	-4	-7
Liiketoimintojen osakkeiden myynnit	9	1	9	4
Osakkuusyhtiöiltä saadut osingot	17	27	-	-
Osakkuusyritysosakkeiden hankinnat	-	-2	-	-
Osakkuusyritysosakkeiden myynnit	5	2	5	0
Aineellisten hyödykkeiden hankinnat	-53	-59	-55	-58
Aineellisten hyödykkeiden myynnit	6	13	0	1
Aineettomien hyödykkeiden hankinnat	-21	-11	-10	-9
Aineettomien hyödykkeiden myynnit	1	0	1	0
Eräpäivään saakka pidettävien arvopapereiden hankinnat/myynnit netto	2 183	114	2 183	208
Muiden pysyvien vastaavien hankinnat/myynnit	2	-	3	-
Investointien rahavirta	2 149	85	2 132	139
Rahoitustoiminta				
Liikkeeseen lasketut lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	191	-	191	-
Takaisin maksetut lainat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-27	-	-27
Maksetut osingot	-750	-627	-750	-625
Muut muutokset	-34	39	-22	30
Rahoitustoiminnan rahavirta	-593	-615	-581	-622
Kauden rahavirta	-9 964	5 156	-9 962	3 470
Rahavarat kauden alussa	36 324	32 859	36 317	32 847
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	-3 354	1 691	-3 356	-
Rahavarat kauden lopussa	29 714	36 324	29 711	36 317
Muutos	-9 964	5 156	-9 962	3 470

Rahavirtalaskelma – Toiminnot yhteensä *jatk.*

Lisätiedot rahavirtalaskelmasta

Rahavirtalaskelmassa esitetään käteisten varojen ja niihin rinnastettujen varojen rahavirrat tilikauden aikana koko liiketoiminnan osalta. Nordea Pankki Suomi Oyj:n rahavirtalaskelmassa on noudatettu liiketoiminnan rahavirtojen epäsuoraa esittämistapaa, jossa tilikauden tulosta oikaistaan muiden kuin maksuperusteisten tapahtumien vaikutuksella (esim. poistot ja arvonalentumistappiot luotoista). Rahavirrat luokitellaan liiketoiminnan, investointien ja rahoitustoiminnan rahavirtoihin.

Liiketoiminta

Liiketoiminnalla tarkoitetaan pääasiallista tuloa tuottavaa toimintaa. Rahavirta muodostuu pääsääntöisesti liikevoitosta, jota oikaistaan rahavirtoihin kuulumattomilla erillä ja maksetuilla tuloveroilla. Rahavirtoihin kuulumattomien erien oikaisuihin sisältyvät erät:

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Poistot	36	39	33	31
Arvonalentumiset	56	1	72	1
Arvonalentumistappiot luotoista	88	77	63	50
Realisoitumattomat voitot/tappiot	51	476	52	475
Myyntivoitot/-tappiot, netto	-10	-8	-9	-1
Siirtyvien erien ja varausten muutokset	66	312	73	310
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	-10	2	1	1
Muut erät	614	-241	552	-239
Yhteensä	891	658	837	628

Liiketoimintaan kuuluvien saamisten ja velkojen muutoksiin sisältyvät erät ovat tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvia varoja ja velkoja kuten luottoja, talletuksia ja liikkeeseen laskettuja velkainstrumentteja. Johdannaissovimusten muutokset esitetään nettona.

Liiketoiminnan rahavirtaan sisältyvät saadut korkotuotot ja maksetut korkokulut:

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Saadut korkotuotot	2 006	1 880	1 754	1 643
Maksetut korkokulut	-910	-708	-908	-706

Investointien rahavirta

Investointien rahavirta koostuu pysyvien tase-erien kuten kiinteistöjen, kaluston, aineettomien oikeuksien sekä arvopapereiden poistoista ja myynneistä.

Rahoitustoiminta

Rahoitustoiminnan tapahtumat kuten osake-emissiot, osingonjako sekä huonomman etuoikeuden lainojen liikkeeseenlaskut ja lyhennykset näkyvät muutoksina omassa pääomassa ja huonomman etuoikeuden lainoissa.

Käteiset ja niihin rinnastettavat varat

Seuraavat erät sisältyvät käteisiin varoihin:

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	28 846	30 904	28 846	30 904
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	868	5 420	865	5 413
	29 714	36 324	29 711	36 317

Käteiset varat sisältävät käteiset maksuvälineet ja ulkomaiset setelit. Saamisiin keskuspankeilta sisältyvät keskuspankeissa ja julkisen viranomaisen ylläpitämissä postisiirtojärjestelmissä olevat tilit, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- keskuspankin tai postisiirtojärjestelmän kotipaikka on maassa, jossa yhtiöllä on toimipaikka
- tilillä olevat varat ovat milloin tahansa käytettävissä.

Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta sisältävät käteiset varat lukuun ottamatta joukkolainoja ja muita korollisia arvopapereita. Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta sisältävät instrumentit, jotka Nordea voi myydä eteenpäin välittömästi.

Tilinpäätöksen liitteet

Liite 1 Tilinpäätösperiaatteet

Liitteen 1 sisällysluettelo

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	40	12. Rahoitusinstrumentit	51
2. Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa	40	13. Luotot yleisölle/saamiset luottolaitoksilta	53
3. IFRS-standardien muutokset, jotka eivät ole vielä käytössä		14. Leasing	55
Nordeassa	41	15. Aineettomat hyödykkeet	55
4. Kriittinen arviointi ja arvioiden epävarmuustekijät	42	16. Aineelliset hyödykkeet	56
5. Konsernitilinpäätöksen periaatteet	45	17. Sijoituskiinteistöt	56
6. Tuottojen ja niiden arvonalentumisten kirjaaminen	46	18. Verot	56
7. Rahoitusinstrumenttien kirjaaminen taseeseen ja taseesta pois		19. Työsuhde-etuudet	57
kirjaaminen	48	20. Oma pääoma	58
8. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat	48	21. Takaussitoumukset ja luottolupaukset	58
9. Suojauslaskenta	48	22. Osakeperusteiset kannustinohjelmat	58
10. Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen	50	23. Lähipiiriä koskevat tapahtumat	59
11. Keskuspankkeihin talletetut varat	51		

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

NPS:n tilinpäätös on laadittu EU-komission hyväksymien kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) ja kansainvälisen tilinpäätöskysymysten tulkintakomitean (International Financial Reporting Interpretations Committee, IFRIC) kyseisistä standardeista antamien tulkintojen mukaisesti. Lisäksi tilinpäätökseen on sovellettu tiettyjä täydentäviä säännöksiä, jotka sisältyvät Suomen kirjanpitolakiin, Suomen luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, Finanssivalvonnan määräyksiin ja ohjeisiin sekä valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antamaan päätökseen.

Edellä mainittujen standardien, suositusten ja lakien mukaiset tiedot sisältyvät tilinpäätöksen liitteisiin, riskien, likviditeetin ja pääoman hallintaa käsittelevään toimintakertomuksen osioon sekä muihin tilinpäätöksen kohtiin.

Hallitus hyväksyi tilinpäätöksen 27. helmikuuta 2015. Lopullisesti tilinpäätös vahvistetaan varsinaisessa yhtiökokouksessa 9. maaliskuuta 2015.

2. Muutokset tilinpäätösperiaatteissa ja esitystavassa

Tilinpäätösperiaatteet, laskentatavat ja esitystapa ovat olennaisilta osiltaan samat kuin vuoden 2013 vuosikertomuksessa. Vuonna 2014 käyttöön otetut uudet tilinpäätöstä koskevat vaatimukset ja niiden vaikutukset NPS:n tilinpäätökseen kuvataan jäljempänä.

IFRS 10 Konsernitilinpäätös, IFRS 11 Yhteisjärjestelyt, IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä ja IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin

Uudet standardit IFRS 10 Konsernitilinpäätös, IFRS 11 Yhteisjärjestelyt ja IFRS 12 Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä sekä standardin IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin muutokset otettiin käyttöön 1. tammikuuta 2014. Niillä ei kuitenkaan ole ollut olennaista vaikutusta Nordean tilinpäätökseen.

IFRS 10 -standardissa selvennetään, mitkä yhteisöt on yhdisteltävä konsernitilinpäätökseen ja miten yhdistely on toteutettava. IFRS 10 ei muuttanut Nordean konsernitilinpäätöksen laajuutta vuonna 2014. IFRS 11 -standardissa kuvataan sellaisiin yhteisöihin tehtyjen sijoitusten kirjaamista, joissa kahdella tai useammalla sijoittajalla on yhdessä määräysvalta (tyypillisesti 50/50-omistus). Nordealla ei tällä hetkellä ole tällaisia osuuksia, eikä IFRS 11 vaikuttanut vuoden 2014 tilinpäätökseen. IFRS 12 -standardi lisäsi esitettävien tietojen määrää pääasiassa sellaisten strukturoitujen yhteisöjen osalta, joita ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Nämä tiedot esitetään liitteessä 46 ”Osuudet strukturoiduissa yhteisöissä”. Standardissa annetaan lisäksi ohjeita tytäryhtiöitä ja osakkuusyrityksiä koskevien tietojen esittämisestä, mutta nämä vaatimukset ovat samankaltaisia kuin IAS 27- ja IAS 28 -standardien esitettävien tietojen vaatimukset.

IAS 28 -standardin tilinpäätöstä koskevat vaatimukset eivät ole muuttuneet lukuun ottamatta sitä, että esitettävien tietojen vaatimukset on siirretty IFRS 12 -standardiin.

Vakavaraisuutta koskevat liitetiedot

Liitteessä 38 on esitetty vakavaraisuudesta Finanssi-
valvonnan 18.12.2014 julkaiseman kannanoton
87/2014 mukaiset tiedot. Vakavaraisuusasetuksen
(CCR) soveltamiseen liittyvät pääasialliset muutokset
on esitetty taulukon ”Yhteenvedo omiin varoihin sisä-
tyivistä eristä” alaviitteissä.

3. IFRS-standardien muutokset, jotka eivät ole vielä käytössä Nordeassa

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit

IASB viimeisteli vuonna 2014 uuden rahoitusinstru-
mentteja koskevan standardin IFRS 9 Rahoitusinstru-
mentit. IFRS 9 koskee rahoitusvarojen luokittelua ja
arvostamista, arvonalentumisia sekä yleistä suojaus-
laskentaa. Uusi standardi korvaa näitä osa-alueita ny-
kyisin koskevat vaatimukset IAS 39 -standardissa.
IFRS 9 tulee voimaan tilikautena, joka alkaa 1. tam-
mikuuta 2018 tai sen jälkeen. Standardin saa ottaa
käyttöön jo aiemmin. EU-komissio ei ole vielä suosi-
tellut standardin käyttöönottoa, eikä prosessille ole
tällä hetkellä virallista aikataulua. Nordea ei toistai-
seksi suunnittele standardin käyttöönottoa ennen kuin
sen soveltaminen on pakollista.

Luokitteluun ja arvostamiseen tehdyillä muutoksilla ei
odoteta olevan olennaista vaikutusta Nordean tulos-
laskelmaan tai taseeseen, sillä erilaisten mallien käyttö
eri omaisuuserien arvostuksessa jatkuu. Uuden stan-
dardin ei odoteta aiheuttavan merkittäviä uudelleen-
luokituksia käypään arvoon arvostettavien erien ja
jaksotettuun hankintamenuun arvostettavien erien
välillä käyttöönoton alkuvaiheessa, eikä sen odoteta
vaikuttavan merkittävästi vakavaraisuuteen ja suuriin
asiakasriskeihin, mutta tämä riippuu luonnollisesti
siirtymävaiheessa Nordean taseeseen sisältyvistä ra-
hoitusinstrumenteista. Lopullisten vaikutusten analy-
sointi on vielä kesken Nordeassa.

IFRS 9 -standardiin sisältyvät arvonalentumisia kos-
kevat vaatimukset perustuvat malliin odotetuista tap-
pioista nykyisen IAS 39 -standardin mukaisen, toteu-
tuneisiin tappioihin perustuvan mallin sijaan. Yleisesti
odotetaan, että uudet vaatimukset kasvattavat käyt-
töönoton alkuvaiheessa arvonalentumiskirjauksia,
vähentävät omaa pääomaa ja heikentävät vakavarai-
suutta. Niiden ei kuitenkaan odoteta vaikuttavan suu-
riin asiakasriskeihin. Lopullisten vaikutusten analy-
sointi on vielä kesken Nordeassa.

Suurin muutos yleiseen suojauslaskentaan on se, että
standardi yhtenäistää suojauslaskennan aiempaa tii-
viimmin riskienhallinnan kanssa. Koska Nordea käyt-
tää yleensä makrosuojauslaskentaa, uusilla vaatimuk-
silla ei Nordean arvion mukaan ole käyttöönoton al-
kuvaiheessa olennaista vaikutusta Nordean tilinpää-
tökseen, vakavaraisuuteen tai suuriin asiakasriskeihin.
Lopullisten vaikutusten analysointi on vielä kesken
Nordeassa.

IFRS 15 Tuotot asiakassopimuksista

IASB on julkaissut uuden IFRS 15 Tuotot asiakasso-
pimuksista -standardin. Uudessa standardissa määri-
tellään yhtenäinen ja kattava, asiakassopimuksista
saatavien tuottojen kirjaamista koskeva malli. Uusi
standardi korvaa nykyiset tuottojen kirjaamista koske-
vat IFRS -standardit ja -tulkinnat, kuten IAS 18 Tuot-
tot -standardin. IFRS 15 tulee voimaan tilikautena,
joka alkaa 1. tammikuuta 2017 tai sen jälkeen, mutta
sen saa ottaa käyttöön jo aiemmin. EU-komission odo-
tetaan suosittävän standardin käyttöönottoa vuoden
2015 toisella neljänneksellä. Nordea ei toistaiseksi
suunnittele standardin käyttöönottoa ennen kuin sen
soveltaminen on pakollista. Standardia ei sovelleta
rahoitusinstrumentteihin, vakuutus sopimukseen eikä
vuokrasopimukseen. Lopullisten vaikutusten analy-
sointi on vielä kesken Nordeassa, mutta tämänhetkisen
arvion mukaan uudella standardilla ei ole käyttööno-
ton alkuvaiheessa olennaista vaikutusta Nordean
tilinpäätökseen, vakavaraisuuteen tai suuriin asiakas-
riskeihin.

Muutokset IFRS 11 -standardiin: Osuudet yhteisis- sä toiminnoissa ja niiden hankinnan kirjaaminen

IASB on julkaissut muutoksia IFRS 11 Yhteisjärjeste-
lyt -standardiin. Muutoksilla tarkennetaan ohjeita siitä,
miten kirjataan hankitut osuudet yhteisissä toimin-
noissa, jotka katsotaan liiketoiminnaksi. Muutokset
tulevat voimaan tilikautena, joka alkaa 1. tammikuuta
2016 tai sen jälkeen. Muutokset saa ottaa käyttöön jo
aiemmin. EU-komission odotetaan suosittävän muu-
tosten käyttöönottoa vuoden 2015 ensimmäisellä nel-
jänneksellä. Nordea ei toistaiseksi suunnittele muutos-
ten käyttöönottoa ennen kuin niiden soveltaminen on
pakollista. Koska Nordealla ei ole yhteisjärjestelyjä,
muutoksilla ei Nordean arvion mukaan ole käyttööno-
ton alkuvaiheessa vaikutusta Nordean tilinpäätök-
seen, vakavaraisuuteen tai suuriin asiakasriskeihin.

Muutokset IFRS 10- ja IAS 28 -standardeihin: Si- joittajan ja sen osakkuusyrityksen tai yhteisjärjes- telyn välinen varojen myynti tai suoritus

IASB on muuttanut IFRS 10- ja IAS 28 -standardien
vaatimuksia, jotka koskevat sijoittajan ja sen osak-
kuusyrityksen tai yhteisjärjestelyn välisiä varojen
myyntejä ja suorituksia, koska tällaisista tapahtumista
kirjattavien voittojen tai tappioiden käsittely oli epä-
johdonmukaista kyseisissä standardeissa. Muutoksia
tulee soveltaa liiketapahtumiin, jotka toteutuvat 1.
tammikuuta 2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla.
Muutokset saa ottaa käyttöön jo aiemmin. EU-
komission odotetaan suosittävän muutosten käyt-
töönottoa vuoden 2015 neljännellä neljänneksellä.
Nordea ei toistaiseksi suunnittele muutosten käyttööno-
ttoa ennen kuin niiden soveltaminen on pakollista.
Uusilla vaatimuksilla ei odoteta käyttöönoton alkuvai-
heessa olevan vaikutusta Nordean tilinpäätökseen,
vakavaraisuuteen tai suuriin asiakasriskeihin, sillä
uudet vaatimukset ovat Nordean nykyisten tilinpää-
tösperiaatteiden mukaiset.

IFRIC 21 Julkiset maksut

IASB on julkaissut IFRIC 21 Julkiset maksut -tulkinnan. Se tulee voimaan tilikaudella, joka alkaa 1. tammikuuta 2014 tai sen jälkeen. EU-komissio suosittelee tulkinnan käyttöönottoa vuonna 2014. IFRS -standardeista poiketen EU-komissio vaatii, että tulkintaa sovelletaan 17. kesäkuuta 2014 tai sen jälkeen alkaviin tilikausiin. Nordeassa tulkinta otetaan käyttöön 1. tammikuuta 2015. IFRIC 21 on IAS 37 Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat -standardin tulkinta. IFRIC 21 -tulkinnassa selvennetään julkisten maksujen käsittelyä. Jos julkinen maksu syntyy pankin toiminnassa tilikauden lopussa, velkaa ei kirjata ennen kyseistä päivää. Nordean arvio on, että uudella tulkinnalla ei ole käyttöönoton alkuvaiheessa merkittävää vaikutusta Nordean tilinpäätökseen, vakavaraisuuteen ja suuriin asiakasriskeihin.

Muut IFRS-standardien muutokset

IASB on julkaissut seuraavat uudet tai muutetut standardit, joilla ei arvioida olevan käyttöönoton alkuvaiheessa vaikutusta Nordean tilinpäätökseen, vakavaraisuuteen tai suuriin asiakasriskeihin:

- IFRS 14 Regulatory Deferral Accounts
- Muutokset IAS 16- ja IAS 38 -standardeihin: Selvennys hyväksyttäviin poistomenetelmiin
- Muutokset IAS 19 -standardiin: Etuusperusteiset eläkejärjestelyt: työntekijöiden maksusuoritukset
- IFRS-standardien vuosittaiset muutokset, muutuskokoelma 2010-2012
- IFRS-standardien vuosittaiset muutokset, muutuskokoelma 2011-2013
- IFRS-standardien vuosittaiset muutokset, muutuskokoelma 2012-2014.

4. Kriittinen arviointi ja arvioiden epävarmuustekijät

Tilinpäätöksen laatiminen yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösperiaatteiden mukaan edellyttää tietyissä yhteyksissä arvioiden ja oletusten käyttöä. Myöhemmin toteutuvat luvut saattavat poiketa jossain määrin arvioiduista. Tässä kohdassa kuvataan:

- raportointikauden lopussa vallitsevat arvioiden epävarmuustekijät, joihin liittyy merkittävä riski siitä, että varojen ja velkojen kirjanpitoarvoa joudutaan olennaisesti oikaisemaan seuraavan tilikauden aikana ja
- tilinpäätösperiaatteiden soveltamisessa käytetyt arviot (lukuun ottamatta arvioita, jotka sisältävät oletuksia), joilla on merkittävin vaikutus tilinpäätökseen kirjattaviin lukuihin.

Kriittiset arviot ja epävarmuustekijät liittyvät erityisesti seuraaviin seikkoihin:

- tiettyjen rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen
- arvonalentumistestit
 - liikearvo
 - luotot yleisölle / saamiset luottolaitoksilta
- rahavirtojen suojauksen tehokkuuden mittaus
- henkilöstön eläkevastuiden ja eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen vakuutusmatemaattinen laskenta
- sijoituskiinteistöjen arvostus
- vuokrasopimusten luokittelu
- ensisijaiseen lisäpääomaan luettavien instrumenttien luokittelu
- ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat
- laskennallisten verosaamisten arvostus
- oikeusprosesseihin liittyvät vaateet.

Tiettyjen rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämistä koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 10 ”Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen” ja liitteessä 40 ”Varojen ja velkojen käypä arvo”. OTC -johdannaisten ja sellaisten muiden rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisessä, joiden osalta ei ole saatavilla markkinoilla annettua noteerausta eikä äskettäin noteerattua markkinahintaa, noudatetaan kriittistä arviointia, jolla on merkittävä vaikutus tilinpäätökseen kirjattaviin lukuihin. Kriittinen arviointi koskee seuraavia seikkoja:

- arvostusmenetelmän valinta
- päätös siitä, milloin kurssinoteeraus ei anna oikeaa kuvaa käyvästä arvosta (mukaan lukien päätös siitä, milloin markkinat ovat toimivat)
- käyvän arvon oikaisu, jolla otetaan huomioon luotto-, malli- ja likviditeettiriskit
- päätös siitä, mitkä markkinaparametrit ovat todennettavissa.

Sellaisten rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämiseen, joiden osalta ei ole saatavilla markkinoilla annettua noteerausta eikä äskettäin noteerattua markkinahintaa, liittyy myös paljon arvioiden epävarmuustekijöitä. Nämä epävarmuustekijät liittyvät pääasiassa päätöksiin, joita johto tekee seuraavissa asioissa:

- tarkoituksenmukaisen diskonttauskoron valinta kullekin instrumentille
- instrumenteista saatavien tulevien rahavirtojen odotettu ajankohta.

Näissä tapauksissa päätökset pohjautuvat Nordean tilinpäätös- ja arvostusperiaatteiden mukaiseen ammatilliseen arvioon. Oikeiden toimintatapojen varmistamiseksi Nordea on perustanut konsernin arvostusvaliokunnan (Group Valuation Committee), joka arvioi jatkuvasti kriittisiä päätöksiä, joilla katsotaan olevan merkittävää vaikutusta käyvän arvon määrittämiseen.

Arvostusmenetelmää käyttäen käypään arvoon arvosettavien rahoitusvarojen ja -velkojen (käyvän arvon hierarkian tasot 2 ja 3) käypä arvo oli vuoden lopussa 190 120 miljoonaa euroa tasolla 2 (138 488) ja 174 016 miljoonaa euroa tasolla 3 (132 026).

Tietoja sellaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon liittyvästä herkkyysoanalyysistä, joiden arvostuksessa käytetään merkittäviä ei-todennettavissa olevia parametrejä, annetaan liitteessä 40 ”Varojen ja velkojen käypä arvo”.

Arvioiden epävarmuustekijöitä liittyy myös sellaisten rahoitusinstrumenttien alkuperäiseen kirjaukseen, jotka ovat osa suurempaa strukturoitua transaktiota. Vaikka tällaisia instrumentteja ei välttämättä alkupe- räisen kirjauksen jälkeen kirjata käypään arvoon ja koska tällaisilla yksittäisillä instrumenteilla ei normaalisti ole erillistä kauppahintaa eikä toimivia markki- noita, niiden käypä arvo on arvioitava.

Liikearvon arvonalentumistestit

Liikearvoa koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 15 ”Aineettomat hyödykkeet”. Liitteessä 21 ”Aineettomat hyödykkeet” luetellaan ne rahavirtaa tuottavat yksiköt, joille on kohdistettu liikearvoa. Tulevien rahavirtojen arviointiin ja niiden laskennassa käytettävään diskonttaus korkoon liittyy epävarmuustekijöitä. Tulevien rahavirtojen ennuste muuttuu herkästi lähitulevaisuuden rahavirtaennusteiden (yleensä 3–5 vuotta) ja niitä pidemmälle ulottuvan toimialan kasvuennusteen perusteella. Kasvuennuste perustuu historiatietoihin, jotka päivitetään vastaamaan vallitsevaa tilannetta. Tämä sisältää epävarmuustekijöitä.

Tulevien odotettujen rahavirtojen laskennassa käytettävät diskonttauskorot perustuvat pitkäaikaiseen riskitömään korkoon, johon lisätään riskipreemio (verojen jälkeen). Riskipreemio perustuu asianomaisten maiden yleisistä riskipreemioista Nordean ulkopuolella saatavilla oleviin tietoihin.

Arvonalentumistestit, luotot yleisölle/saamiset luottolaitoksilta

Luottojen arvonalentumistestejä koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 13 ”Luotot yleisölle/saamiset luottolaitoksilta”.

Johdon on tehtävä kriittisiä arvioita ja päätöksiä sekä saatavakohtaisesti että saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumisten laskennassa. NPS:n luotonanto ennen arvonalentumisia oli vuoden lopussa yhteensä 149 734 miljoonaa euroa (150 385).

Lisätietoja on liitteessä 13 ”Luottosalkku ja siihen liittyvät arvonalentumiset”.

Eniten arviointia vaatii saatavaryhmäkohtaisten arvonalentumisten laskenta. Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen lainojen arvostuksessa on tehtävä arviointia tunnistettaessa tapahtumat ja/tai todennettavissa olevat tiedot, jotka osoittavat, että ryhmään sisältyvien lainojen arvo on alentunut. Nordea seuraa salkkuaan luokitusten muutosten kautta, ja tappiotapahtuma on tapahtuma, jonka perusteella luokitusta lasketaan. Myös lainaryhmään kuuluvilta asiakkailta saatavien tulevien rahavirtojen nykyarvon määrittämiseen liittyy epävarmuustekijöitä. Tähän sisältyvät asiakkaan maksukyvyttömyystodennäköisyydestä ja asiakkaan maksukyvyttömyydestä odotettavasta tappiosta saatavien historiatietojen käyttö ja kokemukset, jotka on saatu sovellettaessa historiatietoihin perustuvia oletuksia nykytilanteeseen.

Rahavirtojen suojausten tehokkuuden mittaus

Rahavirtojen suojausta koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 9 ”Suojauslaskenta”.

Tärkeä rahavirtojen suojauslaskentaan liittyvä päätös on tehokkuuden mittaustavan valinta.

Nordeassa sovelletussa rahavirtojen suojauslaskennassa käytettävät suojausinstrumentit ovat pääasiassa koron- ja valuutanvaihtosopimuksia, jotka kirjataan aina käypään arvoon. Valuuttakomponentti määritellään valuuttariskin rahavirtasuojaukseksi ja korkokomponentti korkoriskin käyvän arvon suojaukseksi. Näiden rahavirtasuojauksen tehokkuuden mittaukseen käytetään hypoteettista johdannaismenetelmää, jossa suojatusta sopimuksesta (valuuttakomponentti) odotettujen tulevien rahavirtojen kumulatiivisen muutoksen nykyarvon tilalla käytetään täydellisen hypoteettisen vaihtosopimuksen muutosta. Kriittistä arviointia tarvitaan täydellisen hypoteettisen vaihtosopimuksen ominaisuuksien määrittelyyn.

Henkilöstön eläkevastuiden ja eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen vakuutusmatemaattinen laskenta

Työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 19 ”Työsuhte-etuudet”.

Konsernin ulkopuoliset vakuutusmatemaatikot laskevat merkittävimpien eläkejärjestelyjen eläkelvelvoitteet käyttäen väestörakenteen muutoksiin liittyviä oletuksia. Nämä laskelmat perustuvat useisiin vakuutusmatemaattisiin ja taloudellisiin parametreihin.

Diskonttauskoron arviointiin liittyy epävarmuutta siitä, ovatko yritysainojen markkinat tarpeeksi toimivat ja korkealaatuiset. Toinen epävarmuustekijä liittyy tuottokäyrien määrittämiseen asianomaisille juoksuajoille. Suomessa diskonttauskorko määritetään yritysainojen markkinatuoton perusteella. Muut parametrit, kuten palkankorotuksia ja inflaatiota koskevat oletuk-

set, määritellään niitä koskevien pitkän aikavälin odotusten mukaan, ja myös niihin liittyvä arvioiden epävarmuustekijöitä. Tärkeimmät vuoden lopussa käytyt parametrit on esitetty liitteessä 32 ”Eläke-etuusvastuut”. Liitteessä on kuvattu myös oletusten muutoksen vaikutus laskelmiin. Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat velvoitteet olivat vuoden lopussa 948 miljoonaa euroa (788).

Sijoituskiinteistöjen arvostus

Sijoituskiinteistöjä koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 17 ”Sijoituskiinteistöt”.

Sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Koska sijoituskiinteistöillä ei yleensä ole toimivia markkinoita, niiden käyvät arvot arvioidaan diskontattujen kasvavirtamallien perusteella. Mallit perustuvat arvioihin tulevista vuokrista, käyttöasteesta, toiminta- ja ylläpitokuluista, tuottovaatimuksista ja koroista.

Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot olivat vuoden lopussa 2 miljoonaa euroa (113). Lisätietoja näissä malleissa käytetyistä luvuista ja parametreista annetaan liitteessä 23 ”Sijoituskiinteistöt”.

Vuokrasopimusten luokittelu

Vuokrasopimuksia koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 14 ”Leasing”.

Vuokrasopimusten luokittelu vaatii kriittistä arviointia. Vuokrasopimus luokitellaan rahoitusleasingsopimukseksi, jos sillä siirretään merkittävä osa omistusoikeuteen liittyvistä riskeistä ja hyödyistä. Vuokrasopimus luokitellaan muuksi vuokrasopimukseksi, jos sillä ei siirretä merkittävää osaa omistusoikeuteen liittyvistä riskeistä ja hyödyistä.

Nordean Suomessa myymät, keskeisillä paikoilla sijaitsevat liikekiinteistöt on vuokrattu takaisin pankin käyttöön. Vuokrasopimusten voimassaoloaika oli aluksi 3–25 vuotta, ja sopimukseen liittyy optio sopimuksen uusimisesta. Omistusoikeus ei sopimuksen mukaan siirry vuokralleottajalle vuokra-ajan päätyttyä eikä tälle myöskään koidu taloudellista hyötyä vuokratun omaisuuden arvonnoususta. Lisäksi vuokra-aika ei kata suurinta osaa vuokratun omaisuuden taloudellisesta kokonaisvaikutusajasta. Tämän vuoksi nämä vuokrasopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi. Tämä on kriittinen arvio, jolla on merkittävä vaikutus tilinpäätöksessä esitettäviin kirjanpitoarvoihin.

Lisätietoja vuokrasopimuksista annetaan liitteessä 22 ”Leasing”.

Ensisijaiseen lisäpääomaan luettavien instrumenttien luokittelu

NPS on laskenut liikkeeseen eräpäivättömän instrumentin, jonka etuoikeus on muita instrumentteja huonompi ja jonka haltijalle maksettavat korot ovat NPS:n päätettävissä eivätkä kerry. Tähän instrumenttiin sisältyy myös ehto, jonka mukaan NPS:n on maksettava korkoa, jos instrumenttia ei enää saa lukea

ensisijaiseen pääomaan. Jos korkoa on maksettava sellaisen epävarman tulevan tapahtuman toteutumisen tai toteutumatta jäämisen vuoksi, johon liikkeeseenlaskija ja instrumentin haltija eivät voi vaikuttaa, instrumentti on luokiteltava rahoitusvelaksi. Päätöksen muita huonommalla etuoikeudella olevan lainan lukemisesta ensisijaiseen pääomaan tekevät sääntelyviranomaiset. Näin ollen Nordea ja instrumentin haltija eivät voi vaikuttaa päätökseen. NPS on luokitellut instrumentin rahoitusvelaksi.

Määräysvallan arviointi konsernintilinpäätöksen yhdistelyä varten

Kun arvioidaan, onko Nordealla määräysvalta toisessa yhteisössä, yksi ratkaiseva kysymys on, vaikuttaako sijoituksen tuoton vaihtelu Nordeaan. Kun on kyse strukturoidusta yhteisöstä, jossa äänivalta ei ole ratkaiseva tekijä määräysvallan määrittelyn kannalta, on suoritettava kriittinen arviointi, kun määritellään, millöin tuottojen merkittävä vaihtelu vaikuttaa Nordeaan. Nordean kriittinen arvio on, että tuottojen vaihtelu vaikuttaa tavallisesti Nordeaan, kun Nordea saa yli 30 prosenttia strukturoidun yhteisön tuotoista. Tämä koskee vain strukturoituja yhteisöjä, joissa Nordea toimii myös salkunhoitajana ja joissa se näin ollen pystyy vaikuttamaan strukturoidun yhteisön tarjoamaan tuottoon.

Määräysvaltaan liittyen on arvioitava myös se, toimii ko Nordea asiamiehenä vai päämiehenä. Sijoitussidonnaisissa vakuutus sopimuksissa ja muissa sopimuksissa, joissa vakuutusnottaja/tallettaja päättää sekä sijoitettavan summan että sijoituskohteet, Nordean katsotaan toimivan asiamiehenä, eikä sillä näin ollen ole määräysvaltaa kyseisissä sopimuksissa.

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat

Ulkomaan rahan määräisiä saamisia ja velkoja koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 8 ”Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat”.

Laskennallisten verosaamisten arvostus

Laskennallisten verosaamisten kirjaamista koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 18 ”Verot” ja liitteessä 12 ”Verot”.

Laskennallisten verosaamisten arvostukseen vaikuttavat johdon arvio Nordean kannattavuudesta tulevaisuudessa sekä johdon arvio tulevaisuudessa kertyvän verotettavan tuloksen ja nykyisten verotettavien väliaikaisten erojen tulevien peruutusten riittävydestä. Arviot päivitetään ja tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja niitä muutetaan tarvittaessa vastaamaan nykytilannetta.

Laskennallisten verosaamisten kirjanpitoarvo oli vuoden lopussa 43 miljoonaa euroa (5).

Oikeusprosesseihin liittyvät vaateet

Nordea on osallisena joissakin normaalialue liiketoimintaansa koskevista oikeudenkäynneistä ja riita-asioissa. Useimmat näistä koskevat suhteellisen pieniä raha-

summia. Millään niistä ei tällä hetkellä arvioida olevan olennaista kielteistä vaikutusta Nordeaan tai sen taloudelliseen asemaan. Katso myös liite 31 ”Varaukset” ja liite 36 ”Vastuusitoumukset”.

5. Konsernitilinpäätöksen periaatteet

Konsernitilinpäätöksen sisältämät yhtiöt

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Nordea Pankki Suomi Oyj:n ja sen määräysvallassa olevat tytäryhtiöt. NPS:lla on määräysvalta, kun sen toiseen yhteisöön tekemistä sijoituksista saamien tuottojen vaihtelu vaikuttaa siihen ja kun sillä on mahdollisuus vaikuttaa näihin tuottoihin toimivaltansa kautta. Määräysvalta toteutuu yleensä silloin, kun emoyhtiöllä on suoraan tai tytäryhtiöidensä kautta yli 50 prosentin osuus yhtiön äänivallasta. Kun on kyse yhteisöistä, joissa määräysvalta ei perustu äänivaltaan, katso lisätietoja jäljempänä kohdasta ”Strukturoidut yhteisöt”.

Kaikki konserniyhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankintamenomenetelmässä hankintaa pidetään tapahtumana, jossa emoyhtiö hankkii epäsuorasti tytäryhtiön varat ja ottaa vastattavakseen tytäryhtiön velat ja vastuusitoumukset. Konsernin hankintameno määritetään hankintamenon allokoinnin analyysillä. Tällöin liiketoimintojen yhdistämisen hankintameno luetaan hankinta-ajankohdan yhteenlasketut käypään arvoon arvostetut varat, jotka hankkijaosapuoli on luovuttanut hankittujen nettovarojen vastineeksi, velat, jotka sille ovat hankittujen nettovarojen vastineeksi syntyneet tai jotka se on hankittujen nettovarojen vastineeksi ottanut vastattavakseen, ja hankittujen nettovarojen vastineeksi liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit. Yhdistämisestä välittömästi johtuvat menot kirjataan kuluksi.

NPS kirjaa hankitut yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat hankintapäivänä niiden hankintapäivän käypään arvoon.

NPS arvostaa jokaisen liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä määräysvallattomien omistajien osuuden hankitussa liiketoiminnossa joko käypään arvoon tai sen suhteelliseen osuuteen hankituista yksilöitävissä olevista nettovaroista.

Kun liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä siirretyn vastikkeen ja määräysvallattomien omistajien osuudesta kirjatun summan yhteismäärä ylittää yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja vastuusitoumusten käypien arvojen nettomäärän, ylimenevä osa kirjataan liikearvoksi. Jos erotus on negatiivinen, se kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Määräysvallattomien omistajien osuudet omasta pääomasta ja nettotuotoista esitetään erikseen taseessa, tuloslaskelmassa ja laajassa tuloslaskelmassa.

Konsernin sisäiset erät eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jolloin määräysvalta siirtyy NPS:lle eikä yhdistelyä enää tehdä siitä päivästä lukien, jolloin määräysvalta lakkaa.

Tytäryhtiöiden tilinpäätökset oikaistaan konsernin soveltamien IFRS-periaatteiden mukaisiksi.

Liitteessä 19 ”Sijoitukset tytäryhtiöihin” esitetään NPS-konsernin tärkeimmät tytäryhtiöt.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin

Osakkuusyhtiöt, joissa konsernin ääniosuus on 20–50 prosenttia ja/tai joissa konsernilla on merkittävä vaikutusvalta, yhdistellään pääomaosuusmenetelmällä. Merkittävä vaikutusvalta tarkoittaa valtaa osallistua sijoituskohteen taloutta ja toimintaa koskevien päätösten tekoon mutta ei näitä koskevaa määräysvaltaa. Nordean pääomasijoitustoiminnaksi luokiteltavat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon IAS 28:n ja IAS 39:n säännösten mukaisesti. Lisätietoja pääomaosuusmenetelmästä annetaan kohdassa 6 ”Tuottojen ja niiden arvonalentumisten kirjaaminen”.

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta kirjataan tuloslaskelmaan verojen jälkeen, joten siihen liittyvät verot eivät sisälly Nordean tuloslaskelman erään Tuloverot.

Nordean ja sen osakkuusyhtiöiden välisiin tapahtumiin ei yleensä sisälly omaisuuserien myyntejä tai suorituksia. Muita Nordean ja sen osakkuusyhtiöiden välisiä tapahtumia ei eliminoida.

Liitteessä 20 ”Sijoitukset osakkuusyhtiöihin” esitetään NPS-konsernin tärkeimmät osakkuusyhtiöt.

Strukturoidut yhteisöt

Strukturoitu yhteisö on yhteisö, joka on perustettu kapeaan ja tarkoin määriteltyyn tarkoitukseen ja jossa äänivalta ei ole ratkaiseva tekijä määräysvallan määrittelyssä. Oikeudelliset järjestelyt asettavat usein tiukkoja rajoituksia johdon päätösvallalle strukturoidun yhteisön juoksevaan toimintaan liittyvissä asioissa. Samat konsernitilinpäätökseen yhdistelyä koskevat vaatimukset koskevat näitä yhteisöjä, mutta koska äänivalta ei ratkaise määräysvaltaa, määräysvalta määritellään muiden tekijöiden kautta.

Konsernilla voi olla määräysvalta strukturoidussa yhteisössä sopimusten tai muun tyyppisen vaikutusvallan vuoksi. Nordealla on yleensä määräysvalta yhteisöissä, joista se vastaa tai jotka se on perustanut. Nordea on perustanut useita strukturoituja yhteisöjä antaakseen asiakkaille mahdollisuuden sijoittaa strukturoitujen yhteisöjen sijoituskohteisiin. Toiset strukturoidut yhteisöt sijoittavat siirtokelpoisiin rahoitusinstrumentteihin, kuten osakkeisiin ja joukkolainoihin (sijoitusrahastot). Strukturoidut yhteisöt voivat sijoittaa myös strukturoituihin luottotuotteisiin tai hankkia varoja Nordean asiakkailta. Tällaisia strukturoituja yhteisöjä on kuitenkin tällä hetkellä vain yksi. Nordea on yleensä salkunhoitaja, ja se päättää sijoituksista ja muista

hallinnollisista asioista yksin. Sillä on näin ollen määräysvalta näissä yhteisöissä.

Nordea perii tyypillisesti palvelumaksun tai välityspalkkion strukturoidun yhteisön perustamisesta tai toimimisesta salkunhoitajana, säilytysyhteisönä tai muuna asiamiehenä. Nämä tuotot eivät yleensä ole tarpeeksi merkittäviä, jotta tuottojen vaihtelu vaikuttaisi Nordeaan, eikä tällaisia strukturoituja yhteisöjä siksi tarvitse yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Joissakin strukturoiduissa yhteisöissä Nordea on myös järjestänyt huomattavan osan rahoituksesta rahasto-osuuksien, lainojen tai luottositoumusten muodossa. Tällaisten strukturoitujen yhteisöjen tuottojen vaihtelu vaikuttaa Nordeaan, ja koska määräysvalta näissä yhteisöissä vaikuttaa tuottoihin, nämä yhteisöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen. Yli 30 prosentin osuutta strukturoidun yhteisön tuotoista pidetään Nordeassa rajana tuottojen vaihtelulle ja siten myös määräysvallan rajana. Tuottojen vaihtelua mitataan laskemalla yhteen saadut palkkiot ja omistettujen varojen uudelleenarvostukset. Sijoitussidonnaisissa vakuutus-sopimuksissa ja muissa sopimuksissa, joissa vakuutuksenottaja/tallettaja päättää sekä sijoitettavan summan että sijoituskohteet, Nordean katsotaan toimivan asiamiehenä, eikä sillä näin ollen ole määräysvaltaa kyseisissä sopimuksissa.

Lisätietoja strukturoiduista yhteisöistä, jotka yhdistellään ja joita ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen, annetaan liitteessä 46 ”Osuudet strukturoiduissa yhteisöissä”.

Ulkomaisten yksiköiden tilinpäätöserien muuntaminen

Emoyhtiö Nordea Pankki Suomi Oyj:n raportointivaluutta on euro, ja konsernitilinpäätös laaditaan euroina. Ulkomaisten yksiköiden tilinpäätöserät muunnetaan yksiköiden toimintavaluutasta euroiksi tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaisten yksiköiden tase-erät muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin ja tuloslaskelman sekä laajan tuloslaskelman erät vuoden keskimääräiseen kurssiin. Muuntoerot esitetään laajassa tuloslaskelmassa ja ne kirjataan omaan pääoman erään Valuuttakurssierot.

Konserniyhtiöiden hankinnasta syntyvä liikearvo ja hankintaan liittyvät käyvän arvon oikaisut käsitellään paikallisena valuuttana olevina erinä ja ne muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

6. Tuottojen ja niiden arvonalentumisten kirjaaminen

Rahoituskate

Korkotuotot ja -kulut lasketaan ja kirjataan efektiivisen koron mukaan tai tarpeen vaatiessa sellaisen laskentatavan mukaan, jonka tuloksen voidaan katsoa

olevan riittävän lähellä efektiivisen koron mukaan laskettua summaa. Efektiivinen korko sisältää palkkiot, joiden katsotaan olevan olennainen osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa (yleensä palkkioita, jotka on saatu korvauksena riskistä). Efektiivinen korko on sama kuin korko, jolla diskontataan sopimuksiin perustuvat rahavirrat rahoitusvaran tai -velan kirjanpitoarvoon.

Rahoitusinstrumenteista kertyvät korkotuotot ja -kulut luokitellaan jäljempänä mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta erään Rahoituskate.

Kaikkiin Marketsin käypään arvoon arvostettaviin tase-eriin liittyvät korkotuotot ja korkokulut kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä. Myös Marketsin toiminnan rahoituksen nettomäärän korot kirjataan tähän erään.

Valuutanvaihtosopimusten korkokomponentit, koronvaihtosopimuksista maksetut ja niistä saadut korot sekä kertyneissä koroissa tapahtuneet muutokset kirjataan erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä lukuun ottamatta suojaustarkoituksessa käytettäviä johdannaisia (mukaan lukien Nordean varainhankinnan suojaustoimenpiteet), jotka kirjataan erään Rahoituskate.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto

Nordea saa palkkiotuottoja erilaisista asiakkaille tarjoamistaan palveluista. Palkkioihin sovellettava laskentatapa riippuu siitä, mistä palkkioita peritään. Palkkiotuotot kirjataan tuotoksi joko palvelun suorittamishetkellä tai merkittävän toimenpiteen suorittamisen yhteydessä. Annetuista palveluista saadut palkkiot kirjataan sille tilikaudelle, jolla palvelu on suoritettu. Luottojen järjestämisestä saadut syndikointipalkkiot ja muut tietyistä toimenpiteistä saadut palkkiot kirjataan tuotoksi, kun toimenpide on suoritettu, eli silloin kun syndikointi on saatettu loppuun.

Palkkiokulut ovat yleensä tapahtumakohtaisia, ja ne kirjataan sille ajanjaksolle, jolla palvelu on vastaanotettu.

Annetuista takaussitoumuksista saadut tuotot ja ostettujen takaussitoumusten kulut, mukaan lukien valtioiden takausjärjestelmiin liittyvät maksut, jaksotetaan sitoumusten voimassaoloajalle ja kirjataan palkkiotuotoiksi ja palkkiokuluiksi.

Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä

Toteutuneet ja toteutumattomat voitot ja tappiot rahoitusinstrumenteista, jotka arvostetaan käypään arvoon tuloslaskelman kautta, kirjataan erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Toteutuneet ja toteutumattomat voitot ja tappiot liittyvät seuraaviin eriin:

- Osakkeet/osuudet ja muut osakesidonnaiset instrumentit
- Korolliset arvopaperit ja muut korkosidonnaiset instrumentit
- Muut rahoitusinstrumentit, mukaan lukien luottojohdannaiset ja hyödykeinstrumentit/-johdannaiset
- Voitot/tappiot valuuttakurssimuutoksista
- Sijoituskiinteistöt, mukaan lukien toteutuneet ja toteutumattomat tuotot, esimerkiksi voitot ja tappiot uudelleenarvostuksesta. Tähän erään sisältyvät myös luovutuksista aiheutuneet voitot ja tappiot sekä kiinteistöjen juoksevat tuotot, jotka syntyvät sijoituskiinteistöjen omistamisesta.

Kaikkiin Marketsin käypään arvoon arvostettaviin tase-eriin liittyvät korkotuotot ja korkokulut kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä. Myös Marketsin toiminnan rahoituksen nettomäärän korot kirjataan tähän erään.

Myös rahavirtojen suojausten ja nettosijoitusten suojausten tehoton osa sekä myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokitelluista rahoitusinstrumenteista toteutuneet voitot ja tappiot kirjataan erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Tähän erään sisältyvät myös jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista rahoitusinstrumenteista kertyneet toteutuneet voitot ja tappiot, kuten saadut korkohyvitykset ja liikkeeseen laskettujen omien velkojen takaisinostoista kertyneet toteutuneet voitot/tappiot.

Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä sisältää myös tappiot vastapuoliriskistä, joka liittyy ryhmään ”Rahoitusvarat, jotka on määritetty kirjattavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti” sisältyviin instrumentteihin, sekä arvonalentumiset instrumenteista, jotka luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi. Arvonalentumistappiot muihin ryhmiin kuuluvista instrumenteista kirjataan erään Arvonalentumistappiot luotoista, netto tai erään Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset (katso myös kohdat ”Arvonalentumistappiot luotoista, netto” ja ”Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset” jäljempänä).

Saadut osingot kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä ja luokitellaan liitteessä erään Osakkeet ja osuudet ja muut osakesidonnaiset erät. Tuotot kirjataan sille ajanjaksolle, jolla oikeus maksuun on syntynyt.

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta vastaa muutosta NPS:n osuudessa osakkuusyrityksen nettovaroista hankinnan jälkeen. NPS:n osuus osakkuusyritysten muista laajan tuloksen eristä kirjataan NPS:n muihin laajan tuloksen eriin. Osuus osakkuusyritysten tulok-

sesta kirjataan tuloslaskelmaan kohdan 5 ”Konsernitilinpäätöksen periaatteet” mukaisesti verojen jälkeen, joten siihen liittyvät verot eivät sisälly NPS:n tuloslaskelman erään Tuloverot.

Hankintahetken käyvät arvot kohdistetaan osakkuusyrityksen yksilöitävissä oleviin varoihin, velkoihin ja vastuusitoumuksiin. Jos NPS:n osuus hankittujen yksilöitävissä olevien nettovarojen käyvästä arvosta on pienempi tai suurempi kuin hankintahinta, erotus on liikearvoa tai konsernireserviä. Liikearvo sisältyy osakkuusyrityksen kirjanpitoarvoon. Osakkuusyritykseen tehty sijoitus kasvaa/pienenee myöhemmin vastaavasti kuin NPS:n osuus osakkuusyrityksen nettovaroissa hankinnan jälkeen tapahtuvasta muutoksesta ja pienenee saatujen osinkojen ja arvonalentumisten kautta. Arvonalentuminen voidaan peruuttaa myöhemmällä tilikaudella.

Muutos Nordean osuudessa nettovaroista perustuu yleensä osakkuusyritysten kuukausittaiseen raportointiin. Joidenkin sellaisten osakkuusyritysten osalta, jotka eivät ole yksinään merkittäviä, muutos Nordean osuudessa nettovaroista perustuu osakkuusyritysten ulkoiseen raportointiin, ja se vaikuttaa Nordean tilinpäätökseen sillä tilikaudella, jolla tiedot ovat saatavilla. Osakkuusyritysten raportointi muokataan tarvittaessa Nordean tilinpäätösperiaatteiden mukaiseksi.

Muut liiketoiminnan tuotot

Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten osakkeiden sekä aineellisten hyödykkeiden myynnistä saadut nettovoitot ja muut liiketoiminnan tuotot, jotka eivät liity mihinkään muuhun tuloslaskelman erään, kirjataan yleensä silloin, kun on todennäköistä, että liiketoimesta saatavat hyödyt tulevat Nordealle ja kun merkittävät riskit ja edut on siirretty ostajalle (yleensä silloin, kun liiketoimi on saatu päätökseen).

Arvonalentumistappiot luotoista, netto

Arvonalentumistappiot luotoiksi ja muiksi saamisiksi luokitelluista (katso kohta 12 ”Rahoitusinstrumentit”) rahoitusvaroista tase-erissä Saamiset keskuspankeilta, Saamiset luottolaitoksilta ja Luotot yleisölle kirjataan erään Arvonalentumistappiot luotoista, netto. Samaan erään kirjataan myös tappiot takaussitoumuksista. Tappiot kirjataan nettomääräisinä, eli niistä on vähennetty vakuuden arvo ja muut luottoriskiä pienentävät tekijät. Luotoista kertyvien arvonalentumistappioiden laskentaa koskevista tilinpäätösperiaatteista kerrotaan kohdassa 13 ”Luotot yleisölle / saamiset luottolaitoksilta”.

Vastapuoliin liittyvät tappiot instrumenteista, jotka sisältyvät ryhmään ”Rahoitusvarat, jotka on määritetty kirjattavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti” (mukaan lukien luottojohdannaiset mutta pois lukien edellä kuvatus mukaiset käypään arvoon arvostettavat luotot), sekä sellaisten rahoitusvarojen arvonalentumiset, jotka luokitellaan myytävissä oleviksi rahoitusva-

roiksi, kirjataan erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset

Arvonalentumiset, jotka liittyvät lainoiksi ja muiksi saamisiksi tai eräpäivään asti pidettäviksi sijoituksiksi luokiteltuihin, korollisiin arvopapereihin tehtyihin sijoituksiin ja osakkuusyrityksiin tehtyihin sijoituksiin, kirjataan tuloslaskelman erään Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset. Lainoiksi ja muiksi saamisiksi tai eräpäivään asti pidettäviksi sijoituksiksi luokiteltujen rahoitusvarojen arvonalentumisia koskevat periaatteet esitetään kohdassa 12 ”Rahoitusinstrumentit” ja kohdassa 13 ”Luotot yleisölle / saamiset luottolaitoksilta”.

Jos todettavissa olevat merkit (tappiotapahtumat) viittaavat siihen, että osakkuusyritykseen tehdyn sijoituksen arvo on alentunut, tehdään arvonalentumistesti. Sen tarkoituksena on todeta, onko arvonalentumisesta objektiivista näyttöä. Osakkuusyritykseen tehdyn sijoituksen kirjanpitoarvoa verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään (käyttöarvo tai sitä korkeampi käypä arvo, josta on vähennetty myyntikulut) ja tarvittaessa kirjanpitoarvoa pienennetään niin, että se vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Arvonalentumistappiot peruutetaan, jos kerrytettävissä oleva rahamäärä kasvaa. Kirjanpitoarvoa kasvatetaan tällöin vastaamaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Kirjaus ei kuitenkaan voi olla suurempi kuin se kirjanpitoarvo, joka sijoituksella olisi, jos arvonalentumistappiota ei olisi kirjattu.

7. Rahoitusinstrumenttien kirjaaminen taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen

Johdannaissovimukset, noteeratut arvopaperit ja valuuttakauppaan liittyvät spot-tapahtumat kirjataan taseeseen ja pois taseesta (luokitellaan kaupantekopäivän ja selvityspäivän välillä taseessa uudelleen erään Muut varat tai erään Muut velat) kaupantekopäivänä. Muut rahoitusinstrumentit kirjataan taseeseen selvityspäivänä.

Rahoitusvarat, joita ei kirjata kaupankäyntipäivän arvoon, kirjataan pois taseesta, kun oikeudet rahoitusinstrumentin rahavirtoihin raukeavat tai siirtyvät toiselle osapuolelle. Oikeudet rahavirtoihin raukeavat tai siirtyvät tavallisesti silloin, kun vastapuoli on esimerkiksi maksanut lainan takaisin Nordealle (selvityspäivänä).

Joissakin tapauksissa Nordea on osapuolena tapahtumassa, jossa se siirtää taseeseen kirjattuja varoja mutta pitää itsellään kaikki tai osan siirrettyihin varoihin liittyvistä riskeistä ja eduista. Jos kaikki riskit ja edut tai huomattava osa niistä jää Nordealle, siirrettyjä varoja ei kirjata pois taseesta. Jos Nordean vastapuoli

voi myydä siirretyt varat tai asettaa ne uudelleen vakuudeksi, varat luokitellaan uudelleen taseen erään Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit. Esimerkkejä tapahtumista, joissa Nordea pitää itsellään kaikki tai osan siirrettyihin varoihin liittyvistä riskeistä ja eduista, ovat arvopapereiden lainaussopimukset ja takaisinostosopimukset.

Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun velka päättyy. Tällöin on tavallisesti kysymys siitä, että Nordea maksaa talletuksen takaisin vastapuolelle (selvityspäivänä). Rahoitusvelat, jotka kirjataan taseeseen kaupankäyntipäivän arvoon, luokitellaan yleensä kaupankäyntipäivänä uudelleen tase-erään Muut velat.

Lisätietoja kerrotaan kohdan 12 ”Rahoitusinstrumentit” alakohdissa ”Arvopapereiden lainaussopimukset” ja ”Takaisinostosopimukset ja käänteiset takaisinostosopimukset” sekä liitteessä 42 ”Siirretyt varat ja hankitut vakuudet”.

8. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat

Kunkin yksikön toimintavaluutta määräytyy sen taloudellisen ympäristön valuutan perusteella, jossa yksikkö toimii. Ulkomaan valuutaksi katsotaan kaikki muut valuutat kuin yksikön toimintavaluutta. Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Sellaisten tapahtumien selvityksestä syntyneet valuuttakurssierot, joiden valuuttakurssi on selvityspäivänä eri kuin tapahtumapäivänä, sekä selvittämättömien valuuttamääräisten rahavarojen ja -velkojen toteutumattomat valuuttakurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Sellaisiin rahoitusinstrumentteihin liittyvät muuntoerot, jotka on määritelty tytäryhtiöön tehdyn nettosijoituksen suojausinstrumenteiksi, kirjataan laajaan tuloslaskelmaan niiltä osin kuin suojausinstrumentit ovat tehokkaita. Kirjaus tehdään, jotta laajaan tuloslaskelmaan vaikuttavat muuntoerot neutraloituvat, kun tytäryhtiö yhdistellään Nordean konsernitilinpäätökseen. Suojauksen tehottomuus kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

9. Suojauslaskenta

Nordea soveltaa IAS 39:n suojauslaskentaa koskevia säännöksiä EU:n carve out -version mukaisesti. EU:n carve out -versiossa hyväksytyyn makrosuojauksen mukaisesti johdannaisryhmää (tai sen osia) voidaan tarkastella yhdistelmänä ja ne voidaan yhdessä määrittää suojausinstrumentiksi. Lisäksi carve out -versio poistaa joitakin ydintalletusten suojaukseen ja alisuojaustrategioihin liittyvän käyvän arvonalentumisen rajoituksia.

Nordea käyttää suojauslaskentaa, jotta suojattavan erän ja suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutoksia käsitellään tilinpäätöksessä symmetrisesti ja jotta se voi suojautua tulevien rahavirtojen ja ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten arvon vaihtelulta.

Suojauslaskentamalleja on kolme:

- käyvän arvo suojaus
- rahavirtojen suojaus
- nettosijoitusten suojaus.

NPS:ssa sovelletaan tällä hetkellä käyvän arvon suojauslaskentaa ja rahavirtojen suojauslaskentaa.

Käyvän arvon suojaus

Käyvän arvon suojauslaskentamallia sovelletaan johdannaisoppimuksiin, joilla suojaudutaan tietyille riskille alttiina olevien taseeseen kirjattujen varojen tai velkojen käyvän arvon muutoksilta. Nordean tilinpäätökseen sisältyvien varojen ja velkojen käyvän arvon muutoksiin liittyvä riski syntyy pääosin kiinteäkorkoisista lainoista, arvopapereista ja talletuksista, joihin liittyy korkoriski. Johdannaisoppimuksen ja suojatun erän käyvän arvon muutokset, jotka aiheutuvat suojautumisen kohteena olevista riskeistä, kirjataan erikseen tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä. Jos suojaus on tehokas, arvonmuutokset neutraloivat toisensa, jolloin niillä ei ole juuri mitään nettovaikutusta. Johdannaisoppimuksella suojatun erän käyvän arvon muutokset, jotka aiheutuvat suojautumisen kohteena olevista riskeistä, näkyvät suojatun erän kirjanpitoarvon oikaisussa, joka myös kirjataan tuloslaskelmaan. Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavien korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset esitetään erikseen tase-erässä Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset.

Nordea soveltaa käyvän arvon suojauslaskentamallia pääasiassa salkkukohtaisesti. Suojauksen tehottomuus kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Suojatut erät

Käyvän arvon suojauksen mukaan suojattu erä voi olla kirjattu yksittäinen omaisuus- tai velkaerä tai kirjaamaton sitoumus tai sellaisen osa. Suojattu erä voi olla myös ominaisuuksiltaan samankaltaisten omaisuus- tai velkaerien tai sitoumusten ryhmä. Nordean suojattuihin eriin kuuluu sekä yksittäisiä omaisuus- ja velkaeria että omaisuus- ja/tai velkaeristä koostuvia salkkuja.

Suojaavat instrumentit

Nordea käyttää suojausinstrumentteina ensisijaisesti koronvaihtosopimuksia ja valuutanvaihtosopimuksia, jotka arvostetaan aina käypään arvoon. Käteisinstrumentteja käytetään suojaavina instrumentteina vain, kun suojaudutaan valuuttariskiltä.

Rahavirtojen suojaus

Rahavirtojen suojauslaskentamallia voidaan soveltaa suojauksiin, joilla suojaudutaan vaihtuvakorkoisten instrumenttien tulevien koronmaksujen vaihteluilta tai valuuttariskeiltä. Suojaavan instrumentin tehokkaaksi määrittelystä osasta kertyvä voitto tai tappio kirjataan muuhun laajaan tulokseen ja kertyneet voitot tai tappiot kirjataan oman pääoman rahavirran suojausrahas-
toon. Suojaavan instrumentin tehostomasta osasta kertyvä voitto tai tappio kirjataan pois omasta pääomasta tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Suojaavista instrumenteista kertyvät voitot ja tappiot, jotka kirjataan oman pääoman rahavirran suojausra-
hastoon muun laajan tuloksen kautta, kirjataan pois omasta pääomasta tuloslaskelmaan samalla tilikaudella kuin suojattu erä vaikuttaa tuloslaskelmaan, yleensä tilikaudella jolla korkotuotto tai korkokulu kirjataan.

Suojatut erät

Rahavirran suojauksessa suojatut erät voivat olla erittäin todennäköisiä vaihtuvien korkojen rahavirtoja, jotka kertyvät kirjatusta varoista tai veloista tai tulevasta varoista tai veloista. Rahavirtojen suojauksia käytetään Nordeassa, kun suojaudutaan tuleviin ulkomaan valuutan määräisiin koronmaksuihin ja kun pääoman takaisinmaksuihin liittyvältä valuuttariskiltä suojaudutaan.

Suojaavat instrumentit

Nordea käyttää suojausinstrumentteina ensisijaisesti koron- ja valuutanvaihtosopimuksia, jotka arvostetaan aina käypään arvoon ja joissa valuuttakomponentti määritetään rahavirtaan liittyvän valuuttariskin suojaukseksi ja korkokomponentti korkoriskin käyvän arvon suojaukseksi.

Suojauksen tehokkuus

Suojauslaskentaa voidaan käyttää vain, jos suojaus on hyvin tehokas. Suojausta pidetään hyvin tehokkaana, jos suojaussopimusta tehtäessä ja koko sen juoksuajana voidaan olettaa, että suojatun erän käyvän arvon muutokset neutraloituvat suojatun riskin osalta olennaisilta osin suojaavan erän arvon muutoksilla. Suojauksen tehokkuuden tulee olla 80–125 prosenttia. Arvioidessaan suojauksen tehokkuutta takautuvasti Nordea määrittelee suojaavan erän käyvän arvon muutoksen ja vertaa sitä suojatun erän käyvän arvon muutokseen. Suojauksen tehokkuutta mitataan kumulatiivisesti. Rahavirtasuojauksen tehokkuuden mittaukseen käytetään hypoteettista johdannaismenetelmää, jossa suojatusta sopimuksesta (valuuttakomponentti) odotettujen tulevien rahavirtojen kumulatiivisen muutoksen nykyarvon tilalla käytetään täydellisen hypoteettisen vaihtosopimuksen muutosta.

Jos suhdeluku ei ole tehokkuusvaatimuksen mukainen, suojauslaskenta lopetetaan. Käyvän arvon suojauslaskenta suojaava instrumentti luokitellaan uudelleen kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi johdannaissopimukseksi ja suojatun erän käyvän arvon muutos siihen asti, kun suojaus päättyy, jaksotetaan tasasuuruksina erinä tuloslaskelmaan suojatun erän jäljellä olevan juoksuajan kuluessa.

Rahavirran suojauksissa suojaavan instrumentin realisoitumaton arvon muutos siitä hetkestä, kun suojaus viimeksi todettiin tehokkaaksi, kirjataan tuloslaskelmaan. Suojaavaan instrumenttiin liittyvä kumulatiivinen voitto tai tappio, joka on kirjattu oman pääoman rahavirran suojausrahastoon muun laajan tuloksen kautta kaudelta, jolloin suojaus oli tehokas, luokitellaan pois omasta pääomasta ja kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä, jos odotetun tapahtuman ei enää odoteta toteutuvan. Jos odotettu tapahtuma ei enää ole erittäin todennäköinen mutta sen odotetaan edelleen toteutuvan, suojaavaan erään liittyvä kumulatiivinen voitto tai tappio, joka on kirjattu muuhun laajaan tulokseen kaudelta, jolloin suojaus oli tehokas, sisältyy edelleen muuhun laajaan tulokseen, kunnes tapahtuma toteutuu tai sen ei enää odoteta toteutuvan.

10. Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattavaksi määritellyt rahoitusvarat ja -velat (mukaan lukien johdannaissopimukset) kirjataan käypään arvoon taseeseen. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Käypä arvo on se hinta, joka laskentapäivänä saatavaksiin varallisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velkaerän siirtämisestä kyseisen varallisuus- tai velkaerän pääasiallisella markkinapaikalla, tai jos pääasiallista markkinapaikkaa ei ole, varallisuus- tai velkaerän kannalta kaikkein edullisimmalla markkinapaikalla, tapahtuvassa tavanomaisessa markkinaosapuolten välisessä kaupassa senhetkisten markkinaolosuhteiden vallitessa.

Paras käyvän arvon määrittäminen saadaan, jos varallisuus- tai velkaerä noteerataan julkisesti toimivilla markkinoilla. Tällaista noteerausta käytetään rahoitusvarojen ja -velkojen arvostuksessa aina kun se on saatavilla. Varallisuus- tai velkaerän toimivina markkinoina pidetään markkinoita, joilla varallisuus- tai velkaerällä käydään kauppaa riittävän usein ja riittävän paljon, jotta noteeraus on jatkuvasti saatavilla. Likviditeettiä ja volyymeja koskevat absoluuttiset tasot, joiden perusteella markkinoiden katsotaan olevan toimivat, vaihtelevat instrumenttilajeittain. Joissakin lajeissa hinnanvaihtelu on vähäistä myös sellaisilla lajiin sisältyvillä instrumenteilla, joilla käydään laajasti kauppaa. Tällaiseen lajiin kuuluviin instrumentteihin sovellettavat likviditeetti- ja vastaa-

vasti käyvän arvon määrittämiseen hyväksyttävien hintojen aikaraja on pidempi.

Markkinoiden toimivuutta tai toimimattomuutta arvioidaan jatkuvasti. Kaupankäyntitiheyttä ja -volyymeja seurataan päivittäin.

Nordea käyttää pääsääntöisesti julkisia noteerauksia määrittäessään seuraavien tase-erien käypää arvoa:

- korolliset arvopaperit
- osakkeet ja osuudet (noteeratut)
- johdannaissopimukset (noteeratut).

Jos rahoitusinstrumentin noteeraus ei anna oikeaa kuvaa säännöllisestä markkinahinnasta tai jos noteerausta ei saada, käypä arvo määritetään tarkoituksenmukaista arvostusmenetelmää käyttäen. Arvostusmenetelmän riittävyttä seurataan säännöllisesti. Myös sitä, käytetäänkö noteerauksia vai teoreettisia hintoja, arvioidaan säännöllisesti.

Arvostusmenetelmiä on monenlaisia, aina yksinkertaisesta diskontatun rahavirran analyysistä monimutkaiseen optiohinnoittelumalleihin. Arvostusmenetelmät suunnitellaan siten, että markkinahintoja ja -kurseja käytetään aina kun mahdollista, mutta arvostuksessa voidaan käyttää hyväksi myös malliparametreja, jotka eivät ole todennettavissa. Arvostusmenetelmän riittävyys arvioidaan tutkimalla, kuinka hyvin se vastaa markkinahintoja. Tämä tehdään vertaamalla laskennan tuloksena saatuja hintoja asianomaisiin viitetietoihin, esimerkiksi pörssinoteerauksiin, vastapuolen tekemiin arvostuksiin tai konsensuspalvelujen tuottamiin hintatietoihin.

Nordea käyttää pääsääntöisesti arvostusmenetelmiä määrittäessään seuraavien tase-erien käypää arvoa:

- korolliset arvopaperit (kun saatavilla ei ole toimivilla markkinoilla annettua noteerausta)
- osakkeet ja osuudet (kun saatavilla ei ole toimivilla markkinoilla annettua noteerausta)
- johdannaissopimukset (OTC-johdannaiset).

Kun rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään arvostusmenetelmällä, tutkitaan, perustuvatko arvostusmallissa käytetyt muuttujat pääosin todennettavissa oleviin markkinatapahtumiin. Nordea pitää todennettavissa oleviin markkinatapahtumiin perustuvana tietona tietoa, joka saadaan yleisesti saatavilla olevista ulkopuolisista lähteistä, jos tällaisen tiedon voidaan katsoa edustavan realistista markkina-arvoa. Jos tiedoilla, jotka eivät ole todennettavissa, on merkittävä vaikutus arvostukseen, instrumenttia ei voida alun perin kirjata arvostusmenetelmällä arvioituun käypään arvoon, ja kaikki ensimmäisen päivän tuotot jaksotetaan tulosvaikutteisesti instrumentin voimassaoloajalle. Aktivoidut ensimmäisen päivän tuotot siirretään tuloslaskelmaan, jos tiedoista, jotka eivät ole todennettavissa, tulee todennettavissa olevia tietoja.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot eritellään liitteessä 40 ”Varojen ja velkojen käypä arvo” sen perusteella, perustuvatko ne

- saman instrumentin noteeraukseen toimivilla markkinoilla (taso 1)
- todennettavia markkina-arvoja käyttävään arvostusmenetelmään (taso 2)
- ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävään arvostusmenetelmään (taso 3).

Nordean käyttämät arvostusmallit noudattavat hyväksytyjä rahoitusinstrumenttien hinnoitteluun sovellettavia taloudellisia metodeja. Niissä otetaan huomioon tekijät, joiden perusteella markkinoiden osapuolet määrittelevät hinnan.

Mallinnettujen riskien hallintakomitea (Model Risk Management Committee) hyväksyy uudet arvostusmallit, ja kaikkia malleja arvioidaan säännöllisesti.

Lisätietoja liitteessä 40 ”Varojen ja velkojen käypä arvo”.

11. Keskuspankkeihin talletetut varat

Käteiset varat sisältävät käteiset maksuvälineet ja ulkomaiset setelit. Keskuspankkitalletuksiin sisältyvät keskuspankeissa olevat tilit, jotka täyttävät seuraavat ehdot:

- Keskuspankin kotipaikka on maassa, jossa yhtiöllä on toimipaikka.
- Tilillä olevat varat ovat milloin tahansa käytettävissä.

12. Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumenttien luokittelu

Kaikki rahoitusinstrumentit on luokiteltu seuraaviin ryhmiin:

Rahoitusvarat:

- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
 - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat
 - rahoitusvarat, jotka on määritetty kirjattavaksi alun perin käypään arvoon tulosvaikutteisesti (käypään arvoon arvostamismahdollisuus)
- lainat ja muut saamiset
- eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- myytävissä olevat rahoitusvarat.

Rahoitusvelat:

- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat
 - kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvelat
 - rahoitusvelat, jotka on määritetty kirjattavaksi alun perin käypään arvoon tulosvaikutteisesti (käypään arvoon arvostamismahdollisuus)
- muut rahoitusvelat.

Kaikki rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alun perin käypään arvoon. Kunkin rahoitusinstrumentin myöhempi arvostus taseessa ja se, miten instrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan tilinpäätökseen, määräytyvät luokittelun perusteella. Nordean taseeseen sisältyvien rahoitusinstrumenttien luokittelu on esitetty liitteessä 39 ”Rahoitusinstrumenttien luokittelu”.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat, jotka kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat arvostetaan transaktiokuluilla vähennettyyn käypään arvoon. Kaikki käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Luokkaan sisältyy kaksi ryhmää: kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat ja -velat sekä rahoitusvarat ja -velat, jotka on määritetty kirjattavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti (käypään arvoon arvostamismahdollisuus).

Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin sisältyy enimmäkseen johdannaissovimuksia, joita pidetään kaupankäyntitarkoituksessa, korollisia arvopapereita sekä Marketsin ja konsernin varainhallinnan hallussa olevia osakkeita. Niihin sisältyy myös kaupankäyntivelkoja kuten lyhyeksi myytyjä positioita ja käänteisiä takaisinostosopimuksia.

Suurin osa ryhmään ”Rahoitusvarat/-velat, jotka on määritetty kirjattavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti” sisältyvistä rahoitusvaroista ja -veloista on tiettyjä muita varoja ja velkoja, korollisia arvopapereita ja osakkeita.

Nordea soveltaa käypään arvoon arvostamismahdollisuutta myös tiettyihin Marketsin toimintaan liittyviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin. Luokitus johtuu siitä, että Markets hallinnoi ja arvostaa rahoitusvaransa ja -velkansa käypään arvoon. Suurin osa Marketsin rahoitusvaroista ja -veloista luokitellaan näin ollen ryhmään Rahoitusvarat/-velat, jotka on määritetty kirjattavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Lainat ja muut saamiset

Lainat ja muut saamiset ovat noteeraamattomia rahoitusvaroja, joihin liittyy määrätty tai määrättävissä oleva maksuaika. Näitä varoja ja niiden arvon alentumista kuvataan tarkemmin kohdassa 13 ”Luotot yleisölle/saamiset luottolaitoksilta”.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Rahoitusvarat, jotka Nordea on päättänyt luokitella eräpäivään asti pidettäväksi, ovat muita kuin johdannaisopimuksia, joihin liittyy määrätty tai määrättävissä oleva maksuaika ja kiinteä juoksuaika ja jotka Nordealla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti. Eräpäivään asti pidettäväksi luokitellut rahoitusvarat kirjataan alun perin taseeseen hankintamenoon. Transaktiokulut sisältyvät kirjaukseen. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen tähän luokkaan kuuluvat instrumentit

arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Tällöin hankintamenuun ja lunastusarvon välinen erotus jaksotetaan tuloslaskelmaan jäljellä olevan juoksuajan kuussa efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Jos suurempi kuin vähäinen osa eräpäivään asti pidettävistä sijoituksista myydään tai siirretään, kyseistä luokkaa ei voi enää käyttää, paitsi jos myynti tai siirto tapahtuu lähellä eräpäivää, kun käytännössä koko alkuperäinen pääoma on jo kerätty, tai jos myynti tai siirto johtuu yksittäisestä kertaluonteisesta tapahtumasta, johon Nordea ei voi vaikuttaa.

Nordea arvioi jokaisena raportointipäivänä, onko sijoituksen arvonalentumisesta objektiivista näyttöä. Jos näyttöä on, sijoituksesta kirjataan arvonalentumistappio. Tappion määrä saadaan vähentämällä kirjanpitoarvosta arvioitujen tulevien rahavirtojen nykyarvo. Tappio kirjataan tuloslaskelman erään Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset. Lisätietoja arvonalentumisen objektiivisen näytön tunnistuksesta ja mittauksesta on kohdassa 13 ”Luoto yleisölle / saamiset luottolaitoksilta”. Samoja periaatteita sovelletaan myös eräpäivään asti pidettäväksi sijoituksiksi luokiteltaviin korollisiin arvopapereihin.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokitellut rahoitusinstrumentit arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset, lukuun ottamatta korkoa ja valuuttakurssimuutosten sekä arvonalentumistappioiden vaikutusta, kirjataan oman pääoman käyvän arvon rahastoon muun laajan tuloksen kautta. Korot kirjataan tuloslaskelman erään Korkotuotot ja valuuttakurssimuutosten vaikutukset ja arvonalentumistappiot tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Kun myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokiteltuja instrumentteja myydään, muuhun laajaan tulokseen sisältyvään käyvän arvon rahastoon (liittyä myytävissä oleviin sijoituksiin) kirjattu kertynyt käyvän arvon muutos kirjataan pois omasta pääomasta ja kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Myytävissä olevat rahoitusvarat arvioidaan, jotta voidaan määrittellä, onko tarvetta kirjata arvonalentumistappio. Jos arvonalentumisesta on objektiivista näyttöä, muuhun laajaan tulokseen kirjattu kertynyt tappio kirjataan pois omasta pääomasta ja kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä. Omasta pääomasta pois kirjatun kertyneen tappion määrä on omaisuuserän hankintamenuun ja nykyisen käyvän arvon erotus. Objektiivisena näyttönä osakesijoitusten arvon alentumisesta pidetään pitkään kestänyttä tai merkittävää käyvän arvon laskua hankintamenuun verrattuna. Velkainstrumentin arvon alentumista koskeva objektiivinen näyttö puolestaan liittyy tappiotapahtumaan, kuten liikkeeseläskijan taloudellisiin vaikeuksiin.

Muut rahoitusvelat

Rahoitusvelat, joita ei luokitella tulosvaikutteisesti käypään arvoon kirjattaviksi rahoitusveloiksi, arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Muista rahoitusveloista maksetut korot kirjataan tuloslaskelman korkokuluihin.

Hybridit rahoitusinstrumentit (yhdistetyt instrumentit)

Hybridit rahoitusinstrumentit (yhdistetyt instrumentit) ovat sopimuksia, joissa on pääsopimus ja siihen liittyvä johdannaissopimus. Tällaiset sopimukset liittyvät yleensä strukturoitujen velkainstrumenttien liikkeeseläskuun (esimerkiksi sijoitusobligaatiot).

Marketsin osana kaupankäyntisalkkuun liikkeeseläskemat sijoitusobligaatiot luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, ja koko yhdistetty instrumentti (pääsopimus ja siihen liittyvä johdannaissopimus) arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Arvopapereiden lainaussopimukset

Lainaksiotto- ja lainaksiantosopimukset tehdään yleensä vakuuspohjaisesti. Jos omaisuuserään liittyviä riskejä tai tuottoja ei siirretä, lainaksi annettuja tai lainaksi otettuja arvopapereita ei kirjata taseeseen eikä pois taseesta. Jos vastapuolella on oikeus myydä arvopaperit tai antaa ne uudelleen vakuudeksi, arvopaperit kirjataan taseen erään Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit.

Lainaksi annetut arvopaperit raportoidaan myös erässä Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus.

Vastapuolelle annettavat käteisvakuudet (lainaksi otettut arvopaperit) kirjataan taseeseen saamisina keskuspankeilta tai luottolaitoksilta tai luottoina yleisölle. Vastapuoliilta saadut käteisvakuudet (lainaksi annetut arvopaperit) kirjataan taseen erään Velat luottolaitoksille tai Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle.

Takaisinostosopimukset ja käänteiset takaisinostosopimukset

Takaisinostosopimusten perusteella luovutettuja arvopapereita ja käänteisten takaisinostosopimusten perusteella saatuja arvopapereita ei kirjata pois taseesta tai taseeseen. Jos vastapuolella on oikeus myydä arvopaperit tai antaa ne uudelleen vakuudeksi, arvopaperit kirjataan taseen erään Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit.

Takaisinostosopimusten perusteella luovutetut arvopaperit raportoidaan myös erässä Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus.

Takaisinostosopimusten perusteella saadut käteisvarat kirjataan taseen erään Velat luottolaitoksille tai Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle. Käänteisten takaisinostosopimusten perusteella luovutetut käteisvarat kirjataan taseeseen saamisina keskuspankeilta tai luottolaitoksilta tai luottoina yleisölle.

Lisäksi käänteisten takaisinostosopimusten perusteella saatujen arvopapereiden myynti kirjataan kaupankäyntivelaksi (lyhyeksi myynti).

Johdannaissopimukset

Kaikki johdannaissopimukset kirjataan taseeseen ja arvostetaan käypään arvoon. Johdannaiset, joiden käypä arvo on positiivinen (mahdollinen kertynyt korko mukaan lukien), kirjataan taseen varoihin erään Johdannaissopimukset. Johdannaiset, joiden käypä arvo on negatiivinen (mahdollinen kertynyt korko mukaan lukien), kirjataan taseen velkoihin erään Johdannaissopimukset.

Toteutuneet ja toteutumattomat voitot ja tappiot johdannaissopimuksista kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus

Taseeseen kirjatut rahoitusvarat ja -velat nettoutetaan, jos siihen on laillinen oikeus, jos ne ovat tavanomaista liiketoimintaa tai jos ne johtuvat konkurssista ja jos tarkoituksena on selvittää kaupat nettomääräisesti tai toteuttaa omaisuuserän myynti ja velkaerän kuittaus samanaikaisesti. Tämä tapahtuu yleensä keskusvastapuoliselvityksen kautta Nordean tekemien sopimusten perusteella.

Pörssijohdannaiset katsotaan yleensä selvitettyiksi päivittäin, kun käteinen on maksettu tai saatu ja instrumentti on taas markkinaehtoinen. Keskusvastapuoliselvityksessä oleviin johdannaissopimuksiin liittyvät varat ja velat nettoutetaan yleensä taseessa, mutta saatu tai maksettu nettomääräinen käteisvakuus kirjataan yleensä erikseen maksetuksi käteisvakuudeksi (varat) tai saaduksi käteisvakuudeksi (velat). Tämä koskee myös kahdenvälisissä OTC-johdannaiskaupoissa maksettuja tai saatuja käteisvakuuksia. Kahdenvälisissä OTC-johdannaiskaupoissa maksettuja tai saatuja käteisvakuuksia ei siksi nettouteta johdannaisten käyvän arvon kanssa.

Liikkeeseen lasketut velkainstrumentit ja oman pääoman ehtoiset instrumentit

Nordean liikkeeseen lasketut rahoitusinstrumentit luokitellaan joko rahoitusveloiksi tai omaksi pääomaksi. Liikkeeseen lasketut rahoitusinstrumentit luokitellaan rahoitusvelaksi, jos sopimusjärjestelystä aiheutuu Nordealle nykyinen velvoite toimittaa instrumentin haltijalle käteistä tai muita rahoitusvaroja tai tietty määrä oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Jos näin ei ole, instrumentti on yleensä oman pääoman ehtoinen ja se luokitellaan omaksi pääomaksi. Transaktiokulut eivät sisälly kirjaukseen. Jos liikkeeseen laskettuun rahoitusinstrumenttiin sisältyy sekä velkainstrumentteja että oman pääoman ehtoisia komponentteja, niitä käsitellään erikseen.

13. Luotot yleisölle/saamiset luottolaitoksilta

Luotoiksi ja muiksi saamisiksi luokiteltavat rahoitusinstrumentit, jotka kirjataan taseessa luotoiksi yleisölle

ja saamisiksi luottolaitoksilta (mukaan lukien saamiset keskuspankeilta), arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon (katso myös kohta 7 ”Rahoitusinstrumenttien kirjaaminen taseeseen ja taseesta pois kirjaaminen” sekä liite 39 ”Rahoitusinstrumenttien luokittelu”).

Nordea seuraa luottojen arvoa hallituksen toimintakeromuksen kohdassa ”Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta” kerrotulla tavalla. Saatavakohtaisesti tai saatavaryhmäkohtaisesti arvostetut saamiset määritellään saamisiksi, joiden arvo on alentunut, jos niiden arvon alentumisesta on objektiivista näyttöä.

Myös luotoiksi ja muiksi saamisiksi sekä eräpäivään asti pidettäviksi sijoituksiksi luokiteltavat korolliset arvopaperit arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon, ja jäljempänä esitetty kuvaus koskee myös näiden varojen arvon alentumisen tunnistusta ja mittausta. Mahdolliset arvonalentumistappiot, jotka liittyvät luotoiksi ja muiksi saamisiksi sekä eräpäivään asti pidettäviksi sijoituksiksi luokiteltuihin korollisiin arvopapereihin, kirjataan tuloslaskelman erään Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset.

Saatavakohtaisesti arvostettuihin luottoihin sovellettava arvonalentumistesti

Nordea arvioi kaikkien merkittävien lainojen arvon alentumista lainakohtaisesti. Arvonalentumistestin tarkoituksena on todeta, onko lainan arvo alentunut. Tunnistamisprosessin ensimmäisessä vaiheessa Nordea seuraa, onko todettavissa merkkejä arvon alentumisesta ja voidaanko niitä pitää objektiivisena näyttönä arvon alentumisesta. Lisätietoja tappiotapahtumien tunnistamisesta annetaan hallituksen toimintakertomuksen kohdassa ”Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta”.

Lainat, joiden arvo ei yksinään ole alentunut, siirretään riskiominaisuuksiltaan samankaltaisten luottojen ryhmään, jolle tehdään saatavaryhmäkohtainen arvonalentumistesti.

Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettuihin luottoihin sovellettava arvonalentumistesti

Lainoille, joiden arvo ei yksinään ole alentunut, tehdään saatavaryhmäkohtainen arvonalentumistesti.

Lainat ryhmitellään samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella. Nämä ominaisuudet kertovat velallisen kyvystä maksaa kaikki velat sopimusehtojen mukaisesti. Nordea seuraa lainasalkkuaan luotonantoon liittyvässä päätöksentekoprosessissa sekä vuosikatsausprosessissa, jota täydentää neljännesvuosittainen luottoriskin arviointiprosessi. Näissä prosesseissa Nordea tunnistaa tappiotapahtumat, jotka osoittavat saatavaryhmässä toteutuneet tappiot. Tappiotapahtuma on tapahtuma, jonka tuloksena on odotettujen tulevien rahavirtojen heikkeneminen. Vain ne tappiotapahtumat, jotka ovat toteutuneet raportointipäivään mennessä, otetaan huomioon saatavaryhmän arvioinnissa.

Ryhmäkohtaisessa arviointiprosessissa arvioidaan, pitääkö toteutuneen tappiotapahtuman perusteella kirjata arvonalentuminen, jos tappiotapahtumaa ei ole vielä tunnistettu yksittäisen vastuun tasolla. Tätä tappiotapahtuman toteutumispäivän ja sen yksittäisen tunnistamisen päivän välistä ajanjaksoa kutsutaan ”syntymisjaksoksi” (emergence period). Arvonalentuminen on ryhmäkohtainen, kunnes tappiot on tunnistettu yksittäisen vastuun tasolla. Tappion tunnistus tapahtuu maksuhäiriön tai muiden merkkien perusteella.

Yritysassiakkaisiin ja vastapuolina oleviin pankkeihin liittyvän luottoriskin arvioinnissa Nordea käyttää nykyistä luokitusjärjestelmää. Arvioidessaan luokituskohtaista maksuhäiriöriskiä Nordea käyttää historiatietoja maksukyvyttömyystodennäköisyydestä. Nämä lainat luokitellaan ja ryhmitellään pääasiassa toimialan ja/tai tietyistä makroparametreista (esim. riippuvaisuus öljyn hinnasta) aiheutuvan herkkyyden perusteella.

Henkilöasiakkaita ja pieniä yritysasiakkaita seurataan pisteytysmallien avulla. Pisteytysmallit perustuvat pääosin historiatietoihin (esim. tietoihin maksuhäiriöistä ja tappioista) ja johdon kokemuksen perusteella tekemään arviointiin. Luokitus- ja pisteytysmalleja kuvataan tarkemmin hallituksen toimintakertomuksen kohdassa ”Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta”.

Ryhmäkohtainen arvonalentumistesti tehdään nettoutusperiaatteella, eli kun luokitettujen sitoumusten luokituksia nostetaan rahavirran kasvunusteen perusteella ja toisten luokitettujen sitoumusten luokituksia lasketaan rahavirran laskunusteen perusteella, luokitusten nostot ja laskut nettoutetaan. Nettoutus tehdään vain sellaisissa riskiominaisuuksiltaan samankaltaisissa ryhmissä, joihin kuuluvien asiakkaiden tulevien rahavirtojen Nordea arvioi olevan riittämättömiä lainojen täysimääräiseen hoitoon.

Arvonalentumistappio

Jos lainan kirjanpitoarvo on suurempi kuin arvioitujen rahavirtojen nettomääräinen nykyarvo (alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattuna), mukaan lukien vakuuksien käypä arvo ja muut luottoriskiä pienentävät tekijät, erotus on arvonalentumistappio.

Saatavakohtaisesti arvoltaan alentuneeksi tunnistettuihin yksinään merkittäviin lainoihin liittyvät arvonalentumistappiot kirjataan saatavakohtaisesti.

Arvonalentumistappiot, jotka liittyvät sellaisiin saatavakohtaisesti arvoltaan alentuneeksi tunnistettuihin lainoihin, jotka eivät ole yksinään merkittäviä, ja lainoihin, joita ei ole saatavakohtaisesti tunnistettu arvoltaan alentuneeksi, kirjataan käyttäen salkkuperusteista rahavirtaennustetta.

Jos arvonalentumistappiota ei pidetä lopullisena, se kirjataan varaukseksi. Varaukset osoittavat kertyneiden arvonalentumistappioiden määrän. Luottoriskin ja

kertyneiden arvonalentumistappioiden muutokset kirjataan varausten muutokseksi ja arvonalentumistappioiksi tuloslaskelmaan (ks. myös kohta 6 ”Tuottojen ja arvonalentumisten kirjaaminen”).

Jos arvonalentumistappiota pidetään lopullisena, se kirjataan toteutuneeksi luottotappioksi. Luoton arvo ja siihen liittyvä arvonalentuminen kirjataan pois taseesta. Arvonalentumistappiota pidetään lopullisena, jos velallinen on haettu konkurssiin ja pesänhoitaja on todennut konkurssimenettelyn taloudellisen tuloksen, jos Nordea antaa saamisensa anteeksi joko lakisääteisessä tai vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä tai jos Nordea jostakin muusta syystä pitää epätodennäköisenä, että saaminen maksetaan takaisin.

Diskonttaus korko

Arvonalentumisen arvioinnissa käytetty diskonttauskorko on yksittäisen asiakkaan tai asiakasryhmän luottojen alkuperäinen efektiivinen korko. Tarpeen vaatiessa diskonttauskorko voi perustua laskentatapaan, jonka tuloksen voidaan katsoa olevan riittävän lähellä efektiivisen koron mukaan laskettua arvonalentumista.

Uudelleenjärjestellyt luotot

Tässä yhteydessä uudelleenjärjestelty luotto määritellään luotoksi, jossa Nordea on tehnyt velalliselle myönnytyksiä velallisen heikentyneen taloudellisen tilanteen vuoksi ja jossa myönnytys on johtanut arvonalentumistappioon. Uudelleenjärjestelyn jälkeen lainaa ei yleensä enää pidetä saamisena, jonka arvo on alentunut, jos se täyttää uudet ehdot. Uudelleenjärjestelyn yhteydessä tehtyjä myönnytyksiä pidetään lopullisina tappioina, ellei Nordea saa arvonalentumistappioita takaisin. Tällöin maksu kirjataan toteutuneen arvonalentumistappion palautuksena.

Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus

Luottojen uudelleenjärjestelyssä velkoja saattaa kuitta velallisen lainan maksetuksi ottamalla haltuunsa lainojen vakuudeksi annettua omaisuutta tai velallisen liikkeeseen laskemia osakkeita tai muuta omaisuutta. Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus kirjataan samaan tase-erään kuin muut Nordean omistamat samankaltaiset varat. Esimerkiksi haltuun otettu kiinteistö, joka ei tule Nordean omaan käyttöön, kirjataan samaan erään muiden sijoituskiinteistöjen kanssa.

Kaiken saamisen turvaamiseksi hankitun omaisuuden alkuperäinen kirjaus tehdään käypään arvoon, ja lainan kirjanpitoarvon ja saamisen turvaamiseksi hankitun omaisuuden käyvän arvon välinen mahdollinen erotus kirjataan erään Arvonalentumistappiot luotoista, netto. Omaisuuserän käypä arvo kirjauspäivänä on sen hankintameno tai jaksotettu hankintameno. Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus arvostetaan alkuperäisen kirjauksen jälkeen kuhunkin omaisuuslajiin sovellettavia arvostusperiaatteita noudattaen. Sijoituskiinteistöt arvostetaan käypään arvoon. Haltuun otetut rahoitusvarat luokitellaan yleensä myytävissä oleviksi tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjat-

taviksi rahoitusvaroiksi (käypään arvoon arvostamismahdollisuus) (ks. kohta 12 ”Rahoitusinstrumentit”) ja kirjataan käypään arvoon. Myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokiteltujen varojen käyvän arvon muutokset kirjataan muuhun laajaan tulokseen. Tulovaihteisesti käypään arvoon kirjattavaksi määriteltyjen rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Kaikki haltuun otettujen varojen alkuperäisen kirjauksen jälkeiset arvon muutokset esitetään tuloslaskelmassa asianomaisten varojen esitystapaa koskevia konsernin periaatteita noudattaen. Haltuun otettujen varojen alkuperäisen kirjauksen jälkeen tehty varojen arvostus ei siksi vaikuta tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot luotoista, netto.

14. Leasing

NPS vuokralleantajana

Rahoitusleasingisopimukset

Nordean leasingtoiminta on pääasiassa rahoitusleasingiä. Rahoitusleasing merkitään luotonannoksi vuokralleottajalle taseen erään Luotot yleisölle leasingisopimukseen tehdyn nettoinvestoinnin määräisenä. Leasingmaksut, joista on vähennetty palvelukulut, käsitellään pääoman takaisinmaksuna ja korkotuotona. Tuottojen kohdentaminen perustuu malliin, joka kuvastaa jatkuvaa jaksottaista rahoitusleasingisopimuksen jäljellä olevaa tuottoa.

Muut vuokrasopimukset

Muiden vuokrasopimusten kohteet on kirjattu taseen omaisuuslajin perusteella, yleensä aineellisiin hyödykkeisiin. Vuokratuotot kirjataan tuotoiksi tasasuuruusina erinä vuokrasopimuksen voimassaoloaikana ja luokitellaan rahoituskatteeksi. Poistot leasingomaisuudesta lasketaan Nordean samankaltaiseen omaisuuden soveltamien poistoperiaatteiden mukaan ja kirjataan tuloslaskelmaan poistoiksi ja arvonalentumisiksi aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

NPS vuokralleottajana

Rahoitusleasingisopimukset

NPS:lla ei ole rahoitusleasingisopimuksiksi luokiteltavia leasingisopimuksia.

Muut vuokrasopimukset

Muita vuokrasopimuksia ei kirjata NPS:n taseeseen. Muihin vuokrasopimuksiin liittyvät vuokramaksut kirjataan kuluiksi tuloslaskelmaan tasasuuruusina erinä vuokrasopimuksen voimassaoloaikana, ellei jokin muu systemaattinen tapa anna parempaa kuvaa käyttäjän etujen ajoittumisesta. Alkuperäisten vuokrasopimusten pituus on yleensä 3–25 vuotta.

Muut vuokrasopimukset koskevat pääasiassa normaaliin liiketoimintaan liittyviä toimitiloja sekä laitteita.

Nordean Suomessa myymät, keskeisillä paikoilla sijaitsevat liikekiinteistöt on vuokrattu takaisin pankin

käyttöön. Vuokrasopimusten voimassaoloaika oli aluksi 3–25 vuotta, ja sopimukseen liittyy optio sopimuksen uusimisesta. Omistusoikeus ei sopimuksen mukaan siirry vuokralleottajalle vuokra-ajan päätyttyä eikä tälle myöskään koidu taloudellista hyötyä vuokratun omaisuuden arvonnoususta. Lisäksi vuokra-aika ei kata suurinta osaa vuokratun omaisuuden taloudellisesta kokonaisvaikutusajasta. Tämän vuoksi leasingisopimukset on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi. Kyseisten kiinteistöjen vuokratulot kirjataan Nordean taloudellisen hyödyn ajoituksen perusteella. Käytäntö muistuttaa tavanomaista vuokrausjärjestelyä paremmin kuin tasasuuruusina erinä kirjaaminen.

Kytkeytyt vuokrasopimukset

Sopimukseen voi sisältyä omaisuuden käyttöoikeus yhtä tai useampaa maksua vastaan, vaikka sopimus ei juridisesti olisikaan leasingisopimus. Mahdollisuuksien mukaan tällainen omaisuus erotetaan sopimuksesta ja sitä käsitellään leasingomaisuutena.

15. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet ovat tunnistettavissa olevaa omaisuutta, joka ei ole fyysisessä muodossa. Tällainen omaisuus on Nordean valvottavissa, joten Nordealla on oikeus näihin aineettomiin hyödykkeisiin liittyviin tuleviin taloudellisiin hyötyihin. Nordean aineettomat hyödykkeet ovat pääasiassa liikearvoa, tietoteknistä kehitystyötä, ohjelmistoja ja asiakkaisiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä.

Liikearvo

Liikearvo on se arvo, jolla Nordean osuus hankitun tytäryhtiön/osakkuusyrityksen nettomääräisestä tunnistettavissa olevasta omaisuudesta käyvin arvoon ylittää hankintamenon. Tytäryhtiöiden hankintaan liittyvä liikearvo sisältyy erään Aineettomat hyödykkeet. Osakkuusyritysten hankintaan liittyvää liikearvoa ei kirjata erillisenä omaisuuseränä, vaan se sisältyy erään Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet. Liikearvon määrää testataan vuosittain tai useammin, jos tapahtumat tai olosuhteiden muutokset viittaavat liikearvon arvonalentumiseen. Liikearvo merkitään taseeseen hankintameno, josta on vähennetty kertyneet arvonalentumistappiot. Liikearvoon liittyviä arvonalentumistappioita ei voida peruuttaa myöhemmillä tilikausilla. Osakkuusyrityksiin liittyvälle liikearvolle ei tehdä erillistä arvonalentumistestiä, mutta se sisältyy osakkuusyritysten kokonaiskirjanpitoarvoon. Osakkuusyritysten arvonalentumistestauksen periaatteista kerrotaan kohdassa 6 ”Tuottojen ja niiden arvonalentumisten kirjaaminen”.

Tietotekninen kehitystyö/Ohjelmistot

Atk-ohjelmien ylläpitoon ja huoltoon liittyvät kulut kirjataan suoraan kuluiksi. Atk-ohjelmien kehittämiskulut kirjataan aineettomiin hyödykkeisiin, jos on kyse merkittävistä hankinnoista, joiden odotetaan tuovan taloudellista hyötyä. Näihin kuluihin sisältyy ohjelmistojen kehittämiseen liittyviä henkilöstökuluja ja

hyödykkeen käyttöönottovalmisteluihin suoraan liittyviä yleiskuluja. Ohjelmistoihin sisältyy myös hankittuja ohjelmistolisenssejä, jotka eivät liity aineellisen hyödykkeen toimintaan.

Poistot lasketaan tasapoistoina ohjelmiston taloudelliselle vaikutusajalle, joka on yleensä 3–10 vuotta.

Asiakkaisiin liittyvät aineettomat hyödykkeet

Kun yhdistetään liiketoimintoja, osa hankintahinnasta kohdistetaan yleensä asiakkaisiin liittyviin aineettomiin hyödykkeisiin, jos hyödyke on tunnistettavissa ja Nordean hallinnassa. Aineeton hyödyke on tunnistettavissa, jos se on saatu sopimukseen tai lakiin perustuvan oikeuden perusteella tai jos se voidaan erottaa kokonaisuudesta ja myydä, siirtää, lisensoida, vuokrata tai vaihtaa. Hankintameno jaksotetaan hyödykkeen taloudelliselle vaikutusajalle, joka on yleensä yli 10 vuotta.

Arvonalentuminen

Liikearvosta ei tehdä poistoja. Sille tehdään kuitenkin vuosittain arvonalentumistesti riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta mitään merkkejä. Arvonalentumistesti tehdään tarvittaessa useammin, jos arvonalentumisesta havaitaan merkkejä. Arvonalentuminen on kirjanpitoarvon ja takaisin saatavan summan erotus.

Kaikkia aineettomia hyödykkeitä, joille on määritetty taloudellinen vaikutusaika, tarkastellaan kunakin tilinpäätöspäivänä siltä varalta, että niissä todetaan arvonalentumisen merkkejä. Jos tällaisia merkkejä todetaan, tehdään analyysi, jotta voidaan arvioida, onko aineettoman hyödykkeen kirjanpitoarvo oikea.

Käypä arvo on nettomääräinen myyntihinta tai sitä korkeampi omaisuuden tai rahavirtaa tuottavan yksikön käyttöarvo. Rahavirtaa tuottavalla yksiköllä tarkoitetaan pienintä tunnistettavissa olevaa omaisuusryhmää, joka tuottaa muusta omaisuudesta pääosin riippumatonta rahavirtaa. Liikearvon osalta rahavirtaa tuottavia yksiköitä ovat toimintasegmentit. Käyttöarvo on omaisuudesta tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä odotettujen tulevien rahavirtojen nykyarvo. Rahavirta määritellään omaisuuden tai rahavirtaa tuottavan yksikön nykyhetken tilanteen mukaan, ja se diskontataan korolla, joka perustuu pitkän aikavälin riskittömään korkoon riskipreemiolla lisättynä (verojen jälkeen). Jos käypä arvo on kirjanpitoarvoa alempi, kirjataan arvonalentumistappio.

16. Aineelliset hyödykkeet

Aineellisiin hyödykkeisiin kuuluvat omassa käytössä olevat kiinteistöt, vuokrakohteiden parannustyöt, tietotekniset laitteet, kalustot ja muut laitteet. Aineelliset hyödykkeet kirjataan hankintamenuon, josta on vähennetty kertyneet poistot ja arvonalentumistappiot. Aineellisten hyödykkeiden hankintamenuon sisältyvät hankintahinta ja mahdolliset kustannukset, jotka aiheutuvat hyödykkeen saattamisesta sellaiseen kuntoon, että sitä voidaan käyttää sille määriteltyyn käyt-

tötarkoitukseen. Kun aineellisen hyödykkeen osilla on erilainen taloudellinen vaikutusaika, niitä käsitellään eri hyödykkeinä.

Aineelliset hyödykkeet poistetaan tasapoistoina hyödykkeiden arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Eri hyödykkeiden taloudellisen vaikutusajan arviot tarkistetaan vuosittain. Tämänhetkiset arviot ovat seuraavat:

- Rakennukset: 30–75 vuotta
- Koneet ja kalusto: 3–5 vuotta
- Vuokrattavan hyödykkeen parannustyöt: Rakennuksiin liittyvien muutostöiden osalta 10 vuotta tai sitä lyhyempi jäljellä oleva vuokra-aika. Uusien rakennusten osalta omistettuihin kiinteistöihin sovellettavat periaatteet tai sitä lyhyempi jäljellä oleva vuokra-aika. Vuokrakiinteistöihin asennettavat kiintokalusteet poistetaan 10–20 vuoden kuluessa tai sitä lyhyemmän jäljellä olevan vuokraajan kuluessa.

Nordea arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko aineellisten hyödykkeiden arvonalentumisista havaittavissa merkkejä. Jos merkkejä havaitaan, arvioidaan hyödykkeen käypä arvo ja siitä kirjataan tarvittaessa arvonalentuminen.

Arvonalentumistappiot peruutetaan, jos kerrytettävissä oleva rahamäärä kasvaa. Kirjanpitoarvoa kasvatetaan tällöin vastaamaan kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Kirjaus ei kuitenkaan voi olla suurempi kuin se kirjanpitoarvo, joka sijoituksella olisi, jos arvonalentumistappiota ei olisi kirjattu.

17. Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat pääosin kiinteistöjä, joiden omistuksen tarkoitus on saada vuokratuloja ja/tai kasvattaa omaisuuden arvoa. Suurin osa Nordean tilinpäätökseen kirjattavista kiinteistöistä on Nordea Life & Pensionsin omistuksessa. Nordeassa sijoituskiinteistöihin käytetään alkuperäisen kirjauksen jälkeen käyvän arvon arvostusmallia. Paras osoitus käyvästä arvosta on yleensä vastaavanlaisen, samassa paikassa sijaitsevan ja samassa kunnossa olevan kiinteistön toimivilla markkinoilla muodostunut arvo. Tällainen arvo on kuitenkin harvoin saatavilla, joten yleensä käytetään luotettaviin tulevien rahavirtojen arvioihin perustuvia diskontattuja rahavirtaennusteita.

Nettomääräiset vuokratuotot, voitot ja tappiot sekä käyvän arvon oikaisut kirjataan suoraan tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

18. Verot

Tuloslaskelman tuloverot sisältävät tilikauden verot ja laskennallisen verovelan muutoksen. Tuloverot kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi kun on kyse verovaikutuksesta, joka liittyy muuhun laajaan tulokseen tai suoraan omaan pääomaan kirjattavaan tapahtumaan.

Tällöin verovaikutus kirjataan muuhun laajaan tulokseen tai omaan pääomaan.

Tilikauden verolla tarkoitetaan vuoden aikana kertyneistä verotettavista tuloista perittäväksi odotettujen verojen määrää ja aiempina vuosina maksettuihin veroihin tehtyjä oikaisuja. Se lasketaan niiden veroprosenttien mukaisesti, jotka ovat voimassa tai jotka ovat käytännössä voimassa raportointipäivänä.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan käyttäen taselähtöistä menetelmää, ja ne koskevat kaikkia väliaikaisia eroja varojen ja velkojen verotusarvojen ja niiden kirjanpitoarvojen välillä. Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja väliaikaisista eroista kirjataan laskennallinen vero. Laskennallista veroa ei kirjata sellaiseen tapahtumaan liittyvistä varojen tai velkojen alkuperäisistä kirjauksista johtuvista väliaikaisista eroista, jossa ei yhdistetä liiketoimintoja ja joka ei vaikuta tilinpäätökseen eikä verotettavaan tulokseen. Laskennallista veroa ei myöskään kirjata tytäryhtiöihin ja osakkuusrytysiin tehtyihin sijoituksiin liittyvistä eroista siltä osin kuin on todennäköistä, etteivät ne kumoudu lähitulevaisuudessa. Lisäksi laskennallista veroa ei kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjauksesta johtuvista verotettavista väliaikaisista eroista.

Laskennallinen vero arvostetaan niiden veroprosenttien mukaan, joita odotetaan sovellettavan väliaikaisiin eroihin niiden realisoituessa, niiden lakien mukaisesti, jotka ovat voimassa tai jotka ovat käytännössä voimassa raportointipäivänä. Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei diskontata. Laskennallisina verosaamisina kirjataan ainoastaan se määrä, jonka arvioidaan vastaavan tulevaisuudessa kertyvää verotettavaa tulosta, jota vastaan väliaikaiset erot ja tulevaisuudessa käytettävät verotukselliset tappiot voidaan hyödyntää. Laskennallisia verosaamisia arvioidaan jokaisena raportointipäivänä, ja niitä vähennetään, kunnes ei ole enää todennäköistä, että saamiseen liittyvä verohyöty toteutuisi.

Tilikauden verosaamiset ja -velat netotetaan silloin, kun se on lain mukaan sallittu. Laskennalliset verosaamiset ja -velat netotetaan yleensä, jos on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus netottaa tilikauden verosaamiset ja -velat.

19. Työsuhde-etuudet

Kaikki suoritetuista palveluista Nordean henkilöstölle annetut korvaukset ovat työsuhde-etuuksia. Lyhytaikaiset etuudet maksetaan kahdentoista kuukauden kuluessa sen raportointijakson päättymisestä, jona palvelut on suoritettu. Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet ovat etuuksia, jotka maksetaan työsuhteen päättymisen jälkeen. Nordeassa ainoa työsuhteen päättymisen jälkeinen etuus on eläke. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia syntyy tavallisesti silloin, jos työsuhde irtisanotaan ennen normaalia eläke-

ikää tai jos työntekijä vastaanottaa vapaaehtoisen tukipaketin.

Lyhytaikaiset etuudet

Lyhytaikaiset etuudet koostuvat pääasiassa kiinteistä palkoista ja tulosperusteisista palkkioista. Sekä kiinteät palkat että tulosperusteiset palkkiot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jona henkilöstö on suorittanut palveluja Nordealle. Lisäksi Nordealla on käytössä osakeperusteisia kannustinohjelmia, joita kuvataan tarkemmin kohdassa 22 ”Osakeperusteiset kannustinohjelmat”.

Lisätietoja on liitteessä 8 ”Henkilöstökulut”.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet

Eläkejärjestelyt

Nordeaan kuuluvilla yhtiöillä on erilaisia eläkejärjestelyjä, jotka voivat olla joko etuuspohjaisia tai maksupohjaisia järjestelyjä. Järjestelyt perustuvat niiden maiden käytäntöihin ja olosuhteisiin, joissa yhtiöillä on toimintaa. Merkittävimmät etuuspohjaiset eläkejärjestelyt on katettu eläkekassojen ja -säätiöiden varoilla. Jos tiettyyn eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo on pienempi kuin etuuspohjaisesta järjestelystä johtuva vastuu, joka on määritelty ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä, nettosumma kirjataan taseeseen velaksi (eläkevelat). Jos käypä arvo on suurempi, nettosumma kirjataan taseeseen varoiksi (eläkesaamiset). Kattamattomat eläkejärjestelyt kirjataan eläkeveloiksi.

Suurin osa eläkkeistä perustuu maksupohjaisiin järjestelyihin, joissa Nordealla ei ole eläkevastuuta. Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin ei enää oteta uusia jäseniä.

Eläkekulut

Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat velvoitteet kirjataan kuluksi, kun henkilöstön katsotaan suorittaneen maksua vastaavat palvelut. Nordean etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelvoitteet lasketaan erikseen jokaiselle järjestelylle arvioimalla henkilöstön tulevien etuuksien määrä, jonka henkilöstö on ansainnut työsuorituksellaan kuluvalle tilikaudella ja aikaisemmilla tilikausilla. Nämä etuudet diskontataan niiden nykyisen arvon määrittämiseksi. Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvien velvoitteiden nykyarvo ja niihin liittyvät kulut arvioidaan vakuutusmatemaattisiin ja taloudellisiin oletuksiin perustuvien vakuutusmatemaattisten laskelmien (ml. ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuva menetelmä) perusteella (lisätietoja liitteessä 32 ”Eläkevelvoitteet”).

Kun määritetään velvoitteiden nykyarvoa ja eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen käypää arvoa, vakuutusmatemaattisten oletusten ja kokemukseen perustuvien vaikutusten muutokset voivat synnyttää uudelleenarvostuksista johtuvia vaikutuksia (toteutuneita lukuja verrataan oletuksiin). Uudelleenarvostuksista johtuvat vaikutukset kirjataan välittömästi omaan pääomaan muun laajan tuloksen kautta.

Kun laskelma osoittaa eläkesaamista, kirjattavien varojen määrä voi olla enintään eläkejärjestelystä johtuvien tulevien palautusten tai tulevien, eläkejärjestelyyn maksettavien kannatusmaksujen vähennysten nykyarvo.

Sosiaaliturvakulut lasketaan ja kirjataan eläkejärjestelykohtaisen kirjatun nettomääräisen yli- tai alijäämän perusteella, ja ne sisältyvät tase-erään Eläkevelat tai Eläkesaamiset.

Etuuspoijaisten eläkejärjestelyjen diskonttaus korko
Diskonttaus korko määritetään yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuoton perusteella, kun kyseisille joukkovelkakirjalainoille on toimivat markkinat. Kiinteistövaikudelliset joukkovelkakirjalainat on tässä yhteydessä määritetty yritysten joukkovelkakirjalainoiksi. Niissä maissa, joista nämä markkinat puuttuvat, diskonttauskorkona käytetään valtion joukkovelkakirjalainojen tuottoja. Suomessa diskonttauskorko määritetään yrityslainojen markkinatuoton perusteella.

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet

Kuten edellä on mainittu, irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia syntyy tavallisesti silloin, jos työsuhde irtisanoaan ennen normaalia eläkeikää tai jos työntekijä vastaanottaa vapaaehtoisen tukipaketin. Irtisanomisen yhteydessä suoritettavia etuuksia ei synny, jos työntekijän on jatkettava työntekoa ja irtisanomisen yhteydessä suoritettavien etuuksien voidaan katsoa olevan tavanomainen korvaus tällaisesta työstä.

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet kirjataan kuluksi, kun Nordealle syntyy maksuvelvoite. Velvoite syntyy, kun on olemassa virallinen suunnitelma, joka koskee tiettyä organisaatiotasoa, ja kun Nordealla ei ole realistista mahdollista peruuttaa sitä. Tämä tapahtuu tavallisesti silloin, kun suunnitelma on kerrottu kohderyhmälle tai sen edustajille.

Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet voivat olla lyhytaikaisia etuuksia, esimerkiksi jokin kuukausipalkan kerrannainen, tai työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia esimerkiksi ennaikaisen eläkkeelle jäämisen muodossa. Liitteessä 8 ”Henkilöstökulut” lyhytaikaiset etuudet luokitellaan palkkoiksi ja palkkioiksi ja työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet eläkekuluiksi.

20. Oma pääoma

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Määräysvallattomien omistajien osuudet kattavat sen osan konserniyhtiöiden nettomääräisestä omaisuudesta, jota Nordea Pankki Suomi Oyj ei omista suoraan tai välillisesti.

NPS arvostaa jokaisen liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä määräysvallattomien omistajien osuuden hankitussa liiketoiminnossa joko käypään arvoon tai

sen suhteelliseen osuuteen hankituista yksilöitävissä olevista nettovaroista.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahastoon on kirjattu Nordean osakeannissa jaettujen osakkeiden merkintähinnan ja nimellisarvon erotus. Osakeannin yhteydessä perityt transaktiokulut on vähennetty.

Muut rahastot

Muut rahastot muodostuvat verojen jälkeisistä tuotoista ja kuluista, jotka on kirjattu omaan pääomaan muun laajan tuloksen kautta IFRS:n mukaisesti. Näihin rahastoihin sisältyy rahavirran suojausrahastoja, myytävissä oleviksi luokiteltuihin rahoitusvaroihin ja etuuspoijaisten eläkejärjestelyjen kertyneisiin uudelleenarvostuksiin liittyviä käyvän arvon rahastoja sekä va-luuttakurssierojen rahasto.

Kertyneet voittovarot

Kertyneet voittovarot sisältää edellisten vuosien jakamattomien voittovarojen lisäksi verottomista varauksista omaan pääomaan kirjattavan osuuden. Kansallisten säännösten mukaiset verottomat varaukset kirjataan paikallisesti voimassa olevien veroasteiden mukaisten laskennallisten verovelkojen vähentämisen jälkeen.

Myös jakamattomat hankintapäivän jälkeiset NPS:n osuudet osakkuusyritysten voittovaroista kirjataan kertyneisiin voittovaroihin.

21. Takaussitoumukset ja luottolupaukset

Annetuista takaussitoumuksista ja luottolupauksista saadut palkkiot kirjataan taseeseen saatuina ennakkoina. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen sitoumukset ja peruuttamattomat luottolupaukset kirjataan taseen varauksiin saadun palkkion suuruusena vähennettynä jaksotuksella tai sitä suuremman, vastuun suorittamiseksi maksettavan summan suuruusena. Jälkimmäinen lasketaan nykyisen vastuun maksamiseen vaadittavien kulujen diskontattuna parhaana arviona. Muutokset kirjataan tuloslaskelman erään Arvon alentumistappiot luotoista, netto.

Takaussitoumuksista saadut palkkiot jaksotetaan takausajalle kohdan 6 ”Tuottojen ja arvonalentumisten kirjaaminen” mukaisesti ja kirjataan tuloslaskelmaan palkkiotuottoina. Luottolupauksista saadut palkkiot jaksotetaan yleensä luottolupauksen voimassaoloajalle. Takaussitoumukset kirjataan taseen ulkopuoliseen erään Vastuussitoumukset ja peruuttamattomat luottolupaukset erään Luottolupaukset.

22. Osakeperusteiset kannustinohjelmat

Osakkeina maksettavat ohjelmat

Nordea on vuosina 2007–2012 ottanut vuosittain käyttöön pitkäaikaisen kannustinohjelman (LTIP). Ohjelmiin osallistuvalla henkilöstölle myönnettiin osakkeina maksettavia osakeperusteisia etuuksia eli oikeuksia saada osakkeita ilmaiseksi tai hankkia Nordean osak-

keita huomattavasti antopäivän osakekurssia edullisemmalla hinnalla. Tällaisten oikeuksien arvo kirjataan kuluksi. Kirjaus perustuu arvioon kunkin oikeuden käyvistä arvosta antopäivänä. Oikeuksien käypien arvojen yhteismäärä perustuu konsernin arvioon niiden oikeuksien määrästä, jotka osallistujat saavat tulevaisuudessa käyttöönsä. Näiden oikeuksien määrä arvioidaan jokaisena raportointipäivänä. Käypien arvojen yhteismäärä kirjataan kuluksi tasasuuruusina erinä sitouttamisjakson kuluessa. Sitouttamisjakso tarkoittaa jaksoa, jonka ajan henkilöstön on pysyttävä Nordean palveluksessa saadakseen ohjelman mukaiset oikeudet. II-sarjan tulosperusteisten osakkeiden markkinaperusteiset ehdot huomioidaan oikaisemalla alkuperäistä myöntämispäivän käyvän arvon määrittämisen toteutumistodennäköisyyttä. Markkinaperusteilla ei oikaista oikeuden arvioidun ja todellisen syntymisajankohdan välistä eroa (true-up).

Myös sosiaaliturvakulut jaksotetaan sitouttamisjaksolle Sosiaaliturvakulujen varaus arvioidaan jokaisena raportointipäivänä, jotta varmistetaan, että varaus perustuu oikeuksien käypään arvoon raportointipäivänä.

Lisätietoja on liitteessä 8 ”Henkilöstökulut”.

Käteisvaroina maksettavat ohjelmat

Nordean on lykättävä tulosperusteisten palkkioiden maksua pohjoismaisten finanssivalvontaviranomaisten säännösten ja yleisten ohjeiden mukaisesti. Tämä koskee myös johdon kannustinohjelmaa (Executive Incentive Programme, EIP). Lykätyt summat indeksoidaan jossain määrin käyttäen Nordean osakkeen kokonaistuottoa, ja nämä ”ohjelmat” ovat IFRS:n mukaisia käteisvaroina maksettavia osakeperusteisia ohjelmia. Ohjelmat ovat käytössä täysimääräisesti, kun tulosperusteisten palkkioiden alkuperäistä kirjausta lykätään ja veloitteen käypää arvoa arvioidaan uudelleen jatkuvasti. Uudelleenarvostukset kirjataan yhdessä niihin liittyvien sosiaalikulujen kanssa tuloslaskelman erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Lisätietoja on liitteessä 8 ”Henkilöstökulut”.

23. Lähipiiriä koskevat tapahtumat

Nordea määrittelee lähipiiriin kuuluvat osapuolet seuraavasti:

- osakkeenomistajat, joilla on merkittävä vaikutusvalta
- konserniyhtiöt
- osakkuusyrietykset
- avainhenkilöt yhtiön johdossa
- muut lähipiiriin kuuluvat.

Kaikki lähipiiriä koskevat tapahtumat toteutetaan markkinaehtoperiaatteen mukaisesti.

Osakkeenomistajat, joilla on merkittävä vaikutusvalta

Osakkeenomistajilla, joilla on merkittävä vaikutusvalta, tarkoitetaan osakkeenomistajia, joilla on valtaa osallistua NPS:n taloutta ja toimintaa koskevien päätösten tekoon mutta ei näitä koskevaa määräysvaltaa. Nordealla ja sen konserniyhtiöillä katsotaan olevan tällainen valta.

Konserniyhtiöt

Konserniyhtiöt määritellään kohdassa 5 ”Konsernitilinpäätöksen periaatteet”. Lisätietoja NPS-konserniin kuuluvista yhtiöistä on liitteessä 19 ”Sijoitukset tytäryhtiöihin”.

Konsernin sisäiset tapahtumat eri juridisten yksiköiden välillä hinnoitellaan markkinaehtoperiaatteen ja OECD:n siirtohinnoittelua koskevien säännösten mukaisesti. Tapahtumat eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset määritellään kohdassa 5 ”Konsernitilinpäätöksen periaatteet”.

Lisätietoja NPS-konsernin osakkuusyrietyksistä on liitteessä 20 ”Sijoitukset osakkuusyrietyksiin”.

Avainhenkilöt yhtiön johdossa

Avainhenkilöt yhtiön johdossa ovat:

- Nordea Pankki Suomi Oyj:n ja Nordea Bank AB:n (publ) hallitusten jäsenet
- konsernijohtaja
- konsernin johtoryhmä (GEM).

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkitsemisesta ja eläkkeistä sekä muista heihin liittyvistä liiketoimista kerrotaan liitteessä 8 ”Henkilöstökulut”.

Muut lähipiiriin kuuluvat

Muita lähipiiriin kuuluvia ovat johtoon kuuluvien avainhenkilöiden perheenjäsenet. Muihin lähipiiriin kuuluviksi katsotaan myös yhtiöt, joissa Nordean konsernin johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä on merkittävä vaikutusvalta, sekä yhtiöt, joissa näiden avainhenkilöiden perheenjäsenillä on merkittävä vaikutusvalta. Myös Nordean eläkesäätiö kuuluu NPS:n lähipiiriin.

Tietoja liiketoimista NPS:n ja muiden lähipiiriin kuuluvien välillä annetaan liitteessä 44 ”Lähipiiriliiketoimet”.

Liite 2 Segmenttiraportointi

Toimintasegmentit

Konserni

Toimintasegmenttien tuloksen laskenta

Laskentaperiaatteet ja toimintasegmenttien väliset allokoinnit vastaavat IFRS 8 -standardin vaatimusten mukaisesti ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle raportoituja tietoja. NPS:ssa konsernin johtoryhmä on määritelty ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi.

Segmentointiperusteet

Toimintasegmenttikohtaiset taloudelliset tulokset esitetään kahdesta liiketoiminta-alueesta, jotka ovat vähittäispankki sekä suurasiaakkaat ja pääomamarkkinat. Lisäksi esitetään konsernin tuki- ja palvelutoiminnot -toimintasegmentin tulokset. Muut toimintasegmentit, jotka eivät ylitä IFRS 8 -standardissa mainittuja rajoja, sisältyvät erään Muut toimintasegmentit. Konsernitoiminnot ja eliminoinnit sekä se osa tuloksesta, jota ei kohdisteta kokonaisuudessaan jollekin toimintasegmentille, esitetään erillisessä täsmäytystaulukossa.

Raportoittavat toimintasegmentit

Vähittäispankki harjoittaa täyden palvelun pankkitoimintaa ja tarjoaa laajan tuotevalikoiman. Se on Nordean suurin liiketoiminta-alue, ja se palvelee henkilö- ja yritysasiakkaita Pohjoismaiden markkinoilla (Vähittäispankki, Pohjoismaat) sekä Baltian maissa (Vähittäispankki, Baltia). Suurasiaakkaat ja pääomamarkkinat -liiketoiminta-alue tarjoaa pankkipalveluja ja muita rahoitusratkaisuja suurille pohjoismaisille ja kansainvälisille yrityksille, yhteisöille ja julkisyhteisöille. Suuryrityspalvelut on asiakaslähtöinen organisaatio, joka palvelee suurimpia maailmanlaajuisesti toimivia yrityksiä. Toiminto vastaa myös Nordean rahoitusalueella toimivista asiakkaista ja tarjoaa heille yksittäisiä tuotteita, kuten rahastoja ja osaketuotteita sekä varojen hajautukseen ja rahastojen myyntiin liittyviä konsulttipalveluja. Shipping, Oil Services & International -toiminto vastaa Nordean shipping- ja öljyalalla toimivista asiakkaista ja tarjoaa heille räätälöityjä ratkaisuja ja syndikoiituihin lainoihin liittyviä palveluja. Pääomamarkkinatoiminnan kohdistamattomat erät sisältää sen osan pääomamarkkinatoiminnan tuloksesta, jota ei kohdisteta liiketoiminta-alueille. Konsernin tuki- ja palvelutoimintojen tärkein tavoite on huolehtia konsernin varainhankinnasta ja tukea NPS-konsernin johtoa ja hallintaa. Konsernin tuki- ja palvelutoimintojen tuotot koostuvat pääasiallisesti konsernin varainhallinnan tuotoista.

Tuloslaskelma, miljoonaa euroa	Vähittäispankki		Suurasiaakkaat ja pääomamarkkinat		Konsernin tuki- ja palvelutoiminnot	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Rahoituskate	849	811	289	294	53	85
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	642	622	-180	-186	-8	-5
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	134	91	822	1 011	29	-9
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	3	7	-	-	-	-
Muut tuotot	15	27	2	0	7	8
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	1 643	1 558	933	1 119	81	79
Henkilöstökulut	-333	-351	-150	-146	-46	-41
Muut kulut	-412	-485	-39	-36	4	9
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-22	-22	-5	-8	-6	-7
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-767	-858	-194	-190	-48	-39
Tulos ennen arvonalentumistappioita	876	700	739	929	33	40
Arvonalentumistappiot luotoista	-118	-100	-9	-52	2	17
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset	-	-	-	-	-	-
Liikevoitto	758	600	730	877	35	57
Tuloverot	-	-	-	-	-	-
Tulos	758	600	730	877	35	57
Tase, miljoonaa euroa						
Luotot yleisölle	53 754	59 101	59 719	55 081	0	-83
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	33 452	37 359	37 046	43 056	5 955	496

Liite 2 Segmenttiraportointi, jatk.

Toimintasegmentit

Konserni

	Toimintasegmentit yhteensä		Täsmäytys		Konserni yhteensä	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Tuloslaskelma, miljoonaa euroa						
Rahoituskate	1 191	1 190	-2	-7	1 189	1 183
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	454	431	-379	-544	75	-113
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostetavista eristä, netto	985	1 093	-15	21	970	1 114
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	3	7	0	1	3	8
Muut tuotot	24	35	17	-3	41	32
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	2 657	2 756	-379	-532	2 278	2 224
Henkilöstökulut	-529	-538	-30	-15	-559	-553
Muut kulut	-447	-512	14	46	-433	-466
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-33	-37	-59	-3	-92	-40
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-1 009	-1 087	-75	28	-1 084	-1 059
Tulos ennen arvonalentumistappioita	1 648	1 669	-454	-504	1 194	1 165
Arvonalentumistappiot luotoista	-125	-135	65	82	-60	-53
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset	-	-	-	1	-	1
Liikevoitto	1 523	1 534	-389	-421	1 134	1 113
Tuloverot	-	-	-232	-285	-232	-285
Tulos	1 523	1 534	-621	-706	902	828

Tase, miljoonaa euroa

Luotot yleisölle	113 473	114 099	275	-320	113 748	113 779
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	76 453	80 911	427	-2	76 879	80 909

Vähittäispankki -liiketoiminta-alueen erittely

	Pohjoismaat ¹		Baltia ²		Muut ³		Vähittäispankki	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Tuloslaskelma, miljoonaa euroa								
Rahoituskate	770	674	70	162	9	-26	849	811
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	657	580	-11	46	-3	-4	642	622
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostetavista eristä, netto	117	95	15	-3	2	0	134	91
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	-	-	-	2	7	3	7
Muut tuotot	19	35	4	3	-8	-11	15	27
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	1 563	1 384	78	208	2	-34	1 643	1 558
Henkilöstökulut	-255	-254	-14	-29	-64	-68	-333	-351
Muut kulut	-482	-495	-4	-62	74	72	-412	-485
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-10	-6	-1	-2	-12	-14	-22	-22
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-747	-755	-19	-93	-2	-10	-767	-858
Tulos ennen arvonalentumistappioita	816	629	59	115	0	-44	876	700
Arvonalentumistappiot luotoista	-72	-57	-39	-42	-7	-1	-118	-100
Liikevoitto	744	572	20	73	-7	-45	758	600
Tuloverot	-	-	-	-	-	-	-	-
Tulos	744	572	20	73	-7	-45	758	600

Tase, miljoonaa euroa

Luotot yleisölle	46 693	45 479	1 403	8 195	5 658	5 428	53 754	59 101
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	33 437	33 714	12	3 641	3	4	33 452	37 359

¹ Vähittäispankki, Pohjoismaat sisältää Suomen pankkitoiminnan

² Vähittäispankki Baltia sisältää Viron, Latvian ja Liettuan pankkitoiminnan.

³ Vähittäispankki, muut sisältää Vähittäispankki-liiketoiminta-alueen tukitoiminnot: kehittäminen ja projektit, jakelu, segmentit, tuotteet ja tietotekniikka.

Liite 2 Segmenttiraportointi, jatk.

Suurasiaakat ja pääomamarkkinat -liiketoiminta-alueen erittely

Tuloslaskelma, miljoonaa euroa	Suurasiaakat		Shipping, Offshore & Oil Services	
	2014	2013	2014	2013
Rahoituskate	164	161	117	113
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	154	156	29	20
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	58	66	11	12
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	-	-	-
Muut tuotot	0	0	0	-
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	376	383	157	145
Henkilöstökulut	-13	-6	-6	-9
Muut kulut	-100	-105	-20	-14
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	0	0	0	0
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-113	-111	-26	-23
Tulos ennen arvonalentumistappioita	263	272	131	122
Arvonalentumistappiot luotoista	-27	-20	19	-36
Liikevoitto	236	252	150	86
Tuloverot	-	-	-	-
Tulos	236	252	150	86
Tase, miljoonaa euroa				
Luotot yleisölle	9 856	9 161	4 835	4 423
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	10 556	7 319	2 202	1 853

Tuloslaskelma, miljoonaa euroa	Pääomamarkkina- toiminnon kohdistamattomat erät		Suurasiaakat ja pääomamarkkinat, muut ⁴		Suurasiaakat ja pääomamarkkinat	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Rahoituskate	2	4	5	16	289	294
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-381	-389	18	27	-180	-186
Voitot/tappiot käypään arvoon arvostettavista eristä, netto	722	890	31	42	822	1,011
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-	-	-	-	-	-
Muut tuotot	2	0	0	0	2	0
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	345	505	54	85	933	1,119
Henkilöstökulut	-75	-73	-56	-57	-150	-146
Muut kulut	42	51	39	33	-39	-36
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-3	-4	-2	-4	-5	-8
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-36	-26	-19	-28	-194	-190
Tulos ennen arvonalentumistappioita	309	479	35	57	739	929
Arvonalentumistappiot luotoista	-	-	-1	3	-9	-52
Liikevoitto	309	479	34	60	730	877
Tuloverot	-	-	-	-	-	-
Tulos	309	479	34	60	730	877
Tase, miljoonaa euroa						
Luotot yleisölle	44 777	40 176	251	1 321	59 719	55 081
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	24 285	26 923	3	6 961	37 046	43 056

⁴ Suurasiaakat ja pääomamarkkinat, muut sisältää ulkomaan yksiköt, Transaction Products -tukitoiminnon sekä Suurasiaakat ja pääomamarkkinat -liiketoiminta-alueeseen kuuluvat tietotekniikan tukitoiminnot.

Liite 2 Segmenttiraportointi, jatk.

Toimintasegmenttien täsmäytys

	Liiketoiminnan tuotot		Liikevoitto		Luotot yleisölle		Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Miljoonaa euroa								
Toimintasegmentit yhteensä	2 657	2 756	1 523	1 534	113 473	114 099	76 453	80 911
Konsernin yhteiset toiminnot ¹	-379	-526	-389	-421	283	-2	429	10
Eliminoinnit	0	-6	-	-	-8	-318	-3	-12
Yhteensä	2 278	2 224	1 134	1 113	113 748	113 779	76 879	80 909

¹ Konsernin riskienhallinta, konsernin sisäinen tarkastus, konserni-identiteetti ja -viestintä, konsernin henkilöstöhallinto, konsernin hallitus ja konsernin johtoryhmä

Konserni

Liiketoiminnan tuotot yhteensä tuoteryhmittäin

Miljoonaa euroa	2014	2013
Pankkituotteet	1 725	1 539
Pääomamarkkinatuotteet	542	675
Säästämisen ja varainhoidon tuotteet	-	-
Henki- ja eläkevakuutus tuotteet	11	10
Muut	-	-
Yhteensä	2 278	2 224

Pankkituotteet-tuoteryhmä koostuu kolmesta tuotevastuullisesta toiminnosta. Tilituotteet-toiminto vastaa tilipohjaisten tuotteiden kehittämisestä ja toimittamisesta. Näitä tuotteita ovat muun muassa luotot, talletukset, kortit ja verkkopankkipalvelut. Transaction Products -toiminto tarjoaa ja kehittää kassanhallintaan sekä kaupan ja projektien rahoitukseen liittyviä palveluja. Nordea Finance -toiminto vastaa kohdevakuudellisesta rahoituksesta, kuten leasingistä, osamaksukaupasta ja factoringistä sekä myyjäyhteistyörahoituksesta. Pääomamarkkinatuotteet sisältää rahoitusinstrumentit, jotka ovat saatavilla rahoitusmarkkinoilta, mukaan lukien valuutat, hyödykkeet, osakkeet ja joukkolainat. Se sisältää myös tällaisten rahoitusinstrumenttien järjestelyt. Säästämisen tuotteet ja varallisuudenhoito -ryhmä sisältää sijoitusrahastot, täyden valtakirjan salkunhoidon, sijoitusneuvonnan, osakekaupankäynnin ja eläketilit. Sijoitusrahasto on tuotekokonaisuus, jonka puitteissa rahasto-yhtiö sijoittaa osakkeisiin, joukkolainoihin, johdannaisiin tai muihin vakiotuotteisiin rahaston osuudenomistajien puolesta. Täyden valtakirjan salkunhoito tarkoittaa palvelua, jossa Nordea hoitaa asiakkaan sijoitussalkkua tämän puolesta. Sijoitusneuvonta tarkoittaa palvelua, jota tarjotaan asiakkaiden sijoituspäätösten tueksi.

Konserni

Maantieteellinen jakauma

Miljoonaa euroa	Tuotot yhteensä		Varat	
	2014	2013	2014	2013
Ruotsi	69	100	21 087	15 886
Suomi	1 484	1 177	115 625	97 083
Norja	44	113	9 427	6 431
Tanska	278	361	145 439	111 258
Baltian maat	82	176	1 415	9 721
Puola	3	9	-	123
Muut	318	288	53 205	64 259
Yhteensä	2 278	2 224	346 198	304 761

NPS:n pääasiallinen maantieteellinen markkina-alue kattaa Pohjoismaat ja Baltian maat. Tuotot ja varat jaetaan alueittain toimintojen sijainnin mukaan. Liikearvo kohdistetaan eri maihin hankittujen yksiköiden liiketoiminnan sijainnin perusteella.

Liite 3 Korkotuotot ja korkokulut

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Korkotuotot				
Saamisista luottolaitoksilta	128	65	156	97
Luotoista yleisölle	1 460	1 571	1 171	1 295
Korollisista arvopapereista	146	142	146	142
Muut korkotuotot	72	71	78	79
Korkotuotot yhteensä¹	1 806	1 849	1 551	1 613
Korkokulut				
Veloista luottolaitoksille	-250	-289	-248	-287
Yleisön talletuksista ja muista veloista yleisölle	-151	-191	-151	-192
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-408	-419	-408	-419
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-23	-25	-23	-25
Muut korkokulut ²	215	258	215	258
Korkokulut yhteensä	-617	-666	-615	-665
Rahoituskate	1 189	1 183	936	948

¹ Josta ehdolliset leasing-tuotot 32 miljoonaa euroa (15). Nordeassa ehdollisia leasing-tuottoja kertyy vaihtuvista koroista (pl. kiinteä marginaali). Jos ehdolliset leasing-tuotot vähenevät, niitä kompensoivat pienentyvät varainhankinnan kustannukset.

Korkokulut

² Nettomääräiset korkotuotot johdannaisista, jotka arvostetaan käypään arvoon ja jotka liittyvät Nordean varainhankintaan, voivat sekä vähentää että lisätä muita korkokuluja, lisätietoja liitteessä 1.

Korkotuotot rahoitusvaroista, joita ei arvosteta tulosvaikutteisesti käypään arvoon olivat 1 664 miljoonaa euroa (1 724) konsernissa ja 1 409 miljoonaa euroa (1 488) emoyhtiössä. Korkokulut rahoitusveloista, joita ei arvosteta tulosvaikutteisesti käypään arvoon olivat -834 miljoonaa euroa (-924) konsernissa ja -833 miljoonaa euroa (-923) emoyhtiössä.

Arvoltaan alentuneista saamisista kertyneiden korkojen osuus korkotuotoista oli hyvin vähäinen.

Liite 4 Palkkiotuotot ja -kulut, netto

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Varallisuudenhoito	69	59	69	59
Henkivakuutus	9	9	10	9
Arvopaperivälitys, arvopaperien liikkeeseenlaskut ja corporate finance -toiminta	75	46	75	46
Säilytys- ja liikkeeseenlaskupalvelut	28	23	28	24
Talletukset	5	7	5	7
Säästämiseen ja sijoittamiseen liittyvät palkkiotuotot yhteensä	186	144	187	145
Maksuliikenne	198	200	200	202
Kortit	128	129	92	93
Maksuliikenteeseen ja kortteihin liittyvät palkkiotuotot yhteensä	326	329	292	295
Luotonanto	129	122	126	112
Takaukset ja dokumenttimaksut	120	132	120	132
Luotonantoon liittyvät palkkiotuotot yhteensä	249	254	246	244
Muut palkkiotuotot	33	32	32	31
Palkkiotuotot	794	759	757	715
Säästäminen ja sijoittaminen	-360	-332	-360	-332
Maksuliikenne	-11	-10	-9	-7
Kortit	-58	-63	-56	-62
Muut palkkiokulut ¹	-290	-467	-287	-465
Palkkiokulut	-719	-872	-712	-866
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	75	-113	45	-151

¹ Koostuu pääosin pankkiverosta ja Nordea Bank AB:lle (publ) maksetusta takauspalkkiosta

Sellaisista rahoitusvaroista ja -veloista, joita ei kirjata käypään arvoon tuloslaskelman kautta, saadut palkkiotuotot olivat 134 miljoonaa euroa (129) konsernissa ja 131 miljoonaa euroa (119) emoyhtiössä. Näitä tuottoja ei oteta huomioon efektiivistä korkoa määritettäessä.

Sellaisista notariaattipalveluista, joiden tuloksena konsernin haltuun tulee tai konserni sijoittaa varoja asiakkaan puolesta, saadut palkkiotuotot olivat konsernissa 153 miljoonaa euroa (114) ja emoyhtiössä 153 miljoonaa euroa (114). Näitä tuottoja ei oteta huomioon efektiivistä korkoa määritettäessä.

Liite 5 Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Osakkeet ja osuudet ja muut osakesidonnaiset erät	342	93	342	92
Korolliset arvopaperit ja muut korkosidonnaiset erät	734	-2	733	-2
Muut rahoitusinstrumentit	406	90	406	90
Valuuttakurssimuutokset	-499	939	-502	934
Sijoituskiinteistöt	-13	-6	-4	-4
Yhteensä	970	1 114	975	1 110

Voitot/tappiot rahoitusinstrumenteista luokittain, netto

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Voitot/tappiot myytävissä olevista rahoitusvaroista	21	-16	21	-16
Rahoitusvarat, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti	159	163	158	164
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt rahoitusvarat ¹	1 313	22	1 313	20
Rahoitusvarat suojauslaskennasta	4	7	4	7
- joista voitot/tappiot suojausinstrumenteista, netto	179	-157	179	-157
- joista voitot/tappiot suojatuista eristä, netto	-174	164	-174	164
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvarat ²	6	1	6	1
Valuuttakurssimuutokset (pl. valuuttasuojaukset)	-518	941	-521	938
Muut erät	-15	-4	-6	-4
Yhteensä	970	1 114	975	1 110

¹ IAS 39:n mukaiset jaksotetut ensimmäisen päivän voitot olivat -3 miljoonaa euroa (2) sekä konsernissa että emoyhtiössä.

² Josta 1 miljoonaa euroa (1) liittyy luotoiksi ja muiksi saamisiksi luokiteltuihin instrumentteihin.

Liite 6 Osingot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	-	-	100	101
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	-	-	17	27
Yhteensä	-	-	117	128

Liite 7 Muut liiketoiminnan tuotot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Osakkeiden ja osuuksien myynnit	9	1	9	-
Kiinteistötoiminnan tuotot	6	2	1	1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot	2	4	0	1
Muut tuotot	24	25	19	24
Yhteensä	41	32	29	26

Liite 8 Henkilöstökulut

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Palkat ja palkkiot	-420	-426	-394	-397
Eläkekulut (erittely alla)	-62	-60	-58	-56
Sosiaaliturvamaksut	-35	-30	-33	-27
Voittopalkkiojärjestelmä ¹	-19	-11	-18	-11
Muut henkilöstökulut	-23	-26	-22	-25
Yhteensä	-559	-553	-525	-516

¹ Erään Voittopalkkiojärjestelmä kirjattiin vuonna 2014 konsernissa 19 miljoonaa euroa (11) ja emoyhtiössä 18 miljoonaa euroa (11). Kirjaukset sisältävät uuden 18 miljoonan euron kirjauksen konsernissa (12) ja 17 miljoonan euron (11) kirjauksen emoyhtiössä sekä aiempiin vuosiin kohdistuvan 1 miljoonan euron (-1) kulukirjauksen konsernissa ja 1 miljoonan euron (-1) kulukirjauksen emoyhtiössä.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Eläkekulut				
Etuuspohjaiset eläkejärjestelmät (liite 32)	1	0	1	1
Maksuperusteiset eläkejärjestelmät	-63	-60	-60	-57
Yhteensä	-62	-60	-59	-56

Palkitsemista koskevien tietojen julkistaminen pohjoismaisten pankkivalvontaviranomaisten ja yleisten määräysten mukaan (mukaan lukien EU komission delegeoitu asetus 604/2014)

Näiden säännösten mukaiset kvalitatiiviset tiedot esitetään hallituksen toimintakertomuksen erillisessä palkitsemista koskevassa osassa. Kvantitatiiviset tiedot puolestaan julkaistaan erillisessä raportissa Nordea kotisivuilla (www.nordea.com) viikkoa ennen varsinaista yhtiökokousta 19. maaliskuuta 2015.

Hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen maksetut palkkiot

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat kaikki Nordea Bank AB:n (publ) konsernin johtoryhmän jäseniä lukuun ottamatta yhtä ulkopuolista jäsentä, Carl-Johan Granvikia. Ulkopuolisen jäsenen kuukausipalkkio oli 1 250 euroa, yhteensä 15 000 euroa (15 000) vuodelta 2014. Carl-Johan Granvikille valiokuntatyöstä maksettu kuukausipalkkio oli 500 euroa, yhteensä 6 000 euroa vuonna 2014. Vuonna 2014 Nordea Bank AB (publ) maksoi edellä mainittujen muiden hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut. Nordea Bank AB (publ) laskutti nämä palkkakustannukset Nordea Pankki Suomi Oyj:ltä osana Head Office Allocation -kuluja.

Edellä mainittujen muiden hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkkatiedot, rahalainat sekä eläkesitoumuksia koskevat tiedot on esitetty Nordea Bank AB:n (publ) vuosikertomuksessa.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan sijaiselle maksetut palkkiot

Euroa	Kiinteä palkka 2014	Konsernin	Pitkäaikainen	Etuudet 2014	Yhteensä 2014
		johtoryhmän kannustin- ohjelma 2014	kannustin- ohjelma 2014		
Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtaja (Nordea Bank AB:n (publ) palveluksessa): Ari Kaperi	641 204	416 300	184 767	16 016	1 258 287
Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtajan sijainen: Topi Manner	367 646	132 600	81 342	15 916	597 504

Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtajan etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvä vastuu oli 1 998 192 euroa ja Carl-Johan Granvikin eläkevastuu oli 4 161 101 euroa. Molemmat summat sisältyvät Nordea Bank AB:n (publ) eläkevastuisiin. Toimitusjohtajan sijaisella ei vuoden lopussa ollut etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n aiempien toimitusjohtajien ja toimitusjohtajan sijaisten etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvä vastuu oli 5 427 979 euroa, josta 1 738 049 euroa sisältyi Nordea Bank AB:n (publ) eläkevastuisiin.

Liite 8 Henkilöstökulut, jatk.**Luotot johtoon kuuluville avainhenkilöille**

	NPS:n antamat lainat	Maksetut korot	NPS:n antamat lainat	Maksetut korot
Euroa	2014	2014	2013	2013
Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtajalle (Nordea Bank AB:n (publ) palveluksessa): Ari Kaperi	-	-	-	-
Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtajan sijaiselle: Topi Manner	603 633	5 286	636 630	2 581
NPS:n hallituksen jäsenille ja varajäsenille	397 884	8 932	422 892	8 962
Yhteensä	1 001 517	14 218	1 059 522	11 543

	NPS-konsernin antamat lainat	Maksetut korot	NPS-konsernin antamat lainat	Maksetut korot
Euroa	2014	2014	2013	2013
Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtajalle (Nordea Bank AB:n (publ) palveluksessa): Ari Kaperi	759	-	-	-
Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtajan sijaiselle: Topi Manner	604 318	5 286	636 630	2 581
NPS:n hallituksen jäsenille ja varajäsenille	400 943	8 932	422 892	8 962
Yhteensä	1 006 020	14 218	1 059 522	11 543

Liitteen 1 kohdassa 23 määritellyille johtoon kuuluville avainhenkilöille annettuja luottoja oli konsernissa 615 720 euroa (636 780) ja emoyhtiössä 578 094 euroa (619 287). Konserni sai näistä luotoista korkotuottoja 21 986 euroa (9 851) ja emoyhtiö 21 984 euroa (9 613).

Nordean palveluksessa oleville johtoon kuuluville avainhenkilöille annettujen luottojen ehdoista on päätetty NPS:n hallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden perheenjäsenille ja niille johtoon kuuluville avainhenkilöille, jotka eivät ole Nordean palveluksessa, annettaviin luottoihin sovelletaan tavanomaisia markkinaehtoja. Suomessa henkilöstön ennen 1. syyskuuta 2014 annetuista luotoista maksama korko vastaa Nordean rahoituskustannusta, johon lisätään 0,10 prosenttiyksikön marginaali 400 000 euroon saakka ja 0,30 prosenttiyksikön marginaali 400 000 euroa ylittävältä osuudelta. Henkilöstön 1. syyskuuta 2014 jälkeen annetuista luotoista maksama korko vastaa Nordean rahoituskustannusta, johon lisätään 0,40 prosenttiyksikön marginaali 400 000 euroon saakka ja 0,60 prosenttiyksikön marginaali 400 000 euroa ylittävältä osuudelta.

Konserni ei ole pantannut varallisuutta tai antanut muuta vakuutta tai vastuusitoumusta johtoon kuuluvien avainhenkilöiden puolesta.

Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset

Toimi- ja valvontaelinten jäsenten tai tilintarkastajien hyväksi ei ole myönnetty takauksia tai muita taseen ulkopuolisia sitoumuksia.

Toimi- ja hallintoelinten jäsenet eivät omista Nordea Pankki Suomi Oyj:n osakkeita tai sen liikkeeseenlaskemia optio-oikeuksia tai vaihtovelkakirjalainoja.

Liite 8 Henkilöstökulut, jatk.

Pitkäaikaiset kannustinohjelmät

Konserni	2014			2013		
	Matching- osake	Tulos- perusteinen osake I	Tulos- perusteinen osake II	Matching- osake	Tulos- perusteinen osake I	Tulos- perusteinen osake II
Ehdolliset oikeudet LTIP 2012						
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden alussa	211 263	508 636	211 263	207 861	497 861	207 861
Annetut ¹	8 991	21 580	8 991	7 816	19 603	7 816
Siirrot vuoden aikana	-9 377	-26 344	-9 377	-	-	-
Käyttämättä jääneet	-5 757	-11 514	-5 757	-4 414	-8 828	-4 414
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	205 120	492 358	205 120	211 263	508 636	211 263
- joista käytettävissä	-	-	-	-	-	-
Emoyhtiö						
Ehdolliset oikeudet LTIP 2012						
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden alussa	205 991	494 835	205 991	202 784	484 654	202 784
Annetut ¹	8 749	20 947	8 749	7 621	19 009	7 621
Siirrot vuoden aikana	-9 377	-26 344	-9 377	-	-	-
Käyttämättä jääneet	-5 757	-11 514	-5 757	-4 414	-8 828	-4 414
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	199 606	477 925	199 606	205 991	494 835	205 991
- joista käytettävissä	-	-	-	-	-	-
Konserni						
Oikeudet LTIP 2011						
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden alussa	147 709	295 418	147 709	149 531	299 062	149 531
Annetut ¹	6 161	12 323	6 161	5 465	10 930	5 465
Siirrot vuoden aikana	-6 121	-12 242	-6 121	-	-	-
Käyttämättä jääneet	-2 251	-52 398	-82 275	-7 287	-14 574	-7 287
Jaetut	-118 675	-198 282	-53 404	-	-	-
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	26 823	44 818	12 070	147 709	295 418	147 709
- joista käytettävissä	-	-	-	-	-	-
Emoyhtiö						
Oikeudet LTIP 2011						
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden alussa	144 054	288 107	144 054	146 011	292 022	146 011
Annetut ¹	6 000	12 000	6 000	5 330	10 660	5 330
Siirrot vuoden aikana	-6 121	-12 242	-6 121	-	-	-
Käyttämättä jääneet	-2 246	-51 134	-80 174	-7 287	-14 574	-7 287
Jaetut	-116 317	-194 343	-52 343	-	-	-
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	25 370	42 388	11 416	144 054	288 107	144 054
- joista käytettävissä	-	-	-	-	-	-
Konserni						
Oikeudet LTIP 2010						
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden alussa	23 955	25 310	10 780	153 128	306 256	153 128
Siirrot vuoden aikana	-2 959	-3 126	-1 332	-	-	-
Käyttämättä jääneet	-	-	-2 543	-5 032	-149 790	-86 481
Jaetut	-5 651	-5 971	-	-124 141	-131 156	-55 867
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	15 345	16 213	6 905	23 955	25 310	10 780
- joista käytettävissä	-	-	-	-	-	-

¹ Annetut oikeudet ovat korvausta Nordean osakkeelle maksetusta osingosta kauden aikana

Liite 8 Henkilöstökulut, jatk.

Emoyhtiö	2014			2013		
	Matching- osake	Tulos- perusteinen osake I	Tulos- perusteinen osake II	Matching- osake	Tulos- perusteinen osake I	Tulos- perusteinen osake II
Oikeudet LTIP 2010						
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden alussa	23 955	25 310	10 780	150 708	301 416	150 708
Siirrot vuoden aikana	-2 959	-3 126	-1 332	-	-	-
Käyttämättä jääneet	-	-	-	-5 032	-147 507	-85 150
Jaetut	-5 651	-5 971	-2 543	-121 721	-128 599	-54 778
Liikkeessä olevat oikeudet vuoden lopussa	15 345	16 213	6 905	23 955	25 310	10 780
- joista käytettävissä	-	-	-	-	-	-

Edellytyksenä pitkäaikaisiin kannustinohjelmiin osallistumiselle on, että osallistujista tulee osakkeenomistajia, kun he tekevät sijoituksen Nordean osakkeisiin.

	LTIP 2012			LTIP 2011		
	Matching- osake	Tulos- perusteinen osake I	Tulos- perusteinen osake II	Matching- osake	Tulos- perusteinen osake I	Tulos- perusteinen osake II
Kantaosakkeiden lkm/oikeus	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Merkintähinta, euroa	-	-	-	-	-	-
Antopäivä	13.5.2012	13.5.2012	13.5.2012	13.5.2011	13.5.2011	13.5.2011
Sitouttamisjakso, kuukautta	36	36	36	36	36	36
Sopimuksen voimassaoloaika, kuukautta	36	36	36	36	36	36
	huhti- toukokuu	huhti- toukokuu	huhti- toukokuu	huhti- toukokuu	huhti- toukokuu	huhti- toukokuu
Merkintäpäivä	2015	2015	2015	2014	2014	2014
Käypä arvo antopäivänä, euroa	6,06 ¹	6,06 ¹	2,19 ¹	7,33 ¹	7,33 ¹	2,65 ¹

¹ Käypä arvo on laskettu uudelleen sitouttamisjakson aikana jaetun osingon vuoksi. Osallistujat saavat osingon korvauksena lisää matching-osakkeita ja tulosperusteisia osakkeita.

	LTIP 2010		
	Matching- osake	Tulos- perusteinen osake I	Tulos- perusteinen osake II
Kantaosakkeiden lkm/oikeus	1,00	1,00	1,00
Merkintähinta, euroa	-	-	-
Antopäivä	13.5.2010	13.5.2010	13.5.2010
Sitouttamisjakso, kuukautta	36	36	36
Sopimuksen voimassaoloaika, kuukautta	36	36	36
	huhti- toukokuu	huhti- toukokuu	huhti- toukokuu
Merkintäpäivä	2013	2013	2013
Käypä arvo antopäivänä, euroa	6,75	6,75	2,45

Ehdot ja vaatimukset

Jokaista LTIP-ohjelmien mukaisesti sijoitettua osaketta kohti osallistuja sai ehdollisen matching-osakkeen saada tulevana ajankohtana kantaosakkeita edellyttäen, että osallistuja pysyy Nordea-konsernin palveluksessa (tietyin poikkeuksin). Lisäksi hän sai ehdolliset I- ja II-sarjan tulosperusteiset osakkeet, jotka oikeuttavat hänet saamaan lisää kantaosakkeita edellyttäen, että tietyt taloudelliset tavoitteet saavutetaan. I-sarjan tulosperusteisia osakkeita koskevat tavoitteet liittyvät riskisopeutetun osakekohtaisen tuloksen (risk-adjusted profit per share, RAPPS) kasvuun tai taloudellisen pääoman riskisopeutettuun tuottoon (RAROCAR). Mikäli raportoitu osakekohtainen tulos (earnings per share, EPS) on ennalta määriteltyä tasoa alempi, osallistujat eivät voi käyttää I-sarjan tulosperusteisia osakkeita. II-sarjan tulosperusteisten osakkeiden käyttöön oikeuttava tavoite liittyy markkinoihin, ja siinä tavoitellaan osakkeen kokonaistuoton (total shareholder return, TSR) kasvua vertailuryhmän osakkeiden kokonaistuottoihin verrattuna tai tiettyä RAROCARia ja P/B-luvulla mitattua sijoitusta vertailuryhmässä. Myös yhdestä oikeudesta saatavan voiton enimmäismäärä on rajattu.

Kun merkintäoikeuksien käyttöön oikeuttavat tavoitteet eivät täyty kokonaan, ne oikeudet, joita ei voi enää käyttää, raportoidaan edellä olevissa taulukoissa rivillä "Käyttämättä jääneet". Riviin sisältyvät myös ne oikeudet, jotka ovat jääneet käyttämättä osallistujan lähdettyä Nordean palveluksesta.

	LTIP 2012	LTIP 2011	LTIP 2010
Sitouttamisehto, Matching osake / Tulosperusteinen osake I ja II	Nordea-konsernin palveluksessa tietyin poikkeuksin kolmen vuoden sitouttamisjakson ajan.	Nordea-konsernin palveluksessa tietyin poikkeuksin kolmen vuoden sitouttamisjakson ajan.	Nordea-konsernin palveluksessa tietyin poikkeuksin kolmen vuoden sitouttamisjakson ajan.
Tulostavoite, Tulosperusteinen osake I	Keskimääräinen taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto (RAROCAR) vuosina 2012 - 2014. Täydet merkintäoikeudet saavutetaan, jos RAROCAR on 17 prosenttia.	RAPPS:n kertyvä vuotuinen kasvuprosentti (Compound Annual Growth Rate, CAGR) vuodesta 2010 lähtien (laskennan perusvuosi) vuoden 2013 loppuun saakka. Täydet merkintäoikeudet saavutetaan, jos CAGR on vähintään 10 prosenttia.	RAPPS:n kertyvä vuotuinen kasvuprosentti (Compound Annual Growth Rate, CAGR) vuodesta 2009 lähtien (laskennan perusvuosi) vuoden 2012 loppuun saakka. Täydet merkintäoikeudet saavutettiin, jos CAGR oli vähintään 9 prosenttia.
Osakekohtaista tulosta koskeva tavoite, Tulosperusteinen osake I	-	Vuosien 2011-2013 keskimääräinen raportoitu osakekohtainen tulos vähintään 0,26 euroa.	Vuosien 2010-2012 keskimääräinen raportoitu osakekohtainen tulos vähintään 0,26 euroa.
Tulostavoite, Tulosperusteinen osake II	Taloudellisen pääoman riskisopeutettu tuotto (RAROCAR) vuosina 2012 - 2014 ja sijoitus vertailuryhmässä P/B-luvulla mitattuna vuoden 2014 lopussa. Täydet merkintäoikeudet saavutetaan, jos RAROCAR on 14 prosenttia ja Nordean P/B-luku on sijoilla 1 - 5.	Osakkeen kokonaistuotto vuosina 2011 - 2013 suhteessa vertailuryhmään. Täydet merkintäoikeudet saavutetaan, jos Nordea on vertailuryhmässä sijalla 1-5.	Osakkeen kokonaistuotto vuosina 2010 - 2012 suhteessa vertailuryhmään. Täydet merkintäoikeudet saavutettiin, jos Nordea oli vertailuryhmässä sijalla 1-5.
Enimmäismäärä	Jaettujen osakkeiden markkina-arvo ei saa olla suurempi kuin osanottajan vuosipalkka vuoden 2011 lopussa.	Jaettujen osakkeiden markkina-arvo ei saa olla suurempi kuin osanottajan vuosipalkka vuoden 2010 lopussa.	Jaettujen osakkeiden markkina-arvo ei saa olla suurempi kuin osanottajan vuosipalkka vuoden 2009 lopussa.
Merkintähinnan oikaisut	Matching-osakkeiden ja tulosperusteisten osakkeiden lukumäärää oikaistaan Nordean osakkeelle sitouttamisjakson aikana maksetuilla osingoilla olettaen, että kaikilla osingoilla hankittaisiin välittömästi lisää Nordean osakkeita.	Matching-osakkeiden ja tulosperusteisten osakkeiden lukumäärää oikaistaan Nordean osakkeelle sitouttamisjakson aikana maksetuilla osingoilla olettaen, että kaikilla osingoilla hankittaisiin välittömästi lisää Nordean osakkeita.	-

Käyvän arvon laskelmat

Käypä arvo lasketaan yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla, joissa käytetään seuraavia muuttujia:

	LTIP 2012	LTIP 2011	LTIP 2010
Painotettu keskimääräinen osakekurssi, euro	6,70	8,39	6,88
Käyttöoikeuden voimassaoloaika, vuotta	3,0	3,0	3,0
Odotettujen osinkojen vähennys	Ei	Ei	Ei
Riskitön korko, %	-	-	-
Odotettu volatilitteetti, %	-	-	-

Liite 8 Henkilöstökulut, jatk.

Odotettu volatilititeetti perustuu historiallisiin arvoihin. Koska merkintähinta (0 euroa LTIP 2012-, LTIP 2011- ja LTIP 2010 -ohjelmissa) on antopäivänä huomattavasti osakekurssia edullisempi, arvo ei ole kovin herkkä odotetun volatilititeetin ja riskittömän koron suhteen.

II-sarjan tulosperusteisten osakkeiden arvo lasketaan markkinaolosuhteiden perusteella ja osakkeen kokonaistuottoa, taloudellisen pääoman riskisopeutettua tuottoa ja P/B-lukua koskevien tavoitteiden täyttyminen on otettu huomioon laskettaessa käyttöoikeuden käypää arvoa antohetkellä. Osakkeen kokonaistuottoa ja P/B-lukua koskevien tavoitteiden vaikutuksen laskennassa on oletettu, että kaikki mahdolliset tulokset ovat yhtä mahdollisia. Myös jokaisen ohjelman enimmäismäärät on otettu huomioon laskettaessa käyttöoikeuden käypää arvoa antohetkellä. Käyvän arvon oikaisu on noin 2 - 3 prosenttia painotetusta keskimääräisestä osakekurssista.

Osakkeina maksettavien osakeperusteisten ohjelmien kulut¹

Konserni

Miljoonaa euroa	LTIP 2012	LTIP 2011	LTIP 2010
Koko ohjelman odotetut kulut	-4,7	-3,1	-2,4
Koko ohjelman enimmäiskulut	-4,8	-3,1	-2,4
Kulut yhteensä vuonna 2014	-2,2	-0,3	0,0
Kulut yhteensä vuonna 2013	-1,0	-1,1	-0,5

Emoyhtiö

Miljoonaa euroa	LTIP 2012	LTIP 2011	LTIP 2010
Koko ohjelman odotetut kulut	-4,6	-3,0	-2,4
Koko ohjelman enimmäiskulut	-4,7	-3,0	-2,4
Kulut yhteensä vuonna 2014	-2,1	-0,3	0,0
Kulut yhteensä vuonna 2014	-1,0	-1,1	-0,5

¹ Lukuihin ei sisälly sosiaalikuluja

Laskettaessa LTIP -ohjelmien odotettuja kuluja henkilöstön vuotuisiksi vaihtuvuudeksi arvioitiin 5 prosenttia. Odotetut kulut kirjataan 36 kuukauden sitouttamisjakson aikana.

Lykätyt osakkeen kokonaistuottoon sidotut palkkiot

Nordeassa lykätään sellaisten osakesidonnaisten palkkioiden maksua, jotka muodostavat osan tietyille henkilöryhmille maksettavista tulosperusteisista palkkioista. Palkkiot ovat sidoksissa Nordean osakkeen kokonaistuottoon, ja ne maksetaan joko kertausmääräisen kolmen vuoden lykkäysjakson jälkeen tai tasasuuruksina erinä 3 - 5 vuoden aikana. Vuodesta 2011 lähtien Nordea on myös asettanut käyttörajoituksia, jotka koskevat tietyille henkilöryhmille maksettavien tulosperusteisten palkkioiden osan muodostavia osakkeen kokonaistuottoon sidottuja palkkioita. Koska tulosperusteisten palkkioiden kohdentamisesta ei tehdä lopullista päätöstä kuluvan vuoden aikana, taulukossa esitetyt lykätyt palkkiot liittyvät edellisen vuoden aikana ansaittuihin tulosperusteisiin palkkioihin.

Lisäksi Nordeassa otettiin vuoden 2013 aikana käyttöön johdon kannustinohjelma (Executive Incentive Programme, EIP), jonka tarkoituksena on vahvistaa Nordean mahdollisuuksia pitää palveluksessaan ja rekrytoida parhaat osaajat. Tavoitteena on lisäksi kannustaa konsernijohdon jäseniä ja avainhenkilöitä, joiden työpanos vaikuttaa suoraan Nordean tulokseen, kannattavuuteen ja arvon nousuun pitkällä aikavälillä. EIP-ohjelmalla palkitaan selkeästi koko konsernia, yhtä liiketoimintayksikköä tai yhtä henkilöä koskevien tavoitteiden saavuttamiseen sidottuja suorituksia. Tavoitteita asetettaessa on otettava huomioon niiden vaikutus pitkällä aikavälillä. EIP-ohjelmasta saatavat kannustimet eivät saa olla suuremmat kuin kiinteä palkka. Kannustimet maksetaan käteisenä, ja niitä koskevat sovellettavien palkitsemissäännösten mukaiset osakkeen kokonaistuoton indeksointiehtot sekä lykkäys-, menetyks- ja käyttörajoitusehdot. Pääosa EIP 2014 -ohjelmasta maksetaan aikaisintaan vuoden 2018 syksyllä. Ohjelma on suunnattu enintään 400 johtajalle ja avainhenkilölle Nordea-konsernissa, lukuun ottamatta konsernin johtoryhmää. Sen jäsenille on suunnattu erillinen GEM EIP -ohjelma (lisätietoja GEM EIP -ohjelmasta annetaan Nordea Bank AB:n (publ) vuosikertomuksessa). EIP 2014 -ohjelma korvaa siihen osallistuvilla LTIP-ohjelman ja muuttuvat palkanosat. EIP 2014 -ohjelman kohdentamisesta päätetään vuoden 2015 kevään aikana. Vuonna 2013 sekä konsernissa että emoyhtiössä tehtiin 7 miljoonan euron varaus, joka sisältää sosiaaliturvakulut. Kohdennetusta määrästä 80 prosenttia on sidottu osakkeen kokonaistuottoon.

Alla olevassa taulukossa esitetään ainoastaan Nordean osakkeen kokonaistuottoon sidotut lykätyt palkkiot. Johdon kannustinohjelman lykätyt palkkiot esitetään taulukossa vuodesta 2014 eteenpäin. Lisätietoja kaikista lykätyistä palkkioista annetaan erillisessä palkitsemista koskevassa raportissa, joka on julkaistu Nordean verkkosivuilla osoitteessa www.nordea.com.

Miljoonaa euroa	Lykätyt osakesidonnaiset palkkiot			
	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Vuoden alussa	4	3	4	3
Lykätyt/ansaitut palkkiot vuoden aikana	2	2	2	2
Osakkeen kokonaistuoton indeksointi vuoden aikana	1	1	1	1
Maksut vuoden aikana ¹	-3	-2	-3	-2
Kurssierot	0	0	0	0
Vuoden lopussa	4	4	4	4

¹ Käyttämättä jättämisen vuoksi ei ole tehty oikaisuja vuonna 2014.

Liite 8 Henkilöstökulut, jatk.

Henkilöstömäärä (keskimäärin)	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Kokopäivätoiminen henkilöstö	7 258	8 252	6 712	7 697
Osa-aikainen henkilöstö	544	623	505	584
Yhteensä	7 802	9 269	7 217	8 452
Henkilötyövuotta kauden lopussa	6 653	7 981	6 130	7 440

Liite 9 Muut kulut

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Tietotekniikkakulut	-196	-180	-190	-186
Markkinointi- ja edustuskulut	-22	-28	-20	-26
Posti-, kuljetus-, puhelin- ja muut hallintokulut	-38	-43	-33	-36
Vuokrakulut ja muut kiinteistökulut	-89	-88	-82	-90
Muut kulut	-88	-127	-85	-109
Yhteensä	-433	-466	-410	-447

Tilintarkastajien palkkiot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
KPMG				
Tilintarkastuspalkkiot	-1	-1	-1	-1
Tilintarkastukseen liittyvät muut palkkiot	0	0	0	0
Veroneuvonta	0	0	0	0
Muut palkkiot	0	0	0	0
Yhteensä	-1	-1	-1	-1

Liite 10 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Poistot				
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-21	-21	-19	-15
Aineettomat hyödykkeet (liite 21)	-15	-17	-13	-16
Yhteensä	-36	-38	-32	-31
Arvonalentumistappiot/arvonalentumistappioiden peruutukset				
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-	-	-	-
Aineettomat hyödykkeet (liite 21)	-56	-2	-56	-2
Yhteensä	-56	-2	-56	-2
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-92	-40	-88	-33

Liite 11 Arvon alentumistappiot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Arvon alentumistappiot tyypeittäin, netto				
Toteutuneet luottotappiot	-2	-	-2	-
Toteutuneiden luottotappioiden kattamiseen käytetyt arvonalentumiset	2	-	2	-
Palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	0	-	0	-
Arvon alentumiset	0	0	0	0
Arvon alentumisten peruutukset	22	0	22	0
Saamiset luottolaitoksilta¹	22	0	22	0
Toteutuneet luottotappiot	-114	-71	-77	-40
Toteutuneiden luottotappioiden kattamiseen käytetyt arvonalentumiset	127	104	120	96
Palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	28	24	9	8
Arvon alentumiset	-223	-216	-213	-203
Arvon alentumisten peruutukset	101	103	86	93
Luotot yleisölle¹	-81	-56	-75	-46
Toteutuneet luottotappiot	-	-	-	-
Toteutuneiden luottotappioiden kattamiseen käytetyt arvonalentumiset	-	-	-	-
Palautukset aikaisemmin toteutuneista luottotappioista	-	-	-	-
Arvon alentumiset	-14	-8	-14	-8
Arvon alentumisten peruutukset	13	11	13	11
Taseen ulkopuoliset erät²	-1	3	-1	3
Yhteensä	-60	-53	-54	-43

¹ Sisältyy liitteeseen 13 Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset

² Sisältyy liitteen 32 Varaukset eriin Maariskit, taseen ulkopuoliset erät sekä Saatavakohtaisesti arvostetut taseen ulkopuoliset erät.

Tunnusluvut

	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Arvon alentumistappioiden osuus luottokannasta, pistettä ³	5	5	5	5
- josta saatavakohtaiset	4	6	3	6
- josta saatavaryhmäkohtaiset	2	-1	2	-1

³ Nettomääräiset arvonalentumistappiot (vuositasolla) / luotot yleisölle tilikauden alussa

Nordea Bank AB (publ) on taannut osan NSP:n yritysvastauista. Sopimuksen perusteella NPS:n arvonalentumistappiot luotoista pienenevät 66 miljoonalla eurolla vuonna 2014 ja 83 miljoonalla eurolla vuonna 2013.

Liite 12 Verot

Tuloverot

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-253	-285	-214	-239
Laskennallisen verovelan muutokset	21	0	26	-4
Pankkivero ¹				
Yhteensä	-232	-285	-188	-243

¹ Suomen pankkivero astui voimaan 2013 ja sen määrä perustuu riskipainotettuihin saamisiin eikä verotettavaan tuloon. Tätä veroa ei ole sisällytetty tämän liitteen tilikauden eikä laskennallisiin veroihin.

Omaan pääomaan sisältyvät välittömät ja laskennalliset tuloverot, ks. Laaja tuloslaskelma.

Liite 12 Verot, jatk.

Veron konsernin tuloksesta ennen veroja eroaa laskennallisesta määrästä, joka saataisiin käyttämällä Suomessa voimassa olevaa veroastetta seuraavalla tavalla:

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Tulos ennen veroja	1 134	1 113	1 009	1 023
Vero 20 prosentin (24,5) veroasteen mukaan	-227	-273	-202	-251
Osakkuusyhtiöiden tuloksen vero-osuus	-	0	-	-
Muut välittömät verot	0	0	-	-
Verovapaat tuotot	10	3	24	31
Vähennyskeltvottomat kulut	-20	-14	-15	-13
Edellisten vuosien oikaisut	5	6	5	6
Veroasteen muutos	-	8	-	-1
Ulkomaan toiminnoista maksetut verot, joita ei voida lukea hyväksi verotuksessa	-	-15	-	-15
Tuloverot	-232	-285	-188	-243
Efektiivinen veroaste keskimäärin	20%	26 %	19%	24 %

Konserni

Miljoonaa euroa	Laskennalliset verosaamiset		Laskennalliset verovelat	
	2014	2013	2014	2013
Laskennalliset verot:				
Tappiot	-	0	-	-
Luotot yleisölle	20	18	57	53
Rahoitusinstrumentit	-	-2	11	-
Aineettomat hyödykkeet	-	0	0	-
Aineelliset hyödykkeet	2	2	-	-
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-
Eläkesaamiset/velat	21	-27	0	0
Ulkomaisten investointien suojaus	-	-	-	-
Pakolliset varaukset	11	14	-	0
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen netotus	-11	-	-11	-
Yhteensä	43	5	57	53

Emoyhtiö

Miljoonaa euroa	Laskennalliset verosaamiset		Laskennalliset verovelat	
	2014	2013	2014	2013
Laskennalliset verot:				
Tappiot	-	-	-	-
Luotot yleisölle	18	16	-	-
Rahoitusinstrumentit	1	-2	11	-
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-
Aineelliset hyödykkeet	2	2	-	-
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-
Eläkesaamiset/velat	21	-27	-	-
Pakolliset varaukset	10	13	-	-
Verosaamisten ja -velkojen netotus	-11	-	-11	-
Yhteensä	41	2	0	-

Konsernin ja pankin tilinpäätökseen ei sisälly kirjaamattomia laskennallisia verosaamisia vuosina 2014 ja 2013.

Tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten hankinnoista ei ole kirjattu väliaikaisesti eroihin liittyvää laskennallista veroa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on netotettu, kun on laillinen oikeus netottaa tilikauden verosaamisia ja -velkoja ja kun laskennallinen vero liittyy samaan veroviranomaiseen.

Liite 13 Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset

	Yhteensä			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Luotot, joiden arvo ei ole alentunut	148 254	148 377	147 107	147 523
Luotot, joiden arvo on alentunut	1 480	2 008	1 188	1 716
- joista muut kuin järjestämättömät	823	1 034	653	839
- joista järjestämättömät	657	974	535	877
Luotot ennen arvonalentumisia	149 734	150 385	148 295	149 239
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-516	-714	-464	-644
- joista muut kuin järjestämättömät	-323	-421	-274	-355
- joista järjestämättömät	-193	-293	-190	-289
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-119	-125	-101	-107
Arvonalentumiset	-635	-839	-565	-751
Luotot, kirjanpitoarvo	149 099	149 546	147 730	148 488

	Keskuspankit ja luottolaitokset			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Luotot, joiden arvo ei ole alentunut	35 351	35 768	41 091	41 221
Luotot, joiden arvo on alentunut	0	24	0	24
- joista muut kuin järjestämättömät	-	-	-	-
- joista järjestämättömät	0	24	0	24
Luotot ennen arvonalentumisia	35 351	35 792	41 091	41 245
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-	-25	-	-25
- joista muut kuin järjestämättömät	-	-	-	-
- joista järjestämättömät	-	-25	-	-25
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	0	0	0	0
Arvonalentumiset	0	-25	0	-25
Luotot, kirjanpitoarvo	35 351	35 767	41 091	41 220

	Yleisö ¹			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Luotot, joiden arvo ei ole alentunut	112 903	112 609	106 016	106 302
Luotot, joiden arvo on alentunut	1 480	1 984	1 188	1 692
- joista muut kuin järjestämättömät	823	1 034	653	839
- joista järjestämättömät	657	950	535	853
Luotot ennen arvonalentumisia	114 383	114 593	107 204	107 994
Saatavakohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-516	-689	-464	-619
- joista muut kuin järjestämättömät	-323	-421	-274	-355
- joista järjestämättömät	-193	-268	-190	-264
Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset	-119	-125	-101	-107
Arvonalentumiset	-635	-814	-565	-726
Luotot, kirjanpitoarvo	113 748	113 779	106 639	107 268

¹ Rahoitusleasingisopimukset, joissa NPS on luotonantajana, sisältyvät Luottoihin yleisölle, katso liite 23.

Liite 13 Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset, jatk.

Arvonalentumiskirjausten täsmäytys²

Miljoonaa euroa	Konserni		Yhteensä		Emoyhtiö	
	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Saatava-ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Saatava-ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2014	-714	-125	-839	-644	-107	-751
Arvonalentumiset	-170	-53	-223	-163	-50	-213
Peruutukset	89	34	123	78	31	109
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	-81	-19	-100	-85	-19	-104
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	129	-	129	122	-	122
Kurssimuutokset	150	25	175	143	25	168
Päätävä tase 31.12.2014	-516	-119	-635	-464	-101	-565
Avaava tase 1.1.2013	-657	-178	-835	-579	-161	-740
Arvonalentumiset	-177	-39	-216	-167	-36	-203
Peruutukset	55	49	104	46	47	93
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	-122	10	-112	-121	11	-110
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	104	-	104	96	-	96
Kurssimuutokset	-39	43	4	-40	43	3
Päätävä tase 31.12.2013	-714	-125	-839	-644	-107	-751

Miljoonaa euroa	Konserni		Yhteensä		Emoyhtiö	
	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Saatava-ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Saatava-ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2014	-25	0	-25	-25	0	-25
Arvonalentumiset	-	0	0	-	0	0
Peruutukset	23	0	23	23	0	23
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	23	0	23	23	0	23
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	2	-	2	2	-	2
Kurssimuutokset	-	-	-	-	-	-
Päätävä tase 31.12.2014	0	0	0	0	0	0
Avaava tase 1.1.2013	-25	0	-25	-25	0	-25
Arvonalentumiset	-	0	0	-	0	0
Peruutukset	-	0	0	-	0	0
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	-	0	0	-	0	0
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	-	-	-	-	-	-
Kurssimuutokset	-	-	-	-	-	-
Päätävä tase 31.12.2013	-25	0	-25	-25	0	-25

Miljoonaa euroa	Konserni		Yhteensä		Emoyhtiö	
	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Saatava-ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä	Saatava-kohtaisesti arvostetut	Saatava-ryhmäkohtaisesti arvostetut	Yhteensä
Avaava tase 1.1.2014	-689	-125	-814	-619	-107	-726
Arvonalentumiset	-170	-53	-223	-163	-50	-213
Peruutukset	66	34	100	55	31	86
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	-104	-19	-123	-108	-19	-127
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	127	-	127	120	-	120
Kurssimuutokset	150	25	175	143	25	168
Päätävä tase 31.12.2014	-516	-119	-635	-464	-101	-565
Avaava tase 1.1.2013	-632	-178	-810	-554	-161	-715
Arvonalentumiset	-177	-39	-216	-167	-36	-203
Peruutukset	55	49	104	46	47	93
Tulosvaikutteisesti kirjatut muutokset	-122	10	-112	-121	11	-110
Luottotappioiden kattamiseksi käytetyt arvonalentumiset	104	-	104	96	-	96
Kurssimuutokset	-39	43	4	-40	43	3
Päätävä tase 31.12.2013	-689	-125	-814	-619	-107	-726

² Katso liite 11 Arvonalentumistappiot

Liite 13 Luottosalkku ja siihen sisältyvät arvonalentumiset, jatk.

Arvonalentumiset

	Yhteensä			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Taseeseen kirjattujen erien arvonalentumiset	-635	-839	-565	-751
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	-31	-30	-31	-30
Arvonalentumiset yhteensä	-666	-869	-596	-781

	Keskuspankit ja luottolaitokset			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Taseeseen kirjattujen erien arvonalentumiset	0	-25	0	-25
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	-7	-7	-7	-7
Arvonalentumiset yhteensä	-7	-32	-7	-32

	Yleisö			
	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Taseeseen kirjattujen erien arvonalentumiset	-635	-814	-565	-726
Taseen ulkopuolisten erien arvonalentumiset	-24	-23	-24	-23
Arvonalentumiset yhteensä	-659	-837	-589	-749

Tunnusluvut

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
	Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, brutto ³ , pistettä	99	133	80
Saamiset, joiden arvo on alentunut / luotot yhteensä, netto ⁴ , pistettä	64	86	49	72
Arvonalentumiset / luotot yhteensä ⁵ , pistettä	42	56	38	50
Saatavakohtaiset arvonalentumiset / saamiset, joiden arvo on alentunut ⁶ , %	35	36	39	38
Arvonalentumiset yhteensä / saamiset, joiden arvo on alentunut ⁷ , %	43	42	48	44
Järjestämättömät saamiset, joiden arvo ei ole alentunut ⁸ , miljoonaa euroa	28	66	20	61

³ Saatavakohtaisesti arvostetut saamiset, joiden arvo on alentunut, ennen arvonalentumisia / luotot yhteensä ennen arvonalentumisia

⁴ Saatavakohtaisesti arvostetut saamiset, joiden arvo on alentunut, arvonalentumisten jälkeen / luotot yhteensä ennen arvonalentumisia

⁵ Arvonalentumiset yhteensä / luotot yhteensä ennen arvonalentumisia

⁶ Arvonalentumiset saatavakohtaisesti arvostetuista luotoista, joiden arvo on alentunut / saatavakohtaisesti arvostetut luotot, joiden arvo on alentunut (ennen arvonalentumisia)

⁷ Arvonalentumiset yhteensä / luotot, joiden arvo on alentunut (ennen arvonalentumisia)

⁸ Eräntyneet saamiset, joiden arvo ei ole alentunut tulevien rahavirtojen ansiosta (sisältyvät saamiin, joiden arvo ei ole alentunut)

Liite 14 Korolliset arvopaperit

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Valtioiden liikkeeseen laskemat arvopaperit	13 991	8 672	13 991	8 672
Kuntien ja muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat arvopaperit	165	146	165	146
Kiinnitysluottolaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit	8 455	12 353	8 455	12 353
Muiden luottolaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit	9 924	10 766	9 924	10 766
Yritysten liikkeeseen laskemat arvopaperit	1 388	1 881	1 388	1 881
Yritysten liikkeeseen laskemat arvopaperit, sub-investment grade	720	428	720	428
Muiden liikkeeseen laskemat arvopaperit	-	0	-	0
Yhteensä	34 643	34 246	34 643	34 246

Liite 15 Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit

Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit

Takaisinostosopimuksissa ja arvopaperilainauksessa käytetään vakuutena muita kuin käteisvaroja. Kun vakuudensaajalla on oikeus myydä tai pantata omaisuus edelleen se luokitellaan taseessa erään Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit.

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Korolliset arvopaperit	11 058	9 739	11 058	9 739
Yhteensä	11 058	9 739	11 058	9 739

Siirretyistä varoista ja käänteisistä takaisinostosopimuksista lisätietoja liitteessä 42.

Liite 16 Osakkeet ja osuudet

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Osakkeet ja osuudet	1 215	56	1 215	56
Saamisen turvaamiseksi hankitut osakkeet ja osuudet	-	-	-	-
Rahasto-osuudet, osakesidonnaiset	688	592	687	591
Rahasto-osuudet, korkosidonnaiset	15	32	15	32
Yhteensä	1 918	680	1 917	679
- joista vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit (liite 15)		-		-
Yhteensä	1 918	680	1 917	679

Liite 17 Johdannaisopimukset

31.12.2014, miljoonaa euroa	Konserni			Emoyhtiö		
	Käypä arvo Positiivinen	Negatiivinen	Nimellisarvo yhteensä	Käypä arvo Positiivinen	Negatiivinen	Nimellisarvo yhteensä
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	64 490	61 858	4 157 905	64 490	61 858	4 157 905
Termiini- ja futuurisopimukset	296	305	1 284 608	296	305	1 284 608
Optiot	15 532	13 691	478 828	15 532	13 691	478 828
Muut	1	2	2 006	1	2	2 006
Yhteensä	80 319	75 856	5 923 347	80 319	75 856	5 923 347
Osakejohdannaiset						
Osakkeenvaihtosopimukset	294	307	14 444	294	307	14 444
Termiini- ja futuurisopimukset	16	9	956	16	9	956
Optiot	624	924	19 422	624	924	19 422
Yhteensä	934	1 240	34 822	934	1 240	34 822
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset	17 719	21 376	784 772	17 719	21 376	784 772
Termiinisopimukset	2 026	891	74 720	2 026	891	74 720
Optiot	349	292	27 047	349	292	27 047
Yhteensä	20 094	22 559	886 539	20 094	22 559	886 539
Luottojohdannaiset						
Luottoriskinvaihtosopimukset (CDS)	2 864	2 860	92 083	2 864	2 860	92 083
Tuottojenvaihtosopimukset (TRS)	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	2 864	2 860	92 083	2 864	2 860	92 083
Hyödykejohdannaiset						
Vaihtosopimukset	62	38	253	62	38	253
Termiini- ja futuurisopimukset	-	-	169	-	-	169
Optiot	9	-19	369	9	-19	369
Muut	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	71	19	791	71	19	791
Muut johdannaiset						
Optiot	18	17	564	18	17	564
Muut	12	13	24	12	13	24
Yhteensä	30	30	588	30	30	588
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset, yhteensä						
	104 312	102 564	6 938 170	104 312	102 564	6 938 170
Suojaustarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset						
Korkojohdannaiset	883	311	34 936	883	311	34 936
Osakejohdannaiset	-	-	-	-	-	-
Valuuttajohdannaiset	59	1	250	59	1	250
Luottojohdannaiset	-	-	-	-	-	-
Muut johdannaiset	-	-	-	-	-	-
Suojaustarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset, yhteensä	942	312	35 186	942	312	35 186
- mistä kassavirran suojaukset	65	3	12 702 ¹	65	3	12 702 ¹
- mistä käyvän arvon suojaukset	877	309	22 484 ¹	877	309	22 484 ¹
Johdannaiset yhteensä	105 254	102 876	6 973 356	105 254	102 876	6 973 356
¹ Osaa valuuttakorkovaihtosopimuksista (cross currency interest rate swaps) käytetään sekä kassavirran että käyvän arvon suojaukseen ja siksi nimellisarvot raportoidaan molemmilla riveillä						
Kaudet jolloin suojausten kassavirran odotetaan syntyvän ja jolloin sen odotetaan vaikuttavan tuloslaskelmaan						
Konserni						
31.12.2014, miljoonaa euroa	<1 vuosi	1-3 vuotta	3-5 vuotta	5-10 vuotta	yli 10 vuotta	
Kassaan maksut (Varat)	-	-	-	-	-	-
Kassasta maksut (Velat)	-2 000	-3 758	-4 500	-2 366	69	69
Nettorahavirta	-2 000	-3 758	-4 500	-2 366	69	69

Liite 17 Johdannaisopimukset, jatk.

31.12.2013, miljoonaa euroa	Konserni			Emoyhtiö		
	Käypä arvo Positiivinen	Negatiivinen	Nimellisarvo yhteensä	Käypä arvo Positiivinen	Negatiivinen	Nimellisarvo yhteensä
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	48 067	44 566	3 950 077	48 067	44 566	3 950 077
Termiini- ja futuurisopimukset	203	211	1 156 307	203	211	1 156 307
Optiot	8 406	8 261	583 111	8 406	8 261	583 111
Yhteensä	56 676	53 038	5 689 495	56 676	53 038	5 689 495
Osakejohdannaiset						
Osakkeenvaihtosopimukset	425	232	10 887	425	232	10 887
Termiini- ja futuurisopimukset	7	5	912	7	5	912
Optiot	546	695	15 871	546	695	15 871
Yhteensä	978	932	27 670	978	932	27 670
Valuuttajohdannaiset						
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset	9 804	10 670	797 916	9 804	10 670	797 916
Termiinisopimukset	473	515	91 719	473	515	91 719
Optiot	185	150	21 228	185	150	21 228
Yhteensä	10 462	11 335	910 863	10 462	11 335	910 863
Luottojohdannaiset						
Luottoriskinvaihtosopimukset (CDS)	1 337	1 361	60 889	1 337	1 361	60 889
Tuottojenvaihtosopimukset (TRS)	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	1 337	1 361	60 889	1 337	1 361	60 889
Hyödykejohdannaiset						
Vaihtosopimukset	105	92	2 125	105	92	2 125
Termiini- ja futuurisopimukset	11	10	762	11	10	762
Optiot	28	11	1 048	28	11	1 048
Muut	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	144	113	3 935	144	113	3 935
Muut johdannaiset						
Optiot	13	14	431	13	14	431
Muut	15	13	32	15	13	32
Yhteensä	28	27	463	28	27	463
Kaupankäyntitarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset, yhteensä						
	69 625	66 806	6 693 315	69 625	66 806	6 693 315
Suojaustarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset						
Korkojohdannaiset						
Koronvaihtosopimukset	565	144	62 386	565	144	62 386
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset	44	159	1 026	44	159	1 026
Suojaustarkoituksessa pidetyt johdannaisopimukset, yhteensä	609	303	63 412	609	303	63 412
- mistä kassavirran suojaukset	39	219	13 957 ¹	39	219	13 957 ¹
- mistä käyvän arvon suojaukset	570	84	62 212 ¹	570	84	62 212 ¹
Johdannaiset yhteensä	70 234	67 109	6 756 727	70 234	67 109	6 756 727

¹ osaa valuuttakorkovaihtosopimuksista (cross currency interest rate swaps) käytetään sekä kassavirran että käyvän arvon suojaukseen ja siksi nimellisarvot raportoidaan molemmilla riveillä

Kaudet jolloin suojausten kassavirran odotetaan syntyvän ja jolloin sen odotetaan vaikuttavan tuloslaskelmaan						
Konserni		<1 vuosi	1-3 vuotta	3-5 vuotta	5-10 vuotta	yli 10 vuotta
31.12.2013, miljoonaa euroa						
Kassaan maksut (Varat)		-	-	-	-	-
Kassasta maksut (Velat)		2 569	3 663	3 724	3 829	69
Nettorahavirta		2 569	3 663	3 724	3 829	69

Liite 18 Korkoriskiä suojaavien erien käyvän arvon muutokset

Varat	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	58	124	58	124
Muutokset vuoden aikana				
- Suojattujen erien arvonmuutokset	18	-66	18	-66
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	76	58	76	58

Velat	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	369	637	369	637
Muutokset vuoden aikana				
- Suojattujen erien arvonmuutokset	404	-268	404	-268
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	773	369	773	369

Kirjanpitoarvo vuoden lopussa on niillä uudelleenhinnoittelujaksoilla kertynyt käyvän arvon muutos, joiden aikana suojattu erä on omaisuus- tai velkaerä. Kun suojattu erä on omaisuuserä, sen käyvän arvon muutos esitetään varoissa, ja kun suojattu erä on velkaerä, sen käyvän arvon muutos esitetään veloissa.

Liite 19 Sijoitukset tytäryhtiöihin

Emoyhtiö	31.12.	31.12.
	2014	2013
Miljoonaa euroa		
Hankinta-arvo vuoden alussa	376	373
Hankinnat vuoden aikana	4	7
Myynnit vuoden aikana	-55	-4
Valuuttakurssimuutokset	-1	0
Hankinta-arvo vuoden lopussa	324	376
Kertyneet arvonalennustappiot vuoden alussa	-	-
Arvonalennustappiot vuoden aikana	-16	-
Valuuttakurssimuutokset	-	-
Kertyneet arvonalennustappiot vuoden lopussa	-16	-
Yhteensä	308	376

Liite 19 Sijoitukset tytäryhtiöihin, jatk.**Erittely**

Tässä erittelyssä on esitetty kaikki suoraan omistetut konserniyhtiöt ja niiden merkittävimmät suoraan omistamat tytäryhtiöt.

Konserni

31.12.2014	Osakkeiden lukumäärä	Kirjanpito-arvo 2014 milj. euroa	Kirjanpito-arvo 2013 milj. euroa	Ääniosuus %	Kotipaikka	Y-tunnus
<i>Kotimaiset</i>						
Luottolaitokset						
Nordea Rahoitus Suomi Oy	1 000 000	306	306	100,0	Helsinki	0112305-3
Rahoitusyhtiöt						
Tukirahoitus Oy ¹	672	7	7	100,0	Espoo	0677131-6
Kiinteistöyhtiöt						
Kiinteistö Oy Tampereen Kirkkokatu 7 ¹	280	50	50	100,0	Tampere	0819781-3
Kiinteistö Oy Levytie 6 ¹	67	5	5	100,0	Helsinki	2557073-9
Kiinteistö Oy Tulppatie 7 ¹	80	7	7	100,0	Helsinki	2557075-5
<i>Ulkomaiset</i>						
Rahoitusyhtiöt						
Nordea Finance Polska S.A ¹	-	-	0	100,0	Varsova	PL5861944082
Nordea Finance Estonia Ltd ¹	60 000	6	6	100,0	Tallinna	EE100212426
Nordea Finance Latvia Ltd ¹	1 100	4	4	100,0	Riika	LV40003348054
Nordea Finance Lithuania Ltd ¹	6 540	4	4	100,0	Vilna	LT111667277
Nordea Securities Holding (U.K.) Ltd	49 010 000	2	2	100,0	Lontoo	01803666
Kiinteistöyhtiöt						
Promano Est OÜ ²	-	-	10	100,0	Tallinna	11681888
Promano Lit UAB ²	-	-	10	100,0	Vilna	302423219
SIA Promano Lat ²	-	-	30	100,0	Riika	40103235197
SIA Realm ²	-	-	10	100,0	Riika	50103278681
Edellä luetellun lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöitä, joiden taseen loppusumma alittaa 10 miljoonaa euroa		Yhtiöiden lukumäärä kpl	Osakkeiden kirjanpitoarvo milj. euroa			Taseen loppusumma milj. euroa
Kiinteistöyhtiöt		7	11			19
Muut yritykset		5	0			76

¹ Vällinen omistus Nordea Pankki Suomi Oyj:n tytäryhtiön Nordea Rahoitus Suomi Oy:n kautta

² Myyty huhtikuussa 2014

Nordea Pankki Suomi Oyj:n emoyhtiö on Nordea Bank AB (publ), jonka kotipaikka on Tukholma ja rekisterinumero 516406-0120. Nordea Bank AB:n (publ) vuosikertomus on saatavana Internetistä osoitteesta www.nordea.com sekä Nordea-konsernin sijoittajasuhteet-yksiköstä (Investor Relations, SE 105 71 Stockholm, Sverige) sekä Nordea Pankki Suomi Oyj:n konttoreista.

Konserni**Erityistarkoituksiin perustetut yhtiöt (Special Purpose Entities SPE) – konsolidoidut**

Baltian toimintojen myynnin jälkeen NPS:lla ei ole yhtiöitä, joiden tarkoituksena on hankkia varoja yritysasiakkailta. Näiden varojen konsernitilinpäätökseen yhdistelty arvo vuonna 2013 oli 2 miljoonaa euroa.

Liite 20 Sijoitukset osakkuusyrityksiin

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Miljoonaa euroa				
Hankinta-arvo vuoden alussa	61	80	43	43
Hankinnat vuoden aikana	0	1	-	-
Myynnit vuoden aikana	-6	-	-6	-
Osuus tuloksesta	3	8	-	-
Saadut osingot	-17	-27	-	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	-	-1	-	-
Valuuttakurssimuutokset	-	-	-	-
Hankinta-arvo vuoden lopussa	41	61	37	43
Kertyneet arvonalennustappiot vuoden alussa	-2	-2	-9	-9
Vuoden aikana peruutetut arvonalentumistappiot	-	-	-	-
Arvonalennustappiot vuoden aikana	-	-	-	-
Arvonalennustappiot, uudelleenluokitusten vaikutus	-	-	-	-
Valuuttakurssimuutokset	0	0	-	-
Kertyneet arvonalennustappiot vuoden lopussa	-2	-2	-9	-9
Yhteensä	39	59	28	34

Yhteenvedo Nordea Pankki Suomi Oyj:n ja Nordea Pankki Suomi-konsernin osakkuusyritysten taseista ja tuloslaskelmista:

Miljoonaa euroa	31.12.2014	31.12.2013
Taseen loppusumma	173	242
Nettotulos	2	2
Laajan tuloslaskelman mukainen tulos	0	0
Liikevoitto	2	2

Nordea Pankki Suomi Oyj:n ja Nordea Pankki Suomi -konsernin osuus Nordea Pankki Suomi -konsernin osakkuusyritysten hyväksi annetuista vastuusitoumuksista on 32 miljoonaa euroa (83), josta käyttämättömiä limiittejä on 32 miljoonaa euroa (63).

Konserni

31.12.2014	Y-tunnus	Kotipaikka	Kirjanpitoarvo 2014 milj.euroa	Kirjanpitoarvo 2013 milj.euroa	Ääniosuus %
Automatia Pankkiautomaatit Oy	0974651-1	Helsinki	7	8	33,3
Fenestra Oy ¹	0177676-7	Vantaa	0	0	9,9
NF Fleet Oy	2006935-5	Espoo	5	3	20,0
UAB ALD Automotive, Liettua	300156575	Vilna	2	1	25,0
ALD Automotive Eesti AS, Viro	11094435	Tallinna	1	1	25,0
ALD Automotive SIA, Latvia	50003825931	Riika	1	1	25,0
Oy Realinvest Ab	0680035-9	Helsinki	0	0	49,3
Realia Holding Oy	2106796-8	Helsinki	20	20	25,0
Securus Oy	0742429-5	Helsinki	0	0	35,2
Suomen Luotto-osuuskunta	0201646-0	Helsinki	3	25	27,3
Yhteensä			39	59	

¹ Nordea Pankki Suomella on hallussaan vaihtovelkakirjoja, joiden konvertoinnin jälkeen Nordea Pankki Suomella olisi yrityksessä huomattava vaikutusvalta. Tällä hetkellä se ei kuitenkaan ole todennäköistä.

Emoyhtiö

31.12.2014	Y-tunnus	Kotipaikka	Kirjanpitoarvo 2014 milj.euroa	Kirjanpitoarvo 2013 milj.euroa	Ääniosuus %
Automatia Pankkiautomaatit Oy	0974651-1	Helsinki	5	5	33,3
Fenestra Oy ¹	0177676-7	Vantaa	0	0	9,9
Realia Holding Oy	2106796-8	Helsinki	20	20	25,0
Oy Realinvest Ab	0680035-9	Helsinki	0	0	49,3
Securus Oy	0742429-5	Helsinki	0	0	35,2
Suomen Luotto-osuuskunta	0201646-0	Helsinki	3	9	27,3
Yhteensä			28	34	

¹ Nordea Pankki Suomella on hallussaan vaihtovelkakirjoja, joiden konvertoinnin jälkeen Nordea Pankki Suomella olisi yrityksessä huomattava vaikutusvalta. Tällä hetkellä se ei kuitenkaan ole todennäköistä.

Liite 21 Aineettomat hyödykkeet

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Aktivoitu atk-ohjelmistokehitys	42	94	35	97
Muut aineettomat hyödykkeet	5	6	0	1
Aineettomat hyödykkeet, yhteensä	47	100	35	98

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Aktivoitu atk-ohjelmistokehitys				
Hankinta-arvo vuoden alussa	166	156	171	163
Hankinnat vuoden aikana	20	11	10	9
Myynnit/luovutukset vuoden aikana	0	-	-2	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	0	-1	3	-1
Valuuttakurssimuutokset	0	0	0	-
Hankinta-arvo vuoden lopussa	186	166	182	171
Kertyneet poistot vuoden alussa	-64	-50	-66	-52
Suunnitelman mukaiset poistot vuoden aikana	-14	-15	-13	-15
Myynneistä/luovutuksista vuoden aikana kertyneet poistot	-	-	1	-
Uudelleenluokitusten vaikutus	-1	1	-4	1
Valuuttakurssimuutokset	-	0	0	-
Kertyneet poistot vuoden lopussa	-79	-64	-82	-66
Kertyneet arvonalentumistappiot vuoden alussa	-8	-6	-8	-6
Arvonalentumistappiot vuoden aikana	-57	-2	-57	-2
Kertyneet arvonalentumistappiot vuoden lopussa	-65	-8	-65	-8
Yhteensä	42	94	35	97

Liite 22 Leasing

NPS vuokralleantajana

Rahoitusleasingsopimukset

Nordea Pankki Suomi -konserni omistaa varallisuutta, jota vuokrataan asiakkaille rahoitusleasingsopimuksilla. Rahoitusleasingsopimukset raportoidaan saamisena vuokralleottajalta ja ne sisältyvät erään Luotot yleisölle (katso liite 13) leasing-kohteeseen tehdyn nettosijoituksen arvosta. Vuokrattu omaisuus on pääosin ajoneuvoja, koneita tai muita vastaavia laitteita.

Bruttoinvestointien ja tulevien leasingmaksujen vähimmäismäärien nykyarvon täsmäytys:

	Konserni	
	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa		
Bruttoinvestoinnit	2 509	2 596
Kertymätön rahoitustuotto	-124	-139
Nettoinvestoinnit rahoitusleasingsopimuksiin	2 385	2 457
Vuokralleantajalle kertyvä jäännösarvo, josta ei ole takuuta	-22	-73
Tulevien leasingmaksujen vähimmäismäärien nykyarvo	2 363	2 384
Kertyneet varaukset sellaisten leasingmaksujen vähimmäismääristä, joita ei pystytä perimään asiakkaalta	8	10

Liite 22 Leasing, jatk.

Brutto- ja nettoinvestointien jakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan 31.12.2014:

Miljoonaa euroa	Konserni	
	31.12.2014	31.12.2014
	Brutto- investoinnit	Netto- investoinnit
2015	951	890
2016	584	553
2017	486	468
2018	280	271
2019	153	150
Myöhemmin	54	53
Yhteensä	2 508	2 385

Muut vuokrasopimukset

Muiden vuokrasopimusten kohteet ovat pääosin ajoneuvoja ja muita laitteita. Ne kirjataan taseessa aineellisiin hyödykkeisiin.

Ei-purettavissa olevien muiden leasing sopimusten tulevien leasingmaksujen vähimmäismäärien jakauma:

Miljoonaa euroa	Konserni.
	31.12.2014
2015	1
2016	1
2017	0
2018	0
2019	0
Myöhemmin	0
Yhteensä	2

NPS vuokralleottajana**Rahoitusleasing sopimukset**

Nordea Pankki Suomi -konsernilla on vain vähäinen määrä rahoitusleasing sopimuksia. Niiden arvo vuoden lopussa oli 0 miljoonaa euroa (0).

Muut vuokrasopimukset

Nordea Pankki Suomi -konserni on tehnyt muita vuokrasopimuksia liiketiloista ja toimistolaitteista.

Leasingkulut vuoden aikana miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Leasingkulut vuoden aikana	-65	-66	-63	-69
- josta vähimmäisleasingmaksut	-62	-65	-63	-69
- josta muuttuvat vuokrat	-1	-1	-	-
Alivuokralaissopimuksiin liittyvät leasingmaksut vuoden aikana	-	-	-	-

Tulevat vähimmäisleasingmaksut ei-purettavissa olevista muista vuokrasopimuksista ja niiden jakauma:

Miljoonaa euroa	Konserni	Emoyhtiö
	31.12.2014	31.12.2014
2015	55	51
2016	40	37
2017	27	27
2018	23	23
2019	18	18
Myöhemmin	93	93
Yhteensä	256	249

Liite 23 Sijoituskiinteistöt

Muutokset taseessa

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Kirjanpitoarvo vuoden alussa	113	104	8	10
Hankinnat vuoden aikana	1	29	-	2
Myynnit vuoden aikana	-112	-20	-6	-4
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo vuoden lopussa	2	113	2	8

Tuloslaskelmaan kirjatut erät¹

	2014	2013	2014	2013
Miljoonaa euroa				
Vuokratuotot	1	1	1	1
Suorat toimintakulut, joista on kertynyt vuokratuottoa	-4	-3	-4	-3

¹ Sisältyy yhdessä käyvän arvon muutosten kanssa erään Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä.

Markkina-arvo	2	113	2	8
---------------	---	-----	---	---

Lisätietoja sijoituskiinteistöistä liitteessä 40.

Liite 24 Muut varat

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Saamiset arvopapereiden selvityksestä	980	906	980	905
Annetut marginaalivakuudet	12 978	6 607	12 978	6 607
Muut	666	764	628	721
Yhteensä	14 624	8 277	14 586	8 233

Liite 25 Maksetut ennakot ja siirtosaamiset

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Korkosaamiset	113	313	105	308
Muut siirtosaamiset	319	248	146	69
Maksetut ennakot	8	11	8	9
Yhteensä	440	572	259	386

Liite 26 Velat luottolaitoksille

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Keskuspankit	10 139	5 780	10 139	5 780
Muut pankit	68 212	60 908	67 970	60 796
Muut luottolaitokset	9 017	12 738	9 020	12 739
Yhteensä	87 368	79 426	87 128	79 315

Liite 27 Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Yleisön talletukset	52 593	53 983	52 587	53 992
Muut velat yleisölle	24 286	26 926	24 286	26 916
Yhteensä	76 879	80 909	76 873	80 908

Liite 28 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Saamistodistukset	22 871	16 408	22 871	16 408
Yritystodistukset	887	7 122	887	7 122
Vakuudelliset joukkolainat	16 212	15 473	16 212	15 473
Muut joukkolainat ¹	8 502	8 127	8 502	8 127
Yhteensä	48 472	47 130	48 472	47 130

Liite 29 Muut velat

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Velat arvopapereiden selvityksestä	631	665	631	665
Lyhyeksi myydyt arvopaperit	6 273	10 405	6 273	10 405
Ostovelat	37	60	31	40
Saadut marginaalivakuudet	10 061	5 872	10 061	5 872
Muut	1 575	1 853	1 374	1 705
Yhteensä	18 577	18 855	18 370	18 687

Liite 30 Siirtovelat ja saadut ennakot

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Korkovelat	10	303	10	303
Muut siirtovelat	611	413	502	302
Saadut ennakot	183	150	99	63
Yhteensä	804	866	611	668

Liite 31 Varaukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Uudelleenjärjestelyvaraukset	45	26	44	26
Maariskit, taseen ulkopuoliset erät	8	9	8	9
Saatavakohtaisesti arvostetut taseen ulkopuoliset varaukset	23	21	23	21
Verot	0	1	-	-
Muut varaukset	9	15	7	11
Yhteensä	85	72	82	67

Muutokset taseessa:**Konserni**

Miljoonaa euroa	Uudelleen- järjestely- varaukset	Maariskit	Takaukset/ sitoumukset	Verot	Muut varaukset	Yhteensä
Vuoden alussa	26	9	21	1	15	72
Uudet varaukset	39	3	11	-	0	53
Käytetyt varaukset	-18	-	-	-	-1	-19
Varausten peruutukset	-2	-4	-9	-1	-4	-20
Uudelleenluokitukset	-	-	-	-	-	-
Valuuttakurssimuutokset	-	-	-	-	-1	-1
Vuoden lopussa	45	8	23	0	9	85

Uudelleenjärjestelykuluja varten tehty varaus on 45 miljoonaa euroa, josta 43 miljoonaa euroa liittyy tukipaketteihin ja 2 miljoonaa euroa tarpeettomiin toimitiloihin. Uudelleenjärjestelyt on käynnistetty pääosin odotetun kustannustehokkuuden ja kannattavuuden saavuttamiseksi ja osana sitä Nordea suunnittelee vähentävänsä henkilömäärää osin sulkemalla konttoreita. Suurin osa varauksista käytetään todennäköisesti vuoden 2015-2016 aikana. Varaukseen liittyy kuten aina ajoitukseen ja määrään liittyvää epävarmuutta. Epävarmuuden odotetaan kuitenkin vähenevän sitä mukaa, kun suunnitelmaa toteutetaan.

Maariskivaraus, 8 miljoonaa euroa, liittyy taseen ulkopuolisiin eriin. Lainoihin ja muihin saamisiin liittyvä maariskivaraus sisältyy erään Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset liitteessä 13. Maariskivarauksen määrä on riippuvainen liiketoiminnan määrästä eri maiden kanssa.

Saatavakohtaisesti arvostetuista taseen ulkopuolisista eristä (mm. takaukset ja remburssit) kirjattuja arvonalentumisia oli 23 miljoonaa euroa.

Muihin pakollisiin varauksiin (yhteensä 9 miljoonaa euroa) sisältyy seuraavia varauksia: oikeudenkäyntivaraukset 4 miljoonaa euroa, maan saatumiseen ja ympäristöriskeihin liittyvät vastuut 3 miljoonaa euroa ja muut varaukset 2 miljoonaa euroa. Muista varauksista käytetään todennäköisesti 9 miljoonaa euroa vuoden 2015 aikana.

Emoyhtiö

Miljoonaa euroa	Uudelleen- järjestely- varaukset	Maariskit	Takaukset/ sitoumukset	Muut varaukset	Yhteensä
Vuoden alussa	26	9	21	11	67
Uudet varaukset	38	3	11	-	52
Käytetyt varaukset	-18	-	-	-	-18
Varausten peruutukset	-2	-4	-9	-4	-19
Valuuttakurssimuutokset	-	-	-	-	-
Vuoden lopussa	44	8	23	7	82

Uudelleenjärjestelykuluja varten tehty varaus on 44 miljoonaa euroa, josta 42 miljoonaa euroa liittyy tukipaketteihin ja 2 miljoonaa euroa tarpeettomiin toimitiloihin. Uudelleenjärjestelyt on käynnistetty pääosin odotetun kustannustehokkuuden ja kannattavuuden saavuttamiseksi ja osana sitä Nordea suunnittelee vähentävänsä henkilömäärää osin sulkemalla konttoreita. Suurin osa varauksista käytetään todennäköisesti vuoden 2015-2016 aikana. Varaukseen liittyy kuten aina ajoitukseen ja määrään liittyvää epävarmuutta. Epävarmuuden odotetaan kuitenkin vähenevän sitä mukaa, kun suunnitelmaa toteutetaan.

Maariskivaraus, 8 miljoonaa euroa, liittyy taseen ulkopuolisiin eriin. Lainoihin ja muihin saamisiin liittyvä maariskivaraus sisältyy erään Saatavaryhmäkohtaisesti arvostettujen saamisten arvonalentumiset liitteessä 13. Maariskivarauksen määrä on riippuvainen liiketoiminnan määrästä eri maiden kanssa.

Saatavakohtaisesti arvostetuista taseen ulkopuolisista eristä (mm. takaukset ja remburssit) kirjattuja arvonalentumisia oli 23 miljoonaa euroa.

Muihin pakollisiin varauksiin (yhteensä 7 miljoonaa euroa) sisältyy seuraavia varauksia: oikeudenkäyntivaraukset 4 miljoonaa euroa ja saatumiseen ja ympäristöriskeihin liittyvät vastuut 3 miljoonaa euroa. (Muista varauksista käytetään todennäköisesti 7 miljoonaa euroa vuoden 2015 aikana.)

Liite 32 Eläkevelvoitteet

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Nettovelka	-2	-112	0	-111
Yhteensä	-2	-112	0	-111

NPS-konsernilla on erilaisia eläkejärjestelyjä, jotka luokitellaan joko etuus- tai maksupohjaisiksi eläkejärjestelyiksi. Eläkesitoumukset, joista on vähennetty niiden katteena olevan omaisuuden arvo, kirjataan IAS 19:n mukaan taseeseen. Suomen etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin ei enää oteta uusia jäseniä, vaan uusien työntekijöiden eläkkeet perustuvat maksupohjaisiin järjestelyihin. Ulkomaan sivukonttoreiden eläkejärjestelyt ovat myös pääosin maksupohjaisia. Olemassa oleviin etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin Lontoon ja New Yorkin sivukonttoreissa ei enää oteta uusia jäseniä. Maksupohjaisia eläkejärjestelyjä ei kirjata taseeseen muulloin kuin silloin, kun ansaittuja eläkeoikeuksia ei ole vielä maksettu.

Eläkejärjestelyt ovat paikallisten säännösten sekä paikallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisia. Eläkejärjestelyihin kuuluvat varat pidetään tavallisesti erillisessä eläkekassassa tai -säätiössä. Eri järjestelyjen vähimmäisrahoitintaatimet ovat erilaiset, mutta yleensä paikallisten vaatimusten mukaisesti lasketut eläkesitoumukset on katettava täysimääräisesti tai ylitettävä ennalta määritellyllä ylijäämällä.

Nordean eläkesäätiön ominaispiirteet

Suomen merkittävin eläkejärjestely on Nordean eläkesäätiö. Nordean eläkesäätiö on loppupalkkaan ja työsuoritukseen perustuva eläkejärjestely, jolla täydennetään lakisääteisiä eläke-etuuksia. Työnantaja on luvannut tietylle järjestelyyn kuuluvalla työntekijäryhmälle tietyn etuustason eläkkeelle jäämisen jälkeen. Eläkesäätiön toiminnasta vastaa hallitus. Hallitukseen kuuluu sekä työnantajan että työntekijöiden edustajia. Hallitus on nimittänyt asiamiehen, joka huolehtii säätiön säännöllisestä toiminnasta.

Työnantajaan kohdistuu eläkejärjestelyn vuoksi tiettyjä riskejä. Jos eläkesäätiön varojen tuotto ei riitä kattamaan vastuiden ja eläkkeiden määrän nousua tilivuoden aikana, työnantajan on rahoitettava vaje kannatusmaksuilla. Etuuspohjaisesta järjestelystä johtuvan velan nykyarvo lasketaan käyttäen diskonttaus korkoa, joka määritellään korkealaatuisten joukkolainojen korkojen perusteella. Yritysten liikkeeseen laskemien joukkolainojen tuoton aleneminen kasvattaa IAS 19:n mukaan laskettuja järjestelyn eläkevelkoja, joskin järjestelyn varoihin kuuluvien joukkolainojen arvon nousu kompensoi tämän osittain. Varojen arvon heilahtelu saattaa vaikuttaa myös NPS:een, vaikka periaatteessa viranomaiset säätelevät tiukasti varojen hajautusta eri omaisuuslajeihin. Tämän vuoksi keskittymäriski ei voi olla merkittävä. Eläkejärjestelyn eläkkeet on sidottu TyEL-indeksiin, jossa inflaation paino on 80 prosenttia ja ansiotason muutosten paino on 20 prosenttia. Jos inflaatio kiihtyy, TyEL-indeksi nousee, mikä johtaa vastuiden kasvuun. Inflaation kiihtyminen aiheuttaa ylimääräisiä haasteita sijoitustoimintaan, josta työnantaja viime kädessä vastaa. Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvan velan nykyarvon laskennassa käytetään parasta arviota järjestelyn jäsenten kuolevuudesta sekä työsuhteen aikana että sen jälkeen. Eläkejärjestelyn jäsenten elinajanodotteen nousu kasvattaa eläkejärjestelyn vastuita.

Saatuana tarvittavan luvan Finanssivalvonnalta Nordean eläkesäätiö tulee paluttamaan ylikatetta Eläkesäätiön jäsenille. Ylikatteen palautuksen arvioitu määrä on yhteensä 21 miljoonaa euroa, josta valtaosa kuuluu NPS-konserin yhtiöille. Ylikatteen palautus on otettu huomioon laadittaessa vuoden 2014 vakutuusmatemaattisia laskelmia.

IAS 19:n mukaiset eläkelaskelmat ja oletukset

Ulkopuoliset vastuiden arvioitsijat laskevat tärkeimpien eläkejärjestelyjen arvot vakutuusmatemaattisten oletusten mukaan.

Oletukset ¹	Suomi
2014	
Diskonttaus korko ²	2,0 %
Palkankorotukset	2,0 %
Inflaatio	1,5 %
Kuolevuus	Compertz
Eläkkeiden korotusoletus	1,9 %
2013	
Diskonttaus korko ²	3,5%
Palkankorotukset	2,5%
Inflaatio	1,5%
Kuolevuus	Compertz
Eläkkeiden korotusoletus	1,9%

¹ Vuoden 2014 oletukset vaikuttavat vuoden 2014 lopun eläkevelvoitteen laskentaan, kun taas vuoden 2013 oletuksia käytettiin vuoden 2014 eläkekulujen laskentaan.

² Lisätietoja diskonttauskorosta on liitteessä 1, kohdassa 19. Diskonttauskoron muutoksen herkkyydet on esitetty alla.

Liite 32 Eläkeveloitteet, jatk.

	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Herkkydet - vaikutus etuuspohjaiseen eläkeveloitteeseen				
Diskonttaus korko - nousu 0,5 %-yksikköä	-7,2%	-6,3%	-7,1%	-6,3%
Diskonttaus korko - lasku 0,5 %-yksikköä	8,1%	7,1%	8,1%	7,1%
Palkankorotukset - nousu 0,5 %-yksikköä	0,4%	0,3%	0,4%	0,3%
Palkankorotukset - lasku 0,5 %-yksikköä	-0,4%	-0,3%	-0,4%	-0,3%
Inflaatio - nousu 0,5 %-yksikköä	4,7%	4,3%	4,6%	4,2%
Inflaatio - lasku 0,5 %-yksikköä	-4,3%	-4,0%	-4,3%	-3,9%
Kuolevuus - nousu 1 vuodella	3,7%	2,9%	3,7%	2,9%
Kuolevuus - lasku 1 vuodella	-3,6%	-	-3,6%	-

Herkkyysanalyysissä muutetaan yhtä vakuutusmatemaattista oletusta ja pidetään muut oletukset ennallaan. Tämä on yksinkertaistettu lähestymistapa, sillä vakuutusmatemaattiset oletukset korreloivat yleensä toistensa kanssa. Näin lukija pystyy kuitenkin erottamaan eri vaikutukset. Eläkevastuun vaikutuksen laskentatapa on sama kuin tilinpäätökseen kirjattavan vastuun laskentatapa.

Herkkyysanalyysien laskentamenetelmissä ei ole muutoksia vuoden 2013 käytettyihin menetelmiin verrattuna.

Nettovelka/-omaisuuserä

	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Miljoonaa euroa				
Eläkevelvoite	948	788	934	776
Varat	946	900	934	887
Nettovelka (-)/omaisuus (+)	-2	112	0	111
- josta eläkesaamiset	28	21	25	19
- josta eläkevelat	25	133	25	132

Eläkeveloitteen muutokset

	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Miljoonaa euroa				
Avaava tase	788	863	776	839
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	2	3	2	2
Korkokulut	27	29	27	29
Maksetut eläkkeet	-42	-41	-42	-41
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot	0	1	0	1
Veloitteen täyttäminen	0	-4	0	-4
Yritysjärjestelyt	-	-	-	12
Väestötilastollisten oletusten muutosten vaikutus	28	-1	28	-1
Taloudellisten oletusten muutosten vaikutus	145	-46	142	-45
Kokemuserusteiset voitot/tappiot	-8	-14	-7	-14
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	8	-2	8	-2
Eläkevelvoite	948	788	934	776

Eläkeveloitteen keskimääräinen kesto on 14 vuotta sekä konsernissa että emoyhtiössä. Kesto perustuu diskontattuihin rahavirtoihin. Suureen osaan etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä ei enää oteta uusia jäseniä, mikä lyhentää kestoja.

Varojen muutokset

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Avaava tase	900	893	887	873
Korkotuotto (diskonttauskorolla laskettuna)	31	30	31	30
Maksetut eläkkeet	-42	-41	-42	-41
Velvoitteen täyttäminen	0	-1	0	-1
Yritysjärjestelyt	-	-	-	8
Työnantajan maksusuoritukset	-14	10	-13	10
Varojen tuotto (todellinen tuotto vähennettynä korkotuotolla)	63	11	63	10
Hallintokulut	0	0	0	0
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	8	-2	8	-2
Omaisuus	946	900	934	887

Omaisuusluokat

Omaisuuksien kokonaistuotto vuodelta 2014 oli 10 prosenttia (5). Omaisuuksien tuottoa paransi etenkin pitkien valtionlainojen vahva tuotto. Valtionlainojen kehitys puolestaan heikensi kokonaistuottoa. Myös muut varat kuten osakesijoitukset, kiinteistöt ja muut joukkolainasijoitukset paransivat tuottoa. Vuoden lopussa 28 prosenttia (27) omaisuudesta oli osakkeita.

Varojen jakauma katetuissa eläkejärjestelyissä	2014	2013
Joukkolainat	59 %	57 %
- josta valtioiden liikkeeseenlaskemat	75 %	36 %
- josta vakuudelliset	-	5 %
- josta yritysten liikkeeseenlaskemat	23 %	16 %
- josta Nordean liikkeeseenlaskemat	-	0 %
- josta noteerattu toimivilla markkinoilla	100 %	57 %
Osakkeet	28 %	27 %
- josta kotimaiset	33 %	9 %
- josta eurooppalaiset	27 %	8 %
- josta yhdysvaltalaiset	26 %	6 %
- josta kehittyvät markkinat	14 %	4 %
- josta noteerattu toimivilla markkinoilla	100 %	27 %
Kiinteistöt ¹	10 %	13 %
- josta Nordean käytössä	28 %	4 %
Rahavarat	3 %	3 %

¹ Kiinteistöomaisuuden maantieteellinen sijainti on sama kuin asianomaisen eläkejärjestelyn maantieteellinen sijainti

Sekä konserni että pankki maksaa todennäköisesti eläkejärjestelyihin 7 miljoonaa euroa vuonna 2015.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kulut

Konsernin tuloslaskelmaan henkilöstökuluina kirjattujen etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin liittyvien kulujen nettomäärä oli 1 miljoonaa euroa positiivinen (0 miljoonaa positiivinen) vuonna 2014. Emoyhtiössä vastaava kulujen nettomäärä oli 1 miljoonaa euroa positiivinen (1 miljoonaa positiivinen) vuonna 2014.

Eläkekulut sisältävät kulut etuuspohjaisista eläkejärjestelmistä ja maksuperusteisista eläkejärjestelmistä (katso liite 8).

Kirjattu tuloslaskelmaan, miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Kauden työsuoritukseen perustuvat menot	3	3	2	2
Netto korkokulu tai -tuotto	-4	-1	-3	-1
Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot	0	1	0	1
Velvoitteen täyttäminen	0	-3	0	-3
Hallintokulut	0	0	0	0
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kulut	-1	0	-1	-1

Eläkekulut olivat vuoden alun odotusten mukaiset.

Liite 32 Eläkeveloitteet, jatk.

Kirjattu muun laajan tuloksen eriin, miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Väestötilastollisten oletusten muutosten vaikutus velvoitteeseen	28	-1	28	-1
Taloudellisten oletusten muutosten vaikutus velvoitteeseen	145	-46	142	-45
Kokemusperusteisten voittojen/tappioiden vaikutus velvoitteeseen	-8	-14	-7	-14
Varojen tuotto (todellinen tuotto vähennettynä korkotuotolla)	-63	-11	-63	-10
Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen kulut	102	-72	100	-70

Nettovelka/-omaisuuserä taseessa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Avaava tase	-112	-30	-111	-34
Eläkekulut tuloslaskelmassa	-1	0	-1	-1
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat kulut muun laajan tuloksen erissä	102	-72	100	-70
Yritysjärjestelyt	-	-	-	4
Maksetut eläkkeet	0	0	0	0
Työnantajan maksusuoritukset	13	-10	13	-10
Valuuttakurssimuutosten vaikutus	0	0	0	0
Päätävä tase	2	-112	1	-111

Ylin johto

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat kaikki Nordea Bank AB:n (publ) konsernin johtoryhmän jäseniä lukuun ottamatta yhtä ulkopuolista jäsentä, Carl-Johan Granvikia. Vuonna 2014 Nordea Bank AB (publ) maksoi edellä mainittujen muiden hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut. Nordea Bank AB (publ) laskutti nämä palkka-kustannukset Nordea Pankki Suomi Oyj:ltä osana Head Office Allocation -kuluja.

Edellä mainittujen muiden hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan palkkatiedot, rahalainat sekä eläkesitoumuksia koskevat tiedot on esitetty Nordea Bank AB:n (publ) vuosikertomuksessa.

Liite 33 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Huonommalla etuoikeudella olevat velat, joilla on eräpäivä	-	-	-	-
Huonommalla etuoikeudella olevat velat, joilla ei ole eräpäivää	70	429	70	429
Hybridilainat	550	-	550	-
Yhteensä	620	429	620	429

Näillä veloilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla. Huonommalla etuoikeudella olevissa veloissa, joissa on eräpäivä, lainantajalla on parempi etuoikeus saada maksu kuin huonommalla etuoikeudella olevissa veloissa, joilla ei ole eräpäivää. Kunkin lainatyyppin kaikilla lainantajilla on yhtäläinen oikeus saada maksu.

Konserni ja emoyhtiö

Seuraavassa eriteltyt kaksi lainaa muodostivat 31.12.2014 yli 10 % kaikista lainoista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla lainoilla.

Liikkeeseenlaskija	Liikkeeseenlaskuvuosi / eräpäivä	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo milj. euroa	Kuponkikorko
Nordea Pankki Suomi Oyj ¹	1999/eräpäivätön	MJPY 10,000	70	4,21 %
Nordea Pankki Suomi Oyj ²	2014/30.9.2019	MEUR 550	550	Vaihtuva 3 kk:n Euribor + 4,34%

¹ Voidaan lunastaa 26.2.2029

² Voidaan lunastaa 30.9.2019

Liite 34 Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet				
Saamistodistukset ym. ¹	11 058	9 739	11 058	9 739
Luotot yleisölle	19 800	18 803	19 800	18 803
Muut vakuudeksi annetut varat	12 568	6 519	12 568	6 514
Yhteensä	43 426	35 061	43 426	35 056
Yllä mainitut vakuudet liittyvät seuraaviin velkoihin ja sitoumuksiin				
Velat luottolaitoksille	6 399	3 210	6 399	3 209
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	4 659	6 530	4 659	6 530
Johdannaissopimukset	12 314	6 307	12 314	6 307
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 212	15 473	16 212	15 473
Muut velat ja sitoumukset	0	195	0	195
Yhteensä	39 584	31 715	39 584	31 714

¹ Liittyy ainoastaan taseeseen kirjattuihin saamistodistuksiin. Takaisinostosopimusten perusteella lainattuja tai ostettuja saamistodistuksia ei kirjata taseeseen, joten ne eivät sisälly tähän erään. Tällaiset erät esitetään liitteessä 42 Siirretyt varat ja hankitut vakuudet.

Omien velkojen vakuudeksi annettuihin vakuuksiin sisältyy takaisinmaksusopimusten ja arvopaperien lainaussopimusten vakuudeksi annettuja arvopapereita. Tapahtumat toteutetaan rahoitusmarkkinatoimijoiden käyttämien vakiosopimusten mukaisesti. Näiden sopimusten vastapuolina on sekä luottolaitoksia että yleisö. Sopimukset ovat tyypillisesti lyhytaikaisia ja ne erääntyvät kolmen kuukauden kuluessa.

Luotoista yleisölle on kirjattu 16 212 miljoonan euron (15 473) suomalaisten vakuudellisten joukkolainojen vakuudeksi 19 800 miljoonaa euroa (18 803). Jos yhtiöstä tulee maksukyvytön, näiden joukkolainojen haltijoilla on etuoikeus vakuudeksi kirjattuihin varoihin. Vakuudet on arvostettu enintään 70 prosenttiin kiinteistön markkina-arvosta. Nordea on käyttänyt Realia Oy:tä, Newsec Oy:tä, Huoneistokeskus Oy:tä, Kiinteistömaailma Oy:tä ja Catella Oy:tä kaupallisten kiinteistövakuuksien arvostuksessa.

Liite 35 Muut annetut vakuudet

Muut annetut vakuudet liittyvät pääosin arvopapereihin, joita ovat muun muassa keskuspankeille ja selvitysyhteisöille maksujen selvityksen vakuudeksi pantatut korolliset arvopaperit 5 000 miljoonaa euroa (2 876). Ehdossa edellytetään päivittäisiä vakuuksia, ja ehdot liittyvät päivänsäiseen/yliyön likviditeettiin. Myös muut kuin yhtiön omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet sisältyvät tähän erään. Näitä voivat olla esimerkiksi kolmannen osapuolen hyväksi tai yhtiön omien vastuusitoumusten vakuudeksi annetut vakuudet.

Liite 36 Vastuusitoumukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Takaukset				
Lainatakaukset	1 350	1 686	1 538	1 917
Muut takaukset	11 933	12 637	11 941	12 637
Dokumenttimaksut	1 603	1 493	1 603	1 493
Muut vastuusitoumukset	20	20	20	20
Yhteensä	14 906	15 836	15 102	16 067

Nordea Pankki Suomi antaa tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia takauksia pankin asiakkaiden puolesta. Lainatakaukset on annettu asiakkaille niiden muille luotto- ja eläkelaitoksille antamien sitoumusten takauksina. Muihin takauksiin sisältyy pääasiassa kaupallisia takauksia kuten tarjoustakauksia, ennakkomaksutakauksia, takuajan takauksia ja vientiin liittyviä takauksia. Vastuusitoumuksiin kuuluu myös käyttämättömiä peruuttamattomia tuontiremburseja ja vahvistettuja vientiremburseja. Nämä sopimukset kuuluvat pankin palveluihin ja tukevat asiakkaiden toimintaa. Takaukset ja remburssit ovat taseen ulkopuolisia eräiä, ellei niistä ole tarpeen tehdä varausta todennäköisen arvonalentumistappion varalta, joka perustuu arvioon siitä, että korvausta ei tulla saamaan.

Liite 37 Sitoumukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Myönnettyt käyttämättömät luottolimiitit	7 760	8 301	7 784	8 302
Luottolupaukset	8 261	7 581	5 513	5 120
Tulevat maksusitoumukset	3	7	3	7
Muut sitoumukset	766	714	449	319
Yhteensä	16 790	16 603	13 749	13 748

Käänteiset takaisinostosopimukset kirjataan taseeseen ja pois taseesta selvityspäivänä. Nordea on 31. joulukuuta 2014 allekirjoittanut 26 849 miljoonan euron (11 335) arvoiset käänteiset takaisinostosopimukset, joita ei ole vielä selvitetty eikä siten kirjattu taseeseen. Selvityspäivänä nämä käänteiset takaisinostosopimukset korvaavat suurimmaksi osaksi olemassa olevat käänteiset takaisinostosopimukset, joita ei ole vielä 31. joulukuuta 2014 kirjattu pois taseesta. Näitä instrumentteja ei ole esitetty muina sitoumuksina.

Liite 38 Vakavaraisuus

Vakavaraisuus on pankin taloudellisen vahvuuden mittari, joka ilmaistaan yleensä pääoman suhteena varoihin. Baselin pankkivalvontakomitea on laatinut maailmanlaajuisen vakavaraisuussäännösten (Basel III). EU:ssa vakavaraisuusvaatimukset on määritetty vakavaraisuusdirektiiveissä.

Ydinpääoma ja ensisijainen pääoma

Ydinpääomaan (CET1) sisältyy hyväksyttävä oma pääoma (mukaan lukien hyväksyttävät oman pääoman rahastot) suoraan ydinpääomaan tehtyjen säännösten mukaisten vähennysten jälkeen. Ydinpääomaksi määritellyllä pääomalla on hyvä tappioiden kattamiskyky toiminnan jatkuvuuden kannalta määriteltynä, ja se on mahdollisessa selvitystilassa etuoikeudeltaan heikoin saaminen.

Ensisijainen pääoma on ydinpääoman (CET1) ja ensisijaisen lisäpääoman (AT1) yhteenlaskettu määrä. Ensisijainen lisäpääoma koostuu pankin liikkeeseen laskemista instrumenteista (hybridilainat), jotka ovat säännösten mukaisia ja jotka eivät sisälly ydinpääoman nettomäärään sen jälkeen kun ensisijaisesta pääomasta on vähennetty ensisijaisen lisäpääoman vähennykset. Kaikki ensisijaiseen lisäpääomaan luettavat instrumentit ovat eräpäivättömiä pääomalainoja, joiden etuoikeus on muita lainoja huonompi.

Hyväksyttävä oma pääoma ja hyväksyttävät oman pääoman rahastot

Maksettu osakepääoma vastaa osakkeenomistajien osakepääomaa (ml. maksettu emissiovoitto). Hyväksyttävät oman pääoman rahastot koostuvat pääasiassa kertyneistä voittovaroista, muista rahastoista ja tilikauden tuloksesta. Kertyneet voittovarot ovat edellisten vuosien voittovaroja, jotka on raportoitu tuloslaskelmassa. Muut rahastot liittyvät uudelleenarvostuksiin ja valuuttakurssieroihin, joita syntyy hankinnoista ja osakkuusyrittäksistä. Hyväksyttäviin oman pääoman rahastoihin eivät sisälly vähemmistöosuudet konsernitilinpäätökseen kokonaan yhdisteltävissä yhtiöissä. Tilikauden voitto luetaan hyväksyttävään omaan pääomaan sen jälkeen kun tilinpäätös on tarkastettu. Tappiot on kuitenkin aina otettava huomioon vähennyksenä.

Ensisijaiseen lisäpääomaan luettavat instrumentit

Muita huonommalla etuoikeudella olevia eräpäivättömiä velkoja voidaan lukea ensisijaiseen lisäpääomaan rajoitetusti, ja takaisinosto voi normaalisti tapahtua aikaisintaan viisi vuotta instrumentin alkuperäisen liikkeeseenlaskun jälkeen. Muita huonommalla etuoikeudella olevat eräpäivättömät velat voidaan maksaa takaisin ainoastaan Nordea Pankki Suomen hallituksen päätöksellä ja valvontaviranomaisen luvalla. Myös step-up-ehdoin, etuoikeusjärjestykseen ja rajoitusten mukaisiin koronmaksuihin liittyy rajoituksia. Liikkeeseen lasketut ensisijaiseen lisäpääomaan luettavat instrumentit, jotka ovat CRD IV -vaatimusten mukaisia, lasketaan mukaan täysimääräisesti, kun taas muut instrumentit poistetaan asteittain siirtymäsäännösten mukaisesti.

Ensisijaiseen lisäpääomaan luettavien instrumenttien ehdot määrittelevät, miten niitä on käsiteltävä, jotta vältetään selvitystilaan joutuminen. Ensisijaiseen lisäpääomaan luettavien instrumenttien pääoman (ja kertyneiden korkojen) kirjanpitoarvoa pienennetään siltä osin kuin on tarpeellista selvitystilaa välttämiseksi, ja pienennys muunnetaan ehdolliseksi pääomasijoitukseksi.

Toissijainen pääoma

Toissijaisen pääoman täytyy olla etuoikeudeltaan heikompaa kuin tallettajien ja pankin yleisten velkojen saatavien. Sitä ei voi kattaa liikkeeseenlaskijan tai vastaavan yhteisön takauksella, eikä siihen saa sisältyä muita järjestelyjä, jotka parantavat saatavien etuoikeutta juridisesti tai taloudellisesti tallettajiin ja pankin muihin velkoihin verrattuna.

Toissijaiseen pääomaan luettavat instrumentit

Toissijaiseen pääomaan luettavat instrumentit ovat pääasiassa muita huonommalla etuoikeudella olevia velkoja. Toissijaiseen pääomaan sisältyy kahdentyyppisiä muita huonommalla etuoikeudella olevia lainoja: eräpäivättömiä ja eräpäivällisiä lainoja. Toissijaiseen pääomaan luettavat instrumentit, jotka ovat CRD IV -vaatimusten mukaisia, lasketaan mukaan täysimääräisesti, kun taas muut instrumentit poistetaan asteittain siirtymäsäännösten mukaisesti.

Omiin varoihin sisältyviä muita huonommalla etuoikeudella olevia velkoja koskeva perusperiaate on etuoikeusjärjestys maksuhäiriötilanteissa tai konkurssissa. Näissä tilanteissa muita huonommalla etuoikeudella olevan velkakirjan haltijalle maksettaisiin muiden velkojen jälkeen mutta ennen osakkeenomistajia. Sitä osuutta eräpäivällisen lainan liikkeessä olevasta määrästä, jonka voi lukea toissijaiseen pääomaan, vähennetään, jos jäljellä oleva juoksu aika on alle viisi vuotta.

Taulukko A2 Siirtymävaiheen omat varat

Konserni	(A) määrä julkistamis- päivänä	(C) määrät, joihin sovelletaan asetusta (EU) nro 575/2013 edeltänyttä kohtelua, tai asetuksessa (EU) nro 575/2013 sää- detty jäljelle jäävä määrä	
Ydinpääoma (CET1): instrumentit ja rahastot, miljoonaa euroa			
1	Pääomainstrumentit ja niihin liittyvät ylikurssirahastot	2 918	
	josta: Osakepääoma	2 319	
2	Kertyneet voittovarot	5 831	
3	Kertyneet muun laajan tulokset erät (ja muut rahastot, kattaa myös toteutumattomat voitot ja tappiot sovellettavien tilinpäätösstandardien nojalla)	-33	
5	Vähemmistöosuudet (määrä, joka voidaan sisällyttää konsolidoituun ydinpääomaan)	0	0
5a	Riippumattoman tahon tarkastamat kesken tilikauden kertyneet voitot, joista on vähennetty kaikki ennakoitavissa olevat kulut tai osingot	452	
6	Ydinpääoma (CET1) ennen lakisäätteisiä oikaisuja	9 168	
Ydinpääoma (CET1): lakisäätteiset oikaisut			
7	Muut arvonoikaisut (negatiivinen määrä)	-210	
8	Aineettomat hyödykkeet (joista on vähennetty niihin liittyvät verovelat) (negatiivinen määrä)	-47	
10	Tulevista veronalaisista voitoista riippuvat laskennalliset verosaamiset, lukuun ottamatta niitä, jotka syntyvät väliaikaisten erojen seurauksena, (joista on vähennetty niihin liittyvät verovelat, jos 38 artiklan 3 kohdan ehdot täyttyvät) (negatiivinen määrä)	0	
11	Käyvän arvon rahastoon sisältyvät erät, jotka liittyvät rahavirtojen suojauksista saatuihin voittoihin tai tappioihin	2	
12	Odotettujen tappioiden yhteismäärän laskennasta saatavat negatiiviset määrät	-237	0
14	Käypään arvoon arvostettuihin velkoihin liittyvät voitot tai tappiot, jotka aiheutuvat laitoksen oman luottokelpoisuuden muutoksesta	6	
15	Etuuspohjaisen eläkerahaston varat (negatiivinen määrä)	-16	0
25b	Ennakoitavissa olevat verot, jotka liittyvät ydinpääoman (CET1) eriin (negatiivinen määrä)	0	
26a	Toteutumattomiin voittoihin ja tappioihin liittyvät lakisäätteiset oikaisut 467 ja 468 artiklan mukaisesti	-213	
	Josta: ...toteutumattoman tappion suodatin 1	0	1
	Josta: ...toteutumattoman voiton suodatin 1	-213	
28	Ydinpääomaan (CET1) tehtävät lakisäätteiset oikaisut yhteensä	-714	
29	Ydinpääoma (CET1)	8 454	
Ensisijainen lisäpääoma (AT1): instrumentit			
30	Pääomainstrumentit ja niihin liittyvät ylikurssirahastot	550	
36	Ensisijainen lisäpääoma (AT1) ennen lakisäätteisiä oikaisuja	550	
Ensisijainen lisäpääoma (AT1): lakisäätteiset oikaisut			
43	Ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) tehtävät lakisäätteiset oikaisut yhteensä	0	
44	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	550	
45	Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	9 004	
Toissijainen pääoma (T2): instrumentit ja varaukset			
46	Pääomainstrumentit ja niihin liittyvät ylikurssirahastot	0	
47	Asetuksen 484 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu ehdot täyttävien erien määrä ja siihen liittyvät ylikurssirahastot, jotka poistetaan asteittain T2:sta	69	
51	Toissijainen pääoma (T2) ennen lakisäätteisiä oikaisuja	69	
Toissijainen pääoma (T2): lakisäätteiset oikaisut			
57	Toissijaiseen pääomaan (T2) tehtävät lakisäätteiset oikaisut yhteensä	0	
58	Toissijainen pääoma (T2)	69	
59	Pääoma yhteensä (TC = T1 + T2)	9 073	
60	Riskipainotetut saamiset yhteensä	50 499	
Vakavaraisuussuhteet ja puskurit			
61	Ydinpääoma (CET1) (prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	16,7 %	
62	Ensisijainen pääoma (T1) (prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	17,8 %	
63	Kokonaispääoma (prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	18,0 %	

64	Laitoskohtainen puskurivaatimus (92 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen CET1:n vaatimus plus yleistä pääomapuskuria ja vastasyklisiä puskuria koskevat vaatimukset plus järjestelmän kannalta merkittävään laitokseen liittyvä puskuri (G-SII- tai O-SII-puskuri) ilmaistuna prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	0,0 %	
65	josta: yleistä pääomapuskuria koskeva vaatimus	0,0 %	
66	josta: vastasyklisiä puskuria koskeva vaatimus	0,0 %	
67	josta: järjestelmäriskipuskuria koskeva vaatimus	0,0 %	
67a	josta: maailmanlaajuiseen järjestelmän kannalta merkittävään laitokseen (G-SII) tai muuhun järjestelmän kannalta merkittävään laitokseen (O-SII) liittyvä puskuri	0,0 %	
68	Puskureita koskevien vaatimusten täyttämiseen käytettävissä oleva ydinpääoma (CET1) (prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	10,0 %	
Määrät, jotka alittavat vähennyksiä koskevan raja-arvon (ennen riskipainotusta)			
72	Suorat ja välilliset omistussuodet, jotka laitoksella on finanssialan yhteisöjen pääomasta, kun laitoksella ei ole merkittävää sijoitusta näissä yhteisöissä (määrä, joka alittaa 10 prosentin raja-arvon ja josta on vähennetty hyväksyttävät lyhyet positiot)	192	
73	Suorat ja välilliset omistussuodet, jotka laitoksella on finanssialan yhteisöjen ydinpääoman (CET1) instrumenteista, kun laitoksella on merkittävä sijoitus näissä yhteisöissä (määrä, joka alittaa 10 prosentin raja-arvon ja josta on vähennetty hyväksyttävät lyhyet positiot)	5	
75	Väliaikaisten erojen seurauksena syntyvät laskennalliset verosaamiset (määrä, joka alittaa 10 prosentin raja-arvon ja josta on vähennetty siihen liittyvät verovelat, jos 38 artiklan 3 kohdan ehdot täyttyvät)	41	
Ylärajat, joita sovelletaan varausten sisällyttämiseen toissijaiseen pääomaan (T2)			
78	Toissijaiseen pääomaan (T2) niiden riskien osalta sisällytetyt luottoriskioikaisut, joihin sovelletaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää (ennen ylärajan soveltamista)	27 495	
79	Yläraja luottoriskioikaisujen sisällyttämiseksi toissijaiseen pääomaan (T2), kun noudatetaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää	165	
Pääomainstrumentit, joihin sovelletaan asteittaisen poistamisen järjestelyjä (sovelletaan vain 1.1.2013 – 1.1.2022)			
84	Nykyinen yläraja toissijaisen pääoman (T2) instrumenteille, joihin sovelletaan asteittaisen poistamisen järjestelyjä	364	
85	Toissijaisesta pääomasta (T2) ylärajan takia vähennetty määrä (ylärajan ylittävä määrä lunastusten ja erääntymisten jälkeen)	0	
Emoyhtiö			(C) määrät, joihin sovelletaan asetusta (EU) nro 575/2013 edeltänyttä kohtelua, tai asetuksessa (EU) nro 575/2013 säädetty jäljelle jäävä määrä
	Ydinpääoma (CET1): instrumentit ja rahastot, miljoonaa euroa	(A) määrä julkistamispäivänä	
1	Pääomainstrumentit ja niihin liittyvät ylikurssirahastot	2 918	
	josta: Osakepääoma	2 319	
2	Kertyneet voittovarot	5 293	
3	Kertyneet muun laajan tulokset erät (ja muut rahastot, kattaa myös toteutumattomat voitot ja tappiot sovellettavien tilinpäätösstandardien nojalla)	-22	
5	Vähemmistöosuudet (määrä, joka voidaan sisällyttää konsolidoituun ydinpääomaan)	0	0
5a	Riippumattoman tahon tarkastamat kesken tilikauden kertyneet voitot, joista on vähennetty kaikki ennakoitavissa olevat kulut tai osingot	371	
6	Ydinpääoma (CET1) ennen lakisääteisiä oikaisuja	8 560	
Ydinpääoma (CET1): lakisääteiset oikaisut			
7	Muut arvonoidit (negatiivinen määrä)	-210	
8	Aineettomat hyödykkeet (joista on vähennetty niihin liittyvät verovelat) (negatiivinen määrä)	-35	
10	Tulevista veronalaisista voitoista riippuvat laskennalliset verosaamiset, lukuun ottamatta niitä, jotka syntyvät väliaikaisten erojen seurauksena, (joista on vähennetty niihin liittyvät verovelat, jos 38 artiklan 3 kohdan ehdot täyttyvät) (negatiivinen määrä)	0	
11	Käyvän arvon rahastoon sisältyvät erät, jotka liittyvät rahavirtojen suojauksista saatuihin voittoihin tai tappioihin	2	
12	Odotettujen tappioiden yhteismäärän laskennasta saatavat negatiiviset määrät	-188	0
14	Käypään arvoon arvostettuihin velkoihin liittyvät voitot tai tappiot, jotka aiheutuvat laitoksen oman luottokelpoisuuden muutoksesta	6	
15	Etuuspohjaisen eläkerahaston varat (negatiivinen määrä)	-16	0
25b	Ennakoitavissa olevat verot, jotka liittyvät ydinpääoman (CET1) eriin (negatiivinen määrä)	0	

Liite 38 Vakavaraisuus, jatk.

26a	Toteutumattomiin voittoihin ja tappioihin liittyvät lakisääteiset oikaisut 467 ja 468 artiklan mukaisesti	-213	
	Josta: ...toteutumattoman tappion suodatin 1	0	1
	Josta: ...toteutumattoman voiton suodatin 1	-213	
28	Ydinpääomaan (CET1) tehtävät lakisääteiset oikaisut yhteensä	-654	
29	Ydinpääoma (CET1)	7 906	
Ensisijainen lisäpääoma (AT1): instrumentit			
30	Pääomainstrumentit ja niihin liittyvät ylikurssirahastot	550	
36	Ensisijainen lisäpääoma (AT1) ennen lakisääteisiä oikaisuja	550	
Ensisijainen lisäpääoma (AT1): lakisääteiset oikaisut			
43	Ensisijaiseen lisäpääomaan (AT1) tehtävät lakisääteiset oikaisut yhteensä	0	
44	Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	550	
45	Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	8 456	
Toissijainen pääoma (T2): instrumentit ja varaukset			
46	Pääomainstrumentit ja niihin liittyvät ylikurssirahastot	0	
47	Asetuksen 484 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu ehdot täyttävien erien määrä ja siihen liittyvät ylikurssirahastot, jotka poistetaan asteittain T2:sta	69	
51	Toissijainen pääoma (T2) ennen lakisääteisiä oikaisuja	69	
Toissijainen pääoma (T2): lakisääteiset oikaisut			
57	Toissijaiseen pääomaan (T2) tehtävät lakisääteiset oikaisut yhteensä	0	
58	Toissijainen pääoma (T2)	69	
59	Pääoma yhteensä (TC = T1 + T2)	8 525	
60	Riskipainotetut saamiset yhteensä	45 955	
Vakavaraisuussuhteet ja puskurit			
61	Ydinpääoma (CET1) (prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	17,2 %	
62	Ensisijainen pääoma (T1) (prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	18,4 %	
63	Kokonaispääoma (prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	18,6 %	
64	Laitoskohtainen puskurivaatimus (92 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen CET1:n vaatimus plus yleistä pääomapuskuria ja vastasyklisiä puskuria koskevat vaatimukset plus järjestelmän kannalta merkittävään laitokseen liittyvä puskurit (G-SII- tai O-SII-puskurit) ilmaistuna prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	0,0 %	
65	josta: yleistä pääomapuskuria koskeva vaatimus	0,0 %	
66	josta: vastasyklisiä puskuria koskeva vaatimus	0,0 %	
67	josta: järjestelmäriskipuskuria koskeva vaatimus	0,0 %	
67a	josta: maailmanlaajuiseen järjestelmän kannalta merkittävään laitokseen (G-SII) tai muuhun järjestelmän kannalta merkittävään laitokseen (O-SII) liittyvä puskurit	0,0 %	
68	Puskureita koskevien vaatimusten täyttämiseen käytettävissä oleva ydinpääoma (CET1) (prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä)	10,6 %	
Määrät, jotka alittavat vähennyksiä koskevan raja-arvon (ennen riskipainotusta)			
72	Suorat ja välilliset omistusosuudet, jotka laitoksella on finanssialan yhteisöjen pääomas- ta, kun laitoksella ei ole merkittävää sijoitusta näissä yhteisöissä (määrä, joka alittaa 10 prosentin raja-arvon ja josta on vähennetty hyväksyttävät lyhyet positiot)	192	
75	Väliaikaisten erojen seurauksena syntyvät laskennalliset verosaamiset (määrä, joka alittaa 10 prosentin raja-arvon ja josta on vähennetty siihen liittyvät verovelat, jos 38 artiklan 3 kohdan ehdot täyttyvät)	41	
Ylärajat, joita sovelletaan varausten sisällyttämiseen toissijaiseen pääomaan (T2)			
78	Toissijaiseen pääomaan (T2) niiden riskien osalta sisällytetyt luottoriskioikaisut, joihin sovelletaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää (ennen ylärajan soveltamista)	24 486	
79	Yläraja luottoriskioikaisujen sisällyttämiselle toissijaiseen pääomaan (T2), kun noudatetaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää	147	
Pääomainstrumentit, joihin sovelletaan asteittaisen poistamisen järjestelyjä (sovelletaan vain 1.1.2013 – 1.1.2022)			
84	Nykyinen yläraja toissijaisen pääoman (T2) instrumenteille, joihin sovelletaan asteittai- sen poistamisen järjestelyjä	364	
85	Toissijaisesta pääomasta (T2) ylärajan takia vähennetty määrä (ylärajan ylittävä määrä lunastusten ja erääntymisten jälkeen)	0	

Omien varojen vähimmäisvaatimus ja riskipainotetut erät

Konserni

Miljoonaa euroa	31.12.2014		31.12.2013	
	Vähimmäis- vaatimus	Riski- painotetut erät	Vähimmäis- vaatimus	Riski- painotetut erät
Luottoriski	3 059	38 231	3 163	39 543
- josta vastapuoliriski	663	8 285	362	4 520
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä	2 200	27 496	1 827	22 837
- josta yritys vastuut	1 358	16 976	1 217	15 217
- josta edistynyt menetelmä	488	6 103		
- josta perusmenetelmä	870	10 873	1 217	15 217
- josta luottolaitos vastuut	358	4 465	279	3 490
- josta vähittäis vastuut	465	5 816	313	3 910
- josta vastuut, joiden vakuutena on kiinteää omaisuutta	184	2 300	222	2 769
- josta muut vähittäis vastuut	281	3 516	91	1 140
- josta muut	19	239	18	220
Standardimenetelmä	859	10 735	1 336	16 706
- josta valtio- tai keskuspankkivastuut	17	208	8	103
- josta aluehallinto- tai paikallisviranomais vastuut	14	170	10	122
- josta julkisen sektorin yhteisöjen vastuut	2	20	3	32
- josta monenkeskisten kehityspankkien vastuut				
- josta kansainvälisten organisaatioiden vastuut				
- josta luottolaitos vastuut	692	8 663	848	10 596
- josta yritys vastuut	79	995	92	1 153
- josta vähittäis vastuut	32	395	244	3 045
- josta vastuut, joiden vakuutena on kiinteää omaisuutta			74	931
- josta vastuut, joissa on maksuhäiriö	1	13	27	333
- josta vastuut, joihin liittyy erityisen korkea riski				
- josta vakuudelliset joukkovelkakirjalainat	12	145	17	211
- josta sellaisten luottolaitosten ja yritysten vastuut, joilla on lyhyen aikavälin luokitus				
- josta yhteissijoitusyritysten vastuut				
- josta oman pääoman ehtoiset vastuut	4	54	6	72
- josta muut	6	72	9	109
Vastuun arvonokaisuriski	172	2 153		
Markkinariski	443	5 536	644	8 048
- josta kaupankäyntivarasto, sisäinen malli	298	3 720	421	5 262
- josta kaupankäyntivarasto, standardimenetelmä	135	1 690	208	2 595
- josta muu rahoitustoiminta, standardimenetelmä	10	126	15	191
Operatiivinen riski	366	4 579	405	5 060
Standardimenetelmä	366	4 579	405	5 060
Yhteensä ennen oikaisuja	4 040	50 499	4 212	52 652
Oikaisu Basel I -lattiasäännöksiin perustuen				
Pääomatarpeen lisäys lattiasäännösten mukaisesti	862	10 776	274	3 425
Yhteensä	4 902	61 275	4 486	56 077

Omien varojen vähimmäisvaatimus ja riskipainotetut erät

Emoyhtiö

Miljoonaa euroa	31.12.2014		31.12.2013	
	Vähimmäis- vaatimus	Riski- painotetut erät	Vähimmäis- vaatimus	Riski- painotetut erät
Luottoriski	2 737	34 223	2 805	35 064
- josta vastapuoliriski	663	8 285	362	4 520
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä	1 959	24 486	1 717	21 463
- josta yritys vastuut	1 248	15 599	1 112	13 897
- josta edistynyt menetelmä	489	6 115	0	0
- josta perusmenetelmä	759	9 484	1 112	13 897
- josta luottolaitos vastuut	356	4 457	279	3 488
- josta vähittäis vastuut	337	4 215	313	3 910
- josta vastuut, joiden vakuutena on kiinteää omaisuutta	184	2 300	222	2 769
- josta muut vähittäis vastuut	153	1 916	91	1 140
- josta muut	17	215	13	168
Standardimenetelmä	779	9 736	1 088	13 600
- josta valtio- tai keskuspankkivastuut	16	205	8	103
- josta aluehallinto- tai paikallisviranomais vastuut	14	170	10	121
- josta julkisen sektorin yhteisöjen vastuut	2	20	3	32
- josta monenkeskisten kehityspankkien vastuut				
- josta kansainvälisten organisaatioiden vastuut				
- josta luottolaitos vastuut	700	8 742	849	10 608
- josta yritys vastuut	1	8	27	335
- josta vähittäis vastuut	4	56	52	646
- josta vastuut, joiden vakuutena on kiinteää omaisuutta			74	931
- josta vastuut, joissa on maksuhäiriö	0	1	15	191
- josta vastuut, joihin liittyy erityisen korkea riski				
- josta vakuudelliset joukkovelkakirjalainat	10	122	17	211
- josta sellaisten luottolaitosten ja yritysten vastuut, joilla on lyhyen aikavälin luokitus				
- josta yhteissijoitusyritysten vastuut				
- josta oman pääoman ehtoiset vastuut	27	343	34	424
- josta muut	5	69		
Vastuun arvon oikaisu riski	172	2 153		
Markkinariski	443	5 534	644	8 048
- josta kaupankäyntivarasto, sisäinen malli	298	3 720	421	5 262
- josta kaupankäyntivarasto, standardimenetelmä	135	1 691	208	2 595
- josta muu rahoitustoiminta, standardimenetelmä	10	123	15	191
Operatiivinen riski	324	4 045	365	4 557
Standardimenetelmä	324	4 045	365	4 557
Yhteensä ennen oikaisuja	3 676	45 955	3 814	47 669
Oikaisu Basel I -lattiasäännöksiin perustuen				
Pääomatarpeen lisäys lattiasäännösten mukaisesti	704	8 807	222	2 781
Yhteensä	4 380	54 762	4 036	50 451

Nordea Bank AB (publ) antoi joulukuussa 2012 Nordea Pankki Suomi Oyj:lle takauksen, jolla Nordea Bank AB (publ) takaa osan Nordea Pankki Suomi Oyj:n sisäisten luottoluokitusten menetelmillä lasketuista yritys vastuista. Takauksen nettovaikutus Nordea Pankki Suomi Oyj:n riskipainotettuihin eriin oli vuoden 2014 lopussa -3,7 miljardia euroa (-7,6).

Vähimmäisomavaraisuusaste¹

	Konserni. 31.12.2014	Emoyhtiö 31.12.2014
Ensisijainen pääoma, siirtymäsäännösten mukaan, miljoonaa euroa ²	9 004	8 456
Vastuiden kokonaismäärä, miljoonaa euroa	269 431	268 340
Vähimmäisomavaraisuusaste, prosenttia	3,3	3,2

¹ Vähimmäisomavaraisuusaste ja volyymit perustuvat kolmen kuukauden keskiarvoon valvontaviranomaisen raportointiprosessin mukaisesti.

² Sisältää tilikauden tuloksen

Markkinariskin pääomavaateet, 31. 12.2014

Konserni ja emoyhtiö

Miljoonaa euroa	Kaupankäyntivarasto (sisäinen)		Kaupankäyntivarasto (standardi)		Muu rahoitustoiminta ² (standardi)		Yhteensä	
	Riski- painotetut erät	Pääoma- vaade	Riski- painotetut erät	Pääoma- vaade	Riski- painotetut erät	Pääoma- vaade	Riski- painotetut erät	Pääoma- vaade
Korkoriski ¹	949	76	1 387	111			2 336	187
Osakeriski	267	21	291	23			558	45
Valuuttakurssiriski	325	26			126	10	451	36
Hyödykeriski			12	1			12	1
Selvitysrisiki			0	0	0	0	0	0
Hajautusvaikutus	-630	-50					-630	-50
Stressattu VaR	1 702	136					1 702	136
Erityisriskin lisäpääomavaati- mus	638	51					638	51
Kaikkien riskien lisäpääoma- vaatimus	468	37					468	37
Yhteensä	3 720	298	1 690	135	126	10	5 536	443

¹ Sisäisen mallin lukuihin sisältyvät sekä yleinen että erityinen korkoriski (eli VaR-menetelmällä laskettu korkoriski ja VaR-menetelmällä laskettu luottomarginaaliriski).

² Josta emoyhtiön Valuuttakurssiriski on EUR 123 miljoonaa euroa

NPS:n liikkeeseenlaskemien pääomainstrumenttien ehdot löytyvät osoitteesta www.nordea.com/investor relations.

Erittely Nordea Pankki Suomi -konserniin yhdistellyistä yhtiöistä

31.12.2014	Osakkeiden lukumäärä	Kirjanpitoarvo milj.euroa	Äänimäärä %	Kotipaikka	Yhdistelytapa
Nordea Pankki Suomi -konserniin sisältyvät tytäryhtiöt					
Nordea Rahoitus Suomi Oy	1 000 000	306	100	Helsinki	hankintameno- menetelmä
Muut yhtiöt		2			
Yhteensä		308			

Liite 39 Rahoitusinstrumenttien luokittelu

Konserni	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat							Yhteensä
	Luotot ja muut saamiset	Erä- päivään saakka pidettävät	Kaupan- käynti- tarkoituk- sessa pidettävät	Määritetty arvostetta- vaksi tulos- vaikuttei- sesti	Suojaus- tarkoituk- sessa tehdyt johdannais- sopimukset	Myytä- vissä olevat	Muut kuin rahoitus- varat	
31.12.2014, miljoonaa euroa								
Varat								
Käteiset varat ja keskus- pankkitalletukset	28 846	-	-	-	-	-	-	28 846
Saamiset keskuspankeilta	18	-	282	-	-	-	-	300
Saamiset luottolaitoksilta	29 565	-	5 486	-	-	-	-	35 051
Luotot yleisölle	68 971	-	44 777	-	-	-	-	113 748
Korolliset arvopaperit	-	66	22 772	-	-	11 805	-	34 643
Vakuudeksi annetut rahoitus- instrumentit	-	-	11 058	-	-	-	-	11 058
Osakkeet ja osuudet	-	-	1 911	7	-	-	-	1 918
Johdannais-sopimukset	-	-	104 312	-	942	-	-	105 254
Korkorisikin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	76	-	-	-	-	-	-	76
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	39	39
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	47	47
Aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	84	84
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-	-	2	2
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	43	43
Versaamiset	-	-	-	-	-	-	0	0
Eläkesaamiset	-	-	-	-	-	-	25	25
Muut varat	1 337	-	-	12 977	-	-	310	14 624
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	121	-	-	-	-	-	319	440
Yhteensä	128 934	66	190 598	12 984	942	11 805	869	346 198

Konserni	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat							Yhteensä
			Kaupan- käynti- tarkoituk- sessa pidettävät	Määritetty arvostetta- vaksi tulos- vaikuttei- sesti	Suojaus- tarkoituk- sessa tehdyt johdannais- sopimukset	Muut rahoitus- velat	Muut kuin rahoitus- velat	
31.12.2014, miljoonaa euroa								
Velat								
Velat luottolaitoksille			26 194	-	-	61 174	-	87 368
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle			24 286	-	-	52 593	-	76 879
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			8 502	-	-	39 970	-	48 472
Johdannais-sopimukset			102 564	-	312	-	-	102 876
Korkorisikin suojaavien erien käyvän arvon muutokset			-	-	-	773	-	773
Verovelat			-	-	-	-	41	41
Muut velat			6 273	10 061	-	2 034	209	18 577
Siirtovelat ja saadut ennakot			-	-	-	193	611	804
Laskennalliset verovelat			-	-	-	-	57	57
Varaukset			-	-	-	-	85	85
Eläkevelat			-	-	-	-	28	28
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			-	-	-	620	-	620
Yhteensä			167 819	10 061	312	157 357	1 031	336 580

Liite 39 Rahoitusinstrumenttien luokittelu, jatk.

Konserni	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat							Yhteensä
	Luotot ja muut saamiset	Eräpäivään saakka pidettävät	Kaupan- käynti- tarkoituk- sessa pidettävät	Määritetty arvostetta- vaksi tulos- vaikuttei- sesti	Suojaus- tarkoituk- sessa tehdyt johdannaissopimukset	Myytä- vissä olevat	Muut kuin rahoitus- varat	
31.12.2013, miljoonaa euroa								
Varat								
Käteiset varat ja keskus- pankkitalletukset	30 904	-	-	-	-	-	-	30 904
Saamiset keskuspankeilta	94	-	563	-	-	-	-	657
Saamiset luottolaitoksilta	28 542	-	6 568	-	-	-	-	35 110
Luotot yleisölle	73 603	-	40 176	-	-	-	-	113 779
Korolliset arvopaperit	-	2 166	21 322	-	-	10 758	-	34 246
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	-	-	9 739	-	-	-	-	9 739
Osakkeet ja osuudet	-	-	665	15	-	-	-	680
Johdannaissopimukset	-	-	69 625	-	609	-	-	70 234
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	58	-	-	-	-	-	-	58
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	59	59
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	100	100
Aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	94	94
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-	-	113	113
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	5	5
Versaamiset	-	-	-	-	-	-	1	1
Eläkesaamiset	-	-	-	-	-	-	133	133
Muut varat	1 410	-	-	6 606	-	-	261	8 277
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	324	-	-	-	-	-	248	572
Yhteensä	134 935	2 166	148 658	6 621	609	10 758	1 014	304 761
Velat								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat								
31.12.2013, miljoonaa euroa								
Velat								
Velat luottolaitoksille			22 333	-	-	57 093	-	79 426
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle			26 924	-	-	53 985	-	80 909
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			8 119	-	-	39 011	-	47 130
Johdannaissopimukset			66 806	-	303	-	-	67 109
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset			-	-	-	369	-	369
Verovelat			-	-	-	-	8	8
Muut velat			10 405	5 871	-	2 240	339	18 855
Siirtovelat ja saadut ennakot			-	-	-	453	413	866
Laskennalliset verovelat			-	-	-	-	53	53
Varaukset			-	-	-	-	72	72
Eläkevelat			-	-	-	-	21	21
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			-	-	-	429	-	429
Yhteensä			134 587	5 871	303	153 580	906	295 247

Liite 39 Rahoitusinstrumenttien luokittelu, jatk.

Emoyhtiö	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat							Yhteensä
	Luotot ja muut saamiset	Eräpäivään saakka pidettävät	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Määritetty arvostettavaksi tulosvaikutteisesti	Suojaus-tarkoituk-sessa tehdyt johdannais-sopimukset	Myytä-vissä olevat	Muut kuin rahoitus-varat	
31.12.2014, miljoonaa euroa								
Varat								
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	28 846	-	-	-	-	-	-	28 846
Saamiset keskuspankeilta	18	-	282	-	-	-	-	300
Saamiset luottolaitoksilta	35 305	-	5 486	-	-	-	-	40 791
Luotot yleisölle	61 862	-	44 777	-	-	-	-	106 639
Korolliset arvopaperit	-	66	22 772	-	-	11 805	-	34 643
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	-	-	11 058	-	-	-	-	11 058
Osakkeet ja osuudet	-	-	1 910	7	-	-	-	1 917
Johdannais-sopimukset	-	-	104 312	-	942	-	-	105 254
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	76	-	-	-	-	-	-	76
Tytäryhtiösakkeet ja -osuudet	-	-	-	-	-	-	308	308
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	28	28
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	35	35
Aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	71	71
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-	-	2	2
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	41	41
Verosaamiset	-	-	-	-	-	-	-	-
Eläkesaamiset	-	-	-	-	-	-	25	25
Muut varat	1 308	-	-	12 977	-	-	301	14 586
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	112	-	-	-	-	-	147	259
Yhteensä	127 527	66	190 597	12 984	942	11 805	958	344 879
	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat							Yhteensä
			Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Määritetty arvostettavaksi tulosvaikutteisesti	Suojaus-tarkoituk-sessa tehdyt johdannais-sopimukset	Muut rahoitus-velat	Muut rahoitus-velat	
31.12.2014, miljoonaa euroa								
Velat								
Velat luottolaitoksille			26 194	-	-	60 934	-	87 128
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle			24 286	-	-	52 587	-	76 873
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			8 502	-	-	39 970	-	48 472
Johdannais-sopimukset			102 564	-	312	-	-	102 876
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset			-	-	-	773	-	773
Verovelat			-	-	-	-	39	39
Muut velat			6 273	10 061	-	1 908	128	18 370
Siirtovelat ja saadut ennakot			-	-	-	110	501	611
Laskennalliset verovelat			-	-	-	-	-	-
Varaukset			-	-	-	-	82	82
Eläkevelat			-	-	-	-	25	25
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			-	-	-	620	-	620
Yhteensä			167 819	10 061	312	156 902	775	335 869

Liite 39 Rahoitusinstrumenttien luokittelu, jatk.

Emoyhtiö	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat							Yhteensä
	Luotot ja muut saamiset	Eräpäivään saakka pidettävät	Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	Määritetty arvostettavaksi tulosvaikutteisesti	Suojaus-tarkoituk-sessa tehdyt johdannais-sopimukset	Myytä-vissä olevat	Muut kuin rahoitus-varat	
31.12.2013, miljoonaa euroa								
Varat								
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	30 904	-	-	-	-	-	-	30 904
Saamiset keskuspankeilta	94	-	563	-	-	-	-	657
Saamiset luottolaitoksilta	33 995	-	6 568	-	-	-	-	40 563
Luotot yleisölle	67 092	-	40 176	-	-	-	-	107 268
Korolliset arvopaperit	-	2 166	21 322	-	-	10 758	-	34 246
Vakuudeksi annetut rahoitus-instrumentit	-	-	9 739	-	-	-	-	9 739
Osakkeet ja osuudet	-	-	665	14	-	-	-	679
Johdannaissopimukset	-	-	69 625	-	609	-	-	70 234
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	58	-	-	-	-	-	-	58
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	-	-	-	-	-	-	376	376
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	34	34
Aineettomat hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	98	98
Aineelliset hyödykkeet	-	-	-	-	-	-	74	74
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-	-	8	8
Laskennalliset verosaamiset	-	-	-	-	-	-	2	2
Verosaamiset	-	-	-	-	-	-	-	-
Eläkesaamiset	-	-	-	-	-	-	132	132
Muut varat	1 377	-	-	6 606	-	-	250	8 233
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	317	-	-	-	-	-	69	386
Yhteensä	133 837	2 166	148 658	6 620	609	10 758	1 043	303 691
Velat								
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat								
			Kaupankäyntitarkoituk-sessa pidettävät	Määritetty arvostetta-vaksi tulos-vaikuttei-sesti	Suojaus-tarkoituk-sessa tehdyt johdannais-sopimukset	Muut rahoitus-velat	Muut kuin rahoitus-velat	Yhteensä
31.12.2013, miljoonaa euroa								
Velat								
Velat luottolaitoksille			22 333	-	-	56 982	-	79 315
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle			26 924	-	-	53 984	-	80 908
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			8 119	-	-	39 011	-	47 130
Johdannaissopimukset			66 806	-	303	-	-	67 109
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset			-	-	-	369	-	369
Verovelat			-	-	-	-	4	4
Muut velat			10 405	5 871	-	2 139	272	18 687
Siirtovelat ja saadut ennakot			-	-	-	366	302	668
Laskennalliset verovelat			-	-	-	-	-	-
Varaukset			-	-	-	-	67	67
Eläkevelat			-	-	-	-	20	20
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			-	-	-	429	-	429
Yhteensä			134 587	5 871	303	153 280	665	294 706

Liite 40 Varojen ja velkojen käypä arvo

Rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvo

Konserni

Miljoonaa euroa	31.12.2014		31.12.2013	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	28 846	28 846	30 904	30 904
Luotot	149 099	147 874	149 546	149 607
Korolliset arvopaperit	34 643	34 647	34 246	34 252
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	11 058	11 058	9 739	9 739
Osakkeet ja osuudet	1 918	1 918	680	680
Johdannaissopimukset	105 254	105 254	70 234	70 234
Muut varat	14 940	14 938	8 840	8 840
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	440	440	572	572
Rahoitusvarat yhteensä	346 198	344 975	304 761	304 828
Rahoitusvelat				
Talletukset ja muut velat	212 719	212 954	207 465	208 094
Johdannaissopimukset	102 876	102 876	67 109	67 109
Muut velat	19 561	19 560	19 378	19 378
Siirtovelat ja saadut ennakot	804	804	866	866
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	620	620	429	429
Rahoitusvelat yhteensä	336 580	336 814	295 247	295 876

Emoyhtiö

Miljoonaa euroa	31.12.2014		31.12.2013	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	28 846	28 846	30 904	30 904
Luotot	147 730	146 602	148 489	148 547
Korolliset arvopaperit	34 643	34 647	34 246	34 252
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	11 058	11 058	9 739	9 739
Osakkeet ja osuudet	1 917	1 917	679	679
Johdannaissopimukset	105 254	105 254	70 234	70 234
Muut varat	15 172	15 171	9 014	9 014
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	259	259	386	386
Rahoitusvarat yhteensä	344 879	343 754	303 691	303 755
Rahoitusvelat				
Talletukset ja muut velat	212 473	212 707	207 353	207 982
Johdannaissopimukset	102 876	102 876	67 109	67 109
Muut velat	19 289	19 289	19 147	19 147
Siirtovelat ja saadut ennakot	611	611	668	668
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	620	620	429	429
Rahoitusvelat yhteensä	335 869	336 103	294 706	295 335

Tietoja taseessa käypään arvoon arvostettavien erien arvostamisesta annetaan liitteessä 1, kohdassa 10 "Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen" ja tässä liitteessä kohdassa "Taseessa käypään arvoon arvostettavien erien käyvän arvon määrittely". Tietoja eristä, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon, annetaan tässä liitteessä kohdassa "Rahoitusvarat ja -velat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon".

Liite 40 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatk.

Taseessa käypään arvoon arvostetut varat ja velat

Konserni

Käyvän arvon hierarkia

31.12.2014, miljoonaa euroa	Instrumentin noteeraus toimivilla markkinoilla (Taso 1)	Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 2)	Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 3)	Yhteensä
Taseessa käypään arvoon arvostetut varat¹				
Saamiset keskuspankeilta	-	282	-	282
Saamiset luottolaitoksilta	-	5 486	-	5 486
Luotot yleisölle	-	44 777	-	44 777
Korolliset arvopaperit	18 905	15 595	77	34 577
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	5 789	5 269	-	11 058
Osakkeet	1 465	-	453	1 918
Johdannaissopimukset	52	103 755	1 447	105 254
Sijoituskiinteistöt	-	2	-	2
Muut varat	-	12 977	-	12 977
Yhteensä	26 211	188 143	1 977	216 331

Taseessa käypään arvoon arvostetut velat¹

Velat luottolaitoksille	-	26 194	-	26 194
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	24 286	-	24 286
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	8 502	-	8 502
Johdannaissopimukset	39	101 199	1 638	102 876
Muut velat	4 137	12 197	-	16 334
Yhteensä	4 176	172 378	1 638	178 192

¹ Kaikki erät arvostetaan käypään arvoon toistuvasti kunkin raportointikauden lopussa.

31.12.2013, miljoonaa euroa	Instrumentin noteeraus toi- mivilla markki- noilla (Taso 1)	Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 2)	Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 3)	Yhteensä
Taseessa käypään arvoon arvostetut varat¹				
Saamiset keskuspankeilta	-	563	-	563
Saamiset luottolaitoksilta	-	6 568	-	6 568
Luotot yleisölle	-	40 176	-	40 176
Korolliset arvopaperit	21 985	9 880	215	32 080
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	5 998	3 741	-	9 739
Osakkeet	236	-	444	680
Johdannaissopimukset	52	68 553	1 629	70 234
Sijoituskiinteistöt	-	9	104	113
Muut varat	-	6 606	-	6 606
Yhteensä	28 271	136 096	2 392	166 759

Taseessa käypään arvoon arvostetut velat¹

Velat luottolaitoksille	-	22 333	-	22 333
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	26 924	-	26 924
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	8 119	-	8 119
Johdannaissopimukset	55	65 625	1 429	67 109
Muut velat	8 680	7 595	1	16 276
Yhteensä	8 735	130 596	1 430	140 761

¹ Kaikki erät arvostetaan käypään arvoon toistuvasti kunkin raportointikauden lopussa.

Emoyhtiö

Käyvän arvon hierarkia

31.12.2014, miljoonaa euroa	Instrumentin noteeraus toimivilla markkinoilla (Taso 1)	Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 2)	Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 3)	Yhteensä
Taseessa käypään arvoon arvostetut varat¹				
Saamiset keskuspankeilta	-	282	-	282
Saamiset luottolaitoksilta	-	5 486	-	5 486
Luotot yleisölle	-	44 777	-	44 777
Korolliset arvopaperit	18 905	15 595	77	34 577
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	5 789	5 269	-	11 058
Osakkeet	1 465	-	452	1 917
Johdannaissopimukset	52	103 755	1 447	105 254
Sijoituskiinteistöt	-	2	-	2
Muut varat	-	12 977	-	12 977
Yhteensä	26 211	188 143	1 976	216 330

Taseessa käypään arvoon arvostetut velat¹

Velat luottolaitoksille	-	26 194	-	26 194
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	24 286	-	24 286
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	8 502	-	8 502
Johdannaissopimukset	39	101 199	1 638	102 876
Muut velat	4 137	12 197	-	16 334
Yhteensä	4 176	172 378	1 638	178 192

¹ Kaikki erät arvostetaan käypään arvoon toistuvasti kunkin raportointikauden lopussa.

31.12.2013, miljoonaa euroa	Instrumentin noteeraus toimivilla markkinoilla (Taso 1)	Todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 2)	Ei-todennettavia markkina-arvoja käyttävä arvostus- menetelmä (Taso 3)	Yhteensä
Taseessa käypään arvoon arvostetut varat¹				
Saamiset keskuspankeilta	-	563	-	563
Saamiset luottolaitoksilta	-	6,568	-	6,568
Luotot yleisölle	-	40 176	-	40 176
Korolliset arvopaperit	21 985	9 880	215	32 080
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	5 998	3 741	-	9 739
Osakkeet	235	-	444	679
Johdannaissopimukset	52	68 553	1 629	70 234
Sijoituskiinteistöt	-	4	4	8
Muut varat	-	6 606	-	6 606
Yhteensä	28 270	136 091	2 292	166 653

Taseessa käypään arvoon arvostetut velat¹

Velat luottolaitoksille	-	22 333	-	22 333
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	26 924	-	26 924
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	8 119	-	8 119
Johdannaissopimukset	55	65 625	1 429	67 109
Muut velat	8 680	7 595	1	16 276
Yhteensä	8 735	130 596	1 430	140 761

¹ Kaikki erät arvostetaan käypään arvoon toistuvasti kunkin raportointikauden lopussa.

Taseessa käypään arvoon arvostettavien erien käyvän arvon määrittely

Käypään arvoon arvostettavat varat ja velat luokitellaan kolmeen IFRS-standardien käyvän arvon hierarkian mukaiseen tasoon. Hierarkiassa merkityksellisin tekijä on samanlaisten varojen tai velkojen (oikaisematon) noteeraus toimivilla markkinoilla (taso 1) ja vähiten merkityksellisin tekijä on ei-todennettava markkina-arvo (taso 3). Instrumentit luokitellaan alimmalle mahdolliselle tasolle koko instrumentin käyvän arvon määrittelynsä kannalta merkittävän tekijän mukaan.

Käyvän arvon hierarkian taso 1 sisältää varat ja velat, jotka on arvostettu käyttäen samanlaisen varan tai velan suoraa noteerausta toimivilla markkinoilla. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos omaisuuserällä käydään kauppaa niin usein ja niin suurella volyyymilla, että hintatietoja on saatavilla jatkuvasti. Tähän ryhmään kuuluvat pörssissä noteeratut johdannaisopimukset, pörssiosakkeet, kehittyneiden valtioiden valtionlainat sekä useimmat likvidit kiinnitysluottolainat ja yrityslainat, joille on saatavissa suora markkinahinta.

Käyvän arvon hierarkian taso 2 sisältää varat ja velat, joille ei ole saatavissa suoraa noteerausta toimivilta markkinoilta. Niiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Arvio perustuu tilinpäätöspäivän markkinahintoihin tai -kursseihin, ja ei-todennettavissa olevien tekijöiden vaikutus käypään arvoon on vähäinen. Tähän ryhmään kuuluvat suurin osa NPS:n OTC-johdannaisista, takaisinmyynti- ja takaisinostosopimusten perusteella ostetut/myydyt arvopaperit, lainaksi otetut ja annetut arvopaperit sekä muut instrumentit, joiden arvostusmenetelmissä tai -malleissa käytettävät muuttujat saadaan toimivilta markkinoilta.

Käyvän arvon hierarkian taso 3 sisältää varat ja velat, joiden käypää arvoa ei saada suoraan markkinanoteerauksesta tai epäsuorasti todennettavissa oleviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tähän ryhmään kuuluvat sijoitukset listaamattomiin arvopapereihin, pääomarahastoihin ja hedge-rahastoihin sekä sijoituskiinteistöihin. Ryhmään kuuluvat myös sijoitukset monimutkaisiin OTC-johdannaisiin, mukaan lukien OTC-johdannaiset, joiden arvostusmenetelmässä tai -mallissa käytettävät muuttujat saadaan hiljaisilta markkinoilta, tietyt monimutkaiset tai strukturoidut rahoitusinstrumentit, kuten CLN:t ja CDO:t, sekä epälikvidit korolliset arvopaperit. Monimutkaisissa arvostusmalleissa käytetään yleensä ei-todennettavissa olevia ja mallikohtaisia parametrejä.

Kaikkissa arvostusmalleissa, sekä monimutkaisissa että yksinkertaisissa, hyödynnetään markkinaparametrejä, joita ovat muun muassa korot, volatiliiteetit ja korrelaatiot. Osa parametreistä on todennettavissa, kun taas osa ei ole. Kaikkien päävaluuttojen korot ovat todennettavissa, samoin kuin korkojen ja valuuttakurssien volatiliiteetit ja korrelaatiot tiettyyn ajanjaksoon asti. Myös useimpien likvidien lyhyiden osakeinstrumenttien volatiliiteetit ja korrelaatiot ovat todennettavissa. Vähemmän likvidien osakeinstrumenttien ja hyödykkeiden optiomarkkinat ovat suhteellisen epälikvidit, joten niiden volatiliiteetit ja korrelaatiot eivät ole todennettavissa. Jokaisen instrumentin herkkyys suhteessa ei-todennettavissa oleviin parametreihin mitataan. Jos ei-todennettavissa olevien parametrien vaikutus arvostukseen on merkittävä, instrumentit luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3.

Korollisten arvopaperien kolmitasoinen luokittelu perustuu sisäiseen hinnoittelumenetelmään. Näillä instrumenteilla voi olla suora noteeraus toimivilta markkinoilta (taso 1) tai niiden käypä arvo voidaan laskea menetelmällä, jolla saadaan todennettavissa oleviin tekijöihin perustuva noteeraus (taso 2). Tason 3 joukkolainat ovat epälikvidejä.

OTC-johdannaisten käypä arvo määritetään arvostusmalleilla. Vakuudellisissa sopimuksissa diskonttaukseen käytetään OIS-korkoja (Overnight Index Swap), jotka ovat todennettavissa markkinoilla. Arvostus perustuu lisäksi useisiin muihin markkinaparametreihin sopimuksen luonteesta riippuen. Monimutkaisten OTC-johdannaisten käypä arvo määritetään monimutkaisilla arvostusmalleilla. Nämä mallit ovat yleensä yrityksen omia ja perustuvat oletuksiin kohde-etuuden kehityksestä ja tilastolliseen skenaarioanalyysiin. Edellä kerrotun mukaisesti OTC-johdannaiset luokitellaan yleensä käyvän arvon hierarkian tasolle 2, joten mallien kaikki merkittävät parametrit ovat todennettavissa toimivilla markkinoilla. Yksinkertaisten johdannaisten arvostuksessa käytetään vakiomalleja, kuten Black-Scholes-mallia.

Pääomarahastosijoitusten ja listaamattomien osakeinstrumenttien arvostus on luonteeltaan epävarmempaa kuin sellaisten osakeinstrumenttien arvostus, joilla käydään aktiivisesti kauppaa. Kaikkien omaisuuserien arvostuksessa painotetaan johdonmukaisuutta pitkällä aikavälillä. Menetelmät ovat Euroopan pääomasijoitusyhdistyksen EVCA:n ohjeen "International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines" mukaiset. EVCA:n ohjeita pidetään pääomarahastosijoitusalan markkinanormeina. Yhdysvaltalaisen rahastojen arvostuksessa käytetään samanlaisia menetelmiä.

Varojen ja velkojen käypä arvo lasketaan yleensä yksittäisten instrumenttien teoreettisena nykyarvona. Laskelma perustuu edellä kuvatulla tavalla riippumattomista lähteistä hankittuihin markkinaparametreihin, eikä siinä tehdä oletuksia riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Laskelmaa täydennetään portfolio-oikaisulla.

Tärkeä osa portfolio-oikaisua on OTC-johdannaisiin liittyvä vastapuoliriski. Oikaisu perustuu kuhunkin vastapuoleen liittyvään nykyiseen riskiin, mahdolliseen tulevaan arvioituun riskiin ja vastapuoliriskiltä suojautumisesta aiheutuviin arvioituihin kuluihin. Kulut perustuvat joko suoraan markkinahintoihin (kun ne ovat saatavilla) tai vastapuolen sisäiseen luottoluokitukseen pohjautuvaan teoreettiseen laskelmaan. Huomioon otetaan lisäksi Nordean luottomarginaali johdannaisten arvostuksessa (DVA).

Toinen tärkeä osa portfolio-oikaisua on markkinariskin avointen nettopositioiden keskihintojen oikaisu osto- tai myyntihinnoiksi (nettoposition mukaisesti). Eri riskiluokkien riskit lasketaan yhteen ja nettoutetaan sisäisten periaatteiden mukaisesti, ja laskelmassa käytetään yhteenlaskettuja markkinatietoja osto- ja myyntihintojen eroista. Erot päivitetään säännöllisesti.

Arvostettaessa sijoituskiinteistöjä käypään arvoon otetaan huomioon markkinaosapuolten kyky hankkia taloudellista hyötyä sijoituskiinteistöjen parhaalla mahdollisella käytöllä eli huomioon otetaan se, mikä on sijoituskiinteistöjen käytössä fyysisesti mahdollista, juridisesti mahdollista ja taloudellisesti kannattavaa. Nordean sijoituskiinteistöt ovat tällä hetkellä parhaassa mahdollisessa käytössä. Sijoituskiinteistöt arvostetaan kiinteistön tarkoituksen ja luonteen perusteella käyttäen asianmukaisimpia arvostusmenetelmiä. Ensisijainen arvostusmenetelmä on rahavirtojen diskonttausmenetelmä, jossa käytetään nykyisiä rahavirtoja, markkinakorkoja ja nykyisiä tuottovaatimuksia.

Liite 40 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatk.**Tasojen 1 ja 2 väliset siirrot**

NPS siirsi vuoden aikana velkakirjoja 134 miljoonaa euroa (1 032) ja muita velkoja 55 miljoonaa (0) tasolta 2 tasolle 1. Käyvän arvon hierarkiaa sovelletaan käypään arvoon kirjattaviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin. Siirtoja tasolta 2 tasolle 1 tehtiin siksi, että instrumenteilla ryhdyttiin vuoden aikana jälleen käymään aktiivisesti kauppaa ja markkinoilta saatiin luotettavia noteerauksia. Tasojen välisten siirtojen katsotaan tapahtuneen raportointikauden lopussa.

Tapahtumat tasolla 3**Konserni**

31.12.2014, miljoonaa euroa	1.1.2014	Uudelleen- luokittelu	Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset			
			Toteutuneet	Toteutu- mattomat	Ostot/liik- keeseenlaskut	Myynnit
Korolliset arvopaperit	215	-	3	6	89	-232
Osakkeet	444	-	35	22	26	-74
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)	200	-	-521	-391	-	-
Sijoituskiinteistöt	104	-	-	-	-	-104
Muut velat	1	-	-	-	-	-1

31.12.2014, miljoonaa euroa	Selvitykset	Siirto tasolle 3	Siirto tasolta 3	Muuntoerot	31.12.2014
Korolliset arvopaperit	-3	-	-	-	77
Osakkeet	-	-	-	-	453
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)	521	-	-	-	-191
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-
Muut velat	-	-	-	-	-

Toteutumattomat voitot ja tappiot liittyvät raportointikauden lopun varoihin ja velkoihin. Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät käypään arvoon arvostettavien erien nettotulokseen (ks. liite 5). Johdannaissopimuksiin liittyvät varat ja velat esitetään nettomääräisinä.

31.12.2013, miljoonaa euroa	1.1.2013	Toteutuneet	Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset			
			Toteutu- mattomat	Ostot	Myynnit	
Korolliset arvopaperit	277	4	71	96	-227	
Osakkeet	527	13	-16	38	-118	
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)	269	289	-69	-	-	
Sijoituskiinteistöt	94	0	0	28	-17	
Muut velat	-	-20	0	-	-	

31.12.2013, miljoonaa euroa	Selvitykset	Liikkeeseen- laskut	Siirto tasolle 3	Siirto tasolta 3	Muuntoerot	31.12.2013
Korolliset arvopaperit	-6	-	-	-	-	215
Osakkeet	-	-	-	-	-	444
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)	-289	-	-	-	-	200
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-1	104
Muut velat	-608	608	22	-1	-	1

Toteutumattomat voitot ja tappiot liittyvät raportointikauden lopun varoihin ja velkoihin. NPS siirsi kauden aikana 21 miljoonaa euroa muita velkoja tasolta 2 tasolle 3. Siirtoja tasolta 2 tasolle 3 tehtiin siksi, että saatavilla ei enää ollut todennettavissa olevia markkina-arvoja. Tasojen välisten siirtojen katsotaan tapahtuneen raportointikauden lopussa. Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät käypään arvoon arvostettavien erien nettotulokseen (ks. liite 5). Johdannaissopimuksiin liittyvät varat ja velat esitetään nettomääräisinä.

Liite 40 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatk.

Emoyhtiö

31.12.2014, miljoonaa euroa	1.1.2014	Uudelleen- luokittelu	Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset			
			Toteutuneet	Toteutu- mattomat	Ostot/liik- keeseenlaskut	Myynnit
Korolliset arvopaperit	215	-	3	6	89	-232
Osakkeet	444	-	35	22	26	-74
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)	200	-	-521	-391	-	-
Sijoituskiinteistöt	4	-	-	-	-	-4
Muut velat	1	-	-	-	-	-1

31.12.2014, miljoonaa euroa	Selvitykset	Siirto tasolle 3	Siirto tasolta 3	Muuntoerot	31.12.2014
Korolliset arvopaperit	-3	-	-	-	77
Osakkeet	-	-	-	-	452
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)	521	-	-	-	-191
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-
Muut velat	-	-	-	-	-

Toteutumattomat voitot ja tappiot liittyvät raportointikauden lopun varoihin ja velkoihin. Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät käypään arvoon arvostettavien erien nettotulokseen (ks. liite 5). Johdannaissopimuksiin liittyvät varat ja velat esitetään nettomääräisinä.

Emoyhtiö

31.12.2013, miljoonaa euroa	1.1.2013	Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset			
		Toteutuneet	Toteutu- mattomat	Ostot	Myynnit
Korolliset arvopaperit	277	4	71	96	-227
Osakkeet	527	13	-16	38	-118
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)	269	289	-69	-	-
Sijoituskiinteistöt	4	-	0	0	0
Muut velat	-	-20	0	-	-

31.12.2013, miljoonaa euroa	Selvitykset	Liikkeeseen- laskut	Siirto tasolle 3	Siirto tasolta 3	Muuntoerot	31.12.2013
Korolliset arvopaperit	-6	-	-	-	-	215
Osakkeet	-	-	-	-	-	444
Johdannaissopimukset (varat ja velat netto)	-289	-	-	-	-	200
Sijoituskiinteistöt	-	-	-	-	-	4
Muut velat	-608	608	22	-1	-	1

Toteutumattomat voitot ja tappiot liittyvät raportointikauden lopun varoihin ja velkoihin. NPS siirsi kauden aikana 21 miljoonaa euroa muita velkoja tasolta 2 tasolle 3. Tasojen välisten siirtojen katsotaan tapahtuneen raportointikauden lopussa. Tuloslaskelmaan vuoden aikana kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät käypään arvoon arvostettavien erien nettotulokseen (ks. liite 5). Johdannaissopimuksiin liittyvät varat ja velat esitetään nettomääräisinä.

Käyvän arvon arvostusmenetelmät tasolla 3

Rahoitusinstrumentit

Nordean arvostusperiaatteet määrittelee ja päättää konsernin arvostusvaliokunta (Group Valuation Committee, GVC). GVC antaa liiketoimintayksiköille ohjeita vahvan arvostusprosessin luomisesta ja arvostukseen liittyvän epävarmuuden minimoimisesta. Lisäksi GVC päättää jatkotoimista ongelmatilanteissa.

Nordean arvostusprosessi koostuu useasta vaiheesta. Ensimmäinen vaihe on ensimmäisen päivän lopun keskihintojen arvostus. Keskihinnat joko vahvistaa front office tai ne saadaan ulkoisista lähteistä. Toinen vaihe on tarkistus, jonka suorittavat riippumattomat valvontayksiköt. Tarkistuksen kulmakivi on hintojen riippumaton vahvistustesti. Testillä vahvistetaan nykyarvon laskennassa käytettyjen hintojen ja muiden parametrien oikeellisuus, arvostusmallien soveltuvuus, mukaan lukien arvio siitä, käytetäänkö noteerattuja hintoja vai teoreettisia hintoja (arvostusmalli), sekä arvonokaisuissa käytettyjen oletusten ja parametrien luotettavuus. Arvonokaisuilla tarkoitetaan pääasiassa likviditeettiriskin (osto- ja myyntikurssien ero) sekä malli- ja luottoriskin oikaisuja.

Hintojen ja muiden parametrien oikeellisuus tarkistetaan päivittäin. Kolmannelta osapuolelta saatavia tietoja, kuten välittäjien noteerauksia ja hinnoittelupalveluja, käytetään vertailutietoina tarkistuksessa. Vertailutietojen laatua arvioidaan säännöllisesti. Tätä laatuarviota käytetään arvostukseen liittyvän epävarmuuden määrittämisessä.

Tason 3 kauppoihin liittyvät käyvän arvonokaisuus ja ensimmäisen päivän voittojen tai tappioiden jaksotukset lasketaan kuukausittain ja niistä laaditaan raportti. Käyvän arvon hierarkiaan sisältyvien instrumenttien todellista arviointia tehdään jatkuvasti.

Käyvän arvon määrittämisessä tasolla 3 käytetyt arvostusmenetelmät ja tekijät

Konserni ja emoyhtiö

31.12.2014, miljoonaa euroa	Käypä arvo	Arvostusmenetelmä	Ei-todennettavissa oleva tekijä	Käyvän arvon vaihteluväli ³
Korolliset arvopaperit				
Kunnat ja muut julkiset yhteisöt	-	Diskontattu rahavirta	Korakoero	-
Kiinnitysluottolaitokset ja muut luottolaitokset	77	Diskontattu rahavirta	Korakoero	-7/7
Yritykset	-	Diskontattu rahavirta	Korakoero	-
Muut	-	-	-	-
Yhteensä	77			
Muut velat	-	Diskontattu rahavirta	Korakoero	-
Yhteensä	-			
Osakkeet ja osuudet				
Pääomarahastot	318	Substanssiarvo ¹		
Hedge-rahastot	129	Substanssiarvo ¹		
Joukkolainarahastot	-	Substanssiarvo/markkinakonsensus ¹		
Muut rahastot	-	Substanssiarvo / rahasto-osuuden arvo ¹		
Muut	6	-		
Yhteensä²	453			
Johdannaissopimukset				
Korkeajohdannaiset	180	Optiomalli	Korrelaatiot Volatiliteetit	-12/9
Osakejohdannaiset	-242	Optiomalli	Korrelaatiot Volatiliteetit Osinko	-18/12
Valuuttajohdannaiset	-31	Optiomalli	Korrelaatiot Volatiliteetit	+/-0
Luottojohdannaiset	-129	Luottojohdannaismalli	Korrelaatiot Takaisinsaantiasteet	-10/9
Muut	31	Optiomalli	Korrelaatiot Volatiliteetit	+/-0
Yhteensä	-191			

¹ Käyvät arvot perustuvat ulkoisten toimijoiden/säilytysyhteisöjen toimittamiin hintoihin ja substanssiarvoihin. Toimijat/säilytysyhteisöt määrittävät hinnat sijoituksiin sisältyvien varojen kehityksen perusteella. Toimijoiden/säilytysyhteisöjen pääomarahastoissa pääasiassa käytettävä arvostusmenetelmä on EVCA:n (European Venture Capital Association) International Private Equity and Venture Capital Valuation (IPEV) -ohjeiden mukainen.

² Kohtuullisesti mahdollisten vaihtoehtoisten oletusten vaikutus on -39/39 miljoonaa euroa (-36/36).

³ Johdannaissopimusten käyvän arvon vaihteluväli 31.12.2013 oli -30/25 miljoonaa euroa ja korollisten arvopaperien käyvän arvon vaihteluväli -20/20 miljoonaa euroa.

Liite 40 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatk.

Edellä olevissa taulukoissa esitetään kustakin tasolle 3 luokitellusta vara- ja velkaluokasta käyvät arvot, käyvän arvon määrittämiseen käytetyt arvostusmenetelmät ja arvostusmenetelmissä käytetyt merkittävät ei-todennettavissa olevat tekijät. Lisäksi rahoitusvaroista ja -veloista esitetään käypien arvojen herkkyyden keskeisten oletusten muutoksille.

Edellä olevien taulukoiden sarakkeessa "Käyvän arvon vaihteluväli" ja alaviitteessä 2 ja 3 esitetään tasolle 3 luokiteltujen rahoitusinstrumenttien käypien arvojen herkkyyden keskeisten oletusten muutoksille. Jos ei-todennettavissa olevaan tekijään liittyvä riski kumoutuu eri instrumenttien välillä, taulukossa ilmoitetaan vain nettovaikutus. Esitetty vaihteluväli on todennäköisesti suurempi kuin näiden instrumenttien käypiin arvoihin liittyvä todellinen epävarmuus, koska on käytännössä epätodennäköistä, että kaikki ei-todennettavissa olevat tekijät olisivat yhtä aikaa kohtuullisesti mahdollisten vaihtoehtojen vaihteluvälien ääripäissä. Esitetyt tiedot eivät ole ennusteita tai viitteitä käypien arvojen tulevasta kehityksestä.

Johdannaissopimusten käypien arvojen herkkyyden (vaihteluväli) laskennassa käytetään erilaisia mallinnusvaihtoehtoja, jotta voidaan määrittellä raportoituun käypään arvoon liittyvä luottamusväli. Eri vaihtoehtoisissa huomioidaan johdannaisten hinnoittelun eri puolia. Johdannaisten arvostusmalleissa on kaksi yleistä ominaisuutta: riskitekijöiden volatiliiteetti ja riskitekijöiden korrelaatio. Kumpaakin näistä arvioidaan käyttämällä tekijöinä erilaisia oletuksia ja/tai mallinnusvaihtoehdon valinnalla. Näiden yleisten ominaisuuksien lisäksi huomioon otetaan useita omaisuuslajikohtaisia tekijöitä. Tällaisia ovat osakkeisiin liittyvät odotetut osingot, luottojohdannaisten takaisinsaantiasteisiin liittyvät oletukset ja inflaatio-odotukset. Johdannaissopimusten käyvät arvot esitetään varojen ja velkojen nettomääränä.

Osakkeiden ja korollisten arvopapereiden käypien arvojen herkkyyden (vaihteluväli) laskennassa käypää arvoa nostettiin ja laskettiin 2 - 10 prosenttiyksikköä arvostukseen liittyvän epävarmuuden ja oletusten perusteella. Tätä suurempaa vaihteluväliä sovelletaan instrumentteihin, joiden arvostukset ovat epävarmempia kuin aktiivisesti vaihdettujen instrumenttien ja joihin sovellettaviin yksittäisiin oletuksiin sisältyvä epävarmuustekijöitä.

Ensimmäisen päivän voittojen tai tappioiden jaksotus

Rahoitusinstrumenttien kauppahinta voi joissakin tapauksissa poiketa alun perin kirjatusta arvostusmallia käyttämällä saadusta käyvästä arvosta pääasiassa siksi, että kauppahinta ei muodostu toimivilla markkinoilla. Jos arvostusmenetelmään sisältyy merkittäviä ei-todennettavissa olevia tekijöitä (taso 3), rahoitusinstrumentti kirjataan kauppahintaan ja kauppahinnan ja arvostusmallin perusteella kirjatun alkuperäisen käyvän arvon välinen mahdollinen ero (ensimmäisen päivän voitto) jaksotetaan. Lisätietoa annetaan liitteessä 1 "Tilinpäätösperiaatteet". Alla olevassa taulukossa esitetään tuloslaskelmaan kirjaamaton kokonaisero tilikauden alussa ja kauden lopussa sekä kyseisen eron muutosten täsmäytys (jaksotettujen ensimmäisen päivän voittojen muutos).

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Vuoden alussa	-41	-43	-41	-43
Uusista liiketoimista syntyneet jaksotettavat tuotot/tappiot	-15	-11	-15	-11
Kirjattu tuloslaskelmaan tilikauden aikana	12	13	12	13
Vuoden lopussa	-44	-41	-44	-41

Rahoitusvarat ja -velat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon

Konserni

31.12.2014, miljoonaa euroa	Kirjanpito-arvo	Käypä arvo	Taso käyvän arvon hierarkiassa
Varat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon			
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	28 846	28 846	1
Luotot	98 630	97 405	3
Korolliset arvopaperit	66	70	1, 2, 3
Muut varat ja siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 458	1 458	3
Yhteensä	129 000	127 779	

Velat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon

Talletukset ja muut velat	155 130	155 364	3
Muut velat ja siirtovelat ja saadut ennakot	2 227	2 226	3
Yhteensä	157 357	157 590	

Liite 40 Varojen ja velkojen käypä arvo, jatk.**Rahoitusvarat ja -velat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon****Konserni**

31.12.2013, miljoonaa euroa	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Taso käyvän arvon hierarkiassa
Varat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon			
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	30 904	30 904	1
Luotot	102 297	102 358	3
Korolliset arvopaperit	2 166	2 173	1, 2, 3
Muut varat ja siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 734	1 734	3
Yhteensä	137 101	137 169	
Velat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon			
Talletukset ja muut velat	150 887	151 517	3
Muut velat ja siirtovelat ja saadut ennakot	2 693	2 693	3
Yhteensä	153 580	154 210	

Emoyhtiö

31.12.2014, miljoonaa euroa	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Taso käyvän arvon hierarkiassa
Varat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon			
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	28 846	28 846	1
Luotot	97 261	96 133	3
Korolliset arvopaperit	66	69	1, 2, 3
Muut varat ja siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 420	1 420	3
Yhteensä	127 593	126 468	
Velat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon			
Talletukset ja muut velat	154 884	155 118	3
Muut velat ja siirtovelat ja saadut ennakot	2 018	2 017	3
Yhteensä	156 902	157 135	

31.12.2013, miljoonaa euroa	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Taso käyvän arvon hierarkiassa
Varat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon			
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	30 904	30 904	1
Luotot	101 239	101 297	3
Korolliset arvopaperit	2 166	2 173	1, 2, 3
Muut varat ja siirtosaamiset ja maksetut ennakot	1 694	1 694	3
Yhteensä	136 003	136 068	
Velat, joita ei arvosteta taseessa käypään arvoon			
Talletukset ja muut velat	150 775	151 405	3
Muut velat ja siirtovelat ja saadut ennakot	2 505	2 505	3
Yhteensä	153 280	153 910	

Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset

Käypä arvo on sama kuin kirjanpitoarvo. Käypä arvo perustuu asianomaisten valuuttojen toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin, joten instrumentit luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 1.

Luotot

Keskuspankkisaamisten, luottolaitossaamisten ja yleisölle annettujen luottojen käypä arvo on arvioitu diskonttaamalla odotetut tulevat rahavirrat oletetulla asiakaskorolla, jota olisi käytetty markkinoilla, jos luotot olisi annettu arvostushetkellä. Oletettu asiakaskorko on saatu laskemalla yhteen viitekorko ja uusien luottojen keskimääräinen marginaali vähittäispankissa tai suurasiakkaat ja pääomamarkkinat -liiketoiminta-alueella. Vaihuvakorkoisten lainojen kirjanpitoarvon oletetaan olevan sama kuin niiden käyvän arvon.

Vuoden 2013 vertailuluvuissa käypä arvo on laskettu oikaisemalla kirjanpitoarvo korkoriskin käyvän arvon muutoksilla. Korkoriskin käyvän arvon muutokset perustuvat soveltuvien korkojen muutoksiin verrattuna salkkujen vastaaviin nimelliskorkoihin. Luottoriskin käyvän arvon muutoksia ei ole oikaistu.

Instrumentit luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3.

Korolliset arvopaperit

Käypä arvo on 69 miljoonaa euroa, josta 27 miljoonaa euroa luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 1 ja 42 miljoonaa euroa tasolle 2. Arvostusperiaatteet ovat samat kuin samankaltaisten taseessa käypään arvoon arvostettavien instrumenttien.

Muut varat ja siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Tase-erät "Muut varat" ja "Siirtosaamiset ja maksetut ennakot" sisältävät lyhyitä vastuuta, pääasiassa kertyneitä korkosaamisia, joten käyvän arvon katsotaan olevan sama kuin kirjanpitoarvon. Instrumentit luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3.

Talletukset ja muut velat

Tase-erien "Velat luottolaitoksille", "Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle", "Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat" ja "Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla" käypä arvo on saatu oikaisemalla kirjanpitoarvo korkoriskin ja oman luottoriskin käyvän arvon muutoksilla. Instrumentit luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 2. Korkoriskin käyvän arvon muutokset perustuvat soveltuvien korkojen muutoksiin verrattuna salkkujen vastaaviin nimelliskorkoihin. Luottoriskin käyvän arvon muutokset lasketaan nimelliskoron korkoeron ja markkinoilla noteeratun nykyhetken korkoeron välisenä erona. Laskelma tehdään kaikkien niiden pitkäaikaisten liikkeeseen laskettujen lainojen kokonaismäärästä, jotka kirjataan tase-eriin "Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat" ja "Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla". Koska luottolaitosvelkojen sekä yleisön talletusten ja muiden yleisölle olevien velkojen sopimuksiin perustuva maturiteetti on lyhyt, näihin eriin liittyvän Nordean oman luottoriskin muutosten oletetaan olevan vähäisiä. Tämä koskee myös lyhytaikaisia liikkeeseen laskettuja lainoja, jotka kirjataan tase-eriin "Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat" ja "Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla".

Muut velat ja siirtovelat ja saadut ennakot

Tase-erät "Muut velat" ja "Siirtovelat ja saadut ennakot" sisältävät lyhytaikaisia velkoja, pääasiassa arvopaperiselvityksestä syntyneitä velkoja, joten käyvän arvon katsotaan olevan sama kuin kirjanpitoarvo. Instrumentit luokitellaan käyvän arvon hierarkian tasolle 3.

Liite 41 Rahoitusinstrumentit, jotka nettoutetaan taseessa tai jotka sisältyvät nettoutussopimuksiin

Konserni	Kirjatut rahoitus-varat, brutto ¹	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitus-velat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto ²	Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin sopimuksiin			Netto-summa
				Rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saadut rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saatu käteinen	
31.12.2014, miljoonaa euroa							
Varat							
Johdannaissopimukset	246 566	-141 495	105 071	-82 119	-	-9 530	13 422
Käänteiset takaisinostosopimukset	50 545	-	50 545	-19 750	-30 370	-	425
Yhteensä	297 111	-141 495	155 616	-101 869	-30 370	-9 530	13 847
31.12.2014, miljoonaa euroa							
Velat							
Johdannaissopimukset	243 463	-141 495	101 968	-82 119	-	-11 796	8 053
Takaisinostosopimukset	50 480	-	50 480	-19 750	-29 096	-	1 634
Yhteensä	293 943	-141 495	152 448	-101 869	-29 096	-11 796	9 687

¹ Kaikki summat on arvostettu käypään arvoon.

² Käänteiset takaisinostosopimukset ja arvopapereiden lainaksiottosopimukset luokitellaan taseessa erään Saamiset keskuspankeilta, Saamiset luottolaitoksilta tai Luotot yleisölle. Takaisinostosopimukset ja arvopapereiden lainaksiantosopimukset luokitellaan taseessa erään Velat luottolaitoksille tai Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle.

Konserni	Kirjatut rahoitus-varat, brutto ¹	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitus-velat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto ²	Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin sopimuksiin			Netto-summa
				Rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saadut rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saatu käteinen	
31.12.2013, miljoonaa euroa							
Varat							
Johdannaissopimukset	128 024	-58 022	70 002	-56 569	-	-4 359	9 074
Käänteiset takaisinostosopimukset	47 307	-	47 307	-24 688	-22 201	-	419
Yhteensä	175 331	-58 022	117 309	-81 257	-22 201	-4 359	9 493
31.12.2013, miljoonaa euroa							
Velat							
Johdannaissopimukset	124 005	-58 022	65 983	-56 569	-	-4 869	4 545
Takaisinostosopimukset	49 257	-	49 257	-24 688	-20 894	-	3 675
Yhteensä	173 262	-58 022	115 240	-81 257	-20 894	-4 869	8 220

¹ Kaikki summat on arvostettu käypään arvoon.

² Käänteiset takaisinostosopimukset ja arvopapereiden lainaksiottosopimukset luokitellaan taseessa erään Saamiset keskuspankeilta, Saamiset luottolaitoksilta tai Luotot yleisölle. Takaisinostosopimukset ja arvopapereiden lainaksiantosopimukset luokitellaan taseessa erään Velat luottolaitoksille tai Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle..

Liite 41 Rahoitusinstrumentit, jotka nettoutetaan taseessa tai jotka sisältyvät nettoutussopimuksiin

Emoyhtiö	Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin sopimuksiin							Netto-summa
	Kirjatut rahoitus-varat, brutto ¹	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitus-velat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto ²	Rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saadut rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saatu käteinen		
31.12.2014, miljoonaa euroa								
Varat								
Johdannaissopimukset	246 566	-141 495	105 071	-82 119	-	-9 530	13 422	
Käänteiset takaisinostosopimukset	50 545	-	50 545	-19 750	-30 370	-	425	
Yhteensä	297 111	-141 495	155 616	-101 869	-30 370	-9 530	13 847	

Emoyhtiö	Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin sopimuksiin							Netto-summa
	Kirjatut rahoitus-velat, brutto ¹	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitus-varat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto ²	Rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi annetut rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi annettu käteinen		
31.12.2014, miljoonaa euroa								
Velat								
Johdannaissopimukset	243 463	-141 495	101 968	-82 119	-	-11 796	8 053	
Takaisinostosopimukset	50 480	-	50 480	-19 750	-29 096	-	1 634	
Yhteensä	293 943	-141 495	152 448	-101 869	-29 096	-11 796	9 687	

¹ Kaikki summat on arvostettu käypään arvoon.

² Käänteiset takaisinostosopimukset ja arvopapereiden lainaksiottosopimukset luokitellaan taseessa erään Saamiset keskuspankeilta, Saamiset luottolaitoksilta tai Luotot yleisölle. Takaisinostosopimukset ja arvopapereiden lainaksiantosopimukset luokitellaan taseessa erään Velat luottolaitoksille tai Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle.

Emoyhtiö	Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin sopimuksiin							Netto-summa
	Kirjatut rahoitus-varat, brutto ¹	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitus-velat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto ²	Rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saadut rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi saatu käteinen		
31.12.2013, miljoonaa euroa								
Varat								
Johdannaissopimukset	128 024	-58 022	70 002	-56 569	-	-4 359	9 074	
Käänteiset takaisinostosopimukset	47 307	-	47 307	-24 688	-22 201	-	419	
Yhteensä	175 331	-58 022	117 309	-81 257	-22 201	-4 359	9 493	

Emoyhtiö	Määrät, joita ei ole nettoutettu mutta jotka sisältyvät päännettoutussopimuksiin ja vastaaviin sopimuksiin							Netto-summa
	Kirjatut rahoitus-velat, brutto ¹	Taseessa nettoutetut kirjatut rahoitus-varat, brutto	Kirjanpito-arvo taseessa, netto ²	Rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi annetut rahoitus-instrumentit	Vakuudeksi annettu käteinen		
31.12.2013, miljoonaa euroa								
Velat								
Johdannaissopimukset	124 005	-58 022	65 983	-56 569	-	-4 869	4 545	
Takaisinostosopimukset	49 257	-	49 257	-24 688	-20 894	-	3 675	
Yhteensä	173 262	-58 022	115 240	-81 257	-20 894	-4 869	8 220	

¹ Kaikki summat on arvostettu käypään arvoon.

² Käänteiset takaisinostosopimukset ja arvopapereiden lainaksiottosopimukset luokitellaan taseessa erään Saamiset keskuspankeilta, Saamiset luottolaitoksilta tai Luotot yleisölle. Takaisinostosopimukset ja arvopapereiden lainaksiantosopimukset luokitellaan taseessa erään Velat luottolaitoksille tai Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle.

Liite 41 Rahoitusinstrumentit, jotka nettoutetaan taseessa tai jotka sisältyvät nettoutussopimuksiin

Käytettävissä olevat päänettoutussopimukset ja vastaavat sopimukset

Vaikka rahoitusinstrumentit kirjataan taseeseen bruttomääräisesti, se ei tarkoita, ettei rahoitusinstrumentteihin sovellettaisi päänettoutussopimuksia tai vastaavia järjestelyjä. Yleensä rahoitusinstrumentteihin (johdannaissopimukset, takaisinostosopimukset ja arvopaperien lainaksiantosopimukset) sovelletaan päänettoutussopimuksia, minkä vuoksi Nordean olisi sallittua hyötyä vastapuoliin liittyvästä nettoutuksesta sekä normaalissa liiketoiminnassa että maksuhäiriön tapahtuessa kaikissa laskelmissa, joihin sisältyy vastapuoliriski. Se, että nettoutetut vastuut eivät sisälly taseen varoihin ja velkoihin, riippuu useimmissa tapauksissa maksujen nettoutuksen rajallisesta soveltamisesta.

Vastapuoliriski on määritelty hallituksen toimintakertomuksen kohdassa Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta, kappaleessa ”Vastapuoliriski”.

Liite 42 Siirretyt varat ja hankitut vakuudet

Siirretyt varat, joita ei kirjata kokonaan pois taseesta, ja niihin liittyvät velat

Kaikki siirretyt varat kirjataan yhä taseeseen, jos niiden käyvän arvon muutokset vaikuttavat edelleen Nordeaan. Tämä koskee takaisinostosopimuksia ja arvopaperien lainaksiantosopimuksia.

Takaisinostosopimukset ovat eräänlaisia vakuudellisia lainoja, joissa Nordea myy arvopapereita ja sopii ostavansa ne takaisin myöhemmin kiinteään hintaan. Arvopapereiden myynnin vastineena saatu käteinen kirjataan talletuksena (velkana). Takaisinostosopimusten mukaisesti toimitettuja arvopapereita ei kirjata pois taseesta.

Arvopapereiden lainaksiantosopimukset ovat järjestelyjä, joissa Nordea lainaa omistamiaan arvopapereita vastapuolelle palkkiota vastaan..

Sekä takaisinostosopimuksissa että arvopapereiden lainaksiantosopimuksissa arvopaperit palautetaan Nordealle, joten kaikki siirrettyjen instrumenttien riskit ja edut pysyvät Nordealla, vaikka ne eivät olekaan Nordean käytettävissä siirtojakson aikana. Arvopaperit ovat sopimusten vastapuolella vakuutena, mutta vastapuolella ei ole takautumisoikeutta muihin Nordeassa oleviin varoihin.

Taseessa edelleen ilmoitetut arvopaperit ja niitä vastaavat velat kirjataan käypään arvoon.

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Takaisinostosopimukset				
Korolliset arvopaperit	11 058	9 739	11 058	9 739
Yhteensä	11 058	9 739	11 058	9 739
Varoihin liittyvät velat				
Miljoonaa euroa				
Takaisinostosopimukset				
Velat luottolaitoksille	6 399	3 085	6 399	3 085
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	4 659	6 654	4 659	6 654
Yhteensä	11 058	9 739	11 058	9 739
Netto	0	0	0	0

Hankitut vakuudet, jotka voidaan myydä tai asettaa uudelleen vakuudeksi

NPS saa käänteisten takaisinostosopimusten ja arvopaperien lainaksiottosopimusten perusteella omistukseensa sellaisia vakuuksia, joita sopimusehtojen mukaisesti voidaan myydä tai asettaa uudelleen vakuudeksi. Tapahtumat toteutetaan rahoitusmarkkinoimijoiden käyttämien vakiosopimusten mukaisesti. Sopimuksissa vaaditaan yleensä lisävakuuksia, jos arvopaperien arvo laskee ennalta määritellyn rajan alle. Useimpien takaisinostosopimusten vakioehdoissa vakuuden vastaanottajalla on rajoittamaton oikeus myydä vakuus tai asettaa se uudelleen vakuudeksi. Vastaanottajan on kuitenkin toimitettava vastaavat arvopaperit tapahtuman selvityksen yhteydessä. Alla esitetään käänteisten takaisinostosopimusten ja arvopaperien lainaksiottosopimusten perusteella vakuudeksi saatujen arvopapereiden käyvät arvot.

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa				
Käänteiset takaisinostosopimukset				
Saadut vakuudet, jotka voidaan myydä tai asettaa uudelleen vakuudeksi	48 465	45 944	48 465	45 944
- josta myyty tai asetettu uudelleen vakuudeksi	38 733	39 068	38 733	39 068
Yhteensä	48 465	45 944	48 465	45 944

Liite 43 Varojen ja velkojen maturiteettijakauma
Konserni
Odotettu eräpäivä

Miljoonaa euroa	Liite	31.12.2014			31.12.2013		
		Erääntyy tai maksetaan:			Erääntyy tai maksetaan:		
		Enintään 12 kk	Yli 12 kk	Yhteensä	Enintään 12 kk	Yli 12 kk	Yhteensä
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		28 846	-	28 846	30 904	-	30 904
Saamiset keskuspankeilta	13	300	-	300	657	-	657
Saamiset luottolaitoksilta	13	26 051	9 000	35 051	21 070	14 040	35 110
Luotot yleisölle	13	56 322	57 426	113 748	58 339	55 440	113 779
Korolliset arvopaperit	14	12 775	21 868	34 643	10 031	24 215	34 246
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	15	4 065	6 993	11 058	7 088	2 651	9 739
Osakkeet ja osuudet	16	1 917	1	1 918	665	15	680
Johdannaissopimukset	17	14 823	90 431	105 254	8 026	62 208	70 234
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	18	2	74	76	7	51	58
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	19	-	-	-	-	-	0
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	20	2	37	39	-	59	59
Aineettomat hyödykkeet	21	6	41	47	3	97	100
Aineelliset hyödykkeet		7	77	84	2	92	94
Sijoituskiinteistöt	23	-	2	2	1	112	113
Laskennalliset verosaamiset	12	43	0	43	4	1	5
Verosaamiset	12	0	-	0	1	-	1
Eläkesaamiset	32	-	25	25	-	133	133
Muut varat	24	14 623	1	14 624	8 273	4	8 277
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	25	440	-	440	572	-	572
Varat yhteensä		160 222	185 976	346 198	145 643	159 118	304 761
Velat luottolaitoksille	26	82 291	5 077	87 368	73 991	5 435	79 426
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	27	76 646	233	76 879	79 820	1 089	80 909
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	28	26 510	21 962	48 472	25 648	21 482	47 130
Johdannaissopimukset	17	14 427	88 449	102 876	8 810	58 299	67 109
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	18	35	738	773	25	344	369
Verovelat	12	41	-	41	8	-	8
Muut velat	29	18 577	-	18 577	18 855	-	18 855
Siirtovelat ja saadut ennakot	30	801	3	804	863	3	866
Laskennalliset verovelat	12	41	16	57	39	14	53
Varaukset	31	0	85	85	2	70	72
Eläkevelat	32	3	25	28	-	21	21
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	33	-	620	620	360	69	429
Velat yhteensä		219 372	117 208	336 580	208 421	86 826	295 247

Liite 43 Varojen ja velkojen maturiteettijakauma, jatk.

Emoyhtiö

Odotettu eräpäivä

Miljoonaa euroa	Liite	31.12.2014			31.12.2013		
		Erääntyy tai maksetaan:			Erääntyy tai maksetaan:		
		Enintään 12 kk	Yli 12 kk	Yhteensä	Enintään 12 kk	Yli 12 kk	Yhteensä
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset		28 846	-	28 846	30 904	-	30 904
Saamiset keskuspankeilta	13	300	-	300	657	-	657
Saamiset luottolaitoksilta	13	30 631	10 160	40 791	25 671	14 892	40 563
Luotot yleisölle	13	52 012	54 627	106 639	54 647	52 621	107 268
Korolliset arvopaperit	14	12 775	21 868	34 643	10 031	24 215	34 246
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	15	4 065	6 993	11 058	7 088	2 651	9 739
Osakkeet ja osuudet	16	1 917	-	1 917	665	14	679
Johdannaissopimukset	17	14 822	90 432	105 254	8 026	62 208	70 234
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	18	2	74	76	7	51	58
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	19	-	308	308	-	376	376
Osakkuusyritysten osakkeet ja osuudet	20	-	28	28	-	34	34
Aineettomat hyödykkeet	21	-	35	35	-	98	98
Aineelliset hyödykkeet		-	71	71	-	74	74
Sijoituskiinteistöt	23	-	2	2	-	8	8
Laskennalliset verosaamiset	12	41	-	41	2	-	2
Versaamiset	12	-	-	-	-	-	-
Eläkesaamiset	32	-	25	25	-	132	132
Muut varat	24	14 586	-	14 586	8 233	-	8 233
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	25	259	-	259	386	-	386
Varat yhteensä		160 256	184 623	344 879	146 317	157 374	303 691
Velat luottolaitoksille	26	82 051	5 077	87 128	73 949	5 366	79 315
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	27	76 646	227	76 873	79 819	1 089	80 908
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	28	26 510	21 962	48 472	25 648	21 482	47 130
Johdannaissopimukset	17	14 427	88 449	102 876	8 810	58 299	67 109
Korkoriskin suojaavien erien käyvän arvon muutokset	18	35	738	773	25	344	369
Verovelat	12	39	-	39	4	-	4
Muut velat	29	18 370	-	18 370	18 687	-	18 687
Siirtovelat ja saadut ennakot	30	611	-	611	668	-	668
Laskennalliset verovelat	12	-	-	-	-	-	-
Varaukset	31	-	82	82	-	67	67
Eläkevelat	32	-	25	25	-	20	20
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	33	-	620	620	360	69	429
Velat yhteensä		218 689	117 180	335 869	207 970	86 736	294 706

Liite 43 Varojen ja velkojen maturiteettijakauma, jatk.

Sopimusten mukaiset diskonttaamattomat kassavirrat

Konserni

31.12.2014, miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	Maks. 3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkoa tuottavat rahoitusvarat	30 571	69 519	35 671	60 185	37 974	233 920
Korkoa tuottamattomat rahoitusvarat					121 682	121 682
Muut kuin rahoitusvarat					869	869
Varat yhteensä	30 571	69 519	35 671	60 185	160 525	356 471
Korolliset rahoitusvelat	46 057	106 000	34 041	23 669	6 025	215 792
Korottomat rahoitusvelat					122 209	122 209
Muut kuin rahoitusvelat ja oma pääoma					10 649	10 649
Velat ja oma pääoma yhteensä	46 057	106 000	34 041	23 669	138 883	348 650
Johdannaissopimukset, tulevat rahavirrat		460 348	126 316	221 216	69 384	877 264
Johdannaissopimukset, lähtevät rahavirrat		480 726	124 947	212 268	70 075	888 017
Nettoriski		-20 378	1 369	8 948	-691	-10 752
Riski	-15 486	-56 859	2 998	45 463	20 952	-2 932
Kumulatiivinen riski	-15 486	-72 345	-69 347	-23 883	-2 932	

31.12.2013, miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	Maks. 3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkoa tuottavat rahoitusvarat	36 850	67 487	26 151	67 676	41 783	239 948
Korkoa tuottamattomat rahoitusvarat					79 409	79 409
Muut kuin rahoitusvarat					1 014	1 014
Varat yhteensä	36 850	67 487	26 151	67 676	122 206	320 370
Korolliset rahoitusvelat	41 808	110 698	28 689	21 628	7 964	210 786
Korottomat rahoitusvelat					86 446	86 446
Muut kuin rahoitusvelat ja oma pääoma					10 420	10 420
Velat ja oma pääoma yhteensä	41 808	110 698	28 689	21 628	104 830	307 652
Johdannaissopimukset, tulevat rahavirrat		467 888	125 713	212 976	68 318	874 896
Johdannaissopimukset, lähtevät rahavirrat		469 864	125 876	212 411	69 415	877 566
Nettoriski		-1 975	-162	565	-1 097	-2 670
Riski	-4 958	-45 186	-2 700	46 613	16 279	10 048
Kumulatiivinen riski	-4 958	-50 144	-52 844	-6 230	10 048	

Liite 43 Varojen ja velkojen maturiteettijakauma, jatk.

Sopimusten mukaiset diskonttaamattomat kassavirrat

Emoyhtiö

31.12.2014, miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	Maks. 3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkoa tuottavat rahoitusvarat	29 728	70 756	35 183	58 635	37 565	231 866
Korkoa tuottamattomat rahoitusvarat					121 757	121 757
Muut kuin rahoitusvarat					958	958
Varat yhteensä	29 728	70 756	35 183	58 635	160 280	354 582
Korolliset rahoitusvelat	45 986	105 721	33 911	22 990	6 671	215 279
Korottomat rahoitusvelat					122 115	122 115
Muut kuin rahoitusvelat ja oma pääoma					9 785	9 785
Velat ja oma pääoma yhteensä	45 986	105 721	33 911	22 990	138 570	347 179
Johdannaissopimukset, tulevat rahavirrat		460 348	126 316	221 216	69 384	877 264
Johdannaissopimukset, lähtevät rahavirrat		480 726	124 947	212 268	70 075	888 017
Nettoriski		-20 378	1 369	8 948	-691	-10 752
Riski	-16 258	-55 343	2 641	44 592	21 019	-3 350
Kumulatiivinen riski	-16 258	-71 602	-68 961	-24 369	-3 350	

31.12.2013, miljoonaa euroa	Vaadittaessa maksettavat	Maks. 3 kuukautta	3-12 kuukautta	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkoa tuottavat rahoitusvarat	37 624	67 494	25 779	66 139	41 434	238 470
Korkoa tuottamattomat rahoitusvarat					79 280	79 280
Muut kuin rahoitusvarat					1 043	1 043
Varat yhteensä	37 624	67 494	25 779	66 139	121 757	318 794
Korolliset rahoitusvelat	47 209	105 119	28 556	20 882	8 593	210 360
Korottomat rahoitusvelat					86 259	86 259
Muut kuin rahoitusvelat ja oma pääoma					9 650	9 650
Velat ja oma pääoma yhteensä	47 209	105 119	28 556	20 882	104 502	306 269
Johdannaissopimukset, tulevat rahavirrat		467 888	125 713	212 976	68 318	874 896
Johdannaissopimukset, lähtevät rahavirrat		469 864	125 876	212 411	69 415	877 566
Nettoriski		-1 975	-162	565	-1 097	-2 670
Riski	-9 584	-39 601	-2 939	45 821	16 158	9 855
Kumulatiivinen riski	-9 584	-49 185	-52 124	-6 303	9 855	

Taulukko perustuu taseeseen kirjattavista instrumenteista tehtyjen sopimusten eräpäiviin. Johdannaisten odotetut tulevat ja lähtevät rahavirrat ilmoitetaan sekä johdannaisvaroista että -veloista, koska johdannaisia hallitaan nettoutusperiaatteella. Taseeseen kirjattavien instrumenttien ja johdannaisinstrumenttien lisäksi NPS:lla on 16 021 miljoonaa euroa (15 882) luottolupauksia, jotka saatetaan käyttää milloin tahansa.

Lisäksi NPS on antanut 13 283 miljoonaa euroa (14 323) takauksia, jotka voivat tulevaisuudessa tuottaa lähteviä rahavirtoja, jos tietyt tapahtumat toteutuvat.

Liite 44 Lähipiiriliiketoimet

Osakkeenomistajien, joilla on merkittävä vaikutusvalta, Nordea-konsernin johtoon kuuluvien avainhenkilöiden perheenjäsenten ja yhtiöiden, joissa Nordea-konsernin johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä tai heidän perheenjäsenillään on merkittävä vaikutusvalta, katsotaan kuuluvan Nordean lähipiiriin. Tällaisia lähipiiriin kuuluvia yhtiöitä ovat Sampo Oyj ja Aegon Asset Management. Jos lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden kanssa toteutetut liiketoimet ovat normaalia liiketoimintaa ja niihin sovelletaan olennaisilta osin samoja kriteerejä ja ehtoja kuin muiden samankaltaisten yhtiöiden kanssa toteutettuihin vastaaviin liiketoimiin eikä tällaisiin liiketoimiin liity normaalista poikkeavaa riskinottoa, niitä ei esitetä taulukossa.

Konserni

	Nordea-konsernin konserniyhtiöt		Nordea-konsernin osakkuusyhtiöt		Muu lähipiiri	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa						
Varat						
Saamiset	31 145	28 488	185	143	-	-
Korolliset arvopaperit	2 750	3 683	57	120	-	-
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	1 823	1 097	-	-	-	-
Johdannaissopimukset	4 455	2 163	218	141	-	-
Muut varat	2 193	1 259	-	-	-	-
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	24	23	-	-	-	-
Varat yhteensä	42 390	36 713	460	404	-	-
Velat						
Talletukset ja muut velat	52 794	42 073	106	44	1	74
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	759	1 243	0	11	-	-
Johdannaissopimukset	7 398	2 795	154	34	-	-
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	550	-	-	-	-	-
Muut velat	230	403	-	-	-	-
Siirtovelat ja saadut ennakkomaksut	210	261	-	-	-	-
Velat yhteensä	61 941	46 775	260	89	1	74
Taseen ulkopuoliset erät¹	242 058	203 052	4 123	5 662	-	-

¹ Sisältää johdannaissopimusten nimellisarvot.

Konserni

	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
	Miljoonaa euroa					
Rahoituskate	162	128	3	3	-	-
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	-477	-649	1	2	1	1
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	-1 237	24	-102	9	-	-
Muut tuotot	76	9	0	-	-	-
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-194	-157	0	-1	-	-
Tulos ennen arvonalentumistappioita	-1 670	-645	-98	13	1	1

Emoyhtiö

	Konserniyhtiöt		Osakkuusyhtiöt		Muu lähipiiri	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa						
Varat						
Saamiset	5 748	5 775	121	143	-	-
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-
Vakuudeksi annetut rahoitusinstrumentit	-	-	-	-	-	-
Johdannaissopimukset	0	-	4	9	-	-
Osakkuusyritysten osakkeet	-	-	28	34	-	-
Konserniyhtiöiden osakkeet	308	376	-	-	-	-
Muut varat	0	4	-	-	-	-
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	8	4	-	-	-	-
Varat yhteensä	6 064	6 159	153	186	-	-

Liite 44 Lähipiiriiliikeitimet, jatk.**Emoyhtiö**

	Konserniyhtiöt		Osakkuusyhtiöt		Muu lähipiiri	
	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa						
Velat						
Talletukset ja muut velat	4	9	1	1	1	74
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	-	-	-	-	-
Johdannaissopimukset	-	-	0	-	-	-
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-	-	-	-	-	-
Muut velat	0	0	-	-	-	-
Siirtovelat ja saadut ennakkomaksut	-	0	-	-	-	-
Velat yhteensä	4	9	1	1	1	74
Taseen ulkopuoliset erät¹	716	651	141	174	-	-

¹ Sisältää johdannaissopimusten nimellisarvot

Emoyhtiö

	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2013
Miljoonaa euroa						
Rahoituskate	27	35	3	2	-	-
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	61	53	0	1	1	1
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	0	-	-2	2	-	-
Muut tuotot	4	6	-	-	-	-
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-4	-28	-	-	-	-
Tulos ennen arvonalentumistappioita	88	66	1	5	1	1

Konserniyhtiöillä ja osakkuusyrittäyksillä tarkoitetaan Nordea Pankki Suomi -konsernin konserniyhtiöitä ja osakkuusyrittäyksiä. Yllä mainitun lisäksi emoyhtiön saamiset sisältävät saamisita, korollisia arvopapereita ja johdannaissopimuksia Nordea-konsernin konserniyhtiöiltä 42 228 miljoonaa euroa (36 579), velkoja 61 625 miljoonaa euroa (46 588), tulosta ennen arvonalentumistappioita -1 657 miljoonaa euroa (-641) ja taseen ulkopuolisia eritä 242 058 miljoonaa euroa (203 052). Taseen ulkopuolisia sitoumuksia Nordea-konsernin osakkuusyhtiöiden kanssa oli 3 983 miljoonaa euroa (5 488) ja taseessa olevia johdannaissaamisita 214 miljoonaa euroa (132) sekä johdannaissovelkoja 154 miljoonaa euroa (34).

Johtoon kuuluville avainhenkilöille maksetut palkkiot ja myönnetyt lainat

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden palkkioista ja heille myönnettyistä lainoista kerrotaan liitteessä 8.

Liite 45 Luottoriskiä koskevat tiedot

Luottoriskin hallinnasta ja analysoinnista kerrotaan hallituksen toimintakertomuksen kohdassa "Riskien, likviditeetin ja pääoman hallinta". Lisätietoa luottoriskistä annetaan myös vuoden 2014 Capital and Risk Management (Pillar 3) -raportissa, joka on saatavilla osoitteessa www.nordea.com.

Konserni

	31.12. 2014	31.12. 2013
Vastuutyypit, miljoonaa euroa		
Tase-erät	146 714	153 299
Taseen ulkopuoliset erät	10 262	15 301
Arvopaperivakuudellinen rahoitustoiminta	4 063	1 740
Johdannaissopimukset	31 563	18 698
Vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä	192 603	189 038

Tämän liitteen taulukoissa, jotka sisältävät vastuuta, luvut esitetään vastuun määränä maksukyvyttömyyshetkellä (Exposure At Default, EAD). EAD on vastuun määrä luottovasta-arvokerrointen soveltamisen jälkeen.

Liite 45 Luottoriskiä koskevat tiedot, jatk.

Luottoriskin ja taseen välinen yhteys

Tässä osassa kerrotaan tilinpäätösstandardien mukaisesti määritellyn luottosalkun ja vakavaraisuusasetuksen mukaisesti määritellyn riskin välisestä yhteydestä. Tekstissä esitetään tärkeimmät erot ja havainnollistetaan eri raportointimenetelmien välistä yhteyttä.

Alkuperäinen riski tarkoittaa riskiä, jossa ei ole otettu huomioon korvausvaikutuksia. Korvausvaikutukset liittyvät luottoriskin vähentämiskeinoihin, taseen ulkopuolisiin vastuisiin sovellettaviin luottovasta-arvokertoimiin ja standardimenetelmällä laskettaviin taseeseen kirjattuihin arvonalentumisiin. Tässä liitteessä sellaisiin vastuisiin liittyvä riski, joihin sovelletaan sisäisten luottoluokitusten menetelmää, määritellään kuitenkin vastuun määräksi maksukyvyttömyyshetkellä (EAD) ja sellaisiin vastuisiin liittyvä riski, joihin sovelletaan standardimenetelmää, määritellään vastuun määräksi, ellei toisin ilmoiteta. Luottoriski esitetään tässä vakavaraisuusasetuksen mukaisesti jaoteltuna riskiluokkiin, joista jokainen jakautuu vielä seuraaviin riskityyppeihin:

- tase-erät
- taseen ulkopuoliset erät (esim. takaukset ja käyttämättömät luottolimiitit)
- arvopaperivakuudellinen rahoitustoiminta (esim. käänteiset takaisinostosopimukset ja arvopaperilainaus)
- johdannaissopimukset

Tilinpäätösstandardien mukaisesti vuosikertomuksessa esitetyt erät jaotellaan seuraavasti:

- tase-erät (esim. saamiset keskuspankeilta, saamiset luottolaitoksilta, luotot yleisölle ja käänteiset takaisinostosopimukset sekä johdannaissopimusten ja korollisten arvopaperien positiivinen käypä arvo),
- taseen ulkopuoliset erät (esim. takaukset ja käyttämättömät luottolimiitit)

Alla olevassa taulukossa esitetään vakavaraisuusasetuksen mukaisen luottoriskin ja vuosikertomuksessa esitettyjen erien välinen yhteys.

Tase-erät

Seuraavia eriä ei ole laskettu mukaan taseeseen laskettaessa tase-erien vakavaraisuusasetuksen mukaista riskiä:

- Markkinarisktiin liittyvät erät kaupankäyntisalkussa, kuten tietyt korolliset arvopaperit ja vakuudeksi annetut instrumentit.
- Takaisinostosopimukset, johdannaissopimukset ja arvopaperilainaus. Nämä järjestelyt joko sisältyvät kaupankäyntisalkun markkinariskin laskentaan tai ne raportoidaan erillisinä riskityyppeinä (johdannaissopimukset tai arvopaperivakuudellinen rahoitustoiminta).
- Muut erät, joita ovat pääasiassa taseeseen kirjatut arvonalentumiset ja aineettomat hyödykkeet.

Taseen ulkopuoliset erät

Seuraavia vuosikertomuksessa yksilöityjä taseen ulkopuolisia eriä ei lasketa mukaan laskettaessa taseen ulkopuolisten erien vakavaraisuusasetuksen mukaista riskiä:

- Omien velkojen vakuudeksi annettu omaisuus ja muu vakuudeksi annettu omaisuus (lukuun ottamatta leasingsovimuksia). Nämä järjestelyt raportoidaan erillisinä riskityyppeinä (arvopaperivakuudellinen rahoitustoiminta).
- Johdannaissopimukset.

Johdannaissopimukset ja arvopaperivakuudellinen rahoitustoiminta

Johdannaissopimukset voidaan tilinpäätösstandardien mukaisesti kirjata taseeseen (positiivinen käypä arvo) ja taseen ulkopuolelle (nimellisarvot). Vakavaraisuusdirektiiveissä johdannaissopimukset ja arvopaperivakuudellinen rahoitustoiminta raportoidaan kuitenkin erillisinä riskityyppeinä. Myös takaisinostosopimukset ja arvopaperien lainaussopimukset on kirjattu taseeseen nimellisarvojen perusteella laskettuna. Vakavaraisuusasetuksessa näiden riskityyppien laskennassa vähennetään vakuudet.

Tase-erät

Konserni

	Alkuperäinen riski	Markkinarisktiin liittyvät erät	Takaisinostosopimukset, johdannaissopimukset, arvopaperilainaus	Muut	Tase
31.12.2014, miljoonaa euroa					
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	28 846				28 846
Saamiset keskuspankeilta ja luottolaitoksilta	29 584		5 768	0	35 352
Luotot yleisölle	69 616		44 777	-645	113 748
Korolliset arvopaperit ja vakuudeksi annetut instrumentit	17 520	28 180			45 701
Johdannaissopimukset ¹			105 254	0	105 254
Aineettomat hyödykkeet				47	47
Muut varat ja maksetut ennakot	1 190	14 887	91	1 082	17 250
Varat yhteensä	146 757	43 068	155 890	483	346 198
Vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä²	146 750				

¹ Johdannaissopimukset sisältyvät rahoitustaseeseen ja kaupankäyntisalkkuun mutta eivät kirjanpitoarvoltaan. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien johdannaissopimusten vastapuoliriski sisältyy luottoriskiin.

² Taseeseen kuuluvien vastuiden luottovasta-arvokerroin on 100 prosenttia, mutta vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä voi olla sitä pienempi, koska standardimenetelmässä tietyt varaukset vähennetään alkuperäisestä vastuusta, kun vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä lasketaan.

Liite 45 Luottoriskiä koskevat tiedot, jatk.

Tase-erät

Konserni

31.12.2013, miljoonaa euroa	Alkuperäinen riski	Markkinarisktiin liittyvät erät	Takaisinostosopimukset, johdannaisopimukset, arvopaperilainaus	Muut	Tase
Käteiset varat ja keskuspankkitalletukset	30 904				30 904
Saamiset keskuspankeilta ja luottolaitoksilta	28 636		7 131	0	35 767
Luotot yleisölle	74 422		40 176	-820	113 779
Korolliset arvopaperit ja vakuudeksi annetut instrumentit	17 912	26 073			43 985
Johdannaisopimukset ¹			70 234		70 234
Aineettomat hyödykkeet				100	100
Muut varat ja maksetut ennakot	1 551	7 271	65	1 104	9 991
Varat yhteensä	153 425	33 344	117 607	384	304 761

¹ Johdannaisopimukset sisältyvät rahoitustaseeseen ja kaupankäyntisalkkuun mutta eivät kirjanpitoarvoltaan. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävien johdannaisopimusten vastapuoliriski sisältyy luottoriskiin.

Taseen ulkopuoliset erät

Konserni

31.12.2014, miljoonaa euroa	Basel III -säännösten mukainen luottoriski
Vastuusitoumukset	14 906
Muut sitoumukset	16 790
Yhteensä	31 696

31.12.2014, miljoonaa euroa	Basel III -säännösten mukainen luottoriski	Erät, jotka eivät sisälly tilinpäätökseen	Alkuperäinen riski	Keskimääräinen vastavokerroin	Vastuun määrä maksukyvyttömyys-hetkellä
Luottolimiitit ja sekkitilit	15 922	4 036	19 958	37 %	7 419
Luottolupaukset	857	287	1 144	45 %	520
Takaukset	13 747		13 747	15 %	2 017
Muut	1 171		1 171	26 %	306
Yhteensä	31 696	4 323	36 019		10 262

31.12.2013, miljoonaa euroa	Basel III -säännösten mukainen luottoriski
Vastuusitoumukset	15 836
Muut sitoumukset	16 603
Yhteensä	32 439

31.12.2013, miljoonaa euroa	Basel III -säännösten mukainen luottoriski	Erät, jotka eivät sisälly tilinpäätökseen	Alkuperäinen riski	Keskimääräinen vastavokerroin	Vastuun määrä maksukyvyttömyys-hetkellä
Luottolimiitit ja sekkitilit	13 435	4 676	18 111	31 %	5 633
Luottolupaukset	2 767	259	3 026	26 %	793
Takaukset	14 760		14 760	57 %	8 415
Muut	1 476		1 476	31 %	459
Yhteensä	32 439	4 935	37 374		15 301

Liite 45 Luottoriskiä koskevat tiedot, jatk.**Vastuut toimialoittain**

Alla olevassa taulukossa esitetään vastuut yhteensä jaoteltuna toimialoittain. Toimialajakauma perustuu ensisijaisesti kansainväliseen GICS-luokitukseen (Global Industries Classification Standard) ja NACE-luokitukseen (Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus). Pankit on suurin toimiala. Pankit ja muut olivat ainoat toimialat, joiden osuus vastuista yhteensä (193 miljardia euroa) oli yli 7 prosenttia. Eniten toimialoista kasvoi nimellisesti ja suhteellisesti muut rahoitusyhtiöt. Eniten toimialoista puolestaan supistui teollisuustuotantohyödykkeet.

Miljoonaa euroa	31.12. 2014	31.12. 2013
Pankit	76 007	74 069
Rakennustoiminta ja -suunnittelu	1 265	2 193
Kestokulutustavarat (autot, kodinkoneet yms.)	1 504	1 585
Päivittäistavarat (elintarvikkeet, maataloustuotteet yms.)	2 660	2 813
Energia (öljy, kaasu yms.)	1 352	1 450
Terveystuotot ja lääketieteellisyys	914	938
Teollisuustuotantohyödykkeet	2 151	3 382
Teollisuuden kaupalliset palvelut	3 574	4 043
IT-ohjelmistot, -laitteistot ja -palvelut	769	765
Viestintä ja vapaa-aika	862	1 123
Metalliteollisuus ja kaivostoiminta	270	308
Paperi- ja metsäteollisuustuotteet	1 148	1 572
Kiinteistöhoito ja kiinteistösijoitukset	13 150	12 512
Vähittäiskauppa	3 757	4 060
Shipping ja offshore	5 268	5 188
Tietoliikennelaitteistot	161	404
Tietoliikenneoperaattorit	613	715
Kuljetus	1 914	2 401
Yhdyskuntapalvelut (jakelu ja tuotanto)	3 993	4 502
Muut rahoitusyhtiöt	12 001	8 497
Muu perusteollisuus (kemianteollisuus, rakennusaineteollisuus yms.)	2 652	3 337
Muut	56 617	53 180
Vastuut yhteensä	192 603	189 038

Vakuusjakauma

Alla olevassa taulukossa esitetään vakavaraisuuden laskennassa käytettävien vakuuksien jakauma. Kuten taulukko osoittaa, suhteellisesti suurin osa hyväksyttävistä vakuuksista on kiinteistöjä. Taulukko osoittaa myös, että asuinkiinteistöjen käyttö vakuutena laski suhteellisesti eniten vuoden aikana, kun taas muiden fyysisten vakuuksien osuus nousi. Kiinteistöjä käytetään yleisesti vakuutena luottoriskin vähentämistarkoituksessa ja suurin osa niistä on Suomessa. Muut fyysiset vakuudet koostuvat pääosin aluksista ja ajoneuvoista.

Konserni

Miljoonaa euroa	31.12.2014	31.12.2013
Rahoitusvakuudet	2 %	2 %
Saamiset	2 %	2 %
Asuinkiinteistöt	73 %	82 %
Liikekiinteistöt	10 %	8 %
Muut fyysiset vakuudet	13 %	7 %
Yhteensä	100 %	100 %

Liite 45 Luottoriskiä koskevat tiedot, jatk.

Vakuudelliset velkasitoumukset (CDO) - Vastuut¹

Nordea toimii etenkin pohjoismaisten yritysten välittäjänä luottojohdannaismarkkinoilla. Lisäksi Nordea käyttää luottojohdannaisia suojatakseen sijoituksia yritysainoihin ja synteettisiin CDO-sitoumuksiin. Kun Nordea tekee CDO-sitoumuksen, jossa se myy suojauksen, se kantaa viitesalkkuun kohdistuvan luottotapahtuman aiheuttamien tappioiden riskin. Kun Nordea tekee CDO-sitoumuksen, jossa se ostaa suojauksen, suojauksen myyjä vastaa kaikista tappioista, jotka aiheutuvat viitesalkkuun kohdistuvasta luottotapahtumasta.

Luottojohdannaistapahtumat aiheuttavat vastapuoliriskin samoin kuin muut johdannaistapahtumat. Näiden tapahtumien vastapuolten kanssa on tyypillisesti tehty rahoitusvakuussopimus, jossa riskit katetaan päivittäin vakuusjärjestelyillä. CDO-sopimusten arvostuksissa sovelletaan riskien mallintamisessa käytettyjä käyvän arvon oikaisuja. Käyvän arvon oikaisut kirjataan tuloslaskelmaan.

Konserni ja emoyhtiö

	31.12.2014		31.12.2013	
	Ostetut suojaukset	Myydyt suojaukset	Ostetut suojaukset	Myydyt suojaukset
Nimellisarvo, miljoonaa euroa				
CDO:t, brutto	1 204	1 691	1 266	1 587
Suojatut vastuut	1 005	1 004	965	966
CDO:t, netto²	199³	687⁴	301³	621⁴
- josta oma pääoma	20	67	57	102
- josta väliarhoitus (mezzanine)	98	370	108	306
- josta etuoikeutetut (senior)	81	250	136	213

¹ First-to-Default swap -sopimuksia ei luokitella CDO-sitoumuksiksi eikä niitä siksi esitetä taulukossa. Ostetun suojauksen nettomäärä on 47 miljoonaa euroa (47) ja myydyt suojauksen nettomäärä on 46 miljoonaa euroa (18). Sekä ostettu että myyty suojaus on pääosin investment grade -luokiteltu.

² Nettovastuusiin ei sisällytetä ostettuja ja myytyjä eriä, jotka ovat täysin samanlaisia viitekorin, erääntymisen ja valuutan osalta.

³ josta investment grade -luokiteltuja 90 miljoonaa euroa (184) ja sub investment grade -luokiteltuja 109 miljoonaa euroa (115).

⁴ josta investment grade -luokiteltuja 423 miljoonaa euroa (411), sub investment grade -luokiteltuja 264 miljoonaa euroa (273) ja luokittelemattomia 0 miljoonaa euroa (0).

Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus¹

	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Miljoonaa euroa	2014	2013	2014	2013
Vaihtuvat vastaavat, kirjanpitoarvo:				
Maa-alueet ja rakennukset		108		108
Osakkeet ja osuudet	2		2	
Muu omaisuus	1	3	1	0
Yhteensä	3	111	3	108

¹ Noudattaa Nordeassa sovellettavia saamisen turvaamiseksi hankittua omaisuutta koskevia periaatteita, jotka ovat Nordean toimintamaiden paikallisten pankkitoiminnasta säädettyjen lakien mukaiset. Lainan vakuutena käytetty omaisuus hankitaan yleensä saamisen turvaamiseksi, kun asiakas ei pysty täyttämään velvoitteitaan Nordeaa kohtaan.

Erääntyneet luotot, joiden arvo ei ole alentunut

Alla olevassa taulukossa 6 päivää tai sitä kauemmin erääntyneenä olleet luotot, joita ei luokitella arvoltaan alentuneiksi, esitetään jaoteltuna yritys- ja henkilöasiakkaiden luottoihin. Yritysasiakkaiden erääntyneitä luottoja, joita ei luokitella arvoltaan alentuneiksi, oli vuoden 2014 lopussa 223 miljoonaa euroa, kun niitä vuotta aiemmin oli 251 miljoonaa euroa. Henkilöasiakkaiden luottoja, joita ei luokitella arvoltaan alentuneiksi, laskivat 280 miljoonaan euroon (438) pääasiassa johtuen Baltian toimintojen siirrosta Nordea Bank AB:lle (publ).

	Konserni				Emoyhtiö			
	31.12.2014		31.12.2013		31.12.2014		31.12.2013	
	Yritys-asiakkaat	Henkilö-asiakkaat	Yritys-asiakkaat	Henkilö-asiakkaat	Yritys-asiakkaat	Henkilö-asiakkaat	Yritys-asiakkaat	Henkilö-asiakkaat
Miljoonaa euroa								
6-30 päivää	80	147	92	215	27	125	34	194
31-60 päivää	64	91	70	144	27	80	37	101
61-90 päivää	50	42	30	71	18	40	18	51
>90 päivää	28	0	58	8	20	0	53	8
Yhteensä	223	280	251	438	92	244	142	354

Erääntyneet luotot, joiden arvo ei ole alentunut / luotot yleisölle taseeseen kirjattujen arvonalentumisten jälkeen, %

0,29	0,77	0,34	1,15	0,13	0,73	0,20	1,00
------	------	------	------	------	------	------	------

Liite 45 Luottoriskiä koskevat tiedot, jatk.

Luotot yrityksille lainamäärän mukaan

Alla olevassa taulukossa esitetään luotot yrityksille jaoteltuna lainamäärän mukaan. Taulukko osoittaa, että yritysvastuiden luottoriski on hyvin hajautettu. Noin 81 prosenttia yrityksille annetuista luotoista on suuruudeltaan enintään 50 miljoonaa euroa asiakasta kohden.

Miljoonaa euroa	Konserni				Emoyhtiö			
	31.12. 2014	%	31.12. 2013	%	31.12. 2014	%	31.12. 2013	%
0-10	42 561	55,8	41 146	54,9	40 213	55,8	39 041	54,9
10-50	19 552	25,6	19 140	25,6	18 473	25,6	18 161	25,6
50-100	5 673	7,4	5 199	6,9	5 360	7,4	4 933	6,9
100-250	7 433	9,8	5 939	7,9	7 023	9,8	5 635	7,9
250-500	1 018	1,3	3 471	4,6	962	1,3	3 293	4,6
500-	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Yhteensä	76 238	100,0	74 895	100,0	72 031	100,0	71 064	100,0

Korolliset arvopaperit

Lisätietoa korollisiin arvopapereihin liittyvästä luottoriskistä annetaan liitteessä 14, jossa korollisten arvopaperien kirjanpitoarvot on jaoteltu vastapuoliluokittain.

Liite 46 Sijoitukset strukturoituihin yhteisöihin

Strukturoidut yhteisöt ovat yhteisöjä, joissa äänivalta tai muut vastaavat oikeudet eivät ole ratkaiseva tekijä yhteisön määräysvallan määrittelyssä. Niiden toiminta on yleensä rajoitettua, ja niiden tarkoitus on kapea ja tarkoin määritelty. Jos Nordealla on määräysvalta tällaisessa yhteisössä, se yhdistellään konsernitilinpäätökseen.

Strukturoidut yhteisöt, joita ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen

Jos Nordealla on osuus strukturoidussa yhteisössä mutta ei määräysvaltaa, strukturoitua yhteisöä koskevat tiedot esitetään tilinpäätöksessä. Nordealla on osuus strukturoidussa yhteisössä, kun strukturoituun yhteisöön tehdyn sijoituksen tuoton vaihtelu vaikuttaa Nordeaan. Sijoitusrahastot ovat tällä hetkellä ainoita strukturoituja yhteisöjä, joita ei yhdistellä Nordean konsernitilinpäätökseen. Tuottojen vaihtelu arvioidaan sekä saatujen palkkioiden että rahastojen omistusten uudelleenarvostuksen perusteella.

Nordea sijoittaa sijoitusrahastoihin useissa eri tarkoituksissa:

- tallettajien puolesta, jolloin tuotto perustuu sijoitukseen
- suojautukseen asiakkaille tarkoitettuihin strukturoituihin tuotteisiin liittyviltä riskeiltä
- tehdessään epälikvidejä sijoituksia pääomarahastoihin ja joukkolainarahastoihin.

Koska tuottojen vaihtelu vaikuttaa Nordeaan bruttotasolla, tiedot näistä rahastoista esitetään, vaikka nettomääräinen vaikutus on huomattavasti pienempi.

Strukturoituihin tuotteisiin liittyviltä riskeiltä suojautumista varten hankitut osuudet sijoitusrahastoista vähentävät riskejä. Siltä osin kuin suojaukset ovat tehokkaita arvonmuutokset eivät vaikuta Nordeaan. Näiden rahastojen aiheuttama enimmäistappio on arviolta 6 miljoonaa euroa suojausten vähentämisen jälkeen.

Nordean osuudet strukturoiduissa yhteisöissä, joita ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen, ja niihin liittyvät velat esitetään alla olevassa taulukossa:

Miljoonaa euroa	Konserni	Emoyhtiö
	31.12. 2014	31.12. 2014
Varat, kirjanpitoarvo		
Saamiset luottolaitoksilta	-	-
Osakkeet ja osuudet	701	701
Varat yhteensä	701	701
Velat		
Yleisön talletukset ja muut velat yleisölle	-	-
Velat vakuutusentottajille	-	-
Johdannaissopimukset	105	105
Velat yhteensä	105	105

Taseen ulkopuoliset erät, nimellisarvo

Luottolupaukset	-	-
-----------------	---	---

Nordea ei ole osallisena strukturoiduissa yhteisöissä, joita ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen ja joissa Nordealla ei tällä hetkellä ole osuutta.

Liite 47 Fuusiot, hankinnat, myynnit ja purut

Vuoden 2014 aikana ostetut tytäryritykset	Toimiala	Varat yhteensä, miljoonaa euroa	Tilikauden voitto/tappio pankkikonsernin luvuissa
-	-	-	-
Vuoden 2014 aikana perustetut tytäryritykset	Yhtiöiden lukumäärä	Varat yhteensä, miljoonaa euroa	Tilikauden voitto/tappio pankkikonsernin luvuissa
-	-	-	-
Vuoden 2014 aikana myydyt tytäryritykset	Toimiala	Varat yhteensä, miljoonaa euroa	Tilikauden voitto/tappio pankkikonsernin luvuissa
-	-	-	-
Vuoden 2014 aikana myydyt muut tytäryritykset	Yhtiöiden lukumäärä	Varat yhteensä, miljoonaa euroa	Tilikauden voitto/tappio pankkikonsernin luvuissa
-	10	271	-9
Vuoden 2014 aikana fuusioidut tytäryritykset	Toimiala	Varat yhteensä, miljoonaa euroa	Tilikauden voitto/tappio pankkikonsernin luvuissa
-	-	-	-
Vuoden 2014 aikana puretut tytäryritykset	Toimiala	Varat yhteensä, miljoonaa euroa	Tilikauden voitto/tappio pankkikonsernin luvuissa
-	-	-	-
Vuoden 2014 aikana puretut osakkuusyrietykset	Toimiala	Varat yhteensä, miljoonaa euroa	Tilikauden voitto/tappio pankkikonsernin luvuissa
-	-	-	-

Liite 48 Nordean osakkeet

Nordea Pankki Suomi Oyj ei omista omia osakkeitaan. Nordea Pankki Suomi on ostanut ja myynyt vuoden aikana emoyhtiönsä Nordea Bank AB:n osakkeita (publ) osana tavanomaista kaupankäynti- ja markkinatakaustoimintaansa. Tehdyt kaupat on esitetty oheisessa taulukossa. Kaupпамäärien kasvu johtuu NPS:n kaupankäyntiaktiiviteetin lisääntymisestä.

Hankinnat

Kuukausi	Määrä	Keskim. hankintahinta	Yhteensä, euroa
Tammikuu	784 416	10,08	7 906 710,77
Helmikuu	2 641 463	9,99	26 393 391,61
Maaliskuu	2 007 082	10,20	20 468 456,74
Huhtikuu	2 772 290	10,22	28 328 988,16
Toukokuu	1 521 412	10,42	15 849 726,88
Kesäkuu	1 562 640	10,64	16 619 459,20
Heinäkuu	3 487 072	10,26	35 777 712,41
Elokuu	1 992 066	9,92	19 751 797,59
Syyskuu	2 272 098	10,00	22 731 408,82
Lokakuu	8 391 659	9,68	81 203 136,49
Marraskuu	2 995 501	10,01	29 989 755,07
Joulukuu	4 111 184	9,46	38 883 223,31
	34 538 883		343 903 767,06

Myynnit

Kuukausi	Määrä	Keskim. hinta	Yhteensä, euroa
Tammikuu	-705 300	10,07	-7 099 132,22
Helmikuu	-2 699 582	10,00	-26 994 709,05
Maaliskuu	-2 059 931	10,19	-20 989 470,17
Huhtikuu	-2 486 740	10,24	-25 471 352,50
Toukokuu	-1 688 116	10,44	-17 626 848,24
Kesäkuu	-2 150 822	10,60	-22 803 794,83
Heinäkuu	-4 903 803	10,26	-50 311 913,90
Elokuu	-2 068 983	9,90	-20 491 974,88
Syyskuu	-2 267 013	9,99	-22 649 521,97
Lokakuu	-2 022 725	9,89	-19 999 896,78
Marraskuu	-3 540 465	10,02	-35 460 869,92
Joulukuu	-3 148 867	9,44	-29 730 329,59
	-29 742 347		-299 629 814,05

Nordea Bank AB:n (publ) osakkeen osuus osakepääomasta on 1,00 euroa. Kaupoilla on ollut hyvin pieni vaikutus Nordea Bank AB:n (publ) omistussuuksiin ja äänioikeuksiin. Vuoden 2014 lopussa NPS omisti 4 828 977 emoyhtiön osaketta.

Liite 49 Siirretyt toiminnot**Siirretyt Baltian toiminnot**

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Rahoituskate	35	138	35	137
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	0	1	0	1
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	-10	-4	0	-1
Muut liiketoiminnan tuotot	0	1	0	1
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	25	136	35	138
Henkilöstökulut	-9	-36	-9	-36
Muut kulut	-7	-37	-7	-37
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1	-3	-1	-3
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-17	-76	-17	-76
Tulos ennen arvonalentumistappioita	8	60	18	62
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-38	-26	-38	-26
Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden arvonalentumiset	-	-	-17	-
Liikevoitto	-30	34	-37	36
Tuloverot	1	-8	1	-8
Tilikauden tulos	-29	26	-36	28

Siirrettävät kansainväliset toiminnot¹

Miljoonaa euroa	Konserni		Emoyhtiö	
	2014	2013	2014	2013
Rahoituskate	81	73	81	73
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	48	39	48	39
Nettotulos käypään arvoon arvostettavista eristä	3	3	3	3
Muut liiketoiminnan tuotot	0	0	0	0
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	132	115	132	115
Henkilöstökulut	-21	-15	-21	-15
Muut kulut	-10	-10	-10	-10
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1	-1	-1	-1
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-32	-26	-32	-26
Tulos ennen arvonalentumistappioita	100	89	100	89
Arvonalentumistappiot luotoista, netto	-10	-3	-10	-3
Liikevoitto	90	86	90	86
Tuloverot	-4	-6	-4	-6
Tilikauden tulos	86	80	86	80

¹ Lontoon ja Frankfurtin sivukonttorien toiminnot myytiin 1.1.2015

Hallituksen esitys varsinaiselle yhtiökokoukselle

Emoyhtiön voitonjakokelpoinen oma pääoma 31.12.2014 oli 6 113 829 734,71 euroa, josta tilikauden voitto on 821 220 326,24 euroa. Hallitus ehdottaa, että

1. osinkoa jaetaan yhteensä 450 000 000,00 euroa ja
2. jolloin voitonjakokelpoiseksi omaksi pääomaksi jää 5 663 829 734,71 euroa.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset:

Helsinki, 27. helmikuuta 2015

Torsten Hagen Jørgensen

Casper von Koskull

Carl-Johan Granvik

Gunn Wærsted

Ari Kaperi
Toimitusjohtaja

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsinki, 27. helmikuuta 2015

KPMG OY AB

Marcus Tötterman
KHT

Tilintarkastuskertomus

Nordea Pankki Suomi Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Nordea Pankki Suomi Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2014. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konserniti-linpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaat-teita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emo-yhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahin-gonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka rikkoneet luottolaitoslakia, osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakerto-mukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkas-tajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvi-oiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merki-tyksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintar-kastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastus-toimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arviointi.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltu-vaan tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että

- tilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot sekä emoyhtiön että konsernin taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja ra-havirroista
- tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tu-loksesta ja taloudellisesta asemasta
- toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 27. helmikuuta 2015

KPMG OY AB

Marcus Tötterman
KHT

Johto ja tilintarkastajat

Johto

Nordea Pankki Suomen hallituksessa on neljä jäsentä.

Nordea Pankki Suomen toimitusjohtaja on Ari Kaperi ja hänen sijaisensa on Topi Manner.

Hallitus

Carl-Johan Granvik

Syntynyt 1949. Jäsen vuodesta 2012.
Aiemmat tehtävät Nordeassa: Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtaja, Chief Risk Officer ja luotonannon ja riskienhallinnan johtaja sekä Suomen maajohtaja.

Torsten Hagen Jørgensen

Syntynyt 1965. Jäsen vuodesta 2013.
Talousjohtaja, konsernin tuki- ja palvelutoimintojen johtaja (Group Corporate Centre)

Casper von Koskull

Syntynyt 1960. Jäsen vuodesta 2010.
Suurasiakkaat ja pääomamarkkinat -toiminnon johtaja.

Gunn Wærsted

Syntynyt 1955. Jäsen vuodesta 2010.
Nordea Pankki Norja ASA:n toimitusjohtaja, varallisuuden hoidon johtaja, Norjan maajohtaja.

Tilintarkastajat

Nordea Bank AB:n (publ) nimitysvalitokunta ehdottaa vuoden 2015 varsinaiselle yhtiökokoukselle uuden tilintarkastajan valintaa tilintarkastajia koskevien rotaatiosäännösten mukaisesti. Vastaavaa Nordea Pankki Suomi Oyj:n varsinaisen yhtiökokouksen päätös on ehdollinen riippuen tämän valinnan tuloksesta.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan yhtiölle tilintarkastajan, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö.

Nykyinen tilintarkastaja:

KPMG Oy Ab

Päävastuullinen tilintarkastaja
Marcus Tötterman
KHT

Selvitys hyvästä hallintotavasta 2014

Nordea Pankki Suomi Oyj:n selvitys

Nordea Pankki Suomi Oyj:n sisäisestä hallinnosta

Yhtiökokous

Nordea Pankki Suomi Oyj ("pankki") on Nordea Bank AB:n (publ) kokonaan omistama tytäryhtiö. Yhtiökokous on ylin päättävä elin.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus vastaa pankin hallinnoinnista, pankin toiminnan tarkoituksenmukaisesta organisoinnista ja pankin edustamisesta.

Hallitus

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksessa on tällä hetkellä neljä jäsentä, joista yksi ei ole konsernin palveluksessa. Yhtiöjärjestyksen mukaisesti hallituksessa on oltava vähintään neljä ja enintään seitsemän jäsentä. Hallitus nimittää hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäsenten toimikausi jatkuu, kunnes toisin ilmoitetaan. Hallituksen jäsenten eläkeikä on 70 vuotta.

Hallitus vahvistaa hyväksymässään työjärjestyksessä valtuutuksen toimia pankin puolesta sekä hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan välisen työnjaon.

Hallitus vastaa työjärjestyksen mukaisesti pankin ja sen toiminnan organisoinnista ja hallinnoinnista.

Hallitus hoitaa pankin asioita asianmukaisella ammattitaidolla ja huolellisuudella noudattaen lainsäädäntöä, yhtiöjärjestyksiä, kulloinkin voimassa olevaa työjärjestyksiä sekä konsernijohtajan päätöksiä ja ohjeita.

Hallitus varmistaa, että sillä on tarvittavat tiedot pankin toiminnasta lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti.

Hallitus varmistaa, että sillä on tarvittavat tiedot pankin tilanteesta, liiketoiminnan kehityksestä ja riskeistä sekä muista seikoista, jotka ovat olennaisen tärkeitä pankin toiminnan kannalta.

Pankin toiminta on täysin integroitu Nordea-konsernin toimintaan.

Hallituksen erityisenä velvollisuutena on

- a. perustaa pankin ja pankkikonsernin yleinen organisaatio
- b. varmistaa, että pankin kirjanpidon, varainhallinnan ja taloudellisen tilanteen sisäinen valvonta on yleisesti riittävää
- c. hyväksyä riskistrategia ja muut strategiset tavoitteet sekä huolehtia siitä, että tavoitteiden ja strategian valvonta on luotettavaa
- d. nimittää ja irtisanoa pankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä valvoa, että pankin toimitusjohtaja täyttää velvoitteen
- e. laatia tarvittaessa Nordea-konsernin luotto-ohjeiden mukaisesti täydentäviä luotto-ohjeita luottojen myöntämisestä Nordea Pankki Suomi Oyj:ssä
- f. määritellä varainhankintaan liittyvät asiat
- g. päättää pankin vuosikertomuksista ja osavuosisatsauksista ja julkaista ne
- h. seurata ja arvioida säännöllisesti pankin ja pankkikonsernin taloudellista tilannetta ja riskejä
- i. kutsua koolle yhtiökokous ja valmistella käsiteltävät asiat.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksella on neljä valiokuntaa: riskivaliokunta, tarkastusvaliokunta, palkitsemisvaliokunta ja nimitysvaliokunta. Kunkin valiokunnan tehtävät määrittellään luottolaitostoiminnasta annetussa laissa.

Hallitus on hyväksynyt periaatteet, joiden mukaan hallituksen kokoonpanoa monipuolistetaan. Sukupuolten välistä tasa-arvoa edistetään, kun hallitukseen nimitetään jäseniä. Pankin tavoitteena on sukupuolten välinen tasapaino, ja se on laatinut suunnitelman tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja johtoryhmä

Nordea Pankki Suomi Oyj:llä on toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtaja on perustanut johtoryhmän, joka avustaa ja tukee häntä pankin päivittäisen toiminnan johtamisessa. Johtoryhmään kuuluvat Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtaja, talousjohtaja, riskienhallintajohtaja, hallituksen sihteeri, Suomen pankkitoiminnan johtaja ja Suomen suuryrityspalvelujen johtaja.

Riippumattoman riskienvalvontatoiminnon johtaja

Nordea Pankki Suomi Oyj:llä on riippumattoman riskienvalvontatoiminnon johtaja. Nordea Pankki Suomi Oyj:n riskienvalvontatoiminnon johtaja raportoi Nordea Pankki Suomi Oyj:n toimitusjohtajalle. Riippumattoman riskienvalvontatoiminnon johtajan tehtävä on perustettu Suomen, Norjan ja Tanskan alakonserneihin. Riskienvalvontatoiminto on olennainen osa Nordea-konsernin riskienhallintaa.

Riippumaton riskienvalvontatoiminto on riskienhallinnan toinen puolustuslinja Nordea Pankki Suomi -konsernissa. Riskienvalvontatoiminnon johtaja antaa kokonaiskuvan Nordea Pankki Suomi -konsernin kaikista riskeistä tarvittaville hallintoelimille ja varmistaa riskienhallinnan koordinoinnin sekä riittävän riskienvalvonnan Nordea Pankki Suomi -konsernissa.

Compliance

Nordean operatiivista riskiä koskevien periaatteiden ja Nordean compliance-toimintaa koskevien ohjeiden mukaisesti Group Compliance -yksikkö, joka raportoi Nordean konsernijohtajalle, vastaa compliance-riskien hallintaperiaatteiden kehittämisestä ja päivittäisestä. Compliance Officerien (CO) verkostolla on raportointisuhteet Group Compliance -yksikköön. Verkosto tukee ensimmäistä puolustuslinjaa hallitsemalla compliance-riiskejä ja toimittamalla Group Compliance Officerille itsenäisiä raportteja. Group Compliance Officer koostaa näistä raporteista puolivuositain compliance-raportin konsernijohtajalle, Nordea Bank AB:n (publ) hallitukselle ja Nordea Bank AB:n (publ) tytäryhtiöille, mukaan lukien Nordea Pankki Suomi Oyj:lle.

Sisäpiiriläisten hallinnointi

Nordea-konserni ja Nordea Pankki Suomi Oyj ovat lakien ja määräysten mukaisesti liikkeeseenlaskijana ja arvopaperinvälittäjänä vahvistaneet koko pankkia koskevan sisäpiiriohjeistuksen. Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen, tilintarkastajat, varatilintarkastajat ja muu ylin johto sekä muut erikseen määritellyt henkilöt noudattavat Nordean osakkeissa ja siihen liittyvissä muissa arvopapereissa rajoitusta käydä kauppaa omaan lukuun ainoastaan 14 päivän kuluessa konsernin tuloksen julkistamisesta. Muiden rahoitusvälineiden osalta yllä mainitut ja muut vaikuttavassa asemassa olevat henkilöt noudattavat yhden kuukauden ns. lyhyen kaupankäynnin kieltoa. Nordea Pankki Suomi Oyj raportoi hallintotavasta ja julkisia sisäpiirirekistereitä sekä rahoitusinstrumenteilla käytävää kauppaa koskevien sääntöjen noudattamisesta Finanssivalvonnalle vuosittain.

Selvitys hyvästä hallintotavasta

Nordea Pankki Suomi Oyj on laatinut tämän selvityksen joukkolainojen liikkeeseenlaskijana. Selvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti, ja se julkaistaan erillään vuoden 2014 vuosikertomuksesta.

Nordea Pankki Suomi Oyj on Nordea-konsernin pörssinoteeratun emoyhtiön Nordea Bank AB:n (publ) kokonaan omistama tytäryhtiö. Tässä selvityksessä ”Nordea” tarkoittaa Nordea-konsernia. Kuvaus Nordeassa viimeisimmän tilikauden aikana noudatetusta hyvästä hallintotavasta sisältyy Nordea Bank AB:n (publ) vuoden 2014 vuosikertomukseen. Nordea Pankki Suomi Oyj:n toiminta on täysin integroitu Nordea-konsernin toimintaan. Nordea on määritellyt hyvää hallintotapaa koskevat periaatteet konsernin tasolla, ja niitä arvioidaan jatkuvasti. Tietoa Nordean hyvästä hallintotavasta ja tästä selvityksestä on saatavilla osoitteesta www.nordea.com. Nordea Pankki Suomi Oyj kehitti hyvään hallintotapaan liittyviä järjestelyjä juridisen yksikön tasolla vuonna 2014 perustamalla neljä hallituksen valiokuntaa ja johtoryhmän. Nordea Pankki Suomi Oyj on laatinut kuvauksen hyvään hallintotapaan liittyvistä järjestelyistä luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisesti, ja se on saatavilla osoitteessa www.nordea.fi.

Yritysten hyvään hallintotapaan (corporate governance) kuuluvat keskeisesti selvät ja järjestelmälliset päätöksentekoprosessit. Näin selkiytetään vastuuta, vältetään eturistiriitoja ja varmistetaan riittävä sisäinen valvonta, riskienhallinta sekä läpinäkyvyys. Sitoutuminen Nordean tehtävään ja visioon vaatii hyvän hallintotavan käytäntöjen omaksumista tavanomaisessa liiketoiminnassa. Tarkoituksena on varmistaa, että yritys on mahdollisimman hyvin hallittu ja johdettu.

Nordean hyvä hallintotapa noudattaa yleisesti hyväksytyjä hyvää hallintotapaa koskevia periaatteita ja Ruotsissa annettua hyvää hallintotapaa koskevaa suositusta sekä sen sisältämiä määräyksiä ja periaatteita. Vaikka eri maissa voimassa olevien suositusten yksityiskohdat eroavatkin toisistaan, kaikki suositukset perustuvat alan yleiseen kansainväliseen kehitykseen ja yhteiseen pohjoismaiseen lähestymistapaan. Keskeisiltä osiltaan eri maiden suositukset ovat siis hyvin samankaltaiset.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus ja hallituksen tarkastusvaliokunta ovat tarkastaneet tämän hyvää hallintotapaa koskevan selvityksen. Tässä hyvää hallintotapaa koskevassa selvityksessä kuvataan Nordea Pankki Suomi Oyj:n taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan pääpiirteet.

Selvitys vuoden 2014 tilinpäätökseen liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tärkeimmistä ominaisuuksista

Nordea Pankki Suomi Oyj on osa Nordea-konsernia, ja taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät ovat samat koko Nordeassa. Taloudellisen raportoinnin prosessit ovat Nordeassa täysin integroidut. Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus seuraa taloudellista raportointia ja riskien raportointia Nordea Pankki Suomi Oyj:n tasolla ja on käsitellyt riskiraportit Nordea Pankki Suomi Oyj:n tasolla. Nordea Pankki Suomi Oyj noudattaa konsernin toimintaohjeita ja muita ohjeita soveltuvin osin.

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta on Nordean hallituksen, johdon ja muun henkilöstön toteuttama prosessi, jonka tarkoitus on antaa riittävä varmuus tavoitteiden saavuttamisesta. Keinoja ovat toiminnan tehokkuus, taloudellisen ja muun raportoinnin luotettavuus, ulkoisten ja sisäisten säännösten noudattaminen, varojen turvaaminen sekä riittävä liiketoimintaan liittyvien riskien hallinta. Sisäinen valvonta perustuu viiteen pääasiaan: valvontaympäristöön, riskien arviointiin, valvontaan, tiedotukseen ja viestintään sekä seurantaan.

Sisäisen valvonnan periaatteilla luodaan edellytykset, jotka auttavat koko organisaatiota tehostamaan toimintaa ja pitämään sisäisen valvonnan laadun korkeana. Tukena ovat muun muassa selkeät määritelmät, roolit ja vastualueet sekä yhtenäiset työkalut ja menettelytavat.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan roolit ja vastualueet on jaettu kolmeen puolustuslinjaan. Ensimmäisessä puolustuslinjassa liiketoimintaorganisaatio ja konsernitoiminnot vastaavat toiminnastaan riskirajojen sekä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien menettelytapojen mukaisesti. Toisessa puolustuslinjassa keskitetyt konsernin riskitoiminnot vastaavat sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien menettelytapojen määrittelystä. Kolmannessa puolustuslinjassa konsernin sisäinen tarkastus tekee tarkastuksia ja toimii sidosryhmien varmistajana hyvän hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosesseissa.

Taloudelliseen raportointiin liittyvät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmät on suunniteltu antamaan riittävä varmuus taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta ja tilinpäätöksen valmistelusta ulkoisiin tarkoituksiin yleisesti hyväksytyjen tilinpäätösperiaatteiden, sovellettavien lakien ja säännösten sekä muiden pörssiyrityksiä ja joukkolainojen liikkeeseenlaskijoita koskevien vaatimusten mukaisesti. Sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvät toimet ovat osa Nordean suunnitteluprosesseja ja resurssien kohdennusprosesseja. Nordean taloudelliseen raportointiin liittyvään sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan sovelletaan alkuperäistä COSO-mallia jäljempänä esitetyllä tavalla.

Valvontaympäristö

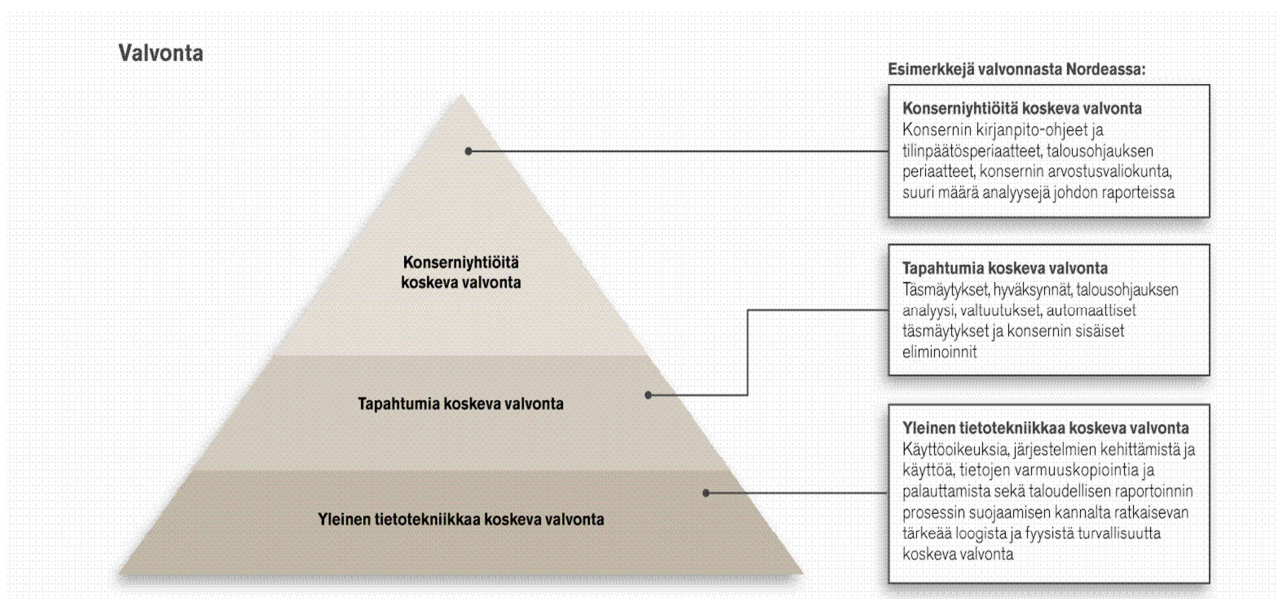
Valvontaympäristö muodostaa Nordean sisäisen valvonnan perustan ja sisältää Nordea Bank AB:n (publ) hallituksen ja konsernin johtoryhmän luomat arvot ja kulttuurin.

Selkeä ja läpinäkyvä organisaatorakenne on tärkeä valvontaympäristön kannalta. Nordean liiketoimintarakenteen tavoitteena on tukea yleistä strategiaa pitämällä yllä liiketoiminnan vahvaa virettä ja täyttämällä kasvaneet pääomaan ja likviditeettiin kohdistuvat vaatimukset. Liiketoimintaa ja organisaatiota kehitetään jatkuvasti.

Nordean riskienhallinta perustuu pääasiassa kolmeen puolustuslinjaan. Ensimmäinen puolustuslinja on liiketoimintaorganisaatio ja konsernitoiminnot, toinen puolustuslinja on konsernin keskitetyt riskitoiminnot, jotka määrittävät yhteiset menettelytavat, ja kolmas puolustuslinja on sisäinen tarkastus. Accounting Key Controls (AKC) vastaa Nordea-konsernin laajuisten laskennan valvontakeinojen käyttöönotosta. Näin varmistetaan, että taloudellisessa raportoinnissa välttämättömiä valvontakeinoja määritellään, tarkkaillaan ja arvioidaan jatkuvasti.

Riskien arviointi

Hallitus vastaa Nordea-konsernin riskilimiiteistä ja niiden seurannasta. Riskienhallinnan katsotaan olevan olennainen osa liiketoimintaa. Pääasiallinen vastuu taloudelliseen raportointiin liittyvien riskien arvioinnista on liiketoimintaorganisaatiolla. Riskien arvioinnin tekeminen lähellä liiketoimintaa lisää mahdollisuuksia tunnistaa keskeiset riskit. Laatu hallitaan siten, että keskitetyt toiminnot määräävät säännöissä, milloin ja miten nämä arvioinnit tehdään. Esimerkkeinä vähintään kerran vuodessa toteutettavasta riskien arvioinnista voidaan mainita muutoksiin liittyvä laatu- ja riskianalyysi sekä riskien itsearvioinnit yksiköissä.

Nordeassa yksikön johtajalla on päävastuu yksikön toimintaan ja taloudellisen raportoinnin prosesseihin liittyvien riskien hallinnasta. Vastuun hoitamisessa ovat tukena lähinnä konsernin kirjanpito-ohjeet ja tilinpäätösperiaatteet (Group Accounting Manual), talousohjauksen periaatteet (Financial Control Principles) ja erilaiset hallintoelimet, kuten konsernin arvostusvaliokunta (Group Valuation Committee). Kirjanpito-ohjeisiin ja tilinpäätösperiaatteisiin sisältyy kaikkien yksiköiden käytössä oleva raportoinnin perusohjeisto, jonka tarkoitus on varmistaa Nordean periaatteiden yhdenmukainen käyttö ja koordinoitu tilinpäätösraportointi. Sisäisen valvonnan perusperiaatteet Nordeassa ovat työnjako ja kaksinkertaisen tarkastamisen periaate hyväksyttäessä esimerkiksi tapahtumia ja valtuutuksia.

Taloudellisen tuloksen yksityiskohtainen analyysi sisältyy johdon raportointiprosessiin, jonka laadun varmistaminen on yksi raportointiprosessin tärkeimmistä valvontamekanismeista. Toinen tärkeä valvontaan liittyvä osa-alue on tasmytykset, joiden laatua Nordea pyrkii jatkuvasti parantamaan.

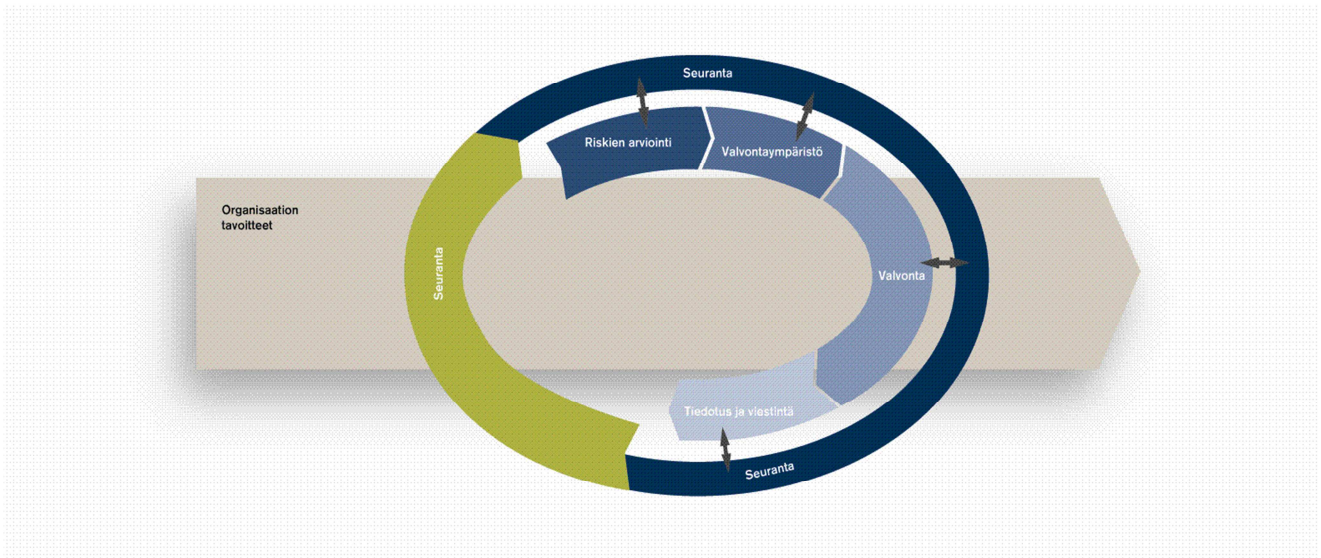
Tiedotus ja viestintä

Konsernitoiminnot vastaavat siitä, että konsernin kirjanpito-ohjeet ja tilinpäätösperiaatteet sekä talousohjauksen periaatteet ovat ajan tasalla ja että muutoksista tiedotetaan asianomaisille yksiköille. Niihin sisältyvät säännöt sisällytetään asianomaisten yksiköiden ohjeisiin ja toimintamalleihin. Konsernin taloushallinnon (Group Finance & Reporting) kirjanpitoasiantuntijat järjestävät vuosittain kirjanpidosta vastaaville henkilöille ja controllereille tilaisuuksia, joissa kerrotaan Nordean toimintaan vaikuttavista nykyisistä ja uusista säännöistä ja määräyksistä.

Taloudellisen raportoinnin tavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavista asioista kerrotaan ulkopuolisille, kun Nordea osallistuu aktiivisesti erilaisten kansallisten elinten toimintaan. Tällaisia elimiä ovat muun muassa finanssivalvontaviranomaisten ja keskuspankkien perustamat elimet ja rahoituslaitoksille tarkoitetut yhdistykset.

Seuranta

Nordeassa on laadittu prosessi, jolla on tarkoitus varmistaa onnistunut taloudellisen raportoinnin laadun tarkkailu ja mahdollisten puutteiden seuranta. Tämä interaktiivinen prosessi pyrkii kattamaan kaikki COSO-malliin sisältyvät tekijät ja sitä voidaan kuvata näin:

Riskien ja valvonnan itsearviointiin sisältyy taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan laaduntarkkailu. Itsearviointi on osa vuotuista operatiivisten riskien ja compliance-riskien kartoitusta, joka toimitetaan Nordea Bank AB:n (publ) konsernin johtoryhmälle, hallituksen tarkastusvaliokunnalle, hallituksen riskivaliokunnalle ja hallitukselle sekä Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle.

Nordea Bank AB:n (publ) hallituksella, konsernin sisäisellä tarkastuksella (Group Internal Audit) ja hallituksen tarkastusvaliokunnalla on tärkeä rooli koko Nordea-konsernin taloudellista raportointia koskevan sisäisen valvonnan seurannassa. Vastaavasti Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksella ja hallituksen tarkastusvaliokunnalla on tärkeä rooli Nordea Pankki Suomi -konsernin taloudellista raportointia koskevan sisäisen valvonnan seurannassa.

Konsernin sisäinen tarkastus on Nordea Bank AB:n (publ) hallituksen valtuuttama riippumaton toiminto. Nordea Bank AB:n (publ) hallituksen tarkastusvaliokunta vastaa sisäisen tarkastuksen ohjeistuksesta ja valvonnasta Nordea-konsernissa, ja Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunta vastaa niistä Nordea Pankki Suomi -konsernissa. Sisäinen tarkastus ei osallistu konsultointitehtäviin, ellei Nordea Bank AB:n (publ) hallituksen tarkastusvaliokunta anna sille erityistoimeksiantoja. Konsernin sisäisen tarkastuksen toiminnan tarkoituksena on tuottaa organisaatiolle lisäarvoa varmistamalla hallintotavan, riskienhallinnan ja valvontaprosessien laatu sekä edistää jatkuvaa toimintojen kehittämistä.

Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunta käsittelee ja Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitus hyväksyy Nordea-konsernin sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman ja tarkastaa konsernin sisäisen tarkastuksen puolivuotisraportin Nordea Pankki Suomi Oyj:n osalta.

Lisäksi Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunta avustaa Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallitusta sen valvontatehtävissä muun muassa tarkkailemalla Nordea Pankki Suomi -konsernin taloudellista raportointiprosessia. Tähän raportointiprosessiin liittyen se tarkkailee Nordea Bank AB:n (publ) hallituksen, konsernijohtajan ja konsernin johtoryhmän sekä Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tehokkuutta sekä konsernin sisäisen tarkastuksen tehokkuutta. Nordea Pankki Suomi Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnan tehtävänä on myös pitää itsensä ajan tasalla tilinpäätöksen ja konsernitalinpäätöksen lakisääteisestä tilintarkastuksesta sekä arvioida ja seurata ulkoisten tilintarkastajien puolueettomuutta ja riippumattomuutta erityisesti Nordea Pankki Suomi -konsernille tarjottavissa lisäpalveluissa.

Ulkoiset tilintarkastajat eivät ole tarkastaneet tätä hyvää hallintotapaa koskevaa selvitystä, joka sisältää raportin tilinpäätökseen liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien tärkeimmistä ominaisuuksista, eikä se ole osa virallista tilinpäätöstä.

Nordea Pankki Suomi Oyj
Aleksanterinkatu 36 B, Helsinki
00020 NORDEA
Puh. +358 9 1651

www.nordea.fi